

2009 M. BALANDŽIO 1 D., TREČIADIENIS

PIRMININKAVO: Hans-Gert PÖTTERING

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 15.00 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Europos Parlamento sesiją, atidėtą 2009 m. kovo 26 d., skelbiu atnaujinantą.

2. Pirmininko pareiškimas

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, šiandien su liūdesiu ir nusiminimu turiu jums pranešti, kad praeitą savaitgalį prie Libijos krantų nuskendo daugiau nei 300 žmonių, kai pabėgėlių laivai plaukė per Viduržemio jūrą. Šiais laivais plaukė žmonės iš Šiaurės Afrikos ir Afrikos dalies, besidriekiančios į pietus nuo Sacharos. Kai kuriuos pabėgėlius išgelbėjo Egipto ir Libijos valdžios institucijos, kiti plaukusieji laivais rasti negyvi, tačiau šimtai asmenų dar laikomi dingę be žinios. Europos Parlamento vardu norėčiau pasakyti, kad esame giliai sukrėsti ir nusiminę dėl šio nelaimingo atsitikimo.

Pastaruosius dvejus metus Europos Sąjunga susiduria su vis didėjančiu imigrantų skaičiumi Viduržemio jūroje, nors ekonomikos krizė reiškia, kad galime tikėtis dar daugiau asmenų iš Afrikos, bėgančių nuo skurdo.

Gausybė pabėgėlių, kurie tragiškai praranda gyvybę, stengdamiesi pasiekti Europos Sąjungą, gali paversti Viduržemio jūrą didžiulėmis atviromis kapinėmis; privalome surasti sprendimą ir sustabdyti šias tragedijas.

Dabar norėčiau jūsų paprašyti tylos minute pagerbti aukų atminimą.

(Parlamento nariai atsistojo ir tylos minute pagerbė aukų atminimą)

Dėkoju.

3. Oficialus pasveikinimas

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, man labai malonu pasveikinti oficialioje galerijoje sėdintį 2008 m. Nobelio premijos medicinos srityje laureatą profesorių Lucą Montagnierį. Labai šiltai jus sveikinu!

(Plojimai)

Aš taip pat džiaugiuosi šiandien galėdamas pasveikinti Vakarų Afrikos šalių ekonominės bendrijos (ECOWAS) delegaciją. Šią delegaciją sudaro penkiolika tiesioginių rinkimų ir papildomus įgaliojimus turinčio *ad hoc* komiteto narių. Jie išvyko į kelionę tyrimo tikslais, kad galėtų mokytis iš Europos Parlamento patirties šioje srityje. Viliuosi, kad jūsų viešnagė čia bus puiki, ir mūsų parlamentai ateityje bendradarbiaus dar glaudžiau. Norėčiau jus labai šiltai pasveikinti!

(Plojimai)

4. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

5. Parlamento sudėtis (žr. protokolą)

6. Komitetų ir delegacijų sudėtis (žr. protokolą)

7. Klaidų ištaisymas (Darbo tvarkos taisyklių 204a straipsnis) (žr. protokolą)

8. Rašytiniai pareiškimai (dépôt) (žr. protokolą)

9. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

10. 2010 m. plenarinių sesijų kalendorinis planas (žr. protokolą)

11. Darbų programa (žr. protokolą)

12. Naujasis ES ir Rusijos susitarimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Januszo Onyszkiewiczaus pranešimas (A6-0140/2009) Užsienio reikalų komiteto vardu dėl naujojo ES ir Rusijos susitarimo (2008/2104(INI)).

Janusz Onyszkiewicz, pranešėjas. – (PL) Pone pirmininke, šiame pranešime Europos Sąjungos ir Rusijos santykiai apibūdinami kaip gyvybiškai svarbūs ES ekonominiams ir politiniams interesams. Jame pabrėžiamas Rusijos vaidmuo, kurį ji galėtų ir turėtų vaidinti tarptautinėje arenoje, ypač artimiausiose kaimyninėse šalyse, nes ji gali prisidėti prie ekonominio ir politinio stabilumo šiame regione.

Pranešime taip pat atkreipiamas dėmesys į tai, kokia neproporcinga buvo Rusijos reakcija į Gruzijos ginkluotųjų pajėgų intervenciją į Pietų Osetiją ir didelio masto ir neišprovokuotus Rusijos ginkluotųjų pajėgų veiksmus Abchazijoje. Pranešime pabrėžiama, kad saugumo klausimai turi būti sprendžiami dialogu. Šis dialogas turi būti paremtas tarptautine teise ir valstybių teritoriniu vientisumu. Pranešime teigiama, kad Rusijos veiksmai Kaukaze ir dviejų atsiskyrusių anklavų – Osetijos ir Abchazijos – nepriklausomybės pripažinimas kelia abejonių, ar Rusija pasirengusi kartu su ES kurti bendrą saugumo erdvę.

Pranešime kviečiama Rusiją iki galo įvykdyti visus savo įsipareigojimus ir sutartis, kurie padėtų išspręsti Gruzijos konfliktą, ir šias derybas baigti prieš pasirašant kokias nors sutartis. Tai apimtų sutartį dėl Abchazijos ir Pietų Osetijos padėties. Pranešime taip pat raginama Rusiją tvirtai įsipareigoti ir nebenaudoti karinės jėgos prieš savo kaimynus.

Be to, pranešime pabrėžiama, kad pastarojo meto įvykiai Rusijoje, įskaitant Rusijos ataką prieš Gruzijos teritorinį vientisumą, ir jos veiksmai per dujų tiekimo krizę kelia pavojų ES ir Rusijos santykiams.

Pranešime patariama pakeisti dabartinį susitarimą nauju ir platesniu. Šis susitarimas turėtų apimti visus bendradarbiavimo aspektus ir turėtų būti teisiškai privalomas. Jis taip pat turėtų numatyti aiškias ginčų sprendimo procedūras.

Šiame pranešime aptariamas ir energetinis saugumas. Į susitarimą numatoma įtraukti pagrindines Energetikos chartijos sutarties ir tranzito protokolo nuostatas. Tai daroma neatsižvelgiant į tai, kad ši sutartis jau yra teisiškai privaloma ir ji teisiškai įpareigoja Rusiją, nors Rusija gali jos atsisakyti.

Pranešime atkreipiamas dėmesys į tai, koks didelis yra abiejų pusių ekonominio bendradarbiavimo potencialas remiantis lygiaverte abiejų šalių partneryste. Tokie susitarimai gali atvesti į abipusiškai naudingą tarpusavio priklausomybę. Šiame pranešime pabrėžiama, kad ypač svarbu, jog valstybės narės ir Europos Sąjunga kalbėtų vienu balsu, ypač santykių su Rusija srityje. Svarbu ir tai, kad valstybės narės konsultuotųsi viena su kita, kaip numatoma įvairiose Europos Sąjungos sutartyse, prieš sudarydamos bet kokias dvišales iniciatyvas su Rusija. Tai turi esminę reikšmę tuo atveju, kai jos gali daryti įtaką kitoms Europos Sąjungos šalims arba visai Europos Sąjungai.

Pranešime daug dėmesio skiriama žmogaus teisių ir laisvių padėčiai Rusijoje. Pabrėžiama, kad Rusija, kaip Europos Tarybos narė, turi laikytis visų šios organizacijos nustatytų principų. Teigiama, kad šių principų laikymasis yra gyvybiškai svarbus, nes nuo to priklauso sėkmingos derybos dėl ES ir Rusijos bendradarbiavimo. Apgailėstaujama, kad Rusija nelinkusi įvesti veiksmingų priemonių siekiant užtikrinti, kad nepasikartotų daugelis atvejų, kai Rusijos valdžios institucijos pažeidė žmogaus teises ir už šiuos pažeidimus jas pasmerkė Europos Teisingumo Teismas.

Vertėtų atkreipti dėmesį į vieną iš rekomendacijų, pateiktų pranešime: Europos Sąjunga turėtų toliau palaikyti Rusijos stojimą į Pasaulio prekybos organizaciją (PPO). Labai svarbu, kad Rusija prieš oficialų įstojimą į PPO įvykdytų visus šiai narystei keliamus įsipareigojimus. Ypač svarbu, kad Rusija nutrauktų jau taikytą atsisakymo praktiką. Šiuo atžvilgiu reikėtų prisiminti, kad veiksmingai intelektinės, komercinės ir pramoninės nuosavybės apsaugai teikiama didžiulė reikšmė.

Pranešime yra rekomendacijų dėl žmogaus teisių, žiniasklaidos laisvės, teismų nepriklausomumo ir nevyriausybiinių organizacijų (NVO) veikimo laisvės susiaurinimo Rusijoje. Jame taip pat sprendžiami įvairūs ekonominiai klausimai, pvz., laivų eismas Baltijos jūroje ir Rusijos šiauriniame krante, oro eismas virš Sibiro ir abipusiai susitarimai dėl galimo laisvo investavimo Rusijoje.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Parlamentui už galimybę šioje sesijoje spręsti santykių su Rusija klausimą. Kaip žinote, Taryboje išsamiai aptarėme santykius su Rusija, kai padėjome pagrindus naujam ES ir Rusijos susitarimui, todėl, mūsų manymu, svarbu, kad derybos dėl naujo susitarimo būtų atnaujintos. Juk Rusija – didžiausia mūsų kaimynė, viena iš pagrindinių partnerių ir nepakeičiama veikėja tarptautinėje arenoje. Šiais laikais, kai ekonomikos krizė veikia abi derybų šalis, aišku, kad įtampa ir nesutarimai nė vienai šaliai nesuteiks pranašumo ar didesnės galios.

Kita vertus, tokios stiprumo galėtų suteikti konstruktyvus, racionalus, abipusiai naudingas bendradarbiavimas ir tarptautinių įsipareigojimų laikymasis iš Rusijos pusės.

Be to, dialogas ir konstruktyvus susitarimas – tai reikšmingos priemonės siekiant apginti ES interesus ir skatinti vertybes Rusijos atžvilgiu.

Trumpai tariant, tai paskatino priimti sprendimą ir atnaujinti derybas dėl naujo ES ir Rusijos susitarimo, nepaisant įvykių Gruzijoje praeitą rugpjūčio mėn. Be abejonės, krizė ir jos padariniai toliau temdo mūsų santykius. Nors derybos atnaujintos, nepaisant konflikto Gruzijoje ir Rusijos veiksmų Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijose, tai nereiškia, jog Rusijos veiksmai yra legitimizuojami, ir šiuo atžvilgiu ES turi savo raudonas linijas. Gruzijos teritorinis vientisumas – viena iš tų raudonų linijų.

Tikimės iš Rusijos atsakingo elgesio ir pagarbos visiems jos įsipareigojimams. Ypač tai reiškia, kad didelį dėmesį kreipsime į bendrą kaimynystę su Rusija visame derybų procese. Krizė Gruzijoje parodė, kad neišspręsti konfliktai gali išlikti net po daugelio metų, o kariniai veiksmai – ne sprendimas.

ES turi priminti Rusijai, kad ji daug laimėtų, jei su savo kaimynėmis elgtųsi konstruktyviai, ir daug netektų, jei eitų konfrontacijos keliu. Rusija jau įrodė, kad žino, kaip ji turi elgtis su kaimynėmis iš Vidurio Europos, kurios yra ES ir NATO narės.

Ir toliau reikalausime, kad Rusija laikytųsi tarptautinių įsipareigojimų ir gerbtų Gruzijos ir kitų Rytų Europos šalių teritorinį vientisumą ir suverenumą; šios šalys sudaro bendrą kaimynystę su ES. Iš Rusijos, kaip ir iš Gruzijos, tikimasi glaudaus bendradarbiavimo Ženevos derybų procese.

Nekalbėsiu smulkiai apie dabartinę derybų su Rusija dėl naujo susitarimo stadiją. Komisija, kaip derybų dalyvė, neabejotinai galės geriau informuoti jus apie šį procesą.

Taip pat norėčiau priminti, kad derybų procesas dar tik prasidėjo, ir tai gali užtrukti ilgai. Nereikia nustepti, jei šis procesas iš pradžių bus lėtas. Tačiau aš įsitikinęs, kad iki Čekijos pirmininkavimo Tarybai pabaigos paaiškės, ko abi derybų šalys siekia šiame naujame susitarime.

Esame dėkingi Januszui Onyszkiewiczui už jo pranešimą ir jame numatytus pasiūlymus. Pritariame daugeliui jūsų iškeltų klausimų ir tikslų.

Norėčiau pasakyti keletą pastabų apie naujojo susitarimo su Rusija išorinio saugumo dalį, nes ir čia pirmininkaujanti valstybė vaidina tam tikrą vaidmenį derybų procese. Didžiausią reikšmę turi tai, kad naujojo susitarimo išorinės dalies nuostatos turi apimti efektyvų dialogą ir bendradarbiavimą su Rusija, paremtą bendromis Europos vertybėmis, tarptautinių įsipareigojimų laikymusi, teisinės valstybės principais ir pagarba demokratijai, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms. Tai ypač svarbu bendrai kaimynystei. Iš tiesų tai esminis dalykas, jeigu siekiame išspręsti užsitęsčius konfliktus.

Konfliktų prevencija – dar vienas svarbus tikslas. Jo reikia siekti politiniu dialogu ir bendromis iniciatyvomis.

Jau matyti pažanga derybose su Rusija dėl politinio dialogo masto ir naujojo susitarimo išorinio saugumo dalies. Be abejo, laukia daug sunkumų. Įdomiausia ir sunkiausia derybų dalis dar tik prasideda – tai konkrečių pasiūlymų dėl susitarimo teksto svarstymas.

Kadangi derybos tebevyksta, čia negaliu pateikti visų smulkmenų. Tačiau užtikrinu, kad sieksime esminių nuostatų, kurios stiprintų dialogą tarptautinės politikos, kovos su terorizmu, ginklų kontrolės, neplatavimo ir nusiginklavimo, žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų, krizių valdymo ir civilinės saugos klausimais.

ES ir Rusijos vadovų susitikime Chanty Mansijske susitarta, kad bendras tikslas – sudaryti strateginį susitarimą, kuris sukurtų išsamų pagrindą ES ir Rusijos santykiams artimoje ateityje ir padėtų vystyti potencialą šiems santykiams. Tai tebelieka mūsų tikslas, kurio sieks Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kitos pirmininkausiančios valstybės.

Esame pasiruošę informuoti šį Parlamentą apie pažangą ir esame dėkingi už jūsų prisidėjimą, rengiant rezoliucijos tekstą.

Benita Ferrero-Waldner, *Komisijos narė*. – (DE) Pone pirmininke, ponai ir ponios, pirmiausia norėčiau šiltai padėkoti Januszui Onyszkiewiczui už šį vertingą pranešimą.

Nuolat pabrėžiame, kad vertiname Parlamento nuomonę, ir aš džiaugiuosi galėdama suteikti tolesnės informacijos apie derybų eigą.

Pone pirmininke, Rusija yra svarbi ES partnerė ir ateityje tokia išliks. Bendri interesai yra sudėtingi ir persipinantis, pvz., turime ekonominių ryšių ir dirbame bendrai, kaip partneriai, užsiimdami Vidurio Rytų Ketvorto arba, kaip vakar, Afganistano ir Pakistano klausimais. Be abejo, visiems žinoma, kad yra nesutarimų ir nuomonių skirtumų, pvz., dėl Gruzijos teritorinio vientisumo. Vėl kyla įtampa dėl ES vaidmens stiprinimo kaimyninėse šalyse kartu su Rusija. Šiuo požiūriu neteisinga teigti, kad ES yra priklausoma nuo didžiosios kaimynės. Rusija ir ES yra priklausomos viena nuo kitos užsienio prekybos ir energetikos klausimais arba, kitaip tariant, šiose srityse turi būti nepakeičiamos partnerės. Šiuo metu ES santykiai su Rusija yra nepaprastai svarbūs, todėl turime parengti vientisą, bendrą ir gerai suderintą santykių su Rusija strategiją, kuri yra gyvybiškai svarbi.

Rytoj pirmą kartą prezidentas B. Obama susitiks su prezidentu D. Medvedevu, kad paspaustų mygtuką „perkrauti“ JAV ir Rusijos santykiuose. Be abejo, šis naujas žingsnis sveikintinas, tačiau ES neturi pradėti nuo pradžių. Mums nereikia iš naujo užmegzti šių santykių; juos tereikia nuolat reguliuoti ir derinti. Tai – ES prioritetų sąrašo viršuje.

Kaip nurodė Komisija lapkričio 5 d. komunikate, sudėtinga ir plati mūsų santykių prigimtis ir daugelis sričių, kuriose esame priklausomos viena nuo kitos, reiškia, kad turime užmegzti nuolatinius santykius su Rusija, ir sakysčiau, kad turime būti nuosaikūs ir susitelkę į rezultatus. Derybos dėl naujojo susitarimo yra, be abejonės, geriausias būdas iškelti bendrą ES poziciją, ginančią jos interesus, turint tikslą pasiekti susitarimą svarbiausiais klausimais. Šiuo metu, kai kalbu šioje salėje, Maskvoje prasideda ketvirtasis derybų ciklas.

Šiuo metu yra sutarta dėl bendros susitarimo struktūros, kuri sudarys teisiškai privalomą pagrindą visoms santykių sritims artimoje ateityje. Tačiau, kita vertus, nesutarta dėl derybų laiko rėmų: mano nuomone, derėtis reikės tol, kol bus pasiektas tenkinantis rezultatas, nes dar galios dabartinis susitarimas, todėl nėra prasmės karštingai skubėti. Todėl neturime laukti naujojo susitarimo, jeigu galime išspręsti dabartinius klausimus. Iki šiol jau aptarti politikos, teisingumo ir saugumo klausimai, ir jau geriau suprantame atitinkamas savo pozicijas; dabar pradėjome aptarti ekonominius klausimus.

Neturėtų stebinti tai, kad ES ir Rusija turi labai skirtingus prioritetus tam tikrose srityse. Rusija turi didelių ambicijų išorės ir saugumo politikos srityse, nors ją mažiau domina ekonominiai klausimai. Europos Sąjungą, be abejonės, domina prekybos ir ekonominiai santykiai su teisiškai susaistancijomis įgyvendinamomis nuostatomis, siekiant užtikrinti, kad Rusija pritars sistemai, paremtai aiškiomis taisyklėmis. Tai ypač pasakytina apie energetiką, kur ES siekia, jog būtų perimtos Energetikos chartijos nuostatos, o konkrečiai – skaidrumas, abipusiškumas ir nediskriminavimas.

Metų pradžioje prasidėjusi dujų krizė palaužė pasitikėjimą energetikos santykių patikimumu, ir šią padėtį reikia ištaisyti. Todėl šalia derybų dėl naujo susitarimo ES stengiasi sukurti ankstyvo įspėjimo mechanizmą, kuriame būtų numatyta stebėsena ir priežiūra krizės atveju, siekiant išvengti konfliktų ir palengvinti jų sprendimą.

Be abejonės, susitarimas, dėl kurio vyksta derybos, turi būti paremtas pagarba žmogaus teisėms ir demokratija, ir tikime, jog tai bus šio susitarimo esminis komponentas. Šiuo klausimu Rusija ir ES, kaip teigė A. Vondra, turi bendrų įsipareigojimų Jungtinių Tautų organizacijoje (JTO), Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (OSCE) ir Europos Taryboje. Šis susitarimas turėtų pabrėžti pagarbą šiems bendriems įsipareigojimams ir interesams. Akivaizdu, kad vien tik jis negali išspręstų konfliktų Europoje, tačiau jis turi sukurti pagrindą konfliktų sprendimui.

Šalia derybų toliau dėsime pastangas bendradarbiaudami forumuose, Ženevos derybose dėl Gruzijos, derybose 5+2 formatu dėl Padniestrės ir Minsko procese dėl Kalnų Karabacho. Kaip minėjau, derybose abiem šalims

svarbūs teisingumo ir vidaus reikalų klausimai – tai sritys, kuriose išvelgiu didelį abipusiai naudingo bendradarbiavimo potencialą, ypač kovoje su organizuotu nusikalstamumu, ir sąlygų *bona fide* keliautojams pagerinimą. Tačiau galimybė panaikinti reikalavimą turėti vizą, kaip prašė Rusija, yra susijusi su tolesne Rusijos pažanga kitose srityse. Pvz., ES ir Rusijai būtų lengviau veiksmingai bendradarbiauti, jeigu Rusija įdiegtų aukštesnius duomenų apsaugos standartus; mokslinių tyrimų, švietimo ir kultūros klausimai taip pat sukuria daug galimybių bendradarbiauti mūsų piliečių interesais, ir į tai reikėtų atsižvelgti, sudarant naująjį susitarimą.

Pranešime, kurį šiandien aptariame, yra ir daugelis kitų pasiūlymų, kurių dėl laiko stokos negaliu pakomentuoti, tačiau jie, be abejonės, iškils diskusijose. Norėčiau dar kartą pabrėžti, kad ypač pritarti veikimo strategijai, kurią pasirinko Janusz Onyszkiewicz savo pranešime ir pateiktame rezoliucijos projekte. Jeigu po šiandienos diskusijų reikės daugiau informacijos, su džiaugsmu pateiksiu išsamų apibendrinimą Užsienio reikalų komitetui, kaip ir praeitais metais.

Baigdama kalbą norėčiau pabrėžti, kad man labai svarbu, jog derybos vyktų sėkmingai, ir joms visapusiškai pritarti. Viliuosi, kad geras susitarimas padės tvirtą ir aiškų pagrindą ES ir Rusijos santykiams artimoje ateityje, taip reikšmingai prisidedamas prie stabilumo ir saugumo mūsų žemyne.

Cristina Gutiérrez-Cortines, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės referentė*. – (ES) Pone pirmininke, mums, Europai, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui ir visiems Europoje aišku, jog energetika tapo užsienio politikos įrankiu, permainų elementu, kuris geba įžiebtį konfliktus arba suvienyti, ir būtent ši tema šiandien mums neduoda ramybės.

Tradiciiniu požiūriu Europa susivienijusi su Rusija. Istorija byloja, kad Baltarusijos vystymuisi įtaką darė Vakariai, ir religijos požiūriu Rusijos tradicija, visos švietimo formos ir dauguma vertybinių sistemų buvo pagrįstos europietišku mąstymo būdu, kuris parturtino Rusiją. Mūsų kultūrą pakėlė mokslininkų iš Rusijos, didžiųjų matematikų iš Kazanės ir kitų Rusijos kampelių tradicija; tą patį galima pasakyti ir apie kultūrą.

Manau, kad turėtume susimąstyti apie įtampą, kurią sukėlė socializmo epocha, kaip pertrauką, kurią turėtume prisiminti, tačiau ši įtampa nėra nuolatinis veiksnys. ES patirtis su Rusija byloja apie vienybę; todėl pabrėžiu, jog energetikos srityje, kurioje Europa patiria sunkumų, turime leisti Rusijai suprasti, kad mūsų draugystė turi tęstis, tačiau vadovaujantis aiškiomis taisyklėmis, kaip pridera ponams ir kaip pridera mums, tačiau nuo šiol – rašytinių taisyklių forma.

Nebegalime toliau gyventi, nuolat kankinami netikrumo, ar tiekimas mūsų piliečiams vėl nebus nutrauktas, ir Rusija turi pripažinti, kad ji negali naudotis energetika, kad išvengtų kaimyninių šalių suvereniteto pripažinimo. Šiuo metu susiklosčiusi padėtis, kai tauta pasiekė nepriklausomybę ir naudoja demokratijos pranašumus, ir turime ją stebėti, – tai ir Rusijos pareiga, kaip ir pareiga sukurti aiškų taisyklių rinkinį dėl energijos mainų ir vienybės energetikos sektoriuje.

Josef Zieleniec, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (CS) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Januszui Onyszkiewiczui už šį svarbų, gerai parengtą ir subalansuotą pranešimą. Kaip Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos šešėlinis pranešėjas džiaugiuosi, kad pranešime atsispindi ir pagrindiniai mūsų prioritetai Rusijos atžvilgiu, pvz., pragmatiškas bendradarbiavimas, kuris remiasi palankia rinkos aplinka, didelis dėmesys žmogaus teisėms, funkcionuojančiai teisei valstybei ir demokratijai, nes tai – pagrindinės socialinės vertybės Europos Sąjungoje, taip pat didelis dėmesys pagarbai visų kaimyninių šalių suverenumui ir ES vienybei.

Naujasis susitarimas, dėl kurio vyksta derybos, turi apimti visus bendradarbiavimo aspektus; jis turi būti teisiškai privalomas ir atspindėti santykių su Rusija kokybę. Tačiau jeigu diskusijos turi atspindėti mūsų pozicijas ir vertybes, negalime pamiršti Rusijos vaidmens praeitų metų Gruzijos kare ar per sausio mėn. dujų krizę. Negalime leisti, kad būtų kuriamos naujos įtakos sferos Europoje. Negalime pritarti *status quo* ar *fait accompli* Kaukaze. Taigi, turime reikalauti nedviprasmiškų garantijų, kad Rusija nenaudotų karinės jėgos prieš savo kaimynes ir spręstų ginčus bendroje kaimynystėje su ES. Mūsų požiūriu, visiškai natūralu paraginti, kad Rusija žengtų pirmą žingsnį kelyje į visišką pasitikėjimą.

Šiandien dauguma narių teisingai pabrėžė, kad reikalinga ES valstybių vienybė dėl santykių su Rusija. Tačiau tikrai bendrą poziciją galime pasiekti tik pamažu, todėl siūlau sukurti konsultacinį mechanizmą Tarybos struktūroje, kad valstybės narės galėtų konsultuotis viena su kita, dar prieš sprendžiant visus su Rusija susijusius dvišalius klausimus, kurie daro įtaką kitai valstybei narei ar visai Europos Sąjungai. Tik taip pasieksime iš tikrųjų bendrą poziciją Rusijos atžvilgiu ir visapusiškai išnaudosime didžiausią pranašumą prieš Rusiją – mūsų pačių vienybę.

Csaba Tabajdi, *PSE frakcijos vardu*. – (HU) Socialistų frakcija Europos Parlamente laiko Rusiją pagrindine strategine partnere. Kaip tvirtino Komisijos narė B. Ferrero-Waldner, Europos Sąjunga ir Rusija priklauso viena nuo kitos.

Norėčiau pastebėti, kad dujų tiekimo srityje ES ir Rusija priklauso viena nuo kitos, nes Rusija negalėtų niekam kitam parduoti dujų. Turime tai aiškiai pasakyti. Labai svarbu, kad būtų parengtas ir pasirašytas naujas Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas. Pranešimas turėtų būti nukreiptas į šį tikslą, tačiau taip nėra.

Januszo Onyszkiewicziaus pranešimas, patvirtintas Užsienio reikalų komitete, ir jo neretai aštrus tonas gali padaryti rimtos žalos ES ir Rusijos santykių tinklui. Socialistų frakcija sutinka, kad Parlamentas turi pagrindą kritikuoti Rusiją. Socialistų frakcija griežtai smerkia žmogaus teisių pažeidimus. Reikalaujame, kad būtų gerbiamos demokratinės teisės ir pagrindinės vertybės.

Raginame Rusiją gerbti laisvos spaudos ir elektroninės žiniasklaidos principus. Reikalaujame, kad Rusijos vyriausybė imtųsi visų įmanomų priemonių, siekiant iširti žurnalistų užpuolimus ir nužudymus. Rusijos Nevyriausybinių organizacijų įstatymas kelia pavojų nepriklausomai šių organizacijų veiklai.

Socialistų frakcija Europos Parlamente su nerimu vertina paskutinius Rusijos Dūmos ir prezidento rinkimus. Kritiškai vertiname Rusijos elgesį per Rusijos ir Ukrainos ginčą dėl dujų ir šių dviejų valstybių konfliktą. Nepaisant to, esame įsitikinę, kad Parlamento rekomendacijos privalo pasitarnauti ES ir Rusijos santykių gerinimui ir naujos strateginės partnerystės plėtojimui. Šis pranešimas netarnauja šiam tikslui. Būtent todėl balsavome prieš šį pranešimą Užsienio reikalų komitete.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija ir Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija prieštarauja Komisijos nuomonei. Jeigu jos mano, kad Baracko Obamos administracija, ypač po viceprezidento Joe Bideno pareiškimų, pakeitė vadovavimo stilių, čia susiduriama su naująja Jungtinių Valstijų politika. Vadinas, Europos Sąjunga atsilieka nuo naujosios Amerikos politikos, nors tai neturėtų mūsų dominti. Taigi, esame susirūpinę ne dėl kritikos, o dėl stiliaus.

Reikia ne didaktikos, o pagrįstos kritikos. Ne Europos Sąjungai būti mokytoja ir duoti pamokas Rusijai. Todėl Socialistų frakcija šiam pranešimo projektui pritaris tik tuomet, jei Parlamentas patvirtins visus šešis pateiktus pakeitimus; kitaip tai bus viso labo priešingus rezultatus duodantis pranešimas, kuris nepasitarnaus strateginei partnerystei tarp ES ir Rusijos. Kad ir kaip būtų, Europos Sąjunga suinteresuota plėtoti sėkmingą Rusijos ir ES bendradarbiavimą.

Graham Watson, *ALDE frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, užsienio reikaluose būtina diplomatija ir principai, o pranešime dėl naujojo ES ir Rusijos susitarimo atsispindi abu šie aspektai. Mano frakcija palankiai vertina jo turinį ir sveikina Januszą Onyszkiewiczį su jo darbu.

Istorija byloja, kad niekas labiau nesupykdo rusų kaip nugaros jiems atgręžimas, taigi tiek Rusija, tiek Europos Sąjunga suinteresuotos bendrauti, bendradarbiauti ir palaikyti prekybinius ryšius taip, kad būtų kuriamas pasitikėjimas. Kita vertus, nesąžininga apsimetinėti, kad Rusijos elgesys nepriekaištingas. Tai valstybė, naudojanti energijos tiekimą kaip ginklą, valstybė, kurios nepagarbus elgesys Kaukaze ir Baltijos valstybėse kelia nuolatinę įtampą, ir valstybė, kurioje teisinės valstybės principai tarnauja ir prisitaiko prie tų, kurie jaučia prielankumą Kremlui, ir spaudžia tuos, kurie tokio prielankumo nejaučia. Tai patvirtina ir naujas Mikhailo Khodorkovskio teismas.

Kaip žinome, rinkimai – ne išimtis. Fizinis smurtas, grasinimai žmogaus teisių gynėjams, nepriklausomų žurnalistų žudymas – C. Tabajdi, tokia šių dienų realybė Rusijoje.

(Plojimai)

Liūdna, kad kai kurie nariai siekia sušvelninti kritiką dėl žmogaus teisių padėties Rusijoje. Mane stebina kai kurių narių atkaklus reikalavimas apibrėžti naująjį susitarimą kaip strateginį vien todėl, kad to pageidauja Maskva. Taip, turime stiprinti santykius, tačiau negalime nekritikuoti neapsakomų blogybių.

Yra trys priežastys, kodėl kai kurie linkę pataikauti V. Putinui. Pirma, kadaise jie simpatizavo sovietams ir vis dar yra sentimentalai prisirišę prie Kremliaus. Antra, jie mano, kad Rusija skiriasi nuo kitų valstybių, todėl jai negali būti taikomi tie patys standartai. Ir, trečia, galvoja, kad Rusija tiesiog kelia per didelę grėsmę, kad būtų galima jos nepaisyti. Nė vienas iš tokių argumentų nėra įtikinamas. Sovietinėje eroje Europos radikalūs kairieji sąmoningai ignoravo žmogaus teises. Tai, kad jie dabar gina Rusiją, kai ji žengia į dešiniųjų autoritarinį valdymą, ne tik moraliai neteisinga, bet ir politiškai nesuvokiama. Be to, žmogaus teisės yra

universalios ir nedalijamos, nes kitaip jos būtų nieko vertos; todėl Europos Sąjunga turi pasitikėti savo jėgomis, gindama mūsų vertybes ES ribose ir už jų.

Ir galiausiai Europa turi pusketvirto karto daugiau gyventojų negu Rusija. Mūsų karinės išlaidos dešimteriopai didesnės, o ekonomika – penkiolika kartų didesnė. Neturime priežasčių gūžtis prieš Kremlį; priešingai, turime visas priežastis ginti ES vertybes. Todėl pritariame naujam susitarimui, tačiau Europa turi užmegzti šiuos santykius būdama vieninga, stipri ir budri.

Adam Bielan, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Pone pirmininke, Kremlius naudoja energijos tiekimą kaip politinį įrankį kartu su principu „skaldyk ir valdyk“, norėdamas papirkti Europos valstybes, nuo Kipro iki Nyderlandų. Toks būdas labai sėkmingai pasiteisina. Priešingai, Europos Sąjunga išliko stebėtinai pasyvi per suverenios Gruzijos užpuolimą. Krito į akį ES lyderių nebuvimas. Niekur nesimatė J. Solanos ir Komisijos narės B. Ferrero-Waldner. Rusai tada visiškai pažemino Prancūzijos prezidentą N. Sarkozy, absoliučiai ignoruodami taikos sutartį, dėl kurios jis derėjosi. Vadinasi, Europos silpnumą santykiuose su Rusija lemia jos pačios naivumas ir neįžvalgumas.

Austrijos, Vokietijos ir Italijos energetikos įmonės bendradarbiauja su Kremliumi dvišaliu pagrindu. Tai veda į Maskvos politinį spaudimą atskiroms valstybėms narėms. Vokietija tiesia dujotiekį Baltijos jūros dugnu, norėdama aplenkti Lenkiją, o Rusija ne kartą nutraukė energijos tiekimą Lietuvai, Čekijai ir kitoms Europos valstybėms. Jei „Nord Stream“ dujotiekio projektas bus įgyvendintas, toks pat likimas gali ištikti mano valstybę Lenkiją. ES politika Rusijos atžvilgiu privalo būti pagrįsta vienybės ir solidarumo principu. Todėl jei norime, kad mūsų santykiai su Rusija būtų veiksmingi, prieš pasirašydami dvišalius susitarimus su Kremliumi pirmiausia turime pasitarti su kitomis valstybėmis narėmis, kurioms šie susitarimai gali turėti neigiamą poveikį.

Marie Anne Isler Béguin, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjui už tai, kad priėmė mūsų pakeitimus ir kad žmogaus teisės tapo svarbiausiu klausimu derybose su Rusija. Norėčiau paprašyti Tarybos ir Komisijos nenusileisti šioje srityje, o pranešėją – pritarti kitiems mūsų pakeitimams dėl mažumų teisių ir padėties Čėčenijoje, apie kurią kažkodėl nutylima šiame pranešime.

Taip pat palaikome kritišką požiūrį į Rusiją. Nors Rusija ir rodo tam tikrus teigiamus ženklus, ypač atsižvelgiant į pasiryžimą sudaryti tarptautinius susitarimus dėl branduolinės ginkluotės mažinimo, kuri šioje krizėje per daug brangi, ji toliau laikosi visiškai bekompromisės politikos kitais klausimais, ypač dėl kaimynystės politikos, priekaištaudama Europos Sąjungai už tai, kad ši kišasi į jos įtakos sferą. Norėčiau priminti, kad neseniai Briuselyje Sergey Lavrov kritikavo Rytų partnerystės programą, kurią patvirtinome pavasarį aukščiausiojo lygio susitikime, o V. Putinas neigiamai reagavo į sutarties dėl dujų pasirašymą tarp Europos Sąjungos ir Ukrainos.

Kaip žinote – ir kaip teigė visi nariai – Gruzijos klausimas išlieka aktualesnis nei kada nors ir tebėra „nesantaikos obuolys“ tarp ES ir Rusijos, kuri nuolat naudojasi „veto“ teise, kad užkirstų kelią tarptautinių taikos palaikymo pajėgų dislokacijai ir net civilių stebėtojų išsileidimui į savo okupuotas ir valdomas teritorijas. Tai pažeidžia šešis rugpjūčio 12 d. susitarimo tarp ES ir Rusijos punktus, todėl nepavyksta sustabdyti kasdieninių smurto aktų prie Abchazijos ir Osetijos administracinės sienos.

Be to, nieko negali apkvailinti, kaip jau minėta, valstybių narių energetinė priklausomybė nuo Rusijos ar politinė kaina, kurią turime mokėti.

Ir galiausiai, pone pirmininke, susidūrus su pasauline krize, kuri nieko nesigaili, įskaitant Rusiją, norėčiau, kad būtų priimti nenumatyti sprendimai, kurie priverstų Rusiją pritarti konstruktyviai partnerystei, o ES suteiktų daugiau įtakos kaip vieningai partnerei.

Vladimír Remek, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (CS) Pone pirmininke, ponios ir ponai, svarstome Europos Parlamento rekomendacijas Tarybai dėl naujojo susitarimo su Rusija. Vis dėlto pranešimo tekstas man nepanašus į rekomendacijas dėl diplomatinių derybų. Didžiojoje dokumento dalyje aiškiai išreiškiamas ir pabrėžiamas poreikis reikalauti, atkakliai tvirtinti, pabrėžti, prieštarauti ir panašiai. Tai įsakmus leksikonas, ir labai džiaugiuosi, kad nesu ta derybų šalis, kuriai teks vadovautis tokiomis rekomendacijomis. Kartu pripažįstame, kad Europos Sąjunga, be kita ko, gauna ketvirtadalį reikiamos naftos ir gamtinių dujų iš Rusijos. Kartais manau, kad reikalaujame patikimo ir stabilaus gyvybiškai svarbių žaliavų tiekimo, mojuodami vėždu. O ką gi ES gali pasiūlyti prie derybų stalo? Kur mūsų pozicija žmogaus teisių klausimu, pvz., dėl rusakalbių mažumos ES valstybių narių teritorijoje? Kur mūsų nuomonė apie buvusių Sovietų Sąjungos dalinių narių susirinkimus ir veiksmus ES valstybėse? O gal ne nepritariame, o juos palaikome, pvz., prieštaraudami JT išvadoms? Be to, kodėl EP rekomendacijose kritikuojama vien tik Rusija, nors Pramonės, mokslinių tyrimų

ir energetikos komitetas įvardijo abi valstybes, Ukrainą ir Rusiją, kaip atsakingas už gamtinių dujų tiekimo į ES problemas? Apskritai, tai panašu į norą žaisti futbolą tik į vienus vartus. Tai nėra sąžiningas žaidimas, manau, tai visi pripažinsite. Todėl nesitikėkime jokių stebuklingų rezultatų.

Todėl asmeniškai man sunku pritarti dabartinės redakcijos dokumentui. Net Užsienio reikalų komitete trečdalis narių liko nepatenkinti šio pranešimo projektu. Atsižvelgdamas į tai, ko iš tiesų reikia Europai, Tarptautinės prekybos komitetas turi daug realistiškesnį požiūrį į santykius su Rusija.

Bastiaan Belder, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, be abejonės, šiuo metu Rusija ne mažiau kenčia nuo pasaulinės ekonomikos krizės. Kaip tik šį rytą per radiją girdėjau pranešimą iš Sankt Peterburgo, kad paprasti Rusijos gyventojai neišgali nusipirkti vaistų. Naujausios Pasaulio banko prognozės pranašauja dar sunkesnius laikus Rusijos ekonomikai. Kaip turėtumėme suprasti niūrią prognozę, kad iki šių metų pabaigos daugiau nei 20 mln. rusų pragyvenimo lygis taps mažesniu už minimalų pragyvenimo lygį – 4 600 rublių (apie 185 JAV dolerių)?

Iš tiesų, tiek Europa, tiek Rusija susiduria su būtinybe imtis ryžtingų veiksmų krizei įveikti. Todėl prioritetą reikia suteikti bendroms pastangoms globaliniam ekonominiam klimatui gerinti. Vis dėlto norėčiau pabrėžti, kad tam reikia abipusio pasitikėjimo, kuriam, deja, skersai kelio stoja Kremliaus užsienio politika. Vienas pavyzdys – tai krizė Moldovoje, kuri tebesitęsia ir tampa vis sunkesnė, o Igoris Smirnovas atsisako pagerinti padėtį. Kitas pavyzdys – praeitą savaitę Ukrainoje atsinaujinusi sudėtinga padėtis. Trumpai tariant, abipusio pasitikėjimo stoka trukdo imtis bendrų veiksmų.

Šiuo pranešimu Parlamentas nusiųs atvirą ir aiškią žinią Tarybai ir Komisijai dėl derybų su Maskva, ir nuoširdžiai tikiuosi, kad jis sutiks Rusiją aukštai iškelta galva.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Ponios ir ponai, šio Parlamento rekomendacijos projekte, kurį šiandien svarstome, skirtame Tarybai dėl naujojo susitarimo tarp ES ir Rusijos, yra pateikti galbūt tik du faktai, su kuriais galima sutikti. Pirma, Rusijos svarba Europos ir pasaulio stabilumui ir gerovei yra milžiniška ir, antra, turime užmegzti strateginę demokratinėmis vertybėmis pagrįstą partnerystę su Rusija. Turiu pasakyti, kad visais kitais atžvilgiais tekstas parašytas pergalinga Šaltojo karo dvasia ir prieštarauja visoms pagrindinėms diplomatijos ir tarptautinių santykių taisyklėms. Šiose taisyklėse labiau pabrėžiamas kompromisas, mandagumas, pusiausvyra ir pagarba kitai šaliai prie derybų stalo. Jose nekalbama apie valdingus reikalavimus ir griežtą smerkimą. Šio pranešimo terminologija ir formuluotės primena pasipūtusio sultono laišką Zaporozės kazokams, kurie vėliau davė atitinkamą atsaką. Nederamą teksto rusofobiškumą iš dalies atperka objektyvus Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pareiškimas, kuriuo turėtų būti vadovujamasi rengiant naują dokumentą. Mano nuomone, dabartinis pranešimas kenkia tiek ES, tiek Rusijos Federacijai, taigi ir visų Eurazijos gyventojų interesams.

Ponios ir ponai, tikiuosi, kad aukščiausiojo lygio ES ir Rusijos susitikime, kuris vyks Tarybai pirmininkaujant Čekijai ir jos prezidentui Václavui Klausui, tikrai nebus naudojama ši rusofobiška retorika. Ypač atsižvelgiant į tai, kad Čekijos prezidentas nepritaria išsivyravusiam ES požiūriui į Rusijos ir Gruzijos konfliktą. Tvirtai tikiu, kad visų mūsų piliečių labai Taryba nepamirš, kad Rusija yra ir bus svarbi, naudinga ir lygiavertė partnerė ES geopolitinėje zonoje. Kaip jau minėta, ketvirtadalį naftos ir gamtinių dujų ES gauna iš Rusijos, ir pusė Rusijos naftos ir gamtinių dujų tiekama į ES. Jei nėra kitų argumentų, vien šis faktas yra pakankamas argumentas pamėginti išlaikyti gerus kaimyninius santykius tarp ES ir Rusijos Federacijos.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Pone pirmininke, pastaruosius dvejus su puse metų, kaip delegacijos santykiams su Rusija pirmininkė, labai intensyviai užsiėmiau Rusijos ir Europos klausimais. Ne tik tyriau incidentus, bet ir stengiausi išlikti nešališka ilgalaikės strategijos atžvilgiu. Todėl man sunku suprasti, ką norėjo pasakyti Graham Watson, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos pirmininkas. Mano ir kitų mano kolegų narių požiūris visose šiose diskusijose nebuvo vienašališkas. Aptarėme daugelį su Rusija susijusių problemų.

Vis dėlto nepamirškime, kad partnerystės susitarimo pasirašymas reiškia ir tai, kad patys turėsime būti partneriai. Tai reiškia, kad abi susitarimo šalys išsipareigoja abipusiai konsultuotis svarbiais klausimais. Be abejonės, partnerystės susitarimas gali būti pasirašytas tik esant abipusiam pasitikėjimui, o ne tada, kai tik viena pusė pripažįsta problemas. Šiuo metu Jungtinės Valstijos naudoja kitą strategiją. Ar tikrai turime grįžti prie šalto požiūrio, skirtingai nei Jungtinės Valstijos, kurios siūlo palankias sąlygas bendradarbiauti? Tai nėra protinga veiksmų eiga.

Kadangi turime tik vieną didelę kaimynę, mums reikia partnerystės sutarties ir strateginės partnerystės. Esame priklausomi nuo šios kaimynės energijos tiekimo atžvilgiu, o ji priklauso nuo lėšų, kurias gauna iš mūsų.

Kadangi Europoje turime vertybes, kurias reikia ginti, su šia kaimyne turime aptarti ir bendras vertybes bei žmogaus teisių klausimus. Vien tik neigiamų aspektų aptarimas nėra gera naujos strategijos, skirtos bendradarbiavimui užmegzti su didele kaimyne, pradžia. Todėl norėčiau padėkoti Komisijos narei už jos atsakymą, kuriame buvo išvardyti teigiami bruožai, galintys iš tiesų padėti siekti naudos 500 mln. Europos gyventojų.

Jan Marinus Wiersma (PSE). – (NL) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pagirti R. Oomen-Ruijten už jos pasakytą kalbą. Iš visos širdies pritariu jos išsakytiems argumentams ir tikiuosi, kad rytoj jie turės įtakos jos frakcijos narių pozicijai, kai jie balsuos dėl mūsų siūlomų šio pranešimo pakeitimų. Linkiu jai visapusiškos sėkmės.

J. Onyszkiewicziaus pranešimas mano frakcijoje sukėlė daug ginčų, todėl balsavome prieš jį Užsienio reikalų komitete. Jis išsamus ir ne be pagrindo; darbotvarkė ES ir Rusijos santykių klausimu iš tiesų plati. Tiesa, kad pranešėjas šiame pranešime siekė atkreipti dėmesį į visas reikiamas sritis, ir už tai norėčiau jį pagirti. Vis dėlto šiame pranešime pasirinktas neteisingas tonas. Negalima sakyti, kad šie santykiai yra esminiai, kaip teigia pranešėjas, o paskui pateikti pavyzdžius, kurie atskleidžia tik neigiamus Rusijos aspektus, užmirštant paminėti klaidas, kurias patys per pastaruosius dvidešimt metų padarėme, palaikydami santykius su Rusijos Federacija.

Rusija – ne šalis kandidatė, o strateginė partnerė, kuri siekia bendradarbiauti bendrų interesų srityse. Tam reikia konstruktyvaus ir racionalaus elgesio, ir visiškai sutinku su A. Vondra, kad tai turi nulemti mūsų požiūrį. Priešingai susidariusiam išpūdzui, Kopenhagos kriterijai čia netinka. Aš palaikau pragmatišką požiūrį, paremtą abipuse priklausomybe. Rusijai reikia Europos Sąjungos, o pastarajai reikia Rusijos. Kad ir kokias sritis svarstytume: prekybos, energetinio bendradarbiavimo, klimato ar branduolinių ginklų neplatavimo, bendru darbu galime surasti daug sprendimų. Už derybų dėl naujojo susitarimo slypi strateginis interesas – atkakliai laikomės žodžio „strateginis“ šiose diskusijose. Turime derėtis sąžiningai ir gerbdami Rusijos interesus.

Mūsų pranešėjas pagrįstai skiria didelį dėmesį bendroms Europos Sąjungos ir Rusijos kaimynėms. Ir čia galioja principas, kad bendradarbiavimas atneša daugiau naudos nei konfrontacija. Bet kokia kaina siekiame išvengti kovos dėl įtakos sferų. Todėl Europos Sąjunga turėtų sutelkti visą dėmesį į susilpnėjusios Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) atgaivinimą. Tada galėtume pagerinti požiūrį į išaldytus konfliktus Europoje, ar tai būtų Gruzija, ar Azerbaidžanas, ar Moldova.

Be abejo, ne viskas ES ir Rusijos santykiuose yra puiku. Tai teisingai pastebima pranešime. Ir toliau smerkiame Rusijos invaziją į Gruziją. Esame susirūpinę dėl autoritarinių tendencijų Rusijoje. Todėl dialogas negali būti vien teigiamas; nes Rusijos Federacija – Europos Tarybos narė, ji gali pasiekti geresnių rezultatų. Nepaisant to, su visa derama pagarba norėčiau pasakyti pranešėjui, kad jis pasielgtų gerai, paspausdamas mygtuką „perkrauti“. Atkaklus supriešinančio požiūrio laikymasis, kai Jungtinių Valstijų vyriausybė pasirinko naują poziciją Rusijos atžvilgiu, duotų priešingus rezultatus. Mūsų problemos – globalios, ir siekiant jas išspręsti reikia, kad visi prisidėtų.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Inauguracinėje kalboje prezidentas D. Medvedevas pareiškė, kad svarbiausia jo užduotis ginti laisvę ir atkurti teisinę valstybę. Deja, šio pažado jis dar neįvykdė. Mūsų pareiga – priminti jam apie šį pradžią ir palaikyti nepriklausomą žiniasklaidą, pilietinę visuomenę ir asmenis, nukentėjusius nuo žmogaus teisių pažeidimų.

Siekiame pragmatiškos partnerystės su Rusija ir esame suinteresuoti sudaryti partnerystės sutartį. Tačiau tai bus įmanoma tik tuo atveju, jei Rusija pradės elgtis konstruktyviai, atsakingai ir bus linkusi bendradarbiauti.

Sausio mėn. susvyravo pasitikėjimas Rusijos, kaip energijos tiekėjos, patikimumu. Todėl energetinė partnerystė turi būti esminiu susitarimo elementu. Jei Rusija ratifikuotų Europos energetikos chartiją ir protokolą dėl tranzito, tai padėtų sustiprinti pasitikėjimą. Tikimės, kad Europos Sąjunga imsis bendrų ir ryžtingų veiksmų tų valstybių narių naudai, kurios ypač priklauso nuo Rusijos tiekiamos energijos.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dėkoju J. Onyszkiewiczui už labai subalansuotą pranešimą. Rusija – labai svarbi Europos Sąjungos partnerė. Bendri veiksmai gali turėti teigiamą poveikį įveikiant ekonomikos ir finansų krizę. Vis dėlto negalime nesilaikyti mūsų principų ir vertybių. Privalome reikalauti, kad Rusija atkurtų žmogaus teises Rusijoje, spaudos laisvę, žodžio laisvę ir laisvę jungtis į asociacijas. Privalome atkakliai reikalauti, kad Rusijos tėvynainių rėmimo programa nebūtų piktnaudžiaujama kaip priemone stiprinti politinę įtaką ES valstybėse narėse. Kad būtų pasirašytas naujasis susitarimas, Rusija turi įvykdyti savo įsipareigojimą dėl Gruzijos teritorinio vientisumo. Bendras susitarimas privalo apimti ir energetinio saugumo

strategiją, paremtą Energetikos chartijos ratifikavimu. Taip pat turime reikalauti adekvataus Šiaurės dujotiekio poveikio aplinkai įvertinimo. Dėkoju.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nare, einantis Tarybos Pirmininko pareigas, J. Onyszkiewicz labai aiškiai pasisakė apie žmogaus teisių svarbą bendradarbiaujant su Rusija, ir už tai norėčiau jam padėkoti. Manau, kad ypač svarbu aiškiai pasakyti, jog Europai ekonominiai ryšiai, kitaip tariant, dujų tinklai, nėra svarbesni už žmogaus teises. Normali partnerystė paremta dviem patikimomis šalimis, kurios pasitiki viena kita. Strateginė partnerystė pasižymi tik ribota gynybos galimybe ir patikimumu, todėl ES turi saugotis, kad nesusidurtų su nepatikimumu. Kol Rusija toliau šturkščiai pažeidinė žmogaus teises ir neužtikrins minimalaus demokratijos ir teisinės valstybės lygio, kaip buvo Annos Politkovskajos arba M. Khodorkovskio ir A. Lebedevo atvejai, negalėsime užmegzti geros, normalios partnerystės.

PIRMININKAVO: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

Jiří Maštálka (GUE/NGL). – (CS) J. Onyszkiewicziaus pranešimas neabejotinai yra vienas iš svarbiausių dokumentų, pasirodžiusių besibaigiant mūsų kadencijai. Turiu pabrėžti, kad esu nepaprastai nusivylęs tuo, apie ką kalbama tame pranešime. Galiu sutikti tik su vienu dalyku – visi manome, kad gerų santykių su Rusija palaikymas yra svarbiausias klausimas. Mano nuomone, pranešimo koncepcijai trūksta pusiausvyros, ir tvirtai tikiu, kad šis originalaus varianto pranešimas nepagerins abipusių santykių. Mandagiai tariant, nesusipratimas man atrodo tai, kad šiame pranešime siekiama vyriausiajam Europos Sąjungos įgaliotiniui suteikti konsultavimo įgaliojimus. Tada nepasitikėčiau J. Solana, kuris prieš dešimt metų sukėlė beprasmią vadinamąjį humanitarinį Jugoslavijos bombardavimą ir kuris, pažeisdamas tarptautinę teisę, organizuoja dalies suverenos valstybės atskyrimą. Taip pat išvelgiu pusiausvyros stoką, kad pranešime kritikuojama Rusija dėl programos paremti užsienyje gyvenančius Rusijos piliečius, bet visiškai nekalbama apie rusakalbių ne Rusijos piliečių padėtį Europos Sąjungoje. Mano nuomone, pranešime sąmoningai nekalbama apie vadinamąją Lenko kortą, kuri pažeidžia tarptautinę teisę.

Francisco Millán Mon (PPE-DE). – (ES) Rusija yra labai svarbi tarptautinė veikėja, nuolatinė Saugumo Tarybos narė. Didžiojo aštuoneto narė ir pagrindinė karinė jėga. Dėl šių paprastų priežasčių Europos Sąjunga turi stengtis užmegzti su Rusija santykius, grįstus dialogu ir bendradarbiavimu. Be to, daugelis valstybių narių energetikos požiūriu priklauso nuo Rusijos ir su ja palaiko svarbius prekybinius ryšius.

Tačiau santykius reikėtų dar labiau plėtoti ir kelti jiems aukštesnius tikslus. Rusija – Europos valstybė ir Europos Tarybos narė, ji įsipareigojusi žmogaus teisėms ir demokratinėms laisvėms, todėl su mumis turėtų dalytis vertybėmis ir principais, įskaitant pagarbą tarptautinės teisės principams, valstybių suverenitetui ir teritoriniam vientisumui.

Vis dėlto pastarojo meto įvykiai byloja apie nerimą keliančias tendencijas Rusijoje, pvz., energetinių išteklių naudojimas kaip priemonės spaudimui daryti, įskaitant išteklių tiekimo nutraukimą, arba Gruzijos krizė pernai metų vasarą ir kiti įvykiai.

Visi šie įvykiai susilpnino pasitikėjimą Rusija kaip europine partnere. Dabar turime atkurti tą pasitikėjimą. Siekiame konstruktivių santykių su Rusija kaip tikros europinės partnerės, tačiau tam reikia, kad pasikeistų Rusijos elgesys.

Europos Sąjungoje valstybių narių nuomonė dėl santykių su Rusija skiriasi dėl daugelio priežasčių, įskaitant istorines, todėl nelengva pasiekti bendrą poziciją. Tai viena iš mūsų silpnųjų vietų ir problemų. Vis dėlto, neatsižvelgiant į požiūrius, kuriuos galime pavadinti pragmatiškais arba realistiškais, šiame Parlamente vis stipriau palaikoma idėja, kad tie partneriai, su kuriais siekiame užmegzti labai glaudžius ryšius, turi elgtis pagal tarptautinės teisės principus ir gerbdami pagrindines teises ir laisves, ypač jeigu jie priklauso didžiajai Europos šeimai.

Šis Parlamentas džiaugiasi prezidento D. Medvedevo įsipareigojimu gerbti žmogaus teises ir teisinės valstybės principus, kurį jis priėmė savo kadencijos pradžioje, tačiau šie žodžiai privalo būti paremti veiksmais.

Ponios ir ponai, norėčiau tikėti, kad ateityje Rusija taps nuolatine ir struktūrine Europos Sąjungos partnere, kuri dalytis su mumis bendromis vertybėmis, tačiau šiandien man atrodo, kad tokia ateitis dar gana tolima.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau nuoširdžiai padėkoti A. Vondrai ir Komisijos narei B. Ferrero-Waldner už jų įdėtą darbą, kurio rezultatai yra realistiškesni ir, mūsų nuomone, labiau atitinka susiklosčiusią padėtį nei originalaus varianto J. Onyszkiewicziaus pranešimas. Labai

apgailėstauju, nes, asmeniniu požiūriu, esu labai geros nuomonės apie J. Onyszkiewiczų. Todėl ne visai suprantu, kodėl turime pranešimą, kuris nesiremia šiuo bendru pagrindu – kritika iš vienos pusės ir noru bendradarbiauti iš kitos pusės – kaip vardikliu, kurį pasitelkė Taryba ir Komisija.

Norėčiau dar kartą aiškumo sumetimais trumpai apžvelgti mūsų kritiką Rusijos atžvilgiu.

Kaimynystės klausimu nesuprantame ir kritikuojame Rusijos elgesį Gruzijos atžvilgiu, bet pasauliui jau seniai žinoma, kad Rusija – ne vienintelė kaltoji šalis. Paprasčiausiai tam tikra šioje salėje sėdinčių žmonių grupė nenori to pripažinti. Turime matyti abi puses. Žvelgdamas į tokius politikus kaip S. Zourabichvili ir N. Burjanadze, stebėdamas, kaip buvę Gruzijos prezidento sąjungininkai šiuo metu veikia prieš prezidentą M. Saakashvilį, ir matydamas, kad žmogaus teisės taip pat nėra labai vertinamos, klausiu savęs, kodėl kritikuojama vien tik Rusija, o ne Rusija kartu su Gruzija. Kalbant apie energetikos krizę, kuri liečia Ukrainą, dabar jau visi suprantame, ir jūs žinote, kad dalis atsakomybės tenka Ukrainai ir jos vidaus politikos padėčiai, tačiau visada kritikuojama vien tik Rusija.

Nors M. Horáček, kuris šiuo metu siekia išspręsti Vyriausybės krizę Čekijoje, teigia, kad neturėtume teikti energetikos klausimui prioriteto žmogaus teisių atžvilgiu, iš tiesų niekas to ir nedaro. Atsakykite man konkrečiai, ar norite, kad sakytume: „jūsų dujų norėsim tik tada, kai pradėsite gerbti žmogaus teises“? Turite atvirai, nuoširdžiai ir aiškiai pasakyti, ko norite, o ne švaistytis skambiomis frazėmis diskutuodami.

Trečias aspektas susijęs su žmogaus teisėmis. Be abejonės, esame labai nusivylę Rusijoje vyraujančiu požiūriu į žmogaus teises ir manome, kad jis yra nepriimtinas. Niekada netylėsime, jeigu pažeidinėjamos žmogaus teisės. Kaip jau minėjau, turime spręsti žmogaus teisių pažeidimus, kad ir kur jie būtų padaryti: Gruzijoje, Rusijoje ar ES valstybėse narėse. Tai apima Rusijos piliečių ir ne Rusijos piliečių teises, nes kai kurie iš jų susiduria su problemomis tam tikrose ES valstybėse narėse. Tai savaime suprantama, tačiau šias problemas turime spręsti vienodai visur ir taikydami vienodus kriterijus.

Ketvirta, man labai liūdna, kad Rusija ir jos vadovai nesukuria tokio požiūrio į savo istoriją, kokią sukūrė daugelis ES valstybių. Kalbu apie jau vykusias diskusijas ir rytojaus balsavimą dėl rezoliucijos istorijos klausimu. Rusijos įvaizdis gerokai pagerėtų, jeigu jos požiūris į savo istoriją būtų kritiškesnis, kitaip tariant, jeigu ji vaizduotų stalinizmą ne kaip didžiausią tautinį pasiekimą, o kaip nusikaltimą, kurį reikia pripažinti. Be abejo, padarėme keletą labai aiškių pareiškimų šiuo klausimu, tačiau turime pasakyti visoms valstybėms, visiems totalitariniams režimams, kad nesame pasirengę pripažinti totalitarinius režimus ir gebėjimo vertinti savo istoriją stoką.

Vis dėlto yra ir kita galimybė, priėmus bent vieną ar dvi iš mūsų pateiktų pakeitimų, kuriais siekiama atkurti pusiausvyrą ir siekti būtent šios dvejopos strategijos: labai svarbios kritikos Rusijos atžvilgiu ir siekio užmegzti su ja partnerystę.

Henrik Lax (ALDE). – (SV) Ponia pirmininke, pranešėjas teigus, nes ES turi gebėti išsakyti vienodą nuomonę svarbiais klausimais, susijusiais su Rusija. Deja, regis, Rusijos vadovai žvelgia į santykius su trečiosiomis šalimis kaip į „nulinės sumos“ lošimą. Aiškiau tariant, jei nesmogsiu aš – smogsi tu. Glaudesnis bendradarbiavimas tarp ES ir Rusijos būtų abipusiai naudingas, ir turime pasirūpinti, kad Rusijos vadovai tą suprastų. Kyla grėsmė, kad sunki ekonomikos krizė Rusijoje dar labiau pablogins jos vadovų požiūrį į glaudų bendradarbiavimą su ES. Todėl ypač svarbu, kad ES kalbėtų vienu balsu. Tik tada, kai ES kalbėdavo aiškiai ir tiesiai, Rusijos vadovai sustodavo. Konfliktas su Gruzija, dujų krizė tarp Rusijos ir Ukrainos metų pradžioje ir provokacijos, gaubiančios Bronzinio kario statulą Estijoje, byloja apie tai, kad vieninga ES gali priversti Rusiją dar kartą susimąstyti.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, šiandien svarstomame pranešime pateikiama gana išsami ataskaita apie nesenus žmogaus teisių pažeidimus Rusijos Federacijos teritorijoje. Šie atvejai patvirtina, kad Rusija nepaiso jokių standartų, kuriuos taiko visas laisvasis pasaulis. Todėl kreipiuosi į Tarybą ir Komisiją su prašymu reikalauti, kad Rusija vykdytų įsipareigojimus, kuriuos prisiėmė žmogaus teisių srityje. Tai turėtų būti išankstinė sąlyga tolesnėms deryboms dėl šio susitarimo.

Bendruose susitikimuose su Rusija dažnai girdžiu Rusijos Dūmos narius netiesiogiai sakant, kad gana švaistyti laiką žmogaus teisėms ir kad atėjo metas pereiti prie esminių klausimų, t. y. prekybos. Negalime sutikti su tokiu požiūriu. Nėra nieko svarbesnio už laisvę, sveikatą ir gyvybę. Į šias vertybes Rusijoje dažnai žiūrima pro pirštus, nors pinigų vertė visuomet pripažįstama.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Ponia pirmininke, norėčiau pasveikinti J. Onyszkiewiczų su sunkiu darbu ir garbingais rezultatais.

Beje, tai paskutinė kadenciją baigiančio Europos Parlamento pozicija dėl santykių su Rusija, ir didžiausia žinia, kurią šis Parlamentas pasiuntė – tai nuoseklumas, paremtas bendromis Europos vertybėmis.

Todėl vertėtų prisiminti, kad mūsų santykių su Rusija pagrindu išlieka kolegės C. Malmström pranešimas, pateiktas prieš kelerius metus; pranešimas, kurio pasiūlymai vis dar neįgyvendinti.

Tarsi įstrigome vienoje vietoje, nuolat kartodami, kokie svarbūs yra santykiai su Rusija. Tai tiesa, tačiau nebūtina to kartoti. Privalome pasitikėti savo pačių jėga, vertybėmis ir potencialu, kaip siūlė Graham Watson, ir gyventi pagal tas vertybes.

Taip pat tenka padaryti išvadą, kad Rusija padarė kokybinį šuolį į blogąją pusę. Pernai metų rugpjūčio mėn. Rusija beveik okupavo suverenią kaimyninę valstybę. Neužtenka vien tik kritikuoti ar apgailestauti, toliau toleruojant žmogaus teisių pažeidimus Rusijoje. Klausimas yra toks: kaip suderinti šias žmogaus teises ir vertybes su mūsų veiksmais praktikoje? Priešingu atveju būsime bendrai atsakingi, bent jau netiesiogiai, už žmogaus teisių ir demokratinę vertybių sunaikinimą Rusijoje mainais į dujas iš Rusijos dujotiekio.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Ponia pirmininke, akivaizdu, kad kalbant apie Rusiją šiuose Rūmuose išsiskiria dvi skirtingos nuomonės, atspindėdamos prieštarą valstybių narių požiūrį.

Iš esmės kalbama ne apie Rusiją – kadangi daugelis sutinka, kad ši jėga yra neišvengiama mūsų strateginė partnerė – o apie tai, kaip reaguoti į jos elgesį, kuris ne visada atitinka mūsų standartus. Taigi, kol vienos nuomonės šalininkai siūlo priversti Rusiją atsakyti už bet kokių šių standartų nesilaikymą – ir akivaizdu, kad J. Onyszkiewicziaus pranešimas priskiriamas šiai kategorijai – kitos nuomonės šalininkai nuolaidesni, ir juos motyvuoja visų pirma pragmatizmas.

Taigi kyla klausimas, kuris iš šių dviejų požiūrių užtikrina geresnį mūsų bendrų klausimų (ekonomikos, prekybos, energetikos, saugumo, tyrimų ir švietimo) sprendimą, kuris patenkintų mūsų interesus ir neverstų išsižadėti ES standartų. Kuris darys didesnę poveikį Rusijos elgesiui? Nors skeptiškai vertinu sugebėjimus vienaip ar kitaip daryti įtaką Rusijos veiksams, prašau ES užimti tokią poziciją, kurioje pragmatizmas derėtų su integralumu. Galų gale, nors šiame pranešime formaliai kalbama apie Rusiją, realybėje tai liečia ir Europos Sąjungą.

Andrzej Zapałowski (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, visiems žinoma, kad ilgai visi susitarimų su Rusija turinys tampa panašesnis į norų sąrašą nei į teisiškai įpareigojancias priemones. Nepaisant to, svarbu ir toliau stengtis reguliuoti mūsų santykius su Rusija pasitelkiant geriausius įmanomus būdus. Akivaizdu, kad negalime to siekti dabartinėmis sąlygomis, kai Europos Sąjunga, turinti beveik 500 mln. gyventojų ir būdama atsakinga už daugiau nei 20 proc. pasaulio BVP, turi pataikauti daug silpnesei ir turinčiai mažesnę gyventojų skaičių partnerei. Kalbu apie tai todėl, kad dažnai tam tikrų ES valstybių narių interesai prieštarauja vidiniam Europos solidarumo principui. Rusija be jokios sąžinės graužaties išnaudoja tokias padėtis. Žinoma, turime sustiprinti mūsų ekonominį bendradarbiavimą su Rusija, tačiau turime reikalauti, kad mūsų partnerė laikytųsi tų pačių standartų, kurie privalomi visoms ES valstybėms narėms. Apie atleidimą nuo atsakomybės už žmogaus teisių pažeidimus negali būti nė kalbos.

György Schöpflin (PPE-DE). - Ponia pirmininke, sveikinu pranešėją. Manau, kad tai – ypač svarbus pranešimas.

Man atrodo, jog Rusijos strateginis mąstymas – tai viena iš svarbiausių problemų, su kuriomis šiuo metu susiduria Europos Sąjunga. Jei neperprasime, kaip Rusija vertina save pasaulio mastu, negalėsime suvokti Kremliaus žodžių ir veiksmų prasmės. Tiesą sakant, Rusijos veiksmuose yra logikos, bet ji skiriasi nuo mūsų. Kai ES svarstymų centre buvo taikus konflikto išsprendimas, Rusija be jokių skrupulų naudojo jėgą, – apie tai byloja praeitų metų įvykiai Gruzijoje.

Taigi tikrasis raktas į problemos sprendimą – supratimas, kaip Rusija suvokia valdžią. Pagal Europos tradiciją valdžią turi prižiūrėti demokratinės institucijos. Rusijoje valdžia yra koncentruota tikint, kad tokia koncentracija pavers ją veiksmingesne.

Tai labai pavojinga toms valstybėms, kurias Rusija laiko silpnomis. Jos automatiškai atsiduria Rusijos valdžios ekspansijos taikinyje. Rusijos įmonės įvykdytas slaptaus stambaus Vengrijos energetikos įmonės MOL akcijų paketo įsigijimas – tai šis tas daugiau nei paprasčiausias komercinis sandoris; tai atskleidžia, kaip Rusija įsiveržia į neužimtą erdvę.

Valdžios požiūriu, Europos Sąjunga ir Europos integracija Rusijai yra nesuprantami ir beprasmiški procesai. Rusijos nuomone, suvereniteto perleidimas yra bjaurastis, o ne būdas užtikrinti taiką. Taigi – ir gyvybiškai

svarbu, kad tai suprastume – Rusijai Europos Sąjunga yra problema. Jos sėkmė – mūsų Rusijai, o pirmiausia ji trukdo Rusijai maksimaliai sustiprinti savo galią. Todėl Europos Sąjungos ateitis priklauso nuo to, ar perprasime, kaip Rusija suvokia valdžią. Pastebėsiu, kad labai skirtingai nuo Europos. Tegul dėl to nekyla jokių iliuzijų.

Richard Howitt (PSE). - Ponia pirmininke, praeitą mėnesį Parlamento vardu vykau prie Gruzijos administracinės sienos, kurią nustatė Pietų Osetijos separatistai po Rusijos karinės invazijos. Kontrolės punktas, kuriame nė iš vienos pusės nebuvo jokio formalaus susisiekimo, neabejotinai atrodė kaip Šaltojo karo scena. Jei neatsitrauksime atgal, vienas realus žingsnis, kurį galėtų žengti Rusija, tai pagalba Europos policijai leidžiant sėkmingai patekti ir atlikti misiją abiejose sienos pusėse, kad ji galėtų tinkamai vykdyti savo pareigas paliaubų kontrolės srityje. Tai būtų mažas, tačiau konkretus žingsnis į pasitikėjimo kūrimą, ir raginu Rusiją jį žengti.

Taip pat pritariu požiūriui, kurį išreiškė daugelis šio Parlamento narių, kad juo stipresnis Europos solidarumas, tuo geresni santykiai tarp Europos ir Rusijos. Šis faktas buvo ir vėl pabrėžtas šią savaitę, kai Rusija mėgino sudaryti atskirus, ne bendrus, susitarimus su ES valstybėmis dėl importo standartų vaisiams ir daržovėms. Šiuo atžvilgiu apgailestauju dėl šiandien pasakytos liberalų demokratų lyderio kalbos, kuria buvo siekiama pavaizduoti socialistų poziciją kaip švelnią žmogaus teisių atžvilgiu. Ne tik balsuosime, pritardami kritikai Rusijos atžvilgiu dėl rinkimų neatitikties tarptautiniams standartams, žodžio laisvės suvaržymo, politinių kalinių įkalinimo, grasinimų žmogaus teisių gynėjams ir jų persekiojimo; ši kalba byloja ir apie taškų skyrimo Rusijai sistemą, kuri yra mus sulaikančios solidarumo stokos pavyzdys.

Kaip ir visas kitas šalis, Rusiją palietė ekonomikos krizė. Ji patiria naftos kainos kritimą, rublio nuvertėjimą trečdaliu ir 75 proc. vertybinių popierių biržos kritimą. Šiuo metu prezidentas D. Medvedevas aktyviai dalyvauja Didžiojo dvidešimtuko (G20) grupės susitikime Londone. Tikiu, kad dabar, kai Rusijai reikia bendradarbiavimo, ir ji galbūt tapo atviresnė permainoms, atėjo tinkamas laikas šiam bendradarbiavimui, jei tik Europos Sąjunga bus vieninga ir pasiryžusi eiti šiuo keliu.

Giulietto Chiesa (PSE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, skaitant šį dokumentą susidaro įspūdis, kad tas, kuris jį parašė, siekia ne pagerinti, o sugadinti Europos Sąjungos ir Rusijos santykius. Jei Europa to siekia, šis dokumentas yra puikus, jei ne, jis – siaubingas. Mano nuomone, šis dokumentas – siaubingas. Kaip galime įsivaizduoti būsimus naujus įtemptus santykius su valstybe, kurią pripažįstame nepakeičiama mūsų interesų atžvilgiu? Ateinančius keturiasdešimt metų priklausysime nuo tradicinių energijos šaltinių, kurių gausu Rusijoje. Ar galime elgtis kitaip? Ne, negalime.

Antra, atkreipkite dėmesį į dokumento stilių ir toną. Šiuose puslapiuose Europa prabyla imperialistiniu, o ne gerbiančiu savo pašnekovą, tonu. Tai prieštarauja ES kaimynystės politikai, ir taip elgtis neteisinga, net tvarkant reikalus su maža valstybe, jau nekalbant apie didelę šalį, kuri labai pagrįstai reikalauja ją gerbti. Pirmiausia tai – realizmo klausimas.

Bijau, kad Europos Parlamentas ketina priimti dokumentą, parašytą Šaltojo karo dvasia – šalta, betiksle, nuostolinga ir duodančia priešingus rezultatus – kaip tik tada, kai naujasis JAV prezidentas pradėjo naują dialogą su Maskva. Vadovaudamasi tokiu požiūriu Europa negali tikėtis tapti lydere. Tikiuosi, kad Komisija nepritars šioms rekomendacijoms.

Romana Cizelj (PPE-DE). - (SL) Šiose diskusijose iškėlėte daugelį politinių problemų, tačiau norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į kitą iššūkį, apie kurį neminama pranešime. Tai klimato kaitos problema, kurią kol kas sprendžia daugiausia tik mokslininkai. Vis dėlto jei norime sėkmingai išspręsti šią problemą, turime paremti šiuos veiksmus tvirtomis ir ryžtingomis politinėmis priemonėmis.

Tai globalinis iššūkis, reikalaujantis abipusės atsakomybės. Todėl manau, kad privalome išnaudoti kiekvieną galimybę paraginti Rusiją, kad ši prisiimtų dalį savo įsipareigojimų tiek dėl klimato kaitos sušvelninimo, tiek dėl prisitaikymo prie tos kaitos. Kadangi šiandien Kopenhagos konferencijos išvakarės, privalome taip pat paraginti Rusiją aktyviau dalyvauti tarptautinėse derybose.

Kolegos, norėčiau priminti, kad tinkami veiksmai dėl klimato kaitos reiškia ir žmogaus teisių užtikrinimą.

Monika Beňová (PSE). – (SK) Kalbėsiu labai trumpai, nes daugelį dalykų, kuriuos norėjau aptarti, jau aptarė mano kolegos iš Socialistų frakcijos Europos Parlamente.

Mano nuomone, pranešime trūksta pusiausvyros, ir jis – rusofobiškas. Aš pati esu kilusi iš šalies, kuri daugelį metų gyveno režimo, daugeliui žmonių apsunkinusio gyvenimą, sąlygomis, tačiau kaip tik todėl nesuprantu,

kodėl protingi vyrai ir moterys šioje salėje siekia priimti dokumentą, kuriuo dar kartą baksnosime pirštu į vieną valstybę ir už kažką ją kaltinsime.

Maniau, kad šis Parlamentas yra pajėgus suprasti dabartinę padėtį pasaulyje. Visiškai atmetu mintį, kad kas nors iš čia esančių norėtų išmainyti dujas ir naftą į žmogaus teisių apsaugą. Socialistų frakcija Europos Parlamente siekia ginti žmogaus teises ir visada jas gynė, tačiau kita vertus, prieš mūsų akis iškyla akivaizdi realybė. Prieš ES, prieš JAV, prieš Rusijos ir prieš viso pasaulio akis. Tik sudarę gerus bendrus susitarimus, pajėgsime kovoti su šia realybe.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Ponia pirmininke, Rusija – didžiausia ES kaimynė, kuri pastarąjį amžių puoselėjo imperialistines iliuzijas, tačiau kuri patyrė ir siaubingų išgyvenimų.

Atsigauti po tokios traumos reikia laiko ir ištvermės, todėl turime būti kantrūs. Taigi derybos dėl naujojo susitarimo bus sunkios ir skausmingos. Pranešime daug reikalaujama, tačiau jis yra teisingas. Veiksmingos partnerystės su šešiomis ES kaimynėmis Rytuose ir gero abipusio bendradarbiavimo su Rusija darna – tai didžiausias iššūkis Europos politikoje. Pažanga priklausys nuo to, ar įstengsime suderinti mūsų gyvenimo būdą ir suvokti esmines vertybes, kurių negalime išsižadėti.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, pagrindinės kliūtys, darančios įtaką ES santykiams su Rusija, yra pastarosios naudojimas dujų tiekimu kaip politinio šantažo priemone, jos keliama grėsmė Gruzijos nepriklausomybei, genocidas Čečėnijoje ir nesugebėjimas nešališkai nagrinėti Annos Politkovskajos ir Alexandro Litvinenko nužudymo bylų. Deja, Rusija nežengė nė vieno žingsnio į priekį, kad įtvirtintų demokratiją ir pagarbą žmogaus teisėms, o tai nežada gerų tolesnių derybų ir bendradarbiavimo. Jei norime, kad derybos būtų sėkmingos, turime vykdyti vieną bendrą solidarumo politiką. Tai turi didelę reikšmę tokios svarbios Europos Sąjungos kaimynės kaip Rusija atžvilgiu.

Gerard Batten (IND/DEM). – Ponia pirmininke, kaip B. Ferrero-Waldner gali kalbėti apie Rusiją kaip apie partnerę, o A. Vondra siekti garantijų demokratijos ir žmogaus teisių srityse?

Rusija – tai valstybė gangsterė, kurioje problemų keliantys politiniai oponentai, disidentai ir žurnalistai paprasčiausiai nužudomi. Rusai net turi taisyklę, pagal kurią leidžiama nužudyti bet kurį – Rusijos ar užsienio – pilietį užsienio valstybės teritorijoje, jeigu manoma, kad toks asmuo kelia grėsmę arba kažką pažeidinėja. Šia taisykle vadovaujantis valstybės palaikomu teroro aktu 2006 m. Londone nužudytas mano rinkėjas Alexander Litvinenko. Jo šeima iki šiol laukia, kad būtų įvykdytas teisingumas, o žudikai perduoti Anglijos teismui.

Asmeniškai nenorėčiau, kad Europos Sąjunga su kuo nors derėtųsi dėl susitarimų. Bet jei Komisija yra taip rimtai nusiteikusi, kodėl nepaprašius Rusijos išduoti įtariamuosius kaip geros valios ženklą ir išankstinės sąlygos pradėti deryboms?

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Glaudaus bendradarbiavimo su Rusijos Federacija galimybė tiesiogiai proporcinga iššūkiams ir sunkumams, su kuriais turime susidurti. Rusija jau kurį laiką yra pasirinkusi diskurso formą ir veiksmų kursą, kurie nustumia praktišką bendradarbiavimą į antrą planą ir skatina griežtą požiūrį į tarptautinius santykius, su kuriuo jokių būdu negalime sutikti.

Po konflikto su Gruzija likome tokiam taške, iš kurio galime matyti tarp mūsų esančius skirtumus pasirinktos pozicijos svarbiausiais klausimais atžvilgiu. Rusijos Federacija mano, kad jos karių buvimas regiono valstybėse yra priimtinas ir ji netgi turi teisę įsikišti, kai Maskvos nuomone, tai yra reikalinga. Dėl Rusijos įsitraukimo į neišspręstus konfliktus jos buvimas jaučiamas net prie ES sienos, ir tai turi poveikį visiems europiečiams.

Turiu jums priminti apie tai, ką pasiūliau savo pakeitimuose. Beveik du dešimtmečius Moldova kenčia nuo Rusijos karių buvimo separatistiniame Padniestrės regione, jai pradėjus kelionę į pažangą ir laisvę pasirinkti savo pačios ateitį. Rusija privalo išvesti karius iš Padniestrės, kad suteiktų šiai partnerystei pagrindą.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Ponia pirmininke, norėčiau visiems padėkoti už šias įdomias diskusijas. Manau, kad jos labai reikalingos dėl mūsų būsimų santykių su Rusija, taip pat šiose diskusijose buvo aptarti keli labai svarbūs klausimai. Pritariu didžiąjai daliai išsakytų minčių.

Manau, kad tiems, kurie kalba apie išipareigojimų būtinybę, aišku, jog naujasis susitarimas yra ypač svarbus tolesniam ES ir Rusijos santykių plėtojimui ir stiprinimui. Taip pat akivaizdu, kad naujuoju susitarimu turi būti tęsiamas dabartinio Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo tobulinimas. Jis turi atspindėti šiandieninio bendradarbiavimo su Rusija realijas. Šiuo metu mūsų santykiai glaudesni ir platesni nei vos prieš dešimtmetį.

Tiems, kurie sprendžia energetikos klausimus, turime aiškiai pasakyti, kad ES nori sutvirtinti bendradarbiavimą su Rusija turimais įrankiais – energetikos dialogu ir nuolatinės partnerystės tarybos susitikimais energetikos klausimais. Nuolatinės tarybos susitikimas energetikos klausimais vyks šio pirmininkavimo laikotarpiu. Tikslas yra skatinti pasitikėjimą ir skaidrumą ES ir Rusijos energetiniuose santykiuose. Negalime leisti nutraukti dar vieno energijos tiekimo. Taip pat turėtume sustiprinti išankstinio įspėjimo mechanizmą ir padaryti jį veiksmingesnį.

Tiems, kurie sprendžia žmogaus teisių klausimus, norėčiau pasakyti, jog manau, kad teisinės valstybės, nepriklausomos teismų sistemos ir visapusiškos pagarbos žmogaus teisėms principų taikymas – įskaitant laisvą ir nepriklausomą spaudą – yra būtinas prisidedant prie stabilumo ir gerovės Rusijoje. ES susirūpinusi stebi žmogaus teisių padėtį Rusijoje, ir keliame – ir toliau kelsime – šiuos rūpimus klausimus ES ir Rusijos susitikimuose. Pvz., tokių probleminių klausimų kaip M. Khodorkovskio bylos atnaujinimas sprendimas Europos Sąjungai būtų tarsi lakmuso popierėlis, nustatant teisinės valstybės principus Rusijoje.

Tiems, kurie sprendžia įtakos svertų klausimus, norėčiau pasakyti, jog sutinku, kad su Rusija turime kalbėti vienu balsu, ir šios diskusijos reikalingos tam, kad suformuluotume šį bendrą balsą. Vienybė ir solidarumas – tai svarbiausi dalykai, ir sunkiai dirbsime, kad juos pasiektume. Svarbu, kad valstybės narės kuo įmanoma daugiau konsultuotųsi tarpusavyje dėl dvišalių klausimų su Rusija, kurie galėtų turėti įtakos kitoms valstybėms narėms arba visai Europos Sąjungai. Šiuo atžvilgiu vertėtų apsvarstyti Parlamento pasiūlymus, nors, atsižvelgiant į esamas Tarybos struktūras, nesu visiškai tikras, ar sukurti oficialaus konsultavimo mechanizmą – tai praktiškiausias kelias į priekį. Vis dėlto tvirtai manau, kad kažkoks mechanizmas arba bendras metodas reikalingas norint papildyti esamų ES ir Rusijos santykių sistemą.

Be abejonės, būtų galima daug ką pagerinti ES politikoje Rusijos atžvilgiu, ir vienybė ir solidarumas čia iš tiesų svarbiausi žodžiai. Solidarumo klausimu jau turėjome gana intensyvų politinį pasitarimą Taryboje, tačiau tai ir politinės valios klausimas. Sutinku, kad reikia didesnio pasitikėjimo ir supratimo tarp ES ir Rusijos. Turime įveikti įtarinėjimus dėl praeities ir remtis tikrais ir tvirtais santykiais, kurie išsivystė per pastaruosius metus, tačiau tai, be abejonės, yra dvipusis procesas, ir reikia pripažinti, kad viena pusė niekada nebūna visiškai teisi.

Vienas iš kelių, kurių galime pasirinkti – tai naujasis susitarimas. Antras kelias – geresnis dialogas. Šioje srityje Parlamentas turi suvaidinti svarbų vaidmenį, todėl galiu sutikti su pasiūlymu, kad pagal naująjį susitarimą būtų sustiprintas parlamentinio bendradarbiavimo komiteto vaidmuo. Parlamentinė dimensija kaip pilietinės visuomenės ryšiai būtų labai naudinga, jei kalbėsime apie pagrindinių demokratinių principų ir vertybių, kuriomis remiasi ES, perdavimą ir skatinimą. Todėl tikimės, kad dialogas su jumis tęsis derybų procese.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, diskusijos Rusijos klausimu niekada nebūna lengvos. Viena vertus, Rusija – svarbi pasaulio partnerė, kita vertus, ji – didelė kaimynė, o šiuos du aspektus, mano nuomone, ne visada lengva suderinti.

Kaip jau minėjau, viena vertus, Rusiją, kaip pasaulio partnerę, laikome tikra partnere. Pvz., Vidurio Rytų klausimu, siekiant Izraelio ir Palestinos konflikto sprendimo ir daugeliu kitų panašių klausimų. Afganistano ir Pakistano klausimu vakar vykusioje Hagos konferencijoje Rusija suvaidino svarbų vaidmenį; taip pat Irano ar ginklų neplatavimo klausimais, plačiais globaliniais klausimais, pvz., klimato kaitos, kuri jau buvo minėta, arba šiuo metu aktualios finansų ir ekonomikos krizės klausimais. Visi kenčia nuo šios krizės. Tai pasakytina ir apie Europos Sąjungą, Rusiją ir daugelį kitų pasaulio partnerių. Todėl manau, kad ne tik turime tai įsisąmoninti, bet ir suvokti Rusiją kaip didelę kaimynę, su kuria dažnai kertasi nuomonės bendrų kaimynų atžvilgiu. O bendrą kaimynystę iš tiesų turime – kai kurie nariai tai minėjo – ar tai būtų Moldova, ar Kalnų Karabachas, ar Gruzija. Čia turime užtikrinti, kad mūsų santykiai taptų glaudesni, tačiau kartu atvirai kalbėti apie esamus sunkumus ir skirtumus.

Vienas iš tokių sunkumų – Rytų partnerystė, ir vos prieš savaitę Rytų partnerystės klausimą aptarėme Parlamente. Pagrindinis Rytų partnerystės, kuri susijusi su šešiomis kaimyninėmis valstybėmis, uždavinys – padėti šioms valstybėms, kurios siekia glaudesnio bendradarbiavimo su Europos Sąjunga, svarbiausiais klausimais, pvz., vyriausybinių standartų, laisvesnės prekybos ir panašiais klausimais. Manau, kad svarbu, jog vykdam tą patį veiklą, šios valstybės būtų ES partnerėmis. Kita vertus, daugiašalėje platformoje pareiškėme, kad iš esmės esame atviri tokioms trečiosioms šalims kaip Rusija *ad hoc* pagrindu; be abejonės, Rusija – visateisė Juodosios jūros sinergijos, kurioje sprendžiami regioniniai klausimai, narė.

Taigi yra galimybė dirbti kartu siekiant įveikti kai kuriuos sunkumus. Tačiau paanalizuokime dujų klausimą. Žinome, – tai jau aiškiai sakiau ir vėl pakartosiu, – kad dujų tiekimo klausimu esame abipusiai priklausomi; mums tai žinoma. Žinome ir tai, kad dujų krizė sumenkino ES pasitikėjimą jos partnerėmis. Ji atskleidė,

kokios svarbios nuostatos energetikos klausimais būsimuose ES ir Rusijos, ES ir Ukrainos susitarimuose, ir šios nuostatos turi būti į juos įtrauktos.

Privalome paspartinti vidinės energetikos rinkos vystymo darbus, kartu didinant veiksmingumą ir diversifikuojant energetinių išteklių tiekimą. Todėl naujajame susitarime su Rusija, kaip visuomet ir sakėme, turi būti nustatyti teisiškai privalomi abipusiai išpareigojimai. Kaip jau minėjau, lygiagrečiai šiam naujam susitarimui trumpalaikiu laikotarpiu dirbame kartu su Rusija, siekdami paversti išankstinio išpėjimo mechanizmą veiksmingesniu. Taip pat turėtume numatyti stebėsenos ir konfliktų prevencijos ir sprendimo mechanizmus, kurie turėtų apimti ir Baltarusiją bei Ukrainą.

Be abejo, Rusija Europos Sąjungai – labai svarbi energetinė partnerė, tiekianti 40 proc. visų ES importuojamų dujų ir 20 proc. visų ES suvartojamų dujų. Tai, kaip jau minėjau, yra abipusės priklausomybės santykiai. Kadangi daugiau nei du trečdalius įplaukų iš eksporto – tai buvo didžiulis įnašas į Rusijos ekonominę vystymąsi – Rusija gauna iš Europos Sąjungos, labai svarbu, kad nepasikartotų praėjusio sausio mėn. įvykiai, todėl dirbame ir su ukrainiečiais, ir su rusais, kad užkirstume tam kelią.

Ne visada sutariame ir žmogaus teisių klausimu. Viena vertus, ES ir Rusiją sieja bendri tarptautiniai išpareigojimai, kuriuos prisiėmė Jungtinėse Tautose, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje ir Europos Taryboje. Šie išpareigojimai atspindi vertybes ir sukuria pareigą gerbti jų steigiamų institucijų sprendimus. Tai ypač pasakytina apie Europos žmogaus teisių teismą, tačiau akivaizdu, kad ES ir Rusija skirtingai interpretuoja tokius išpareigojimus.

Europos Sąjunga ir Rusija nusprendė spręsti šiuos klausimus dialogo būdu, ir tai – teisingas kelias. Tai reiškia, kad privalome išsiklausti ir į susirūpinimą, kurį išreiškia Rusija, pvz., dėl rusakalbių mažumų padėties Europos Sąjungoje.

Tiesa ir tai, kad, kaip minėjo einantis Tarybos Pirmininko pareigas, egzistuoja aiškus susirūpinimas dėl žmogaus teisių negebėjimo Rusijos Federacijoje, o besitęsiantys išpuoliai prieš žmogaus teisių gynėjus, žurnalistus ir kitus asmenis meta šešėlį ant Rusijos.

Nuolatos keliame šiuos klausimus aukščiausiose valdžios institucijose: aš – susitikimuose su Sergejumi Lavrovu, Europos Komisijos Pirmininkas José Manuelis Barroso – susitikimuose su savo pašnekovais. Tam pasitelkiame ir du kartus per metus vykstančias konsultacijas žmogaus teisių klausimais. Vasario 6 d. dvišalio susitikimo tarp Pirmininko José Manuelio Barroso ir prezidento D. Medvedevo metu vykusiose diskusijose buvo apsiųsta nuomonėmis apie žmogaus teises.

Prezidentas D. Medvedevas pasiūlė, kad diskusija šia tema būtų tęsiama aukščiausiojo lygio susitikime gegužės 21–22 d., ir šį pasiūlymą priimsime. Pvz., praėjusią naktį įvykęs žmogaus teisių gynėjo Levo Ponomarevo užpuolimas primena apie tai, kokia sudėtinga žmogaus teisių gynėjų padėtis Rusijoje. Tačiau norėčiau pasakyti, kad abi problemos pusės aiškiai atspindi mandate, dėl kurio Taryba įgaliojo Komisiją susitarti. Mandatas liečia jas abi, ir tai sudaro šio mandato turinį. Todėl manau, kad teisingiausias kelias – toliau laikytis šio mandato ir, kaip minėjau, visada esame pasiruošę pranešti, kaip vyksta derybos.

Janusz Onyszkiewicz, pranešėjas. – (PL) Ponia pirmininke, norėčiau priminti šio pranešimo kritikams, kad tai nėra pranešimas apie Rusiją. Šio pranešimo tikslas – pasiūlyti Komisijai, kokie klausimai turėtų būti keliami dvišalėse derybose ir kokioms sritims turėtų būti skiriamas didžiausias dėmesys. Todėl šiame pranešime nebuvo minima Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) ir prezidento D. Medvedevo planas. Visų panašių klausimų sprendimas būtų nederamas. Tai kitokia problema. Ją reiktų aptarti ESBO kartu su Jungtinėmis Valstijomis. Šis klausimas neturėtų būti keliamas sprendžiant dvišalius santykius su Rusija. Be to, tokio pobūdžio pasiūlymai negali apimti mūsų kritiškų pastabų arba, pvz., žmogaus teisių padėties Europos Sąjungoje vertinimo. Todėl reikia iškelti šiuos klausimus derybose su Rusija, kuri juos tinkamai apibrėš. Tai vienas dalykas, kurį norėjau aptarti.

Antras dalykas, apie kurį norėčiau pakalbėti, yra bendro pobūdžio ir susijęs su derybomis. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad šiame pranešime vengiama tam tikrų terminų, pvz., „strateginė partnerystė“. Tam yra gera priežastis, ir būtent ta, kad dokumento dėl Europos saugumo ir gynybos politikos (ESGP) skirsnys, kuriame kalbama apie Rusiją, yra šis tekstas: *(Narys cituoja anglų kalba)*.

„jokia strateginė partnerystė neįmanoma, jeigu nebus visapusiškai pripažįstamos demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir teisės normų vertybės ir jei jų nebus laikomasi; [todėl] ragina Tarybą šias vertybes padaryti vykstančių derybų dėl naujo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo su Rusija, pagrindu“.

(PL) Taigi pozicija yra gana aiški. Manau, turėtume nepamiršti, koks šio pranešimo tikslas ir kokią žinią juo ketinama perduoti Komisijai. Ir galiausiai norėčiau pasakyti J. Boboškovai, kad kazokai rašė sultonui, o ne sultonas – kazokams.

Pirmininkė. - Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, 2009 m. balandžio 2 d., ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Călin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) Sveikinu Januszą Onyszkiewiczzių su pristatytu pranešimu dėl ES ir Rusijos santykių. Manau, kad ES santykiai su Maskva bus sukurti pragmatišku pagrindu, vengiant išankstinio nusistatymo.

Visų pirma reikalingas tinkamas bendradarbiavimas tiekiant energiją, kuriuo suinteresuotos abi derybų šalys. Tačiau to siekiant labai svarbus solidarumas tarp ES valstybių narių, nes reikia turėti bendrą nuomonę derybose su Maskva dėl dujų importo. Tai vienintelis kelias, kuriuo žengdami galime užtikrinti Europos piliečiams saugų dujų tiekimą prieinamomis kainomis. Esame atsakingi už tai, kad būtų išvengta naujos dujų krizės.

Antra, turime bendradarbiauti su Maskva, kartu spręsdami problemas, susijusias su bendra kaimynyste ir santykiais su Moldova, Ukraina, Gruzija, Armėnija ir Azerbaidžanu. Šis bendradarbiavimas turi būti paremtas tarptautinės teisės normomis, pagarba valstybės teritoriniam vientisumui ir suverenumui siekiant išvengti autoritarinių tendencijų. Turime siekti pažangos sprendžiant neišspręstus konfliktus, pvz., Kalnų Karabache, Osetijoje ir Abchazijoje.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), raštu. – (PL) Rusija – svarbi Europos Sąjungos partnerė. ES tikisi patikimo ir sąžiningo bendradarbiavimo iš savo partnerių.

Tarpusavio priklausomybė gali būti abipusiai naudinga, tačiau tai ne visada įmanoma. Galimas ir priešingas rezultatas, kuris gali būti neramumų ir konfliktų šaltinis. Turime daryti viską, kad užtikrintume, jog ekonominis bendradarbiavimas, saugumas, energetinis saugumas, pagarba žmogaus teisių ir demokratijos principams taptų pozityviu ir konstruktyviu mūsų santykių bruožu. Ar pasieksime šį rezultatą? Tai didžia dalimi priklausys nuo Rusijos. Rusija gali pasirinkti Vakarų vertybes ir standartus. Niekas neprivers Rusijos pasirinkti šią ar kitą galimybę. Rusija turi pati nuspręsti. Tačiau aišku viena: Europa nekeis savo vertybių nei Rusijos, nei kitos šalies prašymu. Esame nuoseklūs ir netgi užsispyrę, bet ne todėl, kad veikimas kitaip reikštų ES vertybių atsisakymą.

Jeigu Europa nukryptų nuo pagrindinių vertybių, ji nebūtų Europa. Todėl visada pripažinsime, pvz., Gruzijos teritorinį vientisumą. Taip elgiamės ne vien iš ypatingo prielankumo Gruzijos žmonėms. Mūsų pozicija paremta lojalumu principams, o jais paremtas mūsų pasaulis. Veikimas kenkiant šiam pasauliui reikštų savižudybę. Be abejonės, ES nenori tokių padarinių, kaip, manyčiau, ir Rusija.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Nėra abejonų, kad pastarojo meto dujų krizė ir Gruzijos konfliktas sukūrė naują įtampą santykiuose su Rusijos Federacija.

Rusija privalo liautis naudotis tokia padėtimi ir veikimo būdais, kurie neatitinka tarptautinių procedūrų, ir nekurti naujų įtakos sferų.

Taip pat ES turi dėti visas reikiamas pastangas, kad kiek įmanoma sumažintų energetinį priklausomumą nuo Rusijos.

Tačiau teisybė, jog Rusija – viena iš ES kaimynių ir pagrindinė veikėja tarptautinėje arenoje. ES santykiuose su Rusija egzistuoja labai svarbus ekonominis potencialas, kurio Europos Sąjunga negali neišnaudoti, ypač dabartinėje globalinėje aplinkoje.

Todėl privalome toliau investuoti į dialogą ir bendradarbiavimą su Rusijos Federacija ir kurti nuoseklią strategiją, paremtą bendrais, abipusiai naudingais išpareigojimais.

Vienintelis kelias, kuriuo žengiant šis bendradarbiavimas gali būti sėkmingas – tai ES, kalbanti vienu balsu, ir išpareigojimas dialogui, kuris priklauso nuo tam tikrų sąlygų, tačiau kartu yra konstruktyvus, paremtas bendromis vertybėmis, pagarba žmogaus teisėms, pagrindinėms laisvėms ir galiojančioms tarptautinėms normoms.

Katrin Saks (PSE), raštu. – (ET) ES ir Rusijos santykiams buvo suduotas stiprus smūgis praeitais metais. Šiuo metu, po įvykių Gruzijoje ir po to, kai Rusija pripažino Abchazijos ir Pietų Osetijos anklavų nepriklausomybę, Rusijos pasirodymas kurti bendrą saugumo erdvę su Europos Sąjunga ir šalių pozicijos dėl Kosovo ir bendros kaimynystės dar labiau ėmė skirtis. Nesibaigiantys ginčai su dujų tiekėjais ir energijos šaltinių politizavimas nesukuria didesnio pasitikėjimo.

Džiaugiuosi, kad mano kolegos J. Onyszkiewicziaus pranešime Rusija raginama patvirtinti įsipareigojimus, dėl kurių susitarta tarptautiniu lygmeniu, ypač atsižvelgiant į tai, kad ji yra Europos Tarybos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos narė, ir išreiškiamas susirūpinimas dėl Rusijos vyriausybės požiūrio į žmogaus teisių padėtį ir mažėjančią pilietinę visuomenę Rusijoje. Šiame pranešime Parlamentas taip pat atkreipė dėmesį į tautinių mažumų padėtį Rusijos Federacijoje ir ragina Rusijos vyriausybę įstaigas užtikrinti skirtingų kultūrų ir vietinių gyventojų kalbų Rusijos Federacijoje išlikimą ir tvarų vystymąsi.

Europos Sąjungos santykiai su Rusija turi būti paremti partneryste, o ne konfrontacija. ES santykiai su Rusija iš tiesų turi lemiamą reikšmę pragmatiškam bendradarbiavimui, ir šis bendradarbiavimas turi kurti naudingą tarptautinį stabilumą. Be to, partnerystė turi būti paremta šiomis vertybėmis: demokratija, rinkos ekonomika, žmogaus teisių ir žodžio laisvės skatinimu, o ne vien komerciniais interesais, iškeliant tik vieną tų interesų pusę ir užmerkiant akis prieš kitus dalykus.

Toomas Savi (ALDE), raštu. – Rusijos Federacijos ir Europos Sąjungos santykiuose patirta nemažai sunkumų pastaraisiais metais. Po Rusijos ir Gruzijos konflikto, prasidėjusio praeitų metų rugpjūčio mėn., galima būtų manyti, kad kuo aukštesnė tvora – tuo geresnis kaimynas. Šiuo atveju džiaugiuosi, kad šis posakis nepasiteisino ir buvęs Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas Nicolas Sarkozy sėkmingai suvaldė krizę.

Kai nukrito Irano uždanga, Europos Sąjunga su Rusijos Federacija sukūrė glaudžią tarpusavio priklausomybę, kuri turėjo prisidėti prie bendro supratimo apie demokratiją, žmogaus teises ir teisinę valstybę, kartu skatinant patikimus ekonominius santykius. Dažni nesutarimai pastaraisiais metais atitolino nuo šio tikslo, ir dialogas tarp dviejų subjektų atšalo, įgaudamas „pragmatiško bendradarbiavimo“ formą.

Labai pritariu pasiūlymui Tarybai ir Komisijai, kad šios toliau reikalautų, jog susitarimas būtų paremtas bendru įsipareigojimu žmogaus teisėms, kaip numatoma pranešime, nes be bendrų vertybių ištiks tik dar viena nelaukta krizė, kuriai turėsime taikyti neatidėliotinas krizės įveikimo priemones.

Richard Seebler (PPE-DE), raštu. – (DE) Visapusiškas naujas partnerystės susitarimas tarp Europos Sąjungos ir Rusijos, mano nuomone, yra labai sveikintinas.

Rusija yra trečioji didžiausia Europos Sąjungos verslo partnerė, taip pat turi didelę strateginę reikšmę Europos energijos tiekimo atžvilgiu. Susitarimas su Rusijos Federacija padeda pamatus geresniam bendradarbiavimui tarp abiejų šalių.

Kalbant apie ES ir Rusijos svarbą viena kitai reikėtų pasakyti, kad šis susitarimas neturi išlikti vien tik politinės valios aktu; privalome užtikrinti, kad jis būtų įgyvendintas. Parlamento rekomendacijoje Europos Vadovų Tarybai pabrėžiama žmogaus teisių apsaugos ir žiniasklaidos laisvės Rusijoje svarba. Kadangi mūsų tikslas – nuolat kurti santykius ekonominėje, saugumo politikos ir švietimo politikos sferose, ypač svarbu, kad visi mūsų partneriai gerbtų Europos vertybes. Tai vienintelis kelias į Rusijos ir Europos Sąjungos partnerystę, kuri patenkintų abi šalis.

Czesław Siekierski (PPE-DE), raštu. – (PL) Siekimas užtikrinti naujo susitarimo tarp ES ir Rusijos sudarymą – tai vienas iš pagrindinių iššūkių, su kuriuo susiduria Europos Sąjungos diplomatai. Europos Parlamento vaidmuo – aktyviai prisidėti prie šio susitarimo prigimties ir turinio. Pranešime pateikiama detali pagrindinių ES ir Rusijos santykių aspektų analizė. Ypač jame išsamiai analizuojamos problemos, susijusios su dabartiniais santykiais.

Manau, kad šis pranešimas paskatins žengti didelį žingsnį link naujojo partnerystės susitarimo tarp Europos Sąjungos ir Rusijos. Pagrindiniai tokio susitarimo elementai turėtų būti išsamios konsultacijos ir sunkios derybos tarp abiejų naujojo susitarimo šalių. Pranešime apariama daugelis problemų, kurių sprendimas ypač reikšmingas atskiroms valstybėms. Norėčiau priminti apie sunkumus, susijusius su prekybos mainais tarp Lenkijos ir Rusijos Federacijos. Šio pobūdžio problemas galima išspręsti tik ES priėmus bendrą poziciją.

Pranešime pateikiamas išsamus sąrašas problemų, kurias turime išspręsti. Nebus įmanoma greitai pasiekti kompromiso dėl visų šių problemų iš dalies dėl kultūrinių ir socialinių skirtumų.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Rusija – valstybė, kurioje dažnai negerbiami pagrindiniai demokratijos principai. Ji garsėja žmogaus teisių pažeidinėjimu ir žodžio laisvės, įskaitant nuomonės laisvę, ribojimu. Prezidentas D. Medvedev ir ministras pirmininkas V. Putin pasitelkia savo įtaką Rusijos žiniasklaidos srityje. Todėl pastaroji negali tarnauti pagrindiniam tikslui – skleisti patikimą informaciją.

Nepaisant to, turime nepamiršti, kad Rusija – viena iš pagrindinių ES partnerių. Rusija vaidina pagrindinį vaidmenį tarptautinėje arenoje. Ji taip pat yra pagrindinė energijos tiekėja ir svarbi prekybos partnerė.

Mano nuomone, turime garsiai ir aiškiai pasisakyti prieš Rusiją. Turime ją kritikuoti už jos trūkumus demokratijos srityje, negebėjimą gerbti pilietinių laisvių ir kitų valstybių teritorinio vientisumo ir suverenumo pažeidinėjimą. Turime raginti Rusiją gerbti nacionalinių mažumų teises ir laikytis tarptautinių sutarčių, kurias ji pasirašė – tai Jungtinių Tautų Chartija, Europos žmogaus teisių konvencija ir Energetikos chartijos sutartis. Tačiau neturime pamiršti, kad partnerystė su Rusija – labai svarbus klausimas Europos Sąjungai ir visai Europai.

13. Tarptautinių derybų, per kurias siekiama sudaryti Tarptautinę sutartį dėl Arkties apsaugos, pradžia (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai: Tarptautinių derybų, per kurias siekiama sudaryti Tarptautinę sutartį dėl Arkties apsaugos, pradžia.

Alexandr Vondra, Tarybos Pirmininkas. – Ponia pirmininke, visi gerai žinome, ir spauda kasdien rašo, kad Arkties svarba vis didėja, todėl ji turėtų susilaukti daugiau dėmesio ir iš Europos Sąjungos pusės.

Šis klausimas iškeltas spalio mėn. priimtoje Parlamento rezoliucijoje. Džiaugiuosi, kad šią popietę turime galimybę aptarti šį klausimą, nes žinau, kad jis jums yra labai svarbus.

Tik trijų ES šalių teritorijos yra Arkties regione. Nepaisant to, klimato kaitos ir žmogaus veiklos Arkties regione keliamas poveikis išsiplečia daug toliau už Arkties ribų. Įvykiai Arktyje yra labai reikšmingi ES kaip visumai. Iki šiol ES paliesdavo su Arktimi susijusius klausimus sektorių politikoje, pvz., svarstydamą jūrų politiką ar kovą su klimato kaita. Nors bendradarbiavimas pagal naujas Šiaurės dimensijas apima Europos šalių teritorijas Arktyje, ES dar neišvystė išsamios Arkties politikos sujungiant į vieną visas aktualias atskiras politikos sritis.

Kita vertus, padėtis keičiasi. Praeitų metų kovo mėn. vyriausiasis įgaliotinis J. Solana ir Komisijos narė B. Ferrero-Waldner Europos Vadovų Tarybai pateikė bendrą pranešimą klimato kaitos ir tarptautinio saugumo klausimais. Pranešime pabrėžiami nauji strateginiai interesai Arkties regione. Taip pat atkreiptas dėmesys į didelę įtaką darančius aplinkos pokyčius Arktyje bei pripažįstama, kad tai gali turėti padarinių tarptautiniam stabilumui ir Europos saugumo interesams.

Pranešime reikalaujama vystyti specifinę ES Arkties politiką, kuri būtų paremta augančia geostrategine regiono svarba, ir atsižvelgti į tam tikrus klausimus, pvz., galimybę naudotis gamtiniais ištekliais ir galimų naujų prekybos kelių atvėrimą.

Praeitų metų lapkričio mėn. Komisija pateikė komunikatą apie ES ir Arkties regioną. Čia buvo aptarti įvairūs strateginiai regiono iššūkiai bei pasiūlyti konkretūs veiksmai trijose pagrindinėse srityse: Arkties saugojimo ir išsaugojimo bendradarbiaujant su gyventojais, atsinaujinančių išteklių naudojimo, daugiašalio Arkties valdymo stiprinimo. Paskutinioji sritis aptarta praeitų metų spalio mėn. rezoliucijoje.

Šiame komunikate Komisija kaip vieną iš savo politikos tikslų siūlė Europos Sąjungai, remiantis JT Jūrų teisės konvencija (UNCLOS), toliau išlaikyti ir tobulinti bendrą Arkties regiono valdymą, taip pat pritarė visiškam esamų išipareigojimų įgyvendinimui, o ne naujų teisinių priemonių siūlymui. Tai ir buvo vienas iš pagrindinių komunikato savybių.

Praeitų metų gruodžio mėn. pateiktose išvadose Taryba pritarė komunikatui ir teigė, kad tai buvo pirmi žingsniai į būsimą ES Arkties politiką.

Taryba pritarė Komisijai, kad vienas iš ES siekių turėtų būti Arkties apsauga bendradarbiaujant su vietiniais gyventojais ir sistemingai bei koordinuotai reaguojant į Arkties regione išskylančius iššūkius. Pabrėžiama, kad ES tikslai gali būti pasiekiami tik glaudžiai bendradarbiaujant su Arkties šalimis – partnerėmis, teritorijomis bei bendruomenėmis, ir atkreipiamas dėmesys į tarpvyriausybinių bendradarbiavimą regione.

Taip pat pritariama Komisijos planams kreiptis dėl nuolatinės stebėtojos statuso, taip Arkties taryboje atstovaujant Europos bendruomenei. Taryba ypač pabrėžė daugiašalio bendradarbiavimo svarbą remiantis atitinkamomis tarptautinėmis konvencijomis ir UNCLOS.

Tačiau Komisijos komunikate neišreiškiamas pritarimas konkrečiai tarptautinės sutarties idėjai.

Atsižvelgdama į šią poziciją Taryba tęsia kruopštų darbą dėl Komisijos komunikate pasiūlytų veiksmų. Tikiuosi, kad iš šiandien mano pasakytos kalbos paaiškėjo, jog Taryba labai rimtai žiūri į šį klausimą.

Pripažįstame augančią strateginę Arkties regiono svarbą. Taip pat sutinkame, kad Europos Sąjunga turėtų sukurti išsamią ir nuoseklią politiką. Taryba išsamiai informuos Parlamento narius apie tolesnę raidą ir ji dėkinga už nuolatinį susidomėjimą šia tema.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti Parlamentui už susidomėjimą Arkties regiono klausimu ir pasakyti, kad vertiname praeitų metų spalio mėn. rezoliuciją dėl Arkties valdymo. Tai suteikė politinį impulsą Komisijos darbui su jau minėtu komunikatu „Europos Sąjunga ir Arkties regionas“, kuris priimtas praeitų metų lapkričio mėn.

Kodėl mums šis klausimas toks svarbus? Pritariame jūsų nuomonei, kad Arkties regionas kaip niekada anksčiau nusipelnė tarptautinio dėmesio. Moksliniai duomenys rodo, kad klimato kaita Arktėje vyksta daug greičiau nei visame pasaulyje. Vien per pastaruosius šešerius metus Šiaurės ašigalio ledo sluoksnis suplonėjo perpus, ir galbūt jau pasiekė vadinamąjį „lūžio tašką“. Radikalūs pokyčiai Arktėje daro poveikį žmonėms, kraštovaizdžiui ir gyvūnijai – tiek sausumoje, tiek jūroje.

Todėl atėjo metas imtis veiksmų. Dėl to priėmėme komunikatą, kuris yra pirmas žingsnis į ES politiką Arkties regione, padedantis pagrindus platesniam sprendimo būdai. Komunikate didžiausias dėmesys skiriamas trimis pagrindiniams tikslams: Arkties saugojimui ir išsaugojimui bendradarbiaujant su gyventojais; atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimui; daugiašalio Arkties valdymo palaikymui.

Komunikate pateikti pasiūlymai yra labai kruopščios Komisijos atliktos analizės rezultatas. Vyko konsultacijos su visomis pagrindinėmis suinteresuotomis Arkties regiono šalimis, tiek ES, tiek ne ES Arkties regiono valstybėmis. Šios konsultacijos buvo labai reikalingos, nes daugelis ES veiklos sričių ir pagrindiniai globaliniai uždėjimai, pvz., integruota jūrų politika ar klimato kaita, daro poveikį Arkties regionui.

Todėl remiantis šiomis diskusijomis ir aptariama rezoliucija leiskite man pabrėžti, kad Arkties regionas nuo Antarkties skiriasi daugeliu esminių aspektų. Priešingai nei Antarktis, kuri yra didžiulis, neapgyvendintas vandenyno apsuptas žemynas, Arktis yra laivybos sritis, kurią supa suverenioms valstybėms priklausanti apgyvendinta teritorija.

Taigi idėja sukurti Arkties regionui skirtą privalomą teisinį režimą susiduria su sunkumais, nes nė viena iš penkių aplink Arkties vandenyną esančių valstybių – Danija, Norvegija, Kanada, Rusija ir Jungtinės Valstijos – nepitaria tokiam režimui. Todėl baiminuosi, kad šioje stadijoje toks pasiūlymas ne tik būtų neveiksmingas, bet netgi pasirodytų esąs žalingas ES atliekamam vaidmeniui ir patikimumui bendradarbiaujant Arkties klausimais. Užuovertelti švaisčius pastangas, ES interesų ir tikslų atžvilgiu būtų naudingiau sukurti platesnį daugiašalį bendradarbiavimą ir kuo geriau išnaudoti esamas teises priemones.

JT Jūrų teisės konvencijoje (UNCLOS) ir kitose bendrosiose konvencijose jau numatytas išplėstinis teisinis pagrindas. UNCLOS taip pat yra pagrindas ginčams reguliuoti, įskaitant jūrinių zonų ribų nustatymą. Siekiame, kad šios konvencijos būtų iki galo įgyvendintos ir – tai labai svarbu – pritaikytos prie Arkties regiono padėties. Pvz., siūlome įvesti kontrolės priemones tvarios žvejybos valdymui, jeigu kitos priemonės neapima tam tikrų sričių ir rūšių.

Antra, ruošiamės glaudžiai bendradarbiauti su Tarptautine jūrų organizacija, kartu vystydami ir įgyvendindami vienodus tarptautinius standartus, skirtus saugesnei navigacijai Arktėje, rūpindamiesi žmonių saugumu ir aplinkos tvarumu. Tai reiškia, kad išplėsime galiojančius teisės aktus arba patvirtinsime naujus teisės aktus.

Trečia, ginsime tarptautiniu mastu pripažintus laivybos laisvės principus ir taikaus plaukimo teisę. Pakrančių valstybės turėtų vengti diskriminacinių veiksmų, susijusių su navigacinėmis taisyklėmis. Visos priemonės turi atitikti tarptautinės jūrų teisės principus.

Ketvirta, nerealu siūlyti tarptautinį moratoriumą dėl Arkties išteklių gavybos. Didžioji dalis apskaičiuotų mineralų, naftos ir dujų išteklių glūdi suverenių Arkties valstybių teritorijoje arba jų išskirtinėse ekonominėse zonose, ir kai kurios iš jų turi ateities planų dėl tolesnės tyrinėjimo veiklos. Vis dėlto atkakliai tvirtiname,

kad Arkties regiono išteklių gavyba ir naudojimas visada turi atitikti aukščiausius galimus aplinkos apsaugos ir tvarumo standartus.

Komisija, kaip ir Parlamentas, pritaria veiksmų šiame regione būtinumui, todėl Komisijos komunikate pateikiami nuoseklūs bei konkretūs pasiūlymai. Todėl tikimės tolesnio bendradarbiavimo su jumis vystant ES Arkties politiką.

Niekada nepamirškime mūsų bendro tikslo ir dirbkime kartu su Arkties valstybėmis ir tarptautine bendruomene kartu ieškodami geriausių ir veiksmingiausių būdų, kurie padėtų išsaugoti Arkties regioną ateities kartoms.

Anders Wijkman, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, dalyvavau įvairiuose susitikimuose Arkties regiono klausimais, kuriuose dažniausiai būdavo aptariama klimato kaita.

Paprastai pirmoji tokių susitikimų diena skiriama visuotinio atšilimo poveikiui šiame regione, jo gyvūnijai, žmonių pragyvenimo šaltiniams ir pan. Antroji susitikimų diena dažniausiai skiriama geologinės eksploatacijos galimybėms. Tai visiškai skirtingas dalykas. Norėčiau pridurti, kad greita geologinių išteklių eksploatacija gali sukelti labai rimtą pavojų.

Sutinku, kad negalima nubrėžti tikslios paralelės tarp Arkties ir Antarkties – šiuo požiūriu pritariu Komisijos narei. Kita vertus, kadangi neturime kruopščiai parengtos ir tvarios aplinkos programos, skirtos veiklai, kuria šiuo metu aktyviai užsiima šio regiono tautos, mano nuomone, ši rezoliucija siunčia labai svarbią žinią: būkite atsargūs. Manau, didelę reikšmę turi tai, kad visoms frakcijoms rūpi šis klausimas.

Numatome tris alternatyvas: pirma, tai tarptautinės sutarties, kuri įtvirtintų specialias nuostatas dėl Arkties regiono, palyginti su Antarktimi, sudarymas; antra, moratoriumas iki naujų mokslinių tyrimų atlikimo ir geresnis regiono bei jo pažeidžiamumo ir jautrumo suvokimas, kol sulauksime daugelio labai pažangiai besivystančių energetinių alternatyvų rezultatų. Galbūt ateityje mums iš viso neprireiks šių iškastinių išteklių.

Taigi, net jei kolegos šiame Parlamente ir turi skirtingas nuomones apie atsakingiausio metodo taikymą, mano nuomone, labai svarbu tai, kad visi prisidedame prie šios rezoliucijos. Norėčiau pabrėžti, kad siekiame daugiau nei daugiašalis bendradarbiavimas ir dialogas; siekiame užtikrinti, kad būtų išsaugotas aplinkos saugumas ir žmonių pragyvenimo šaltiniai.

PIRMININKAVO: Luigi COCILOVO

Pirmininko pavaduotojas

Véronique De Keyser, *PSE frakcijos vardu*. – **(FR)** Pone pirmininke, norėčiau tik trumpai priminti, kas vyksta Arktyje, kad kiekvienas galėtų suprasti šių diskusijų esmę. Visuotinis atšilimas Šiaurės ašigalyje skatina pasinaudoti šio regiono gamtiniais turtais. Kaip jau minėta, tirpstantis ledas palengvins didelių naftos bei dujų išteklių gavybą ir atvers kelius laivybai tarp Rytų ir Vakarų, taip sutaupant tūkstančius kilometrų krovinių gabenimui, tačiau, deja, pragaištingai paveiks aplinką.

Penkių su Arktimi besiribojančių valstybių – Kanados, Danijos, Rusijos, Jungtinių Valstijų ir Norvegijos – suverenumo pretenzijos kelia akivaizdžią įtampą. Šią savaitę Kanados užsienio reikalų ministras pareiškė, kad Kanados suverenitetas, kuriam priklauso Arkties žemės ir vandenys, yra ilgalaikis, nustatytas ir nulemtas istorinių aplinkybių. Jis taip pat minėjo, kad Kanados vyriausybė pasirūpins didesniu politiniu monitoringu ir gausesnėmis karinėmis pajėgomis Kanadai priklausančiuose Arkties vandenyse.

Šie žodžiai atkartoja Kremliaus pareiškimus apie planus dislokuoti karines pajėgas Arkties regione siekiant apginti savo interesus. Iki šiol šią strateginę sritį reguliuoja 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija, kuriai pritarė 150 šalių. Joje numatoma, kad pakrančių valstybės kontroliuoja sritį, besidriekiančią iki 200 mylių nuo jų pakrančių, ir turi ekonomines teises į jūros dugne esančius išteklius, tačiau ši sritis gali būti išplėsta, jei šalis įrodo, jog kontinentinis šelfas tęsiasi daugiau nei 200 mylių. Iki 2009 m. gegužės mėn. – o tai visai čia pat – jos turi pateikti prašymus Jungtinėms Tautoms.

Rusija šios iniciatyvos ėmėsi 2001 m., nepaisydama vyraujančio nepasitenkinimo. Kiek žinoma mano frakcijai ir M. Rocardui, kuris pradėjo diskusijas Socialistų frakcijoje Europos Parlamente ir kuris neseniai buvo paskirtas Arkties ambasadoriumi, esamos energetikos, aplinkos apsaugos ir karinio saugumo priemonės, taip pat Jūrų teisės konvencija, nėra tinkamos Arkties atveju. Šiaurės ašigalis – viso pasaulio turtas, kurį privalo saugoti teisiškai įpareigojanti chartija, ir čia Europos Sąjunga turi atlikti pagrindinį vaidmenį. Siekiame, kad Šiaurės ašigalis būtų švarus, ir jame nebūtų jokių karinių pajėgų.

Diana Wallis, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, šių diskusijų ištakos – tai Europos Parlamento praeitų metų spalio mėn. priimta rezoliucija dėl Arkties regiono valdymo. Mūsų frakcijai nekyla problemų dėl Arkties sutarties palaikymo, tačiau mums kyla klausimų dėl šio regiono valdymo būdo. Galbūt ši sutartis yra labiau simbolinio pobūdžio, tačiau tai, ko reikalaujame, yra bendradarbiavimas su tautomis, taip pat pagarba joms ir ypač Arkties gyventojams, nes, kaip jau minėjote, būtent gyventojai labiausiai atskiria Arktį ir Antarktį.

Jau sukūrėme tarptautines nuostatas – Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) taisyklės, Tarptautinę jūrų teisę – tačiau reikalingas labiau pritaikytas šiam atvejui ir konkretesnis teisės aktas. Privalome pradėti darbą Arkties taryboje. Komisijos nare, jums vertėtų kuo greičiau prie jos prisijungti ir padėti jai kurti politinę galią. Turime dėti visas pastangas, kad išvengtume „senamadiško“ suvereniteto, teritorinių pretenzijų bei tarpvyriausybės biškumo. Šiai trapijai mūsų planetos daliai reikia naujoviško valdymo, kad kiekvienas pasaulio pilietis būtų suinteresuotas ar atsakingas už šį regioną.

Taip pat turime įrodyti, kad esame verti dalyvauti Arkties reikaluose, nes mūsų, kaip europiečių, įnašas į šio regiono istoriją nėra teigiamas. Europos jūreiviai ir pirkkliai nuniokojo Arktį XVII ir XVIII a. per vadinamąjį Spicbergeno sunaikinimą. Būtent Europos pramoniniai išmetamieji teršalai tiesiogiai lėmė akivaizdžius klimato pokyčius regione, ir dabar, šiuo labai jautriu laikotarpiu, norime primesti savo vertybes ir tradicijas Arkties gyventojams. Turime juos išklaudyti ir dirbti kartu su jais, nes, atvirai sakant, jų aplinkos apsauga davė geresnių rezultatų nei mūsų. Todėl mūsų frakcija nepritaria penkiasdešimt metų moratoriumui.

Godfrey Bloom, IND/DEM frakcijos vardu. – Pone pirmininke, gyvenu nuostabioje saloje – nepaprasto grožio saloje – kurią pastaruosius penkiolika metų sistemingai niokojo Europos Sąjunga. Man teko stebėti, kaip įgyvendinama Europos Tarybos direktyva dėl atliekų sąvartynų, kai pramoninės atliekos – juokingai vadinamos „kompostu“ – buvo suverstos ant žemės. Mačiau, kaip šimtai tūkstančių žuvų buvo suverstos į Šiaurės jūrą. Visai šalia savo kaimo regėjau, kaip buvę nuostabūs kviečių bei miežių laukai ir gyvulių ganyklos virto miskančių ir kitų biokurui tinkamų augalų laukais, niokodamos aplinką ir didindamos maisto kainas.

Europos Sąjunga siekia, kad būtų įgyvendinti atsinaujinančios energijos uždaviniai. 35 tūkst. reaktyvinio lėktuvo dydžio vėjo turbinų – tai didžiausio masto gražiosios salos sudarymas nuo pramoninės revoliucijos laikų. Dabar žvalgotės į vieną paskutinių tyrinėjimų pasaulį – Arkties regioną. Taigi pone pirmininke, kolegos, norėčiau pasakyti, kad pritariu D. Wallis. Šis dokumentas – pasibaisėtinas, ir reikia ieškoti kito sprendimo, tad būkite malonūs ir nesikiškite į šį reikalą.

Avril Doyle (PPE-DE). – Pone pirmininke, pritariu Komisijos narei. Arkties regionas daugeliu atžvilgių skiriasi nuo Antarkties, ir vos prieš keletą mėnesių, 2008 m. spalio 8 d., kalbėjau šia tema šioje salėje.

Arkties regionas, kaip minėjau ankstesnėse diskusijose, atlieka vis didesnę geostatinę vaidmenį pasaulyje, ir per pastaruosius kelis dešimtmečius šiame regione iškilo keletas svarbių klausimų. Šiuo metu susiduriame su atsivėrusiais keliais vandeniu, kurie iki šiol buvo uždari, ir visa tai vyksta dėl klimato kaitos. Tai neturėtų stebinti, nes Arkties regionas šyla daug greičiau – per pastaruosius šimtą metų temperatūra pakilo dviem laipsniais palyginti su vidutiniu 0,6 laipsnio rodikliu likusiame pasaulyje.

Ši labai pažeidžiama ekosistema sulaukia vis didesnio spaudimo dėl išteklių – „išalkusios“ tautos siekia išnaudoti šį potencialą, visiškai neatsižvelgdamos į esminę regiono, kaip pasaulio klimatą stabilizuojančios jėgos, svarbą.

Pritariu D. Wallis nuomonei, kad penkiasdešimties metų eksploatavimo moratoriumas nėra nei praktiškas, nei pagrįstas, tačiau manau, kad ribotas naujo eksploatavimo moratoriumas – laukiant naujų mokslinių tyrimų – yra tai, dėl ko visos civilizuotos šalys turėtų susitarti.

Be to, Europos Sąjungoje yra trys Arkties tautos tarp valstybių narių kartu su dviem kitomis Europos ekonominės erdvės (EEE) kaimynėmis, taigi daugiau nei pusė Arkties tarybos narių. Tai – pakankama priežastis, kad galėtume akivaizdžiai įrodyti savo teises pasaulinėje arenoje sprendžiant šį klausimą.

Arkties regionas turi didelę reikšmę pasaulio klimatui, ir jau vien todėl privalome būti šios gražios vietos ir, kaip minėjo prieš mane kalbėjęs narys, naujo vienos iš paskutinių tyrinėjimų pasaulyje valdymo dalyviai.

Martí Grau i Segú (PSE). – (ES) Arkties regionas – viena iš trapiusių vietovių planetoje. Neribota natūralių išteklių eksploatacija gali sukelti katastrofiškų padarinių ne tik aplinkinėms sritims ir tenykštei populiacijai, bet ir pasauliui kaip visumai.

Didelių Arkties regiono ledynų plotų ištirpimas šią riziką pavertė realybe – taip atsirado poreikis kurti naują reguliavimo sistemą pasauliniu mastu siekiant apsaugoti Arktį, panašią į jau veikiančią Antarktyje, tačiau kartu nereikia pamiršti ir diskusijose pabrėžtų skirtumų.

Mums reikalinga tarptautinė sutartis, sudaryta visų suinteresuotų šalių ir, be abejo, Europos Sąjungos, kad galėtume apsaugoti unikalią Arkties regiono aplinką, užtikrinti įvairios žmogaus veiklos tvarumą ir sukurti daugiašalį krovinių gabenimo reglamentavimą naujai atsivėrusiems jūrų keliams.

Nuo įkūrimo pradžios Arkties taryba yra bendradarbiavimo modelis sprendžiant bendras problemas. Šiais sunkumų ir neužtikrintumo laikais turėtume pakelti sąmoningumą į aukštesnį lygį ir išvengti kaimyninių šalių ar kitų tarptautinių dalyvių išitraukimo į geostrateginius ginčus bei nepamiršti mūsų bendro tikslo – išsaugoti didžiulį bendrą paveldą.

Laima Andrikienė (PPE-DE). - Pone pirmininke, šiandien svarstome Arkties regiono apsaugos klausimą, kuris labai aktualus ne tik Europos Sąjungai.

Pirma, kadangi manoma, jog Arkties regione yra daug energetinių išteklių – iki 20 proc. visų pasaulio neatrastų techniniu požiūriu atsinaujinančių energijos išteklių – neįmanoma atsispirti pagundai naudoti šiuos išteklius. Antra, Arkties regiono aplinka – ypač gležna. Visai tarptautinei bendruomenei teks susidurti su daugelio pokyčių, kurie jau vyksta, poveikiu. Trečia, virš Arkties regiono pakibo teritoriniai ginčai. Rizikuojame sukelti didelį konfliktą tarp valstybių, kurios siekia apginti – ir karinėmis priemonėmis – tai, ką regiono valstybės laiko nacionaliniais interesais.

Atėjo metas Europos Sąjungai pateikti aiškią poziciją, nes ji iki šiol nesuvaidino beveik jokio vaidmens šiose diskusijose, išskyrus praeitų metų spalio mėn. priimtą rezoliuciją, kuri išreiškia būtinybę pasirašyti tarptautinę Arkties regiono apsaugos sutartį. Svarbu paminėti, kad ES ir EEE valstybės narės sudaro daugiau nei 50 proc. Arkties tarybos narių. Europos Sąjungai, kaip ir Jungtinėms Valstijoms, Arkties regionas turėtų būti strateginis prioritetasis.

Visiškai pritarti pasiūlymo projektui, kuriame numatyta, kad Komisija ir Taryba turėtų paskelbti penkiasdešimt metų Arkties geologinių išteklių naudojimo moratoriumą, kol bus atlikti nauji moksliniai tyrinėjimai. Europos Parlamentas turėtų paraginti Komisiją inicijuoti derybas su Rusijos valdžios institucijomis kai kuriais svarbiais klausimais, kurie išvardyti rezoliucijos projekte. Atėjo metas įtraukti Arkties klausimą į ateinančio ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo darbotvarkę.

Christian Rovsing (PPE-DE). - (DA) Pone pirmininke, Grenlandija – Danijos Karalystės dalis, kurią ši valdo labai atsakingai. Negalima sakyti, kad Arktis yra netinkama gyventi. Tai nėra nekontroliuojami žemės plotai kaip Antarktis. Priešingai, šie žemės plotai yra Arkties valstybių teritorijoje, kurioje gyvena keturi milijonai žmonių, iš kurių trečdalis – vietiniai gyventojai. Šie žmonės ir tautos gali teisėtai reikalauti eksploatuoti šioje teritorijoje esamus išteklius ir išnaudoti jų teikiamas galimybes. Tik viduryje esanti jūra turi tarptautinį statusą, ir šiuo atveju Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija (UNCLOS) sukuria tam atitinkamą teisinį pagrindą. Arkties pakrantės šalys pritarė tokiam požiūriui 2008 m. Ilulissato deklaracijoje. Be UNCLOS, yra dar daug kitų teisinių ir regioninių priemonių. Tai gi vargu ar reikia kitokio valdymo. Tereikia tik įgyvendinti jau priimtas priemones. Danija Arkties tarybai pateikė pasiūlymą įvertinti jau esamus susitarimus, siekdama juos atnaujinti. Tai turėtų vykti ir vyks bendradarbiaujant su Arkties šalimis ir Arkties gyventojais.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pone pirmininke, Antarkties sutartis – tai puikus globalinis pavyzdys, kad pakrančių šalių teritorinės pretenzijos gali būti paliktos nuošalyje taikaus bendradarbiavimo ir mokslinių tyrimų vardan. Kai pasaulis susiduria su visuotiniu atšilimu, dėl kurio tirpsta du ledo masyvai ir kyla jūros lygis, ir kai laivybai atsiveria užšalęs Arkties jūrų kelias, svarbu, kad būtų priimti analogiški susitarimai dėl apledėjusios – o gal turėčiau sakyti tirpstančios – šiaurinės Arkties dalies. Kova dėl suvereniteto pretenzijų ir mineralinių išteklių, kurios pavyzdys galėtų būti melodramiškas Rusijos vėliavos įsmeigimas į jūros dugną, turi būti nutraukta.

ES turi įtikinti penkias Arkties valstybes – Jungtines Valstijas, Kanadą, Rusiją, Norvegiją ir Daniją – apie tai, koks išmintingas toks požiūris.

Johannes Lebech (ALDE). - (DA) Pone pirmininke, kaip Danijos pilietis, kartu su D. Wallis priklausantis Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijai ir dalyvaujantis rengiant šią rezoliuciją, negaliu pasižymėti dideliu populiarumu. Tačiau manau, kad pagrindinis rezoliucijoje išdėstytas požiūris – geras sprendimas. Puiku, kad ES skiria dėmesį Arkties regionui. Mažesnėms valstybėms, pvz., Danijai ir Norvegijai, naudinga,

kad ES dalyvauja spendžiant šį klausimą, nes tada mums nereikia vieniems derėtis su didžiosiomis šios srities veikėjomis – JAV ir Rusija.

Kita vertus, norėčiau pasakyti, kad negaliu balsuoti už moratoriumą, kuris įtrauktas į rezoliuciją. Pirma, tai – pakankamai nerealistiškas variantas. Rusija ir JAV jam nepritartų jokiais aplinkybėmis. Be to, pritardamas kalbėjusiam C. Rovsing'ui manau, kad šio regiono ir Grenlandijos gyventojai mano, kad jie iš prigimties turi teisę naudotis savo teritorijoje esančiais gamtiniais ištekliais, kaip bet kuri kita tauta savo teritorijoje.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nare, tik norėčiau priminti, kad būtent baltosios meškos ant atskilusių ledo lyčių rodo, kaip smarkiai cheminė tarša paveikė visą pasaulį. Jų riebaluose rasta DDT, ir visi žinome, kad ši medžiaga ant ledo lyčių savaime neatsiranda.

Norėčiau Komisijai padėkoti už pasiūlymą, pateiktą po Parlamente vykusių diskusijų, nes šį klausimą dėl klimato kaitos reikia spręsti labai skubiai, jeigu norime išsaugoti vienintelę sritį, kuri paslėpta nuo žmonių grobuoniškumo. Turime to nepamiršti.

Be abejo, svarbu ir V. De Keyser minėtas politinis būtinumas, nes vis dėlto privalome ką nors daryti dėl Arkties regiono. Žinoma, kai kurie šio žemyno teritorijų savininkai turi idėjų. Puikiai žinome, kad Rusija, apie kurią ką tik kalbėjome, nori nubrėžti sieną už jai priklausančios jūrinės srities ribų ir praplėsti ją per visą kontinentinį šelfą. Todėl turime spręsti šį klausimą skubiai, nes Rusija kaip ir Kanada ketina čia iškelti savo vėliavą ir įkurdinti karinius dalinius.

Tai, ko trūksta jūsų pasiūlyme, galbūt yra tai, ko jau prašėme praeitą kartą – Arkties regiono apsaugai skirtos tarptautinės sutarties, kuri mums kartą ir visiems laikams leistų užtikrinti šio regiono apsaugą.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Esame gamtos ir žmonijos krizių Arktuje liudytojai. Mūsų pastangos turėtų būti skirtos užtikrinti, kad šios krizės nesukeltų politinės ar kitokios krizės. Raginimas rasti atsakingą požiūrį į Arktį yra pagalbos šauksmas ir pasaulinio valdymo problema. Ypač pritariu pastangoms, kurios gerbia vietinius šio regiono gyventojus.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau padėkoti B. Ferrero-Waldner, kuri tikrai labai glaudžiai bendradarbiavo su Europos Parlamentu ir, žinoma, yra sunkiausiai šioje srityje dirbanti Komisijos narė: iš tiesų tai vertinu. Ji taip pat dalyvavo praėjusią savaitę vykusiame Europos ekonominei erdvei skirtame mūsų susitikime: pagaliau, čia labai svarbi Šiaurės dimensija, o Diana Wallis tai pat ne kartą pabrėžė, kad šiuo požiūriu Europai tenka labai ypatinga atsakomybė.

Manau, kad ypač finansų ir ekonomikos krizės metu esame įpareigoti dar labiau domėtis šia sritimi, taip pat atsakyti į gyventojų norus ir poreikius šiuo atžvilgiu, kadangi, galų gale, žmogus ir gamta nėra priešingai ir turėtų vienas kitą papildyti. Šiuo atžvilgiu manau, kad galime nurodyti kai kuriuos malonius laimėjimus, ypač energetikos politikoje, ir galbūt galėsime toliau plėsti bendradarbiavimą šioje srityje.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Pone pirmininke, pritariu šiai pačiu laiku vykstančiai diskusijai. Dėl išteklių paieškos ir klimato kaitos Arkties regione netrukus gali įvykti dideli pokyčiai. Kaip suprato daugelis šiandien čia dalyvaujančių, pokyčiai tikriausiai palies ne tik šį regioną, bet ir visą ES. Atsižvelgiant į šiuos procesus yra svarbu, kad ES vertintų Arktį visapusiškai ir strategiškai, apimdama platų klausimų diapazoną, pvz., aplinkosaugą, transportą, biologinę įvairovę, klimato kaitą, jūrininkystės reikalus, energetiką ir mokslinius tyrimus, taip pat vietos gyventojų pragyvenimo šaltinių apsaugą.

Manau, kad dabar Taryba šį klausimą vertina labai rimtai. Ji iš esmės remia Komisijos komunikate pateiktus pasiūlymus. Jie turi tapti Arkties politikos, kurią reikia visapusiškai vystyti, pagrindu. Tiems, kurie kalba apie naują sutartį, turiu pasakyti, kad šiuo metu Taryba dar nepatvirtino savo pozicijos, kadangi ji dabar dar tik nagrinėja Komisijos pasiūlymus. Tiesiog norėčiau priminti gruodžio mėn. Tarybos išvadą. Savo išvadoje pareiškėme, kad ES savo tikslų gali pasiekti tik glaudžiai bendradarbiaudama su Arkties regiono šalimis ir ES turėtų dalyvauti laikydamasi šiuo metu galiojančių tarptautinių susitarimų.

Kaip jau minėjau, šiuo metu išsamiai nagrinėjame Komisijos pasiūlymus. Manau, kad jie palengvins susitarimą dėl visapusiško atsako į daugelį iššūkių, su kuriais susiduriame Arkties regione. Pritariu šio Parlamento interesui ir esu pasirengęs čia sugrįžti ir pranešti, kai Taryba patvirtins savo poziciją.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijos narė. – Pone pirmininke, kaip pabrėžiau šios svarbios diskusijos pradžioje, Europos Sąjunga turi vaidinti vis svarbesnį vaidmenį saugant Arkties aplinką, skatinant tvarų gamtos išteklių naudojimą ir plečiant daugiašalį Arkties valdymą. Esame pasiryžę išsaugoti Arktį ir kartu siekiame prisidėti prie bendradarbiavimo sistemos, kuri užtikrins tvarumą, taip pat laisvą ir teisingą prieigą. Tam, kad šias

svarbias mūsų pastangas lydėtų sėkmė, kaip jau sakiau, mes turime glaudžiai bendradarbiauti su Arkties regiono valstybėmis ir suinteresuotosiomis šalimis.

Šiuo atžvilgiu Komisija siūlo skatinti visišką esamų išipareigojimų įgyvendinimą ir vykdymą, o ne siūlyti naujas teisinės priemones siekiant padidinti saugumą ir stabilumą. Griežtas aplinkos valdymas ir tvarus išteklių naudojimas, taip pat laisva ir teisinga prieiga. Kartu ES jau pažymėjo, kad nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančioms sritims galiojančios aplinkosaugos nuostatos šioje Konvencijoje yra bendro pobūdžio ir mes tęsime darbą Jungtinėse Tautose, siekdami toliau vystyti kai kurias sistemas, priderindami jas prie naujų sąlygų ir Arkties ypatumų. Pvz., naujasis UNCLOS įgyvendinimo susitarimas dėl jūrų biologinės įvairovės, kuris apima sritis, nepriklausančias nacionalinei jurisdikcijai, galėtų įtraukti Arktį ir mes taip pat pateikėme mūsų prašymą Arkties tarybai pirmininkaujančiai Norvegijai. Komisijos prašymą turi vienbalsiai patvirtinti visos Arkties tarybos narės. Šį sprendimą, kurio galutinis terminas yra balandžio 29 d., – t. y. labai netrukus, – galėtų neigiamai paveikti iniciatyva, kuria galbūt siūloma Arkties sutartis, todėl šiuo klausimu turime elgtis apdairiai.

Galų gale norėčiau pasakyti, kad Arkties vandenyno pakrantės valstybės aiškiai teikia pirmenybę UNCLOS, kuri turėtų tapti pagrindu. Europos Sąjunga turi į tai atsižvelgti, jei norime plėtoti glaudesnę bendradarbiavimą Arkties, jos gyventojų ir gyvosios gamtos labui. Šiuo atžvilgiu mes neturėtume silpninti esamų bendradarbiavimo sistemų, nes tai iš tikrųjų nepasitarnautų mūsų tikslams ir interesams. Tai neatitiktų mūsų pačių rezoliucijos projekto dvasios.

Baigdama manau, kad dar nėra tinkamų sąlygų sutarčiai dėl Arkties pasirašyti ir kad mes turėtume veikiau sutelkti savo pastangas į veiksmingo esamų teisinių sistemų taikymo užtikrinimą, taip užpildydami galimas spragas ir priderindami taisykles prie Arkties ypatumų. Tai atrodo labiau įvykdoma.

Pirmininkas. – Gavau šešis pasiūlymus dėl rezoliucijų⁽¹⁾, pateiktus pagal Darbo tvarkos taisyklį 103 straipsnio 2 dalį.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, 2009 m. balandžio 2 d., ketvirtadienį.

14. Vienodas požiūris į asmenis, nepaisant jų religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – K. Buitenweg pranešimas (A6-0149/2009) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)).

Kathalijne Buitenweg, pranešėja. – (NL) Pone pirmininke, pirmadienį mano draugės duktė gavo laišką iš universiteto, kuriame pranešama apie atsisakymą priimti studijuoti. Jos kandidatūra buvo atmesta ne dėl protinių gabumų, o dėl jos negalios. Laiške nurodoma, kad universitetas neturi sąlygų užtikrinti priežiūrą, kurios jai reikia. Ji sėkmingai baigė vidurinę mokyklą, taigi ten ji neturėjo problemų, tačiau dabar ji buvo nustumta į šalį.

Pranešimas, apie kurį šiandien diskutuojame, paliečia mūsų visuomenės širdį. Ar norime, kad žmonės būtų laikomi antrosios klasės piliečiais dėl jų amžiaus, seksualinės orientacijos, religijos, tikėjimo arba negalios, ar mes teikiame pirmenybę visuomenei, kurioje kiekvienas gali visapusiškai pasireikšti? Kai atsisakoma žmonėms išnuomoti būstą ar suteikti paskolas remiantis jų asmeniniais duomenimis, juos nurašydama visuomenė elgiasi ne tik nesąžiningai, bet ir nepakankamai juos įvertina.

Laukiau šiandienos labai nekantriai. Rytojaus balsavimas yra labai svarbus. Nuo 1995 m. Europos Parlamentas ragina priimti Europos direktyvas dėl vienodo požiūrio į asmenis, o Amsterdamo sutartis pagaliau tam suteikė teisinį pagrindą. 2000 m. buvo patvirtintos kai kurios svarbios direktyvos: Direktyva, įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės, kurios taikymo sritis apima darbo rinką ir prekių bei paslaugų teikimą, taip pat Direktyva, kuria siekiama kovoti su diskriminacija dėl religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, nors pastaroji direktyva taikoma tik darbo rinkoje.

(1) Žr. protokolą.

Tai sukėlė problemų, nes diskriminacija yra draudžiama daugelyje sferų netgi lyčių lygybės srityje. Parlamentas visada priešinosi atsiradusios diskriminacijos priežasčių hierarchijai. Galų gale, kodėl turėtų būti įmanoma atsisakyti suteikti paskolą asmeniui, kuris yra homoseksualus, bet ne tuo atveju, jei jis yra juodaodis? Apsauga turėtų būti vienoda. Mes visi pasisakėme už šią horizontaliąją direktyvą, nors tarp mūsų yra skirtumų kalbant apie niuansus, o kartais taip pat apie tikslų turinį. Iki šiol didžioji Parlamento dauguma norėjo ištaisyti dabartinį disbalansą ir šią žinią privalome rytoj pranešti Tarybai, todėl tikiuosi kiek įmanoma platesnio pritarimo.

Norėčiau padėkoti gausybei žmonių, kurie prisidėjo rengiant pranešimą. Visų pirma nuomonės referentams, ypač E. Lynne iš Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto. Daugelis jos pasiūlymų buvo įtraukti į tekstą. Taip pat norėčiau padėkoti pagalbiniam pranešėjams P. Gaubertui, E. Bozkurt, S. in 't Veld ir S.-Y. Kaufmann. Turime olandišką posakį, kuris pažodžiui verčiamas „peršokti per savo paties šešėlį“, kuris reiškia pralenkti save – pažvelgti toliau, nei siekia požiūris, kurio visada laikėsi – tai geras pagalbinio pranešėjo požiūris. Mano nuomone, mums tai pavyko. Tikrai didžiuojusi kompromisu, kurį Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete patvirtino didžioji dauguma. Padėtis pagerėjo. Taip pat norėčiau padėkoti daugeliui prisidėjusių žmonių, bet ypač norėčiau padėkoti vienam žmogui – M. Cashmanui. Norėčiau jam padėkoti už visus jo duotus patarimus, už visą jo lobistinę veiklą, taip pat už jo pastarųjų metų įkvėpimą ir draugystę.

Pereinant prie turinio, pranešime draudžiama diskriminacija dėl keturių priežasčių. Mes jau suregulavome šį klausimą darbo rinkoje, tačiau dabar jis taip pat taikomas prekių ir paslaugų teikimui, socialinei apsaugai, įskaitant socialinį draudimą ir sveikatos priežiūrą, ir švietimui. Vis dėlto ne kiekvienas atskyrimas laikomas diskriminacija. Pvz., draudimo bendrovėms vis dar leidžiama diferencijuoti pagal amžių ar negalią, jei tik jos tai gali objektyviai pagrįsti. Turi būti patvirtintos nuostatos dėl neigaliųjų, tačiau reikia nustatyti priimtinas ribas. Todėl kai kuriomis aplinkybėmis leidžiamos nukrypti leidžiančios nuostatos, tačiau vienodas požiūris yra taisyklė ir būtent dėl jo balsuosime rytoj. Ar mes laikome Europą vien tik rinka, ar mes laikome ją taip pat civilizacijos ištakomis?

Turiu pasakyti, kad 81 pakeitimas bet kuriuo atveju rodo M. Weberio ir likusio 41 EP nario poziciją. Jūs nenorite matyti teisės aktų dėl vienodo požiūrio ir daugiau nėra apie ką kalbėti. Nesvarbu, kokių kompromisų bandau pasiekti, kadangi jūs tiesiog iš esmės prieštaraunate teisės aktams dėl nediskriminavimo. Todėl jūs ne pateikiate pakeitimus, o atmetate visą pasiūlymą. Būtent čia išsiskiria mūsų keliai – kompromisas neįmanomas. Palaukime rytojaus ir pažiūrėkime, kuriuo keliu nori eiti Parlamento dauguma.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Pone pirmininke, ponios ir ponai, vertinu didelį susidomėjimą šiuo pasiūlymu, kurį patvirtina didelis gautų pakeitimų pasiūlymų skaičius. Tai rodo, kad kovai su diskriminacija kasdieniame gyvenime dauguma iš mūsų nuolatos teikia pirmenybę netgi esant ekonomikos krizei. Taip pat džiaugiuosi puikiu pranešimu, kurį pateikė K. Buitenweg ir kuris buvo patvirtintas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete, taip pat nuostabiu E. Lynne ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto įnašu.

Pranešimo projekte remiami Komisijos pateikto direktyvos projekto tikslai ir siekiai. Mano nuomone, pranešėja sugebėjo sutaikyti skirtingus požiūrius ir pasiekti plataus įvairių politinių frakcijų sutarimo. Norėčiau pagirti pritariančią Parlamento poziciją pateikiant direktyvos projektą.

Kalbant apie pasiūlytus pakeitimus, sutinku su daugeliu patarimų dėl tobulintinų dalykų, pateiktų pranešimo projekte. Vis dėlto norėčiau pasakyti, kad šis projektas reikalauja vienbalsio pritarimo Taryboje, ir todėl mes privalome būti realistai.

Žinau, kad jums labai svarbi daugialypės diskriminacijos problema. Puikiai suvokiu, kad žmonės, kurie tapo daugialypės diskriminacijos aukomis, labai rimtai nukentėjo. Vis dėlto kartu manau, kad atsižvelgiant į tai, jog ši direktyva taikoma tik keturioms galimoms diskriminacijos pagrindams, šios problemos negalima visiškai išspręsti įstatymų lygmeniu.

2008 m. liepos mėn. Komisijos komunikate dėl nediskriminavimo mes išipareigojome pradėti diskusiją šiuo klausimu su naujai sudarytomis vyriausybės ekspertų grupėmis. Diskusija buvo pradėta. Taigi daugialypės diskriminacijos klausimui skiriamas dėmesys.

Sutinku, kad reikia paminėti daugialypę diskriminaciją srityse, kurias apima šis direktyvos projektas. Sutinku, kad mes privalome apibrėžti ES ir valstybių narių įgaliojimų pasidalijimą. Direktyva nepakeis pačios apibrėžties, tačiau mes siekiame kiek įmanoma didesnio teisinio apibrėžtumo.

Taip pat pritariu, kad nagrinėjant tariamo persekiojimo atvejus būtina atsižvelgti į žodžio laisvę. Vis dėlto turėtume žinoti, kad persekiojimo sąvoka reikalauja tvirtų įrodymų. Turi būti įžeidžiamas žmogaus orumas ir sukurama priešiška ar žeminanti aplinka.

Sutinku, kad būtų įtraukta „diskriminacijos dėl ryšių“ sąvoka atsižvelgiant į neseniai priimtą sprendimą Colemano byloje, tačiau ši sąvoka turėtų būti taikoma tik tuo atveju, jei esama tiesioginės diskriminacijos ir persekiojimo.

Kalbant apie finansines paslaugas, sutinku, kad paslaugų teikėjai turi įgyvendinti tam tikrą skaidrumo lygį, tačiau turiu tam tikrų abejonių dėl jūsų projekte pasiūlytos formuluotės. Visiškai sutinku, kad direktyva turėtų būti netaikoma privačių asmenų sandoriams. Šiuo klausimu Komisijos ir Parlamento pozicijos yra labai panašios. Kalbant apie fizinę negalią turinčius asmenis, pritarčiau, kad būtų paminėta atvira fizinės negalios apibrėžtis, vartojama JT neįgaliųjų teisių konvencijoje.

Taip pat iš esmės sutinku su kai kuriomis pastabomis dėl fizinės negalios sąvokos, kurios yra įtrauktos į jūsų pakeitimų pasiūlymus. Vis dėlto manau, kad būtina pabrėžti, jog reguliuojančio teisės akto formuluotės turi būti labai tikslios. Sutinku su kai kuriomis kitomis išreikštomis mintimis, tačiau, mano nuomone, būtina užtikrinti, kad 4 straipsnis būtų trumpas ir suprantamas.

Ponios ir ponai, tikiuosi išgirsti jūsų nuomones, į kurias atsakysiu diskusijos metu.

Elizabeth Lynne, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentė*. – Pone pirmininke, norėčiau labai padėkoti pranešėjai už sunkų darbą, kurį ji nuveikė rengdama šį pranešimą, ir už mūsų glaudų bendradarbiavimą šiuo klausimu. Ji žino, kad labai glaudžiai bendradarbiauome ne tik rengdamos šį pranešimą, bet ir kartu su kitais kolegomis dirbome šioje srityje daugelį metų, t. y. dešimt metų nuo to laiko, kai buvau išrinkta į Europos Parlamentą. Prisimenu, kad visą tą laiką kartu sėdėjome svarstymuose dėl 13 straipsnio. Dabar pagaliau diskutuojame dėl nediskriminavimo direktyvos, kuri galėtų tapti galimybe pagaliau patvirtinti nediskriminavimo teisės aktą, kuris galiotų visoms iki šiol neįtrauktoms sritims – negaliai, amžiui, religijai ar tikėjimui ir seksualinei orientacijai. To laukėme daugelį metų. Tikėkimės, kad gausime didžiąją balsų daugumą.

Daugelį metų rėmiau kovą su diskriminacija dėl negalios ir amžiaus, tačiau visai neseniai įsitikinau, kad negalime užmiršti ir kitų grupių. Negalėjome tiesiog judėti pirmyn rengdami diskriminacijos dėl negalios direktyvą, o vėliau – diskriminacijos dėl amžiaus direktyvą, nes maniau, kad diskriminacija dėl seksualinės orientacijos ir religijos bus užmiršta. Būtent todėl praėjusiais metais pranešime savo iniciatyva aš prašiau vienos direktyvos, kuri apimtų visas dar neįtrauktas sritis. Man malonu, kad taip atsitiko. Taip pat labai džiaugiuosi, kad Parlamente mūsų pranešimą savo iniciatyva palaikė didžioji balsų dauguma. Iš Komisijos ir Tarybos sužinojau, kad tai buvo viena iš priežasčių, dėl kurios jos nusprendė, kad galima pateikti šį pasiūlymą. Būtent todėl šiam pranešimui rytoj turime gauti didžiąją balsų daugumą.

Taip pat norėčiau labai padėkoti Komisijos nariui V. Špidlai. Aš dėkojau jam kitomis aplinkybėmis, tačiau norėjau jam padėkoti plenariniame posėdyje, kadangi aš nuoširdžiai tikiu, kad be jo paramos ir pagalbos šiuo metu nebūtume turėję šio pateikto pasiūlymo. Taigi, Komisijos nary, daugelio iš mūsų vardu nuoširdžiai dėkoju jums už paramą. Žinau, kad jūs asmeniškai nuveikėte daug darbo šiuo klausimu.

Pranešimas sulaukė paramos Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete ir Užimtumo ir socialinių reikalų komitete. Dabar turime gauti didžiąją balsų daugumą. ES visi turi būti vertinami vienodai. Invalido vežimėlyje judančiam neįgaliajam ar šuns vedlio lydimam neregiiui turėtų būti užtikrinama laisva prieiga visoje Europos Sąjungoje. Kitokios seksualinės orientacijos asmeniui turėtų būti leidžiama pasirinkti bet kurį norimą viešbučio kambarį ir atostogų metu apsistoti bet kuriame viešbutyje. Visi senyvo amžiaus žmonės nepaisant savo amžiaus privalo turėti teisę į sveikatos priežiūrą. Žmonės neturėtų būti diskriminuojami dėl skirtingos religijos.

Visus tuos, kurie galvoja balsuoti prieš šį pasiūlymą, raginu to nedaryti. Tai Europos Sąjungos pagrindas. Ji buvo įsteigta remiantis žmogaus teisėmis ir nediskriminavimu. Prašau balsuoti už šį pasiūlymą.

Amalia Sartori, *Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės referentė*. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete mes visų pirma atkreipėme dėmesį poreikį užtikrinti vienodą požiūrį sveikatos srityje. Kitas sritis labai gerai apsvarstė kiti komitetai, o visų pirma pranešėja ir Komisija, ir todėl mes nusprendėme išnagrinėti sveikatos klausimą.

Pirmiausia mes pastebėjome, kad kalbant apie galimybę gauti sveikatos priežiūrą valstybėse narėse vis dar yra didelių skirtumų. Galimybė gauti sveikatos priežiūrą yra pagrindinė teisė, kuri patvirtinta Pagrindinių teisių chartijos 35 straipsnyje, ir viena iš pagrindinių valstybių narių institucijų užduočių yra visiems užtikrinti vienodą galimybę naudotis kokybiška sveikatos priežiūros sistema. Kadangi žinome apie skirtingus Europos Sąjungos ir valstybių narių įgaliojimus, svarbu, kad ES darytų visa, kas įmanoma, kalbant apie gaires, taip

pat direktyvas, kurių palaipsniui imamės ir kurias rengiame, kartu su rezoliucijomis ir reglamentais. Privalome šiuos dokumentus perduoti valstybėms narėms, ten kur įmanoma išsaugodami šį svarbų tikslą.

Pakeitimais, kuriuos ypač pabrėžėme Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete, siekiama skatinti švietimo sveikatos temomis programas, tolesnius veiksmus, kuriais kovojama su nusikalstamu smurtu prieš moteris ir atsisakymu suteikti medicininę priežiūrą išskirtinai dėl priežasčių, susijusių su amžiumi, ir visų pirma – aš dar sugrįšiu prie šio klausimo – valstybėse narėse skatinti vienodas galimybes naudotis aukštos kokybės paslaugomis.

Lissy Gröner, *Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės referentė*. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, būdama Kultūros ir švietimo komiteto pranešėja dėl naujosios nediskriminavimo direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas, aš nuoširdžiai sveikinu Komisijos pasiūlymą ir ypač norėčiau padėkoti V. Špidlai.

Eurobarometro atliktos apklausos rodo, kad apie trys ketvirtadaliai ES gyventojų mano, jog šioje srityje būtina imtis veiksmų. Kultūros ir švietimo komitetas paragino įtraukti pakeitimus ir papildymus trijose srityse. Pirma, lyties, kaip diskriminacijos pagrindo, įtraukimas. Mes pritariame pasiektiems kompromisams. Norime užtikrinti galimybę naudotis žiniasklaidos priemonėmis bei švietimu ir kovoti su daugialype diskriminacija; šioje srityje buvo pasiekta keletas gerų kompromisų.

Europos Parlamento Socialistų frakcija parėmė šią išsamią horizontaliąją direktyvą. Jei Vokietijos konservatoriai ir liberalai dabar atmes direktyvą kaip visumą, jie parodys savo tikrąjį veidą: jie nori toliau diskriminuoti gėjus ir transliuoti propagandą. Pagal naująją direktyvą nėra pagrindo bijoti tokių ekstremistų kaip scientologijos pasekėjų: ir toliau bus įmanoma atmesti jų reklamą ar atsakyti susirinkimams skirtų patalpų rezervaciją. Kultūros ir švietimo komitetas vieningai balsuoja už horizontaliąją pagrindų direktyvą.

Donata Gottardi, *Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės referentė*. – (IT) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pasisakau, kad galėčiau pranešti apie teigiamą svarstymo Moterų teisių ir lyčių lygybės komitete rezultatą, ir tai darau neatsitiktinai, nes mūsų komitetas paprastai atlieka išsamius tyrimus, susijusius su vienuodu požiūriu, vienodomis galimybėmis ir diskriminacijos draudimu.

Nuomonėje, kurią patvirtinome komitete, pateikta keletas svarbių minčių, į kurias, tikiuosi, bus atsižvelgta priimant tekstą. Ši direktyva neuždaro ir neužbaigia ciklo. Jei taip atsitiktų, būtų susilpninta diskriminacijos dėl lyties sritis. Ši direktyva turėtų tapti galimybe atgaivinti darbą, susijusį su nediskriminavimo direktyvomis, pradedant nuo dviejų naujų koncepcijų, dėl kurių mes visi sutinkame, įtraukimo: daugialypės diskriminacijos, kai esama dviejų ar daugiau rizikos veiksnių, ir diskriminacijos dėl ryšių, kuri liečia tuos, kurie yra artimi ar susiję su diskriminaciją tiesiogiai patiriančiu asmeniu. Abi šios diskriminacijos rūšys yra labai svarbios moterims, taip pat kitoms grupėms. Ši direktyva turėtų tapti impulsu gerinti valstybių narių teisę, visų pirma tokiose šalyse kaip mano, kuriose būtina keisti įvykių tėkmės kryptį.

Manfred Weber, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, aš vos drįstu prašyti žodžio; atsižvelgdamas į bendrą plenarinio posėdžio atmosferą, aš vos drįstu užduoti klausimų. Žinoma, visi esame prieš diskriminaciją, tačiau jau nedrįstame užduoti klausimų dėl pasirinkto kelio iš baimės būti įspraustiems į kampą.

Ponios ir ponai, visi čia sutinkame dėl galutinio tikslo ir aš džiaugčiausi, jei galėtume susilaikyti nuo priešingų teiginių. Mes ginčijamės dėl kelio ir tai turi būti teisėta diskusijos tema netgi Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijai.

Visų pirma norėčiau kai ko paklausti Komisijos nario: atsižvelgdami į tai, kad ankstesnioji direktyva, t. y. galiojanti nediskriminavimo direktyva, vis dar nėra perkelta dešimtyje valstybių narių – atsižvelgdami į tai, kad dešimties valstybių narių atžvilgiu vykdoma pažeidimų tyrimo procedūra – turime savęs rimtai paklausti, kodėl mums reikia persvarstyti šią direktyvą, jei ankstesnioji vis dar nėra perkelta. Ar tai yra svarbus klausimas, kurį galėtume užduoti? Būtent todėl grąžinimas komitetui iš tikrųjų yra argumentas, kurį mums turėtų būti leista čia pateikti.

Antruoju klausimu mes taip pat galime kalbėti apie turinį. Pvz., kyla klausimas, kodėl bažnyčios, kurios buvo ištikimos kairiųjų partnerės, kai buvo kalbama apie pabėgėlių apsaugą, dabar kreipiasi į mus. Bažnyčios, kurios būdavo jūsų partnerės, dabar kreipiasi į mus ir sako, kad jos susiduria su sunkumais dėl kai kurių formuluočių. Jei žiniasklaidos atstovai, laikraščių leidėjai kreipiasi ir mums sako, kad turi klausimų, turėtume rimtai nagrinėti tuos klausimus. Kai diskutuojame apie šeimas, Komisijos narys sako, kad jis nenori nustatyti jokių taisyklių valstybėms narėms, tačiau tai, ką darome šia direktyva, be abejonės, yra derinimas pasinaudojant

kitu būdu. Šis sąrašas dar nebaigtas. Turime daugiau argumentų, kuriuos galima būtų pateikti ir kurie mūsų frakcijai kelia susirūpinimą, rimtą susirūpinimą. Šiuos argumentus galime pateikti netgi tuo atveju, jei esame pasiryžę kovoti su diskriminacija.

Šio Parlamento kairieji šiandien yra labai patenkinti savimi, kadangi jie vėl kuria naują teisės aktą, apimantį daug klausimų. Todėl pagaliau mums turėtų būti leista paklausti, ar šis teisėkūros požiūris iš tikrųjų suteiks daug naujų pranašumų žmonėms, kuriuos stengiamės apsaugoti. Turime kitų pagrindinių vertybių, į kurias verta atsižvelgti: pvz., jei turime įtraukti privačių asmenų sutartis, kaip to nori Europos Parlamento Socialistų frakcija, – ne tik komercines, bet ir privačias sutartis, – privalome turėti teisę klausti, ar teisė sudaryti sutartis nėra svarbi pagrindinė vertybė, kurią Parlamente turėtume saugoti.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija nepitaria diskriminacijai ir visada dirbs su ja kovodama, tačiau šiame Parlamente mums turi būti leista diskutuoti apie šios kovos būdus.

Emine Bozkurt, PSE frakcijos vardu. – (NL) Rytoj turėsime išskirtinę progą žengti istorinį žingsnį kovoje su diskriminacija, šiam reiškiniui ištardami „ne“. Iš tikrųjų šiuo metu esame ganėtinai keistoje padėtyje, nes apsaugoje nuo diskriminacijos yra skirtumų. Neįmanoma logiškai paaiškinti, kodėl prieš diskriminaciją nukreipti įstatymai suteikia apsaugą ne darbo vietoje esančiam juodaodžiui homoseksualui atsižvelgiant į jo odos spalvą, bet ne į jo seksualinę orientaciją.

Rytoj galėsime parodyti, kad Europos Parlamentas daugiau netoleruos diskriminacijos dėl amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos ar religinių įsitikinimų. Galų gale Europa yra skirta visiems. Nepriimtina, kad asmens, norinčio išsinuomoti automobilį ar nekilnojamąjį turtą, prašymas būtų atmetamas dėl jo religijos. Be to, invalido vežimėlių naudotojams kaip ir visiems kitiems asmenims turėtų būti užtikrinta galimybė naudotis bankomatais ar patekti į traukinius ir stotis. Neįmanoma tinkamai paaiškinti, kodėl vyresniems nei 65 metų asmenims bankas leidžia einamojoje sąskaitoje praskolinti tūkstančius eurų, tačiau atsisako jiems suteikti nedidelę paskolą. Visi po truputį senstame ir, jei pamąstysime, tai suvoksime, kad šie dalykai netrukus paveiks ir mus.

Galbūt nuomonių skirtumai nepalengvino derybų, tačiau galime didžiuotis Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pasiektu rezultatu, prie kurio iki šiol, beje, prisidėjo visos šalys. Pasiūlymas yra priimtinas ir realistiškas. Galbūt reikės kai ką pakeisti, kad, pvz., neįgalūs asmenys galėtų gauti prekes ir paslaugas, tačiau tai reiškia, kad jie vėl galės aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime. Šie pakeitimai vėliau netaps neproporcinga našta. Taip pat buvo deramai atsižvelgta į tinkamą galutinį įgyvendinimo terminą. Nebūtina tuojau pat atlikti pakeitimų; mes nesitikime, kad valstybės narės tuojau pat pritaikys geležinkelio stotis. Iš valstybių narių reikalaujame, kad jos ateityje vykdydamos statybos ir transporto projektus pradėtų atsižvelgti į būtinybę užtikrinti neįgalių asmenų prieigą.

Be to, negaliu nepabrėžti, koks svarbus bus šis pranešimas Europos piliečiams – žmonėms jis yra pirmoje vietoje. Turėtume neužmiršti, kad remiantis Eurobarometro tyrimais 87 proc. europiečių norėtų matyti taikomas kovos su diskriminacija priemones, numatytas šioje direktyvoje. Jiems taip pat priklauso jūsų rinkėjai, M. Weberi. Mūsų frakcijai, Europos Parlamento Socialistų frakcijai, malonu matyti pasiūlymus dėl kovos su daugialypės diskriminacijos problema, kurie dabar yra šio pranešimo dalis.

Ar galite įsivaizduoti, kad juodaodė moteris, besinaudojanti invalido vežimėliu, galės jaustis diskriminuojama? Tik kelete šalių yra žinoma daugialypės diskriminacijos koncepcija. Daugeliu atvejų, pranešdama apie diskriminacijos atvejus, ši moteris turėtų pasirinkti iš galimų diskriminacijos pagrindų. Labiau tikėtina, kad įvairūs pagrindai yra tarpusavyje susiję ir kad esama ne vieno pagrindo, dėl kurio ji yra diskriminuojama. Ši moteris privalo turėti galimybę pateikti skundą ir gauti teisinę pagalbą bei sulaukti teisingumo. Todėl raginame Parlamentą išsaugoti šias svarbias nuostatas.

Ponios ir ponai, norėčiau jūsų paprašyti paremti šią direktyvą. Tai leis Parlamentui aiškiai ir nedviprasmiškai parodyti, kad diskriminacija daugiau nebus toleruojama ir kad visų savo piliečių teises Parlamentas laiko vienodai svarbiomis. Ženkime šį žingsnį.

Sophia in 't Veld, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, norėčiau pradėti išreikšdama nuoširdžiausius komplimentus ir padėką pranešėjai, kuri nuveikė nuostabų darbą. Mano frakcijai malonu, kad, praėjus beveik penkeriems metams nuo J. M. Barroso duoto pažado, pagaliau buvo pateiktas pasiūlymas dėl direktyvos. Diskriminacija prieštarauja Europos Sutartims, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijai ir Europos žmogaus teisių konvencijai. Sutartys, konvencijos ir iškilmingos deklaracijos kol kas duoda mažai naudos teisme. Europos piliečiams būtina suteikti priemonę, kuri įgyvendintų jų teises.

M. Weberi, būtent tai, o ne pieno kvotos, viešųjų pirkimų taisyklės ar struktūriniai fondai yra priežastis, dėl kurios egzistuoja Europos Sąjunga – Europos erdvė, kurioje kiekvienas turi teisę tvarkyti savo gyvenimą savo nuožiūra. Bendra Europos erdvė, kurioje visi yra lygūs prieš įstatymus, visuomenėje naudojasi vienodomis galimybėmis ir su jais elgiamasi pagarbiai. To siekiant vien tik direktyvos nepakaks, tačiau ji yra būtina sąlyga. Ši direktyva vertina Europą kaip vertybių bendriją, o vertybės negali būti 27 vyriausybių derybų objektu, kai jų eigoje paprastai pasiekiamas nacionalinių interesų kompromiso. Vertybes apibrėžiamo kartu kaip piliečiai, atviroje diskusijoje, o Europos Parlamentas yra tam tinkama vieta.

Taip, M. Weberi, kai kurios sritys yra labai keblios, ypač seksualinės orientacijos ir religijos priežastys. Esame įsipareigoję visiems Europos piliečiams, tačiau negalime leisti, kad Europa pavirstų „Gyvulių ūkiu“: „Visi europiečiai yra lygūs, tačiau kai kurie europiečiai lygesni už kitus“. Religijos ir sąžinės laisvė yra pagrindinės teisės, už kurias kovočiau ant barikadų. Laisvoje Europoje kiekvienas privalo turėti laisvę laikytis savo įsitikinimų. Tai demokratijos kertinis akmuo. Vis dėlto religijos laisvė neturi būti piktnaudžiaujama, ja pasinaudojant kaip leidimu diskriminuoti kitus.

Vakar Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra paskelbė savo antrąją ataskaitą dėl homofobijos Europoje. Iš tikrųjų gėda, kad 2009 m. Europoje milijonai žmonių daugiausia dėl savo seksualinės orientacijos vis dar turi bijoti diskriminacijos, neapykantos kurstymo, smurto ir netgi būti nužudyti. Galiu dar kartą patvirtinti, M. Weberi, kad santuokas reglamentuojantys įstatymai priklauso ir toliau priklausys valstybių narių kompetencijai; šioje direktyvoje tai nekeičiama. Vis dėlto draudimas tuoktis dėl religijos, rasinės kilmės ar seksualinės orientacijos XXI amžiaus Europoje yra nenormalus. Daug žmonių laiko, kad yra visiškai priimtina, jog vyriausybė draudžia dviejų tos pačios lyties suaugusių asmenų santuokas ar partnerystes. Ar vis dar laikytume, kad yra priimtina, jei vyriausybė ketintų uždrausti mišrias žydų ir ne žydų kilmės asmenų, katalikų ir protestantų, juodaodžių ir baltaodžių santuokas, kaip tai buvo daroma praeityje? Tai nepriimtina.

Ponios ir ponai, raginu jus balsuoti už šį pranešimą, kad būtų atsižvelgta į piliečių, kuriems mes visi atstovaujame, interesus. Kompromisai niekam nėra ideali išeitis, įskaitant mus pačius; vis dėlto, kaip sako K. Buitenweg, pralenkime save.

Galų gale aš taip pat norėčiau paraginti Tarybą, kad ji vadovautųsi Parlamento rekomendacijomis. Tiesa, kad kiekviena valstybė narė turi savų problemų, tačiau Europos Parlamentas parodė, kad galima nugalėti skirtumus ir kad mes galime sutarti dėl teisių visiems Europos piliečiams.

Konrad Szymański, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Pone pirmininke, Europos Komisija laikosi nuomonės, kad šiuo pasiūlymu nesiekama keisti valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių santuokas ir įvaikinimą. Komisija tvirtina, kad ji nenori keisti bažnyčios ir religinių institucijų, vykdančių priežiūros ir auklėjimo veiklą, teisinės padėties.

Ponios K. Buitenweg pranešimas visais atžvilgiais peržengia šias ribas. Pranešimo 50 pakeitimu panaikinamos garantijos valstybių narių šeimos ir įvaikinimo srities įstatymams. Pagal 12, 29 ir 51 pakeitimus pranešime kėsiamasi į religinio mokymo įstaigų laisves. Pranešimo 52 pakeitimas menkina valstybėse narėse užtikrinamą religinių bendruomenių laisvę. Visiškai aišku, kad Europos kairieji europinę integraciją nori paversti vienu klausimu. To siekdami, jie vadovaujasi įkyria mintimi visomis įmanomomis priemonėmis patenkinti homoseksualų reikalavimus. Tai tapo rimčiausiu kada nors vykusiu puolimu prieš šio Parlamento patikimumą.

PIRMININKAVO: M. A. DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

Raül Romeva i Rueda, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (ES) Pone pirmininke, privalau primygtinai paminėti vieną pagrindinį faktą. Europos projektas bus patikimas tik tuo atveju, jei Europa bus suvokiama kaip vieta, kurioje bet kokia diskriminacija yra paskelbta už įstatymo ribų. Tai yra šiandien vykstančios diskusijos pagrindas.

Todėl kelia nuostabą, kad kai kurie gerbiami EP nariai, kurie visose kitose diskusijose taip palaiko Europos idėjas, pavirsta visiškais Europos priešininkais, kai kalbama apie teises ir laisves.

Tokio požiūrio toleruoti negalima. Nepriimtina, kad šiandien Europos Sąjungoje kas nors turėtų kentėti dėl diskriminacijos dėl tos pačios lyties asmenų santykių, negalios, amžiaus arba, kaip jau buvo minėta, dėl pažiūrų ar religijos, kurios sudaro mažumas. Tai nėra tokia Europa, kokioje noriu gyventi, ir, žinoma, tai nėra tokia Europa, dėl kurios kasdien dirbu šiame Parlamente ir už jo ribų.

Dėl šios priežasties tikiu, kad pasiūlymas dėl direktyvos buvo reikalingas. Jis yra tinkamas savo idėja ir principais. Galbūt jis nėra toks, kokį aš ir daugelis iš jūsų norėtume sukurti, tačiau tai gera pradžia. Tikiuosi, kad rytoj dauguma balsuos už K. Buitenweg pranešimą taip, kaip pats ketinu tai daryti, nes tikiu, kad jis taps teisinga veiksmų kryptimi. Taip pat labai nekantriai laikiu, kad būtų patvirtintas kitas klausimas, susijęs su 7 straipsnio 2 dalies įtraukimo arba jos pakartotinio įtraukimo. Tai užtikrina pagrindinį dalyką: visoms asociacijoms ir organizacijoms, dirbančioms nediskriminavimo srityje, taip pat turi būti leista atstovauti diskriminacijos aukoms ir jas ginti. Privalome neužmiršti, kad šie asmenys priklauso pažeidžiamiausioms grupėms, ir todėl mes privalome turėti garantijų, kad jiems galės būti atstovaujama ir jie galės būti tinkamai ginami.

Sylvia-Yvonne Kaufmann, GUE/NGL frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau padėkoti mūsų pranešėjai K. Buitenweg už jos atliktą darbą. Šis klausimas buvo ypač patikimose rankose.

Parlamentas metų metus ragino parengti šią direktyvą ir tai iš tikrųjų reiškia, kad labai svarbu ją patvirtinti iki šios parlamentinės kadencijos pabaigos. Kartu Komisijai yra gyvybiškai svarbu kiek įmanoma greičiau parengti pasiūlymą dėl kovos su diskriminacija dėl lyties, kad taip pagaliau būtų užkirstas kelias egzistuojančiai diskriminacijos pagrindų hierarchijai. Beje, galiu vien stebėtis, kad 96 pakeitime Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija iš direktyvos taikymo srities bando išbraukti diskriminaciją dėl tikėjimo. Taigi, PPE-DE frakcijos ponios ir ponai, ar mes tikrai turime jums nurodyti, kad šio pasiūlymo dėl direktyvos teisinis pagrindas – būtent EB steigimo sutarties 13 straipsnis – galioja nuo 1999 m., kai prieš dešimt metų įsigaliojo Amsterdamo sutartis? Ar turiu jums priminti, kad visi 13 straipsnyje išvardyti diskriminacijos pagrindai be išimčių laikomi lygiaverčiais? Be to, PPE-DE frakcijos ponios ir ponai, negalėjote nepastebėti, kad ES pagrindinių teisių chartijos 10 straipsnis vienodai vertina kiekvieno asmens religiją ir tikėjimą.

Žinote, M. Weberi, priklausantis CSU, aš girdėjau tik jūsų argumentus, tačiau tikrai privalau pasakyti, kad, Dievas mato, jie yra tikrai senamadiški. Jūsų pateiktas 81 pakeitimas, atmetantis visą direktyvą, pateikiamas kartu su atvirai cinišku pagrindu, kad direktyvos perkėlimas aiškiai – cituoju – „susijęs su biurokratijos gausa“. Žinote, M. Weberi, aš tiesiog negaliu suvokti šių bandymų užginčyti žmonėms jų teises, ypač pateikiant tokią pagrindimą, ir tikiuosi, kad jūsų pateiktas 81 pakeitimas rytoj plenariniame posėdyje vyksiančiame balsavime bus aiškiai atmestas. ES pagaliau privalo žengti dar vieną žingsnį pirmyn kovoje su mūsų visuomenėje pasitaikančia diskriminacija.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, šis Parlamentas gina pilietines laisves, viena iš kurių yra švietimo laisvė. Svarbi laisvė yra susijusi su tėvų galimybe pasirinkti mokyklą, kurioje mokysis jų vaikai. Krikščioniškos mokyklos ir įstaigos mano šalyje apdairiai pasirenka priėmimo politiką, kuria siekiama išsaugoti savo mokyklos tapatumą.

Nyderlandai palieka veiksmų laisvę nustatant priėmimo politiką, kuri leidžia išsaugoti pagrindinius mokyklos principus. Gali būti nustatomi reikalavimai, būtini mokyklos tikslams ir pagrindiniams principams įgyvendinti. Tėvai gali pasirinkti mokyklą, kuri šiuo atžvilgiu yra sąžininga ir laikosi rimto požiūrio į Bibliją. Tai yra religijos laisvės papildymas, kuriuo gerbiami tėvų įsitikinimai, susiję su jų vaikų švietimo interesais.

Vis dėlto 29 ir 51 pakeitimai riboja mokyklų laisvę remiantis principu pasirinkti šiuos dalykus, ir, be to, aš pritariu M. Weberio ir kitų EP narių požiūriui. Šis pasiūlymas neatitinka subsidiarumo principo. Greta administracinių problemų tai, manau, yra pakankama priežastis atmesti Komisijos pasiūlymą. Aš balsuosiu prieš K. Buitenweg pranešimą. Tikiuosi, kad kitos frakcijos taip pat mato, jog šis pasiūlymas yra rimtas mūsų piliečių laisvių pažeidimas. Kiekvienas, kuris vertina tėvų pasirinkimo laisvę, neleidžia, kad ši laisvė būtų apribota.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Pone pirmininke, pranešimai dėl nediskriminavimo direktyvų šiame Parlamente visada atskleidžia blogiausius dalykus; tenka ypač apgailestauti, nes juose dažnai pateikiama gerų pasiūlymų ir idėjų, kurios galėtų padėti, pvz., neigiamiems asmenims. Vis dėlto tai visiškai nekeičia esmės.

M. Weberio pateiktas 81 pakeitimas iš tikrųjų atskleidžia visą esmę: šis Komisijos pasiūlymas nėra geras. Jis turi išnykti ne tik todėl, kad jis reikalauja per daug biurokratijos, bet ypač todėl, kad jis iš esmės pažeidžia subsidiarumo principą. Deja, visi žinome, kad šis pakeitimas neturi galimybių būti patvirtintu, nes šis Parlamentas niekada nepraleidžia progos parodyti savo politiškai korektiškiausią pusę ir visada pasirenka daugiau biurokratijos ir sprendimų priėmimo, kurie krenta ant Europos piliečių galvų.

Be subsidiarumo principo pažeidimo, šiame pranešime taip pat yra daug pasiūlymų, kurie tiesiogiai prieštarauja pirminiems demokratijos principams ir teisinės valstybės principams. Pavyzdys gali būti 54 pakeitimas.

Nors visame pranešime garsiai kalbama apie žmonių nediskriminavimą, šis pakeitimas gina diskriminaciją dėl politiškai netinkamų pažiūrų, tačiau tai pagaliau yra dalykas, kurį pradeda daryti daugelis kitų šio pranešimo aspektų.

Paslėpti pagarbos vertų principų ir tariaimai gerų norų sąrašė, jie slepia išankstinį politinio korektiškumo vertinimą. Kalbame ne apie nediskriminavimo priemones, o labai dažnai apie iš tikrųjų burnas užčiaupiančius įstatymus, kuriais dar labiau menkinama žodžio laisvė ir stiprinamas tam tikras pažangios nuomonės terorizavimas. Esminis klausimas yra ir bus toks: ką tai turi bendro su Europa? Vardan dangaus, palikite valstybėms narėms tai, kas joms priklauso.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, kai Europos Sąjunga kartais laikoma per daug siekiančia reguliavimo ir yra visai teisingai už tai kritikuojama, tokio reiškinio priežasčių galima visai nesudėtingai rasti tokiuose pranešimuose kaip tas, apie kurį dabar diskutuojame.

Nors labai remiu realistiškas priemones kovoje su bet kokia diskriminacija, tačiau taip pat privalau kritikuoti čia diskutuojamus dalykus, kadangi jie yra tiesiog nepateisinami ir neturės siekiamo poveikio.

Nepriimtina, kad, kaip jau buvo minėta, pvz., religinės mokyklos gali būti paduotos į teismą už atsisakymą įdarbinti kito tikėjimo ar netikinčius mokytojus arba kad draudimo bendrovės gali būti paduotos į teismą už atliekamą rizikos vertinimą, jei jo metu skirstoma pagal amžių ar lytį, arba tai, kad kyla pavojus, jog visus gyvenamuosius namus bus privaloma statyti užtikrinant galimybę patekti neįgaliesiems. Taip, ponios ir ponai, tai yra kryptis, kuria judame; iš tikrųjų daugiau neremsime neįgalių žmonių, o padarysime visus būstus neprieinamus. Būstai, kurių niekas neįstengs įsigyti, vietoj pagalbos neįgaliesiems žmonėms – be abejo, tai negali būti tikslas, kurio čia siekiame. Taip pat kritikuojamas įrodinėjimo pareigos perkėlimas. Kai pagalvoju, kad, būdamas EP nariu ir turėdamas 25 kandidatus padėjėjo pareigoms užimti, galėčiau būti paduotas į teismą vien dėl to, kad jiems pasirodė, jog yra diskriminuojami, arba dėlto, kad jie pasijuto diskriminuojami, aš tiesiog daugiau negalėčiau dirbti ir turėčiau visą laiką gaišti rinkdamas įrodymus, kurių man prireiktų tiesiog dėl jiems kilusio jausmo, nors aš jokia būdu nediskriminavau.

Galų gale daugelis terminų yra neaiškūs. Apskritai ši paskelbta faktų apžvalga yra šios direktyvos pirmtakas, kur pradėdama diskutuoti dėl to, ar mes vis dar galėsime vartoti „ponia“ ir „p.“, ar turėsime atsikratyti visų žodžių, kurie baigiasi „man“ (liet. vyras), pvz., „statesman“ (liet. valstybės veikėjas) ar „sportsman“ (liet. sportininkas), kadangi jie galėtų diskriminuoti.

Ponios ir ponai, kai kurie dalykai, kurių čia reikalaujama, yra tiesiog nesąmonė, ir todėl aš balsuosiu prieš šį pranešimą.

Martine Roure (PSE). – (FR) Pone pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti mūsų pranešėjai, ypač už jos atliktą darbą ir rezultatą, kurio pagaliau buvo pasiekta.

Sutarties 13 straipsnis yra mūsų kertinis akmuo ir aš privalau pabrėžti, kad valstybės narės gali užtikrinti geresnę apsaugą. Tai tik mažiausių reikalavimų klausimas ir turime aiškiai pasakyti, kad remiantis šia direktyva kai kuriose valstybėse narėse neįmanoma sumažinti šiuo metu galiojančio apsaugos lygio. Kalbant tiksliau, tai neįmanoma, kadangi kai kuriose valstybėse narėse yra labai aukštas apsaugos lygis; tokių atvejų yra.

Nediskriminavimo laisvė yra kiekvieno Europos Sąjungoje gyvenančio žmogaus pagrindinė teisė. Vis dėlto pastebime, kad vis dar per dažnai pasitaiko diskriminacijos atvejų, nesvarbu, ar kalbame apie asmens išvaizdą, ar tiesiog apie jo pavardę.

Kalbant apie neįgalius žmones, privalome užtikrinti, kad jie daugiau nebūtų diskriminuojami už tai, kad naudojasi invalido vežimėliu, kadangi patekti į daugelį vietų per dažnai yra sudėtinga. Europos teisės aktų tobulinimas yra būtina sąlyga kovojant su diskriminacija – kartoju, tai yra būtina sąlyga. Mums reikia šio teisės akto.

Nuo mažumės mūsų vaikai patiria diskriminaciją, kuri juos traumuoja, ir jie neša šios diskriminacijos naštą visą savo gyvenimą. Privalau ypač atkreipti jūsų dėmesį į daugialypę diskriminaciją. Komisija jos neįtraukė į savo pasiūlymą. Todėl siūlome tiksliai šio diskriminacijos pagrindo apibrėžti.

Labai svarbu, kad stiprintume teisės aktus, kad būtų užtikrinamas vienodas požiūris nepaisant skirtumų. Šiuo atžvilgiu mes prašome valstybių narių imtis priemonių, kurios skatintų vienodą požiūrį ir vienodas galimybes nepaisant religijos, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

Baigdamą privalau pridurti, kad mes tikimės, jog iki 2010 m. Komisija parengs pasiūlymą, pagal kurį diskriminacijai dėl lyties būtų suteikiamas toks pats pagrindas, nes tai reikštų bet kokios teisių hierarchijos pabaigą.

Gérard Deprez (ALDE). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip ir prieš mane pasisakiusieji, visų pirma norėčiau padėkoti dviem mūsų pranešėjams, K. Buitenweg ir E. Lynne, už jų puikų darbą, kurį, norėčiau pabrėžti, jos nuveikė vykstant glaudesniai bendradarbiavimui.

Nors asmeniškai jaučiu, kad mano požiūris labai sutampa su E. Lynne išreikšta bendra pozicija, noriu pagirti sumanumą, atvirumą ir taikinamąją dvasią, kuriuos mūsų diskusijų komitete metu parodė K. Buitenweg, siekdama parengti pranešimą, kuris būtų subalansuotas ir kurį paremtų didžioji Parlamento dauguma. Tikiuosi, kad jai pasiseks ir kad vienai pusei priklausantiems radikalesnių pažiūrų EP nariams ir, manau, kai kuriems kitai pusei priklausantiems nariams nepavyks nulemti balsavimo rezultato.

Šiuo atžvilgiu – ir leiskite man atkreipti dėmesį, kad nesu laikomas kairiojo sparno fanatiku – turiu pasakyti, kad mane nustebino ir nuliūdino pakeitimas, kurį pateikė EP narys M. Weber, kurį aš gerbiu, ir kai kurie kiti nariai. M. Weberi, klausiausi jūsų kalbos ir man atrodė, kad nė vienas iš jūsų pateiktų argumentų nėra pagrįstas protu. Jūs kalbėjote išgalvotus dalykus, jūs nenurodėte priežasčių.

Jei perskaitytume jūsų pateikto pakeitimo pagrindimą, mus nuliūdintų jo silpnumas: jame atsisakoma kovoti su diskriminacija dėl biurokratijos gauros baimės. Jei bandote paversti šį pasiūlymą kairiųjų ir dešiniųjų jėgų konfliktu, esate neteisingi. Kova su diskriminacija nėra kairiųjų ar dešiniųjų pažiūrų klausimas – tai humanizmo ir pagarbos pagrindinėms teisėms klausimas.

(Plojimai)

Būtent todėl tikiuosi ir tikiu, kad rytoj būsite nugalėtas.

Sebastiano (Nello) Musumeci (UEN). – (IT) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, būtina remti visas iniciatyvas, kuriomis siekiama kovoti su bet kokios rūšies diskriminacija. Neseniai paskelbti statistikos duomenys rodo, kad Europoje, kurioje visuomenė yra labai toli pažengusi, nedidelė piliečių dalis sako, kad jie patyrė diskriminaciją. Todėl niekas negali likti abejingas. Vis dėlto pati idėja yra tokia plati ir abstrakti, kad reiktų kai kurių paaiškinimų.

Nepažeisdami pagrindinių žmogaus teisių, kurios yra neginčytinos, mes negalime nepripažinti valstybių narių suverenumo kurti teisės aktus remiantis labai senomis tradicijomis, papročiais ir kultūra. Toks kišimasis beveik visada susijęs su gyventojų tapatumo išsaugojimu. Leiskite man pateikti pavyzdį, susijusį su seksualine orientacija: tai mano asmeninė nuomonė, tačiau manau, kad būtina garantuoti žmogaus orumą nepaisant jo seksualinių pomėgių. Homoseksualumas yra pasirinkimas, susijęs su asmeninio gyvenimo sfera, ir jis jokiais aplinkybėmis neturi būti baudžiamas, tačiau jis taip pat neturi būti saugomas. Nuomonės laisvė: kur prasideda ir kur baigiasi apsauga nuo tiesioginės ir netiesioginės diskriminacijos? Religijos laisvė: mano dukterėčios mokykloje šiais metais pirmą kartą nebuvo kalėdinio vaidinimo. Mokyklos vadovas jį uždraudė, kadangi mokykloje buvo kitokių religinių įsitikinimų išpažįstančių vaikų. Mano požiūriu, siekiant užkirsti kelią vienai diskriminacijos rūšiai, buvo sukurta kita jos rūšis, kadangi kalėdinis vaidinimas labiau parodo kultūrą, o ne tikėjimą. Pone pirmininke, pagarba kitų žmonių tikėjimui nereiškia, kad turime gėdytis savo pačių tikėjimo!

Būtent todėl – čia baigsiu savo pasisakymą – mes bijome, kad šis pasiūlymas dėl direktyvos skatina nereikalingą atsakomąjį ekstremizmą ir problemos sprendimas gali pasirodyti esąs blogesnis už pirminę problemą.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, ši direktyva pagaliau panaikina nediskriminavimo teisės spragas ir leidžia Europos Sąjungai vykdyti savo tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių apsaugos srityje, taip pat jos įsipareigojimus pagal JT neigiamųjų teisių konvenciją.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos ponios ir ponai, jūsų prieš direktyvą nukreipti argumentai yra populistiniai ir klaidinantys. Kokią teisę turite uždrausti neigaliesiems be apribojimų įgyti išsilavinimą arba vyresnio amžiaus žmonėms vienodomis sąlygomis gauti draudimo ir finansines paslaugas? Kaip suvokiate humaniškumą?

Galimybė be apribojimų dalyvauti visuomenės gyvenime yra žmogaus teisė ir dėl šios priežasties mes kovosime už šią direktyvą ir už vienodas galimybes visiems. Mano požiūriu, visiškai nehumaniška reikalauti, kad diskriminacijos aukos pateiktų diskriminacijos įrodymų. Jeigu jūs, PPE-DE frakcijos ponios ir ponai,

išbraukiate įrodinėjimo pareigos perkėlimą, tai keliate pavojų pagrindinei kai kurių grupių teisei apsaugoti savo žmogaus orumą, ir mes manome, kad tai nepriimtina. Norime, kad suteikiant apsaugą nuo diskriminacijos visi būtų lygūs, ir mes, Žalieji, už tai kovosime. Neleisime, kad žmogaus teisės taptų populistinio bauginimo įrankiu. Jau dabar galiu numatyti, kad rytoj pralaimėsite; šio Parlamento dauguma balsuos už žmogaus teises, už apsaugą nuo diskriminacijos. Esu tuo tikras.

Jim Allister (NI). - Pone pirmininke, balsuosiu prieš šį pranešimą ir šį direktyvos pasiūlymą dėl trijų priežasčių. Visų pirma aš nepritariu įsitikinimui, kad ES, o ne valstybių narių vyriausybės, turėtų priimti teisės aktus šiuo klausimu, ir tikiu, kad kiekviena valstybė narė turi geriausias sąlygas spręsti, ar jai reikia stiprinti tokius teisės aktus. Jei kada nors turi būti keliamas klausimas dėl subsidiarumo, tai jį reikia kelti būtent dabar.

Mano antroji priežastis susijusi su tuo, kad naujai apibrėžtas priekabiavimo nusikaltimas iš tikrųjų gali apriboti teises, susijusias su žodžio laisve ir religijos laisve, ypač tiems asmenims, kurie skelbia krikščionišką žodį.

Krikščionys, ypač viešosiose vietose skleidžiantys evangelijos tiesas kito tikėjimo žmonėms, kurie jaučiasi įžeisti ir tvirtina, kad taip kėsinama į jų orumą, taip gali pažeisti šį teisės aktą. Panašiai, biblinio požiūrio į heteroseksualias santuokas gynimas ir propagavimas bylinėtis mėgstantiems gėjų teisių aktyvistams galėtų suteikti galimybę pateikti ieškinį dėl priekabiavimo.

Trečioji priežastis yra susijusi su tuo, kad šios direktyvos priemonės yra neproporcingos ir netinkamai subalansuotos. Jos priverčia krikščioniškų pažiūrų leidėją, pvz., priimti užsakymą atspausdinti medžiagą, kuri įžeidžia jo religinius įsitikinimus, nors jam turėtų būti suteikiama teisė laisvai plėtoti savo verslą pagal savo sąžinę.

Nepatvirtinus pusiausvyrą užtikrinančių mechanizmų, ši direktyva taps priemone, kuri iš tiesų kurs diskriminaciją. Todėl man tai yra nereikalinga direktyva, kuri pažeidžia pagrindines teises, ypač žmonių tikėjimo ir sąžinės laisvę, ir kuri parodo visą ES persistengimą, kišimąsi ir užsispyrimą.

Nicolae Popa (PPE-DE). - (RO) Komisijos iniciatyva praplėsti vienodo vertinimo principo taikymą taip pat kitose visuomenės gyvenimo srityse pasinaudojant visuotinai privaloma direktyva, kuri draudžia ne darbo vietoje patiriamą diskriminaciją dėl negalios, amžiaus, religijos ar tikėjimo ir seksualinės orientacijos, iš esmės yra būtina siekiant iki galo parengti nediskriminavimo teisės aktų paketą. Daugialypės diskriminacijos sąvokos įtraukimas ir ypatingas neįgalųjų teisėms skiriamas dėmesys reiškia žingsnį pirmyn.

Vis dėlto šis pasiūlymas dėl direktyvos ir toliau lieka opia ir prieštaringa tema. Šis teisės akto tekstas privalo išsaugoti Europos Sąjungos įgaliojimų ir valstybių narių įgaliojimų pusiausvyrą aiškiai apibrėžiant jo taikymo sritį. Į pasiūlymo dėl direktyvos taikymo sritį neturi būti įtraukiami šeimos teisės aspektai, įskaitant civilinę padėtį, reprodukcijos teisės ir įvaikinimo teisės ir tai, be abejonės, turi būti aišku iš teisės akto teksto. Santuokos institucijos sąvoka turi būti vartojama tik krikščioniškąja prasme. Kitos rūšies partnerystėms galima rasti kitą teisiškai priimtina apibrėžtį.

Taip pat būtina nepažeisti subsidiarumo principo srityse, susijusiose su mokymo programų turiniu ir nacionalinių švietimo sistemų organizavimu, įskaitant religines mokyklas. Europos liaudies partija visada rėmė įvairovės skatinimą kaip svarbų Europos Sąjungos tikslą ir kovą su diskriminacija. Deja, tekste yra nuostatų, kurios yra nepriimtinos religinės doktrinos požiūriu.

Keista, tačiau taip kairieji ketina diskriminuoti. Iš tikrųjų esu diskriminuojamas tiesiog todėl, kad aš nuoširdžiai tikiu Dievą.

Michael Cashman (PSE). - Pone pirmininke, tai buvo įdomi diskusija ir būtų juokinga, jei nebūtų taip graudu. Daugelis oponuojančiųjų, kurių klausiausi šią popietę, manau, kalbėjo nuoširdžiai ir įsitikinę, tačiau jų pasisakymai nebuvo grindžiami faktais ir mums patektu tekstu. Niekas šiame pranešime nemenkina subsidiarumo ar proporcingumo. Iš tikrųjų jei taip būtų, tai ištaisytų Europos Sąjungos Taryba. Taigi, netgi dabar raginu balsuoti už pranešimą ir leisti Europos Sąjungos Tarybai teisingai atlikti darbą užtikrinant, kad pranešimas yra visiškai proporcingas ir jame laikomasi subsidiarumo principo.

M. Weberi, Europa gimė iš Antrojo pasaulinio karo vertybių – pasiryžimo, kad daugiau niekada nenukreipsime žvilgsnio į šalį, jei viena ar kelios asmenų grupės taptų taikiniu ar joms būtų nepagrįstai suverčiama kaltė ir jos būtų vežamos į koncentracijos ir darbo stovyklas. Pasiryžimo, kad daugiau nebūtų priespaudos hierarchijos. Vis dėlto liūdna, kad norite Europos, kuri nebūtų pagrįsta šiomis puikiomis vertybėmis ir kuri netikėtų, kad visi žmonės gimsta lygūs, ir kuri to negerbtų. Tie, kurie tam prieštaravo, privalo atsakyti prieš savo sąžinę,

savo religiją ir savo rinkėjus, kodėl jie tiki, kad su kai vienais žmonėmis turi būti elgiamasi kitaip nei su kitais ir kad jiems neturi būti užtikrinta lygybė.

Stoviu čia laimingas, būdamas gėjus – ir jei aš nusprendžiau būti gėjus, tai argi neįdomu, kad kitas asmuo būtent todėl nusprendžia būti heteroseksualus? – kovodamas už lygybę, ne tik už gėjus ir lesbietes, biseksualius ir transseksualius žmones, bet ir už tuos žmones, iš kurių pasinaudojant jų skirtingu amžiumi, religija, lytimi ar kitais pastebimais skirtumais gali būti atimta lygybė. Tikiu, kad bet kurios civilizuotos visuomenės reakcijos testas yra ne tai, kaip mes elgiamės su dauguma, kuri vis labiau sudaryta iš tiek daug mažumų. Šis bet kurios civilizuotos visuomenės reakcijos testas, kaip jums pasakytų lankytojų galerijoje besiklausantys žmonės, yra ne tai, kaip mes elgiamės su dauguma, o tai, kaip mes elgiamės su mažumomis, ir šiuo požiūriu kai kuriose valstybėse narėse, deja, to labai trūksta.

V. Šekspyras yra gana gerai pasakęs, kad „blogi darbai ir po mirties gyvena, o tai, ką gero nuveikė žmogus, kartu su juo palaidoti mes skubam“. Pasižiūrėkite į save ir įsivaizduokite, kad būtent jūs esate kitoks – išpažįstate kitą religiją, kitą tikėjimą, esate kitokio amžiaus, kitokios seksualinės orientacijos – ar būtų teisinga, jei iš jūsų atimtų jums priklausančias žmogaus teises? Atsakymas turi būti „ne“. Dabar Parlamentas turi progą padaryti tai, kas yra teisėta, teisinga ir tinkama.

Pirmininkas. – Šioje diskusijos vietoje turės kalbėti V. Špidla. Jis paaiškins geriau už mane, kodėl jis turi tai daryti. Nedelsdamas suteikiu jam žodį.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Už keleto minučių turėsiu dalyvauti derybose dėl Darbo laiko direktyvos ir jūs, žinoma, sutiksime, kad tai yra tema, kurios negalima vengti.

Ponios ir ponai, klausiausi diskusijos dėl pranešimo ir turiu pasakyti, kad klausiausi su tam tikru susijaudinimu, kadangi ji atskleidžia pagrindines šios problemos dalis ir neišmatuojamą jos gilumą. Pagrindinis klausimas – ką gina ši direktyva? Ši direktyva gina žmogaus orumą. Negalime patikėti, kad diskriminacija dėl negalios žmogaus orumui yra bent kiek mažesnis įžeidimas nei, pvz., diskriminacija dėl amžiaus. Kalbame apie žmogaus orumą, o jis yra vienodas visiems.

Turiu pasakyti, kad ši direktyva – tokia, kokia ji buvo pateikta Komisijai – yra viena iš tų, kurios atsirado natūraliai, iš nuodugnių diskusijų Parlamente ir nesusikačiuojamų diskusijų Komisijos lygmeniu ir todėl tai direktyva, kuri yra gerai apgalvota ir kuri išreiškia tvirtą ir aiškų požiūrį į vertybes.

Diskusijoje taip pat buvo pasakyta, kad nediskriminavimas yra pagrįstas vertybėmis, kuriomis mes vadovavomės ir kurias suvokėme po Antrojo pasaulinio karo. Nepaisant to, ar po Antrojo pasaulinio karo mes iš tiesų įgijome gilesnį suvokimą apie kai kurių vertybių svarbą ir reikšmę, šios vertybės turi labai galias istorines šaknis. Senovėje nebuvo fundamentalios žmonių lygybės koncepcijos – ši koncepcija pirmą kartą buvo suformuluota krikščionių religijoje. Gerai prisimenu vieną IX a. encikliką, o gal popiežiaus bulę, pavadintą *Oriente ian sole*, kurioje aiškiai pasakyta: „ar netiesa, kad saulė visiškai vienodai šviečia visiems?“ Nuo to laiko ši koncepcija kartojosi visoje istorijoje.

Žinoma, diskusija apėmė daug techninio pobūdžio arba tikriausiai mažesnės svarbos klausimų, palyginti su tais klausimais, apie kuriuos ką tik kalbėjome. Norėčiau juos paliesti. Pirmasis klausimas buvo apie beprasmišką papildomą biurokratiją. Manau, kad ją galima atmesti dėl vienos paprastos priežasties. Direktyvoje nereikalaujama naujų struktūrų ar naujų biurokratinių organų. Direktyvoje tik praplečiama jau galiojančios direktyvos taikymo sritis, taigi ji netampa didesnės biurokratijos priežastimi.

Taip pat buvo atviras klausimas dėl subsidiarumo. Šis klausimas buvo nagrinėjamas ypač kruopščiai, kadangi tai fundamentalus klausimas. Sutarties 13 straipsnis yra aiškus. Jis užtikrina tvirtą teisinį pagrindą, o direktyva, kuri paremta šiuo teisiniu pagrindu, neprieštarauja subsidiarumo principui.

Kitas fundamentalus šios direktyvos principas yra, pvz., klausimas dėl įrodinėjimo pareigos perkėlimo. Šis klausimas jau buvo išspręstas ankstesnėse direktyvose, taigi šiuo atveju taip pat neatrasta nieko naujo. Vis dėlto norėčiau kai ką pasakyti apie įrodinėjimo pareigą. Šia direktyva siekiama stiprinti asmenų galimybes apsiginti – tai pagrindinis tikslas. Tai būtų neįmanoma be įrodinėjimo pareigos perkėlimo. Nesvarbu, kad daugelyje teisės sistemų įrodinėjimo pareiga jau perkelta dėl mažiau svarbių priežasčių arba dėl panašios svarbos priežasčių. Klasikiniu įrodinėjimo pareigos perkėlimo pavyzdžiu yra vadinamoji tėvystės prielaida ir esama dar daugiausia pavyzdžių.

Šioje diskusijoje taip pat buvo pasakyta, kad kai kurie terminai yra per daug atviri. Ponios ir ponai, daugelis konstitucinių terminų yra atviri ir tam tikromis aplinkybėmis reikalauja aiškinimo. Pvz., prisimenu, kad

Vokietijos Konstitucijoje yra formuluotė „turėjimas įpareigoja“. Tai tipiška atvira formuluotė, kuri, žinoma, yra iš naujo apibrėžiama kiekvienu konkrečiu atveju.

Ponios ir ponai, vyko kažkokios perdėtos kalbos apie galimas dideles išlaidas, ypač kalbant apie fizinę negalią turinčius asmenis. Galiu patvirtinti, kad direktyva nesiūlo jokių fiksuotų ar konkrečių dalykų, o kalba apie priimtina atitikimą, ir galiu dar kartą patvirtinti, kad iš pat pradžių taikant priimtina atitikimą dažniausiai nebus jokių perdėtai didelių išlaidų. Turiu pasakyti, kad jei laikome, kad yra priimtinos galimos didesnės išlaidos, susijusias su sveikata ir sauga darbo vietoje, kur saugome žmogaus gyvybę, tai, mano nuomone, bet kokios didesnės išlaidos, susijusios su žmogaus orumo apsauga, – nors aš netikiu, kad jos bus daug didesnės, – taip pat yra proporcingos saugomam interesui, kadangi lygybė ir žmogaus orumas, ponios ir ponai, yra interesai, kurie buvo įtraukti į Sutartį, ir tai yra interesai, kuriuos mes turime ginti iš visų jėgų.

Mano nuomone, Europos Sąjungai nėra nieko svarbiau už nediskriminavimo idėją. Nors esu vidaus rinkos ir daugelio kitų Europos politikos sričių rėmėjas, aš tikiu, kad vienodų galimybių ir nediskriminavimo koncepcija yra pats giliausias pamatinis akmuo.

Sarah Ludford (ALDE). - Pone pirmininke, neabejotinai teisinga, kad mes nutraukiame sudėtingą spragų šalinimą įstatymuose, pagal kuriuos skirtingi žmonės saugomi nuo diskriminacijos skirtingose padėtyse, ir pasirenkame vieną lygybės užtikrinimo sistemą. Moteris, kuriai bankas atsisakė išduoti paskolą, neįgalus asmuo, kuriam nebuvo suteikta galimybės patekti į pastatą, gėjus, kuriam buvo atsisakyta suteikti apgyvendinimą, juodaodis, kuris nebuvo įleistas į klubą, ir t. t. – jie visi turi būti saugomi remiantis panašiais principais.

Noriu tik paminėti du dalykus. Vienas susijęs su apsauga nuo priekabiavimo. Tekste teisingai paaiškinta, kad draudžiama sukurti bauginančią aplinką asmeniui, o ne juntamą įžeidimą asmenų grupės atžvilgiu. Svarbu būti tvirtiems saugant žodžio laisvę, kuri buvo pagrįstai pabrėžta tekste pateikiant konkrečią užuominą, kurią įterpė Parlamentas.

Kalbant apie religines mokyklas, aš visiškai remiu tėvų teisę savo vaikus auklėti vadovaujantis konkrečius tikėjimo principais, jei tas tikėjimas nepropaguoja diskriminuojančio ar žalingo požiūrio. Vis dėlto privalome nesitaikstyti su getų kūrimu, kuriuose į mokyklą priimami tik konkrečius tikėjimo vaikai, o kiti išskiriami. Komisijos tekstas sudaro galimybes diskriminuoti ir aš nesu įsitikinusi, kad 51 pakeitimas išsprendžia problemą. Tikriausiai balsuosiu prieš abu dokumentus.

Rihards Pīks (PPE-DE). - (LV) Pone pirmininke, ponios ir ponai, nemanau, kad kas nors šioje salėje pritaria diskriminacijai. Taip pat manau, kad žmonės šiame Parlamente prieštarauja diskriminacijai. Šiame dokumente, – šiame pasiūlyme dėl Tarybos direktyvos, – be abejonės, pateikta daug gerų pasiūlymų, tačiau aš manau, kad daugelis čia įtrauktų pasiūlymų yra pagrįsti krikščionišku požiūriu ir krikščionių religija. Norėčiau pasakyti, kad viena direktyva negali pasiekti to, ko reikia siekti ilgu švietimo procesu, kadangi tai yra etikos ir požiūrio klausimas. Svarstant toliau, nors į šią direktyvą arba pasiūlymą dėl direktyvos įtraukta daug gerų dalykų, tačiau yra keletas vietų, kuriose buvo nueita per toli. Iš tikrųjų šiose vietose, kuriant galimybes vienai žmonių grupei, yra ribojamos kitos grupės galimybės. Iš tiesų aš galėčiau nueiti taip toli ir pasakyti, kad visa gausybė dalykų sukuria galimybes kištis į asmeninę sferą, o tai prieštarauja pagrindinėms mūsų vertybėms. Be to, dabar artėja rinkimai ir mes girdime vis daugiau mūsų rinkėjų klausimų, taip pat kritikos. Manau, kad tas pats dalykas atsitiks mūsų šalyse. Dažniausiai girdime kritikos dėl per didelio iš Briuselio ateinančio reguliavimo, per didelių ribojimų ir per didelės biurokratijos. Todėl turėtume vengti pažeisti subsidiarumo principą ar sukurti per didelius apribojimus. Manau, kad šis dokumentas turėtų būti persvarstytas.

Inger Segelström (PSE). - (SV) Pone pirmininke, pradėdama norėčiau padėkoti K. Buitenweg, E. Bozkurt, M. Cashmanui ir kitiems už labai gerą pranešimą. Kartu su daugeliu kitų EP narių esu nustebusi ir sukrėsta pasisakiusio Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos vadovo Manfredo Weberio pasiūlymo dėl 81 pakeitimo, kuriuo Parlamentas raginamas atmesti pasiūlymą dėl direktyvos, nes, remiantis vertimu į švedų kalbą, jis pažeidžia subsidiarumo principą ir pareikalautų neproporcingos biurokratinės naštos. Komisijos narys V. Špidla tai komentavo.

Esu įsitikinusi, kad visos neįgalios moterys ir visos kitos asmenų grupės, kurios tikėjosi, kad Europos Parlamentas taip pat apsaugos šioms grupėms priklausančių piliečių žmogaus teises, yra labai nusivylusios, kad PPE-DE frakcijos vadovai lygina žmogaus teises su biurokratija. Todėl raginu visą Parlamentą rytoj balsuoti prieš PPE-DE frakcijos pateiktą 81 pakeitimą. Taip pat manau, kad svarbu, jog draudimo bendrovės moterų daugiau nediskriminuotų tiesiog dėl to, kad jos yra moterys ir yra vyresnio amžiaus, nes kaip gyventojų grupė jos yra sveikesnės ir gyvena ilgiau nei vyrai. Taip pat tikiuosi, kad Parlamentas išdrįs paaiškinti, kad iš

mokesčių finansuojamas švietimas yra prieinamas visiems. Religija, žinoma, yra svarbi daugeliui europiečių ir aš tai gerbiu, tačiau gyvename pasaulietinėje visuomenėje.

Ne, M. Weberi, jūsų rinkos laisvę sudaryti sutartis nėra tokia svarbi kaip piliečių pagrindinės žmogaus teisės. Paklauskite ES piliečių – jie yra išmintingesni ir pažangesni už jus, PPE-DE frakcijos narius. Į mus dedamos didelės viltys ir aš tikiuosi, kad rytoj visi turės drąsos balsuoti už, o ne prieš, kaip neseniai raginate.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE). – (NL) Pone pirmininke, norėčiau pradėti padėkodama pranešėjai. Nebus pasakyta per dažnai, kad ji atliko puikų darbą. Tai buvo nelengva užduotis. Kai kurie gerbiami EP nariai, atrodo, labai greitai įsižeidžia.

Šios direktyvos atsparos taškas yra visiškai aiškus: vienodas požiūris visiems be išimčių – homoseksualiems ir heteroseksualiems asmenims, vyrams ir moterims, seniems ir jauniems, juodaodžiams ir baltaodžiams, neigaliams ir visiems kitiems, religingiems ir humanistams, ir t. t. Jo teisė yra jos teisė, M. Weberi, mūsų teisės yra jų teisės, o jūsų teisės yra mūsų teisės. Tai, F. Vanhecke, – kuris vėl pasišalinote iš diskusijos, – neturi nieko bendra su vadinamuoju politiniu korektiškumu.

Pagalbiniai pranešėjai ir pati pranešėja įdėjo daug pastangų, kad būtų pasiektas šis kompromisas, kurį taip pat galėtų paremti Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija. Niekas nemano, kad tekstas yra tobulas, ir aš tik galiu tikėtis, kad didelė PPE-DE frakcijos dalis iki rytojaus balsavimo atsitokės.

Aš be išlygų pasisakau už religijos laisvę, tačiau jūs, M. Weberi, kiek per drąsiai statote save aukščiau kitų ir su lygiomis galimybėmis elgiatės kaip beausmis biurokratas, laikantis ant Biblijos padėtą ranką.

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, baigiamojoje šios diskusijos dalyje V. Špidlā pakeis J. Barrot.

Mario Mauro (PPE-DE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, nediskriminavimo strategijos esmė susitraukia iki tokio teiginio: žmogus visada yra pirmoje vietoje. Mes vertiname žmogų prieš vertindami tai, ar jis yra kuo nors kitoks – pvz., neigalus ar homoseksualus – ir todėl mes mylime, saugome ir giname žmogų; tai yra nediskriminavimo strategijos esmė. Jei tai yra tikra, vadinasi, tai yra tikra; todėl kiekvienas, turintis religinių įsitikinimų, yra žmogus, ir tai, kad jis yra žmogus, vertinama pirmiau nei tai, kad jis turi religinių įsitikinimų.

Todėl privalome būti atsargūs, nes, remiantis Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimo 52 pakeitime pasiūlyta formuluote, 3 straipsnio teiginiu nustatomas principas, kuris yra visiškai priešingas Deklaracijai Nr. 11 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 17 straipsnio. Šis 52 pakeitimas neigia bažnyčių ir kitų religija ar tikėjimu grindžiamų organizacijų statuso pagal nacionalinę teisę išsaugojimo koncepciją, o 3 straipsnis ir atitinkama 18 konstatuojamoji dalis, remiantis minėto pranešimo 51 ir 29 pakeitimuose siūlomomis formulėmis, mano požiūriu, riboja valstybių narių kompetencijos sritį kalbant apie galimybę patekti į mokymo įstaigas dėl religijos ar tikėjimo.

Trumpai tariant, esu įsitikinęs, kad jei mes norime nuo pradžių ir visapusiškai ginti asmenį, privalome taip pat ginti tuos aspektus, kurie tą asmenį apibūdina religijos požiūriu. Be to, manau, kad 92, 89 ir 95 pakeitimai galėtų būti priimtini sąlyčio tašku tiems, kurie nori, kad direktyva būtų patvirtinta, ir todėl šiuo lygmeniu mes galėtume rasti erdvės veiksmingam dialogui.

Claude Moraes (PSE). – Pone pirmininke, mūsų komiteto pirmininkas G. Deprez, šiame Parlamente kalbėjo už daugelį iš mūsų, kai pasakė, kad tai – ne pranešimas apie grupių interesus ir ne kairiųjų pranešimas, o K. Buitenweg parengtas pranešimas, kuris buvo pilnas atidumo, jautrumo ir supratimo, kai buvo kalbama apie žmones. Pranešėja parengė pranešimą, kuris neįpareigoja ir per daug nereguliuoja verslo, kaip tai matėme ilgai galiojusiose dviejose ankstesnėse direktyvose, – Rasių lygybės direktyvoje ir Užimtumo direktyvoje, – kurios, turėčiau pasakyti M. Weberiui, neįpareigojo ir per daug nereguliuojo verslo Vokietijoje ar mano šalyje.

Ji parengė direktyvą dėl pagrindinių teisių, kuri nesukuria biurokratijos, apie kurią kalbėjo V. Špidlā. Pateikiau pakeitimus dėl jau veikiančių lygybės institucijų stiprinimo. Jungtinėje Karalystėje turime Lygybės ir žmogaus teisių komisiją, kuri neseniai parėmė Europos pilietės Sharon Coleman bylą – Sharon Coleman yra neigalaus vaiko motina, kuri padavė į teismą savo darbdavį dėl diskriminacijos dėl ryšių ir negalios – tai svarbus atvejis K. Buitenweg pranešimui. Europos Teisingumo Teismas priėmė sprendimą jos naudai ir dėl šio sprendimo neigaliuosius prižiūrintiems asmenims Britanijoje buvo suteiktos platesnės teisės.

Šioje salėje esantiems žmonėms norėčiau pasakyti, kad jie pasens, galbūt bus neigalūs ar galbūt prižiūrės neigalus asmenį. Tai yra dešimčių milijonų Europos piliečių tikrovė. Šis pranešimas yra būtent apie tai. Jis yra

ne apie grupių interesus ir ne apie susirūpinimą dėl to, kas dominuos vienoje ar kitoje visuomenės grupėje. Sakyčiau, kad šis pranešimas nėra nei kairiųjų, nei dešiniųjų – jame kalbama apie pagrindines teises. Kaip savo kalboje sakė M. Cashmanas, artėjant rinkimams į Europos Parlamentą žmonės norės pažvelgti ir įsitikinti, ar pagrindines teises giname nekenkdami savo verslui ir ekonomikai. Šis pranešimas būtent tai parodo. Paremkime jį. Jis yra praktiškas ir teisingas.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) *Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau išreikšti savo paramą K. Buitenweg nuveiktam darbui. Kaip suprantu, tai, kas turėjo būti kompromisas, tikriausiai kompromisu visiškai netaps, tačiau tai nesvarbu. Svarbu tai, kad mums pavyko priartėti prie sprendimo.*

Ko gero, kai kuriais klausimais mano susirūpinimas kyla dėl priešingų dalykų nei M. Mauro. Religijos laisvė? Žinoma, 100 proc. Laisvė religinio mokymo įstaigoms? Žinoma, 100 proc. Niekada, jokiais aplinkybėmis jokia religija negali būti pagrindas, pasiteisinimas ar priedanga vykdyti bet kokią diskriminaciją. Dėl kylančio pavojaus, kad įsikiš moralinė valstybė, ir dėl daugybės religijų, kurios gali pareikšti teisę į tokį patį teisėtumą, negali būti ateities perspektyvų nuolaidžiaujančioms išimtims, dėl kurių bažnyčia ar religinės įstaigos gali diskriminuoti mokytojus ar besimokančius asmenis, kurių elgesys nesuderinamas su konkrečiu tikėjimu.

Tai nėra kelias pirmyn. Galų gale mūsų sutartys ir Europos Sąjunga, deja, jau suteikė valstybėms narėms ir jų ilgiems pagrindinių teisių ir laisvių išimčių sąrašams daugiau apsaugos nei būtina. Nepridėkime dar daugiau išimčių prie tų, kurias jau turime.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) *Pone pirmininke, ponios ir ponai, kartu su savo kolegomis iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete aš balsavau už šį pranešimą. Taip pasiūliau dėl pagalbinių pranešėjo P. Gauberto puikios darbo, kurią jis nuveikė bandydamas pasiekti subalansuoto kompromiso. Taip pat norėčiau pasveikinti pranešėją K. Buitenweg su atliktu darbu ir prisijungti prie jos, ragindamas visus vengti pozicijų supriešinimo ir siekti kiek įmanoma platesnio sutarimo.*

Kaip atsitinka visuose kompromisuose, yra dalių, kuriose sėkmingai vyrauja mūsų požiūris, ir yra dalių, kurias mums sunkiau priimti. Kalbame apie kompromisą, kuriame reikia atsižvelgti į teisės aktus, pasitvirtinusią patirtį ir įvairias kultūros tradicijas 27 valstybėse narėse. Manau, kad dešimties metų laikotarpis, per kurį pastatai gali būti pritaikyti neįgaliams žmonėms naudotis prekėmis, paslaugomis ir ištekliais, yra konstruktyvus, taip pat manau, kad tais atvejais, kai išlieka sunkumų struktūriniu lygmeniu, kurių neįmanoma įveikti, visada bus įmanoma rasti alternatyvių sprendimų.

Taip pat prisidedu prie tų, kurie išreiškė susirūpinimą dėl draudimo bendrovių – dėl to, kad jos atsižvelgia į veiksnius, pvz., pasitelkdamas medicinines išvadas. Vis dėlto negaliu pritarti idėjai pašalinti nuorodą, dėl kurios buvo sutarta komitete ir kuri pateikta į subsidarumo principą temose, susijusiose su šeimos, santuokos ir reprodukcijos teise. Šios temos priklauso išimtinai valstybių narių kompetencijai. Tai galioja ir 8 straipsniui, kurį Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos 90 pakeitimu siekiama išbraukti, kadangi atsižvelgiant į daugelio valstybių narių įstatymų leidybos tradicijas neįmanoma priimti įrodinėjimo pareigos perkėlimo, nes tai sukeltų nenugalimas teisinės problemas.

Jei šie pagrindiniai punktai bus patvirtinti plenariniame posėdyje, aš negalėsiu balsuoti už šį pranešimą. Vis dėlto aš niekada negalėsiu švaria sąžine balsuoti prieš direktyvą, kuri draudžia žmonių diskriminaciją dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos. Pone pirmininke, baigdamas pasakysiu, kad tai yra atvejis, kai turėsime nustatyti, kokią Europą norime padėti kurti. Visiškai pritariu Europai, kuri nepaliaujamai kovoja su visomis diskriminacijos rūšimis.

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) *Pone pirmininke, pasiūlymas dėl direktyvos, apie kurią šiandien diskutuojame, lygybės principą iškelia kaip Europos projekto ženklą. Jo privalome siekti ambicingai sutelkdami dėmesį, siekdami dirbti vardan visų Bendrijos piliečių įtraukties ir privalome jį įgyvendinti viešosios politikos ir administravimo veiksmais, taip pat per atskirų asmenų santykius.*

Privalome judėti pirmyn, kad visi piliečiai galėtų visiškai įgyvendinti savo teises ir jomis naudotis nepatirdami diskriminacijos dėl tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos ir, žinoma, daugialypės diskriminacijos.

Turime pabrėžti, kad į lygybės principą ir diskriminacijos draudimą būtina atsižvelgti ir Bendrijos, ir valstybių narių politikos srityse taip, kad Europoje lygybės principą galėtume įgyvendinti tikrovėje. Taip pat turime pasiekti tinkamą apsaugos nuo diskriminacijos dėl visų pagrindų, kurie išvardyti Sutarties 13 straipsnyje, lygį.

Ši iniciatyva turėtų mums suteikti geresnes priemones kovai su galimu diskriminuojančiu elgesiu, kurio, mūsų gėdai, šiandien vis dar pasitaiko tikrovėje, kaip buvo pabrėžta vakarykštėje Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros ataskaitoje dėl homofobijos.

Gerbiami Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos nariai, nedrumskite šios diskusijos savo tuščiais atsiprašymais, kadangi balsavimas prieš šį pranešimą yra aiškus ideologinio požiūrio įrodymas. Kova su diskriminacija yra gyvybiškai svarbi ir ji yra Europos Sąjungos vertybių pamatinis akmuo.

Dėl šios priežasties šiandien šiame Parlamente mums tenka atsakomybė ir pareiga žengti pirmyn išipareigojant lygybei visoje Europoje ir ją ginant. Negalime atsisakyti savo siekių ir vilčių siekti pažangos ir tokio fundamentaliai svarbaus dalyko, kuris yra grindžiamas mūsų vertybėmis, tiesiog priskirti vilčių ir svajonių kategorijai. Europos piliečiai, o svarbiausia – pažeidžiamiausi piliečiai – mums to neatleistų.

Csaba Sógor (PPE-DE). - (HU) Remiantis Visuotine žmogaus teisių deklaracija ir Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencija, kiekvienas pilietis be jokių išimčių naudojasi teisėmis bei laisvėmis ir yra vienodai saugomas įstatymų nepriklausomai nuo jo rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitokių įsitikinimų, tautinės ar socialinės kilmės, turtinės, gimimo ar kitokios padėties.

Vis dėlto norėčiau pabrėžti, kad būtina imtis ryžtingų ir tikslių pasiekiančių veiksmų prieš bet kokios rūšies diskriminaciją, kuri Europoje vis dar yra stipri ir daro poveikį daugeliui įvairių visuomenės sluoksnių. Daugeliu atvejų nepakanka uždrausti visas diskriminacijos rūšis ir yra labai svarbu pradėti taikyti įvairias naudingas priemones, pvz., neįgalų asmenų atveju. Daugelis šalių, pvz., Prancūzija, Suomija ir Ispanija, taip pat kitos šalys, tautinėms mažumoms suteikė autonomiją ir siekdamos jas apsaugoti patvirtino naudingas priemones.

Europos Sąjunga ir jos valstybės narės institucijų lygmeniu savo piliečiams taip pat privalo užtikrinti vienodas teises ir vienodą požiūrį. Mums reikia Europos lygmeniu veikiančių nepriklausomų institucijų, kurios stebėtų ir užtikrintų, kad valstybės ne tik teoriškai laikytųsi vienodo požiūrio principo, bet ir patvirtintų konkrečius žingsnius, kad ši direktyva būtų įgyvendinama veiksmingai.

Evangelia Tzampazi (PSE). - (EL) *Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, noriu jūsų paklausti, ar atkreipėte dėmesį į tai, kad kreipiuosi į jus sėdėdama ir tuo neįžeidžiau šio Parlamento kaip ir visi kiti mano gerbiami kolegos.*

Europos Parlamentas rėmė ir toliau privalo remti horizontaliąją direktyvą, kuri užtikrins vienodą požiūrį ir saugos Europos piliečius nuo visų rūšių diskriminacijos. Ši direktyva turi papildyti galiojančią Europos teisinę sistemą, ypač kalbant apie neįgalius žmones ir išipareigojimą užtikrinti veiksmingą nediskriminuojamąją galimybę.

Įtraukėme svarbius pasiūlymus. Pranešime įvedėme apsaugą nuo daugialypės diskriminacijos nustatydami, kad būtina užtikrinti veiksmingą nediskriminuojamąją galimybę. Tais atvejais, kai neįmanoma užtikrinti tokių pačių naudojimosi sąlygų kaip žmonėms be negalios, mums turi būti pasiūlytas tinkamas alternatyvus sprendimas. Pranešime nustatyti griežtesni kriterijai siekiant įvertinti, ar priemonės, skirtos užtikrinti veiksmingą nediskriminuojamąją galimybę, nesukels neproporcingų išlaidų. Pranešime yra dalių, kurios netenkina mūsų visų, ir būtent todėl paremsime konkrečius pakeitimus, kurie buvo pateikti ir kurie stiprina sanglaudą.

Bet kuriuo atveju manau, kad turėtume paremti pranešimą, taip perduodami Tarybai aiškią žinią, kad pagaliau mes privalome turėti veiksmingus Europos įstatymus, užkirsiančius kelią diskriminacijai, kuri mažina pasitikėjimą pagrindinėmis Europos vertybėmis – lygybės ir teisinės valstybės principais.

Martin Kastler (PPE-DE). - (DE) *Pone pirmininke, ponios ir ponai, būdamas žurnalistu, norėčiau atkreipti dėmesį į pakeitimą direktyvoje, kuris man asmeniškai yra labai svarbus. Kalbant konkrečiai, direktyva dar nėra perkelta dešimtyje iš 27 valstybių narių ir todėl man nesuprantama, kodėl ketiname judėti toliau ir bandyti virš jos sukurti dar vieną papildomą direktyvą. Šiuo klausimu galima laikytis įvairių nuomonių ir tai yra gerai, tačiau aš, kaip žurnalistas, iš tiesų esu susirūpinęs, kad tai griauna spaudos laisvę valstybėse narėse. Leiskite pateikti du pavyzdžius. M. Weberio pasiūlytas pakeitimas, kuris nusipelnė mūsų paramos, reiškia, kad taip pat bus įmanoma riboti spaudos laisvę, pvz., tuo atveju, kai leidėjas privalo priimti neonacistinių ar antisemitinių pažiūrų besilaikančių asmenų reklamą. Manau, kad tai visiškai netinkama ir iš esmės prieštarauja mūsų turimiems ES principams, todėl tam ryžtingai prieštarauju. Negalime leisti, kad taip atsitiktų. Tai, žinoma, taip pat galioja tuo atveju, kai turime nediskriminavimą; tada žmonės, kurių ES nenorime skatinti, o veikiau turime imtis prieš juos veiksmų, turės dar daugiau galimybių, pvz., nekilnojamojo turto rinkoje.*

Mano gimtojoje šalyje beveik kas savaitę matome neonacistų bandymus pirkti nekilnojamąjį turtą. Nuomojant ar parduodant nekilnojamąjį turtą mes daugiau negalėsime užkirsti kelio kairiesiems ar dešiniems ekstremistams juo pasinaudoti. Jie pasinaudos šiuo naujuoju pakeitimu, todėl aš ryžtingai tam prieštarauju ir balsuosiu prieš jį. Todėl paremsiu siūlymą grąžinti komitetui arba, jei tai neįmanoma, balsuosiu prieš šį pakeitimą.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - *Pone* pirmininke, keletą pastarųjų metų Europa ir likęs pasaulis kovojo su diskriminacija visais lygmenimis. Mūsų kaip padorių žmonių pažanga reikalauja, kad darytume būtent tai, iki galo gerbdami subsidiarumo principą.

Kaip sakė K. Buitenweg, Komisija jau ketverius metus žadėjo patvirtinti platų ir išsamų pasiūlymą dėl žmogaus teisių visiems piliečiams. Tai pagaliau pildosi.

Tvirtai tikiu, kad nei vienas asmuo neturi būti diskriminuojamas dėl religijos ar tikėjimo, negalios ar amžiaus. Priešingai, būdamas krikščioniu raginu Europos Parlamentą ir kiekvieną atskirai ne tik sustabdyti diskriminaciją, bet ir padėti tiems, kurie yra diskriminuojami dėl savo negalios.

Šią pagalbą galime suteikti įvairiais būdais ir priemonėmis. Kiekviena valstybė narė nuolatos siekė gerinti vienodas galimybes tiems, kuriems to labiausiai reikia. Europai ir toliau integruojantis yra svarbiausia, kad mes prisimintume, jog visi esame skirtingi, tačiau visais požiūriais esame visiškai lygūs.

Marusya Lyubcheva (PSE). – (BG) *Pone* pirmininke, Komisijos nary, mes diskutuojame dėl labai svarbios direktyvos, suteikiančios galimybę išspręsti klausimus, kurie nediskriminavimo srityje vis dar yra ginčytini. Manau, kad labai svarbu, jog ji dar kartą patvirtina religinių įsitikinimų teisę bei laisvę ir nediskriminavimo principo taikymą šioje srityje.

Kartu direktyva aiškiai nurodo į Deklaraciją Nr. 11 dėl bažnyčių ir nereliginių organizacijų statuso, kurioje Europos Sąjunga pripažino gerbiančią ir nepažeidžiančią pagal nacionalinę teisę valstybių narių bažnytinėms ir religinėms asociacijoms ar bendruomenėms suteikto statuso.

Taip pat pripažįstama valstybių narių teisė rengti ir įgyvendinti konkrečias šios srities nuostatas. Nereikia net sakyti, kad siekiant reguliuoti atskiras sritis būtina derinti Europos ir valstybių narių teisę.

Tai sudėtinga tema. Būtina aiškiai apibrėžti santykius, kad nebūtų pažeidžiamos niekieno teisės, įskaitant tų asmenų teises, kurie priklauso bažnyčioms, kurioms reguliuojančiais teisės aktais buvo suteiktas leidimas.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) *Pone* pirmininke, pranešėja, ponios ir ponai, kadangi esu tas, kuris šioje diskusijoje buvo cituojamas dažniausiai, norėčiau dar kartą pasinaudoti proga ir atsakyti.

Sakiau, kad nė vienas asmuo, šioje diskusijoje pateikiantis klausimų, nėra blogas žmogus. Visi pasisakiusieji, kurie aistringai kalbėjo apie diskriminaciją, kalbėjo apie principą. Norėčiau dar kartą paprašyti, kad nediskutuotume apie principą, o vietoj to dirbtume kovodami su diskriminacija. Netgi, pvz., diskutuodami aplinkosaugos klausimais ir nesutardami dėl išmetamo CO₂ draudimo, mes nesutariame dėl priemonių šiam tikslui pasiekti, tačiau visi sutariame dėl tikslo. Kodėl mums neleidžiama turėti skirtingų nuomonių dėl priemonių, susijusių su diskriminacija, ir dėl to, kaip norime su ja kovoti? Be to, jei laikraščių leidėjai sėdi mūsų biuruose ir išreiškia savo susirūpinimą, mums turėtų būti leidžiama čia iškelti šį klausimą.

M. Cashmanai, nustumdami į šalį kiekvieną, kuris tiesiog užduoda klausimus, jūs visiškai nepadedate savo reikalui ir rodome susirūpinimui. Ką mes čia darome, yra visiškai aišku.

Richard Howitt (PSE). - *Pone* pirmininke, ar būdamas Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pagalbinio pranešėjo Socialistų frakcijos vardu galėčiau pagirti K. Buitenweg ir savo kolegę E. Bozkurt? Dėkoju už bendradarbiavimą.

Neįgalumo klausimų jungtinės darbo grupės vardu norėčiau pasidžiaugti, kad buvo atsižvelgta į 1,3 mln. žmonių, kurie pasirašė peticiją dėl nediskriminavimo teisių taikymo neįgaliesiems asmenims, prašymą. Man taip pat malonu, kad pasiekėme plataus sutarimo, jog tai turėtų būti horizontalioji direktyva ir kad neturėtų būti diskriminacijos pagrindų hierarchijos – tai buvo pažadas, kurį mums davė Europos Sąjungai pirmininkavusi Portugalija, kai 2000 m. buvo patvirtinta Rasių lygybės direktyva. Atvirai kalbant, šio pažado įgyvendinimas užtruko per ilgai.

Smerkiu konservatorius, kurie nori dar labiau uždelsti šio klausimo sprendimą. Šia diskusija yra ne tik rodoma parama Parlamente, bet ir kreipiamasi į Tarybą žengti pirmyn ir dabar susitarti šiuo klausimu. Norėčiau labai paprašyti mūsų draugų vokiečių neblokuoti sprendimo. Buvo iškelta klausimų dėl privačiųjų sutarčių, dėl

kurių esate susirūpinę, tačiau kalbant apie viešąsias pareigas jūs gerokai pirmaujate. Dabar kurkime savo viziją ir susitarkime. Man malonu, kad ES pirmininkausianti Švedija šiandien išipareigojo šį klausimą EPSCO taryboje išspręsti iki Kalėdų. Labai tikiuosi, kad tai galėsite padaryti.

Kathalijne Buitenweg, pranešėja. – (NL) *Pone pirmininke, pranešėjai labai sunku gerai atlikti darbą, kai didžiausia frakcija vykdo tam tikrą staigių posūkių politiką. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija parėmė šį pranešimą, kadangi jis buvo tam tikras kompromisas. Dirbome kartu su P. Gaubertu, kuris dabar, atrodo, dingio; bent jau jo nemačiau. Vis dėlto bet kuriuo atveju mes dirbome kartu rengdami tą patį tekstą, o dabar P. Gaubertas jam prieštarauja! Atrodo, kad vis dėlto koordinatorius M. Weber PPE-DE frakcijai visų pirma primeta savo Vokietijos nacionalinės partijos, kuriai atstovauja, poziciją.*

M. Weberi, dar praėjusią savaitę jūs pats man asmeniškai sakėte, kad kalbama ne apie esmę, o apie politinės žinios perdavimą. Ar tai netiesa? Ar taip man sakėte? Gerai, tokiu atveju dabar negalite pasislėpti už atskirų dalykų – jei norėjote tai padaryti, tiesiog galėjote pateikti pakeitimus. Jūs to nepadarėte. Iš tiesų jūs norite, kad būtų atmestas visas pasiūlymas. Jūs tiesiog jo nenorite, taigi neapsimeskite, kad turite tokį patį galutinį tikslą.

Girdėjau daugelį dalykų, į kuriuos galima pateikti tiesų atsakymą. Pvz., daug žmonių klausė, ko reikia Europai? Nors yra daug direktyvų, kurios jau ilgą laiką užtikrina apsaugą darbo rinkoje, o ne darbo rinkos srityje, jos taip pat užtikrina apsaugą nuo diskriminacijos dėl daugelio priežasčių, tačiau dar atsiliekama kai kurių asmenų apsaugos srityje, pvz., diskriminacijos dėl negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos ar religijos atveju. Todėl mes nepradedame įgyvendinti visiškai naujai sukurto dalyko, o veikiau taisome galiojančius teisės aktus. Neįvedame naujų kompetencijų; užtikriname, kad žmonės tiesiog būtų vertinami vienodai ir kad kai kurios kategorijos nebūtų laikomos svarbesnėmis už kitas.

H. Pirkeris kalbėjo apie darbo rinką. Kalbama visai ne apie tai; tai buvo kita direktyva. Nekalbama apie mokytojų įdarbinimą. Prašau nenukrypti nuo faktų. Įrodinėjimo pareiga yra keblus dalykas, kaip neseniai minėjo Komisijos narys. Čia taip pat nėra nieko naujo; ji tai pat įtraukta į kitas direktyvas. Visiška netiesa, kad žmonės galės tiesiog jus apkaltinti ir jūs turėsite gintis. Čia mes taip pat nekalbame apie baudžiamąją teisę. Visų pirma žmonės privalo pateikti tikrų faktų iš kitų šričių, kad pagrįstų, kodėl jie mano, kad yra diskriminuojami, o tada jūs turite pateikti savo priežastis, dėl kurių išnuomodami nekilnojamąjį turtą jūs ką nors pasirenkate ar atmetate.

Kalbant apie žiniasklaidą, kaip rodo tekstas, jame jau įtraukta nuostata dėl teisės atsisakyti skelbti reklamą, kuri neatitinka leidinyje skelbiamų pažiūrų: visa tai pateikta tekste, 54 pakeitime. Kalbant apie bažnyčias, joms netgi nereikia atitikti visų šių reikalavimų, tačiau jos turi juos atitikti, jei vykdo socialinį darbą. Pvz., Nyderlanduose jos teikia kai kurias socialinės priežiūros paslaugas. Nepriimtina, kad vykdančios socialinį darbą joms būtų taikomos išimtys vien dėl to, kad jos priklauso bažnyčiai. Tai labai konkretūs dalykai, kurie yra paminėti pranešime.

Mes padarėme viską, ką galėjome. Mes visapusiškai į jus atsižvelgėme. Iš tikrųjų jūsų pakeitimai yra tekste, o dabar jūs vis dar ketinate balsuoti prieš jį, atsižvelgdami į įvairias politines partijų pozicijas. Turiu pasakyti, kad man tai – asmeninis smūgis, nes aš ištiesiau jums ranką. Į pranešimą buvo įtraukta didesnė jūsų siūlomo teksto dalis ir aš manau, kad yra negarbinga, jog dabar jūs nusiplaunate rankas nuo šio reikalo!

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį, 2009 m. balandžio 2 d.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Carlo Casini (PPE-DE), raštu. – (IT) Žmogaus orumas ir lygybė yra dvi puikios vertybės, kuriomis grindžiama šiuolaikinė žmogaus teisių kultūra. Vis dėlto dažnai pasitaiko, kad nuostabūs žodžiai naudojami paslėpti jiems priešingus žodžius. Pvz., lygybė reiškia vienodų padėčių sprendimą tuo pačiu būdu, tačiau ji taip pat reiškia skirtingų padėčių sprendimą skirtingais būdais. Mano abejonės dėl nagrinėjamo pranešimo kyla iš šio pirminio svarstymo. Niekam neturi kilti net menkiausių abejonių dėl to, kad Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija pripažįsta visišką neigalių, vyresnio amžiaus, sergančių, neturtingų žmonių, pabėgėlių ir imigrantų lygybę ir orumą. Vis dėlto man susidaro įspūdis, kad bandoma įsikibti į šį atsiradusį judėjimą siekiant diskriminuoti šeimas, pagrįstas vyro ir moters santuoka, ir religijos laisvę, ypač kalbant apie religines mokyklas. Aš niekada nenuvargsiu kovodamas už lygybę mažiausiems, neturtingiausiems ir labiausiai pažeidžiamiems. Būtent dėl šios priežasties man skaudu matyti Europą, kurioje

galioja žmogaus teisės, tačiau dėl jos įstatymų ir vykdomų veiksmų įgyvendinama šiurkščiausia diskriminacija, kadangi skirtingai vertinami gimę ir negimę kūdikiai. Šiandien apie tai nediskutuojame, tačiau būtų tinkama, jei svarstydami apie orumą ir lygybę europiečiai tai įsisąmonintų.

Gabriela Crețu (PSE), raštu. – (RO) Likimui lėmus, dėl šios direktyvos diskutuojame šiandien, o dėl jos balsuosime rytojaus dieną, kuri yra Pasaulinė žinių apie autizmą diena. Tai geras ženklas.

Mums aišku, kad tikrovėje yra didelių prieštaravimų tarp teises reglamentuojančių valstybių narių nacionalinių įstatymų ir tų žmonių, kurių gyvenimui poveikį daro autizmas, interesų. Pastebėtume dar didesnių prieštaravimų, jei palygintume šių žmonių kasdienį gyvenimą.

Reikia dar daug nuveikti, kad pasiektume Europos standartus, tačiau būtina siekti pažangos. Autizmas turi būti pripažintas atskira negalios rūšimi greta kitų protinių negalių ir jam būtina kurti konkrečias strategijas.

Kai kam tai gali pasirodyti per brangu, tačiau vienodo požiūrio užtikrinimas yra toks pat gyvybiškai būtinas, kaip ir turintiems kitas negalias, kad galėtume gerbti save ir Europos visuomenės vertybes.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), raštu. – (GA)

Ši direktyva atkreipia dėmesį į labai svarbų pripažinimą, kad diskriminaciją galima patirti ne tik darbo vietoje. Pagrindinis Komisijos nuolatinės rekomendacijos tikslas yra išspręsti diskriminacijos dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos problemą ir vienodo požiūrio į asmenis ne darbo vietoje principo įgyvendinimo klausimą.

Kadangi turiu reikalų su Airijos neįgalių asmenų teisių gynimo grupėmis ir neįgaliais žmonėmis, žinau, kad šis teisės aktas bus šiltai priimtas. K. Buitenweg visiškai teisi savo pranešime teigdama, kad „siekiant užtikrinti vienodą požiūrį į neįgalius asmenis, neužtenka vien uždrausti diskriminaciją. Būtina imtis pozityvių veiksmų, t. y. reikalingų priemonių, ir siūlyti tinkamus priitaikymus.“

Taip pat pritariu tvirtai pranešėjos ir Komisijos pozicijai užkirsti kelią diskriminacijai dėl seksualinės orientacijos. Šios rūšies diskriminacijai nėra vietos šiuolaikinėje visuomenėje ir aš nepritariu kai kurių politinių frakcijų pastangoms šiuo požiūriu susilpninti teisės aktą.

Proinsias De Rossa (PSE), raštu. – Esu socialistas, o tai reiškia, kad tikiu, jog visi žmonės yra lygūs. Su diskriminacija turime kovoti visur, o ne tik darbo vietoje. Iš tikrųjų negali būti diskriminacijos pagrindų hierarchijos. Visi yra skirtingi, visi yra lygūs.

Direktyva siekia ne darbo rinkos srityje įgyvendinti vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principą. Joje išdėstyta sistema, draudžianti diskriminaciją dėl šių priežasčių, ir nustatytas vienodas mažiausias apsaugos lygis Europos Sąjungos žmonėms, kurie nukentėjo dėl tokios diskriminacijos.

Šis pasiūlymas papildo galiojančią EB teisinę sistemą, pagal kurią draudimas diskriminuoti dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos taikomas tik įsidarbinimo, darbo ir profesinio mokymo srityse.

Lidia Geringer de Oedenberg (PSE), raštu. – (PL) Diskriminacija yra rimta problema Europoje ir už jos ribų. Remiantis 2008 m. Eurobarometro atliktais specialiais tyrimais, 15 proc. europiečių tvirtino, kad praėjusiais metais jie tapo diskriminacijos aukomis.

Pasiūlytos direktyvos Europos Parlamentas laukė ilgiau nei ketverius metus. Direktyva bandoma įgyvendinti vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos, tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principą. Jis turi būti taikomas ne tik įsidarbinant, bet ir kalbant apie prekes, įrangą ir paslaugas, pvz., bankininkystę, būstą, švietimą, transportą ir sveikatos priežiūrą.

Be to, dokumente apibrėžiami mažiausi bendrieji reikalavimai užtikrinant apsaugą nuo diskriminacijos. Valstybės narės, jei jos to pageidauja, gali didinti siūlomą apsaugos lygį. Vis dėlto jos negalės remtis naująja direktyva, jei norės pagrįsti galiojančių reikalavimų mažinimą. Direktyva suteikia nukentėjusioms šalims teisę į kompensaciją. Joje taip pat nurodoma, kad valstybės narės turi ne tik pareikšti norą įveikti diskriminaciją, bet ir privalo tai daryti.

Daugelis Europos Sąjungos valstybių narių jau įtraukė nuostatas, kurios užtikrina įvairų apsaugos lygį nuo diskriminacijos ne darbo rinkos srityje dėl religijos, tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos. Šis direktyvos projektas šioje srityje leis įgyvendinti sanglaudą Europoje skatinančias nuostatas. Šis dokumentas

ryžtingai patvirtins, kad visa Europa nesitaiksto su diskriminacija. Nediskriminavimo laisvė yra pagrindinė teisė ir ją turi naudotis kiekvienas Europos Sąjungos pilietis.

Zita Gurmai (PSE), raštu. – (HU) Pastaruoju metu vienodos galimybės tampa vis svarbesne tema Bendrijos sprendimų priėmimo procese. Pasiūlyta direktyva dėl vienodo požiūrio siekiama taikyti vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principą.

Nediskriminavimo laisvė yra pagrindinė teisė ir ji turėtų būti taikoma kiekvienam Europos Sąjungos piliečiui. Primygtinai raginu kovoti su visomis diskriminacijos rūšimis. Kelias, kuriuo turime eiti šioje srityje, yra ilgas ir yra aišku, kad pirmyn judėti galime tik žengdami žingsnį po žingsnio. Tai reikalauja, pirma, papildyti ir konsoliduoti teisės aktus, antra, į nacionalinę teisę perkelti teisės aktus, kuriuose nustatyti nauji, nuoseklūs ir vienodi principai, ir pagaliau, juos praktiškai įgyvendinti. Nors imant atskirai tai pareikalautų daug darbo ir laiko, tačiau mes pasieksime šį tikslą per priimtina laikotarpį, rodydami nužengtus konkrečius žingsnius ir gyvendami Europoje, kurioje tikrai nebus diskriminacijos.

Livia Járóka (PPE-DE), raštu. – (HU) Norėčiau pasveikinti gerbiamą EP narę K. Buitenweg su pranešimu, kuris atveria kelią teisinės sistemos papildymui siekiant panaikinti visas diskriminacijos rūšis. Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnyje išdėstytas tikslas kovoti su diskriminacija ne tik dėl lyties ir etninės kilmės, bet ir dėl religijos, tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos.

Nepaisant to, kad direktyvos 2000/43, 2000/78 ir 2004/113 buvo patvirtintos ir perkeltos į nacionalinę teisę, iki šiol ne darbo santykių srityje nebuvo bendros apsaugos nuo diskriminacijos dėl keturių minėtų priežasčių. Pasiūlyta direktyva siekiama užpildyti šią spragą ir mes tikimės, kad greta diskriminacijos draudimo ji taip pat suteiks teisinį problemos sprendimo būdą tiems, kas 27 valstybėse narėse kenčia nuo diskriminacijos.

Veiksmingas šios direktyvos įgyvendinimas atsižvelgiant į minėtus trūkumus, kurie atsirado perkeliant ir taikant ankstesnes direktyvas, ir juos ištaisant padidintų Europos Sąjungos piliečiams suteikiamą apsaugą nuo diskriminacijos. Be to, pasiūlytos direktyvos patvirtinimas nereikalauja jokių pakeitimų atitinkamuose nacionaliniuose įstatymuose. Todėl nuoširdžiai tikiuosi, kad Taryba sugebės užtikrinti vienbalsę paramą, kurios reikalauja Sutartys, ir kad kiekviena valstybė narė padės Europos Sąjungai žengti milžinišką žingsnį įgyvendinant mūsų pagrindines vertybes ir tikslus.

Silvana Koch-Mehrin ir Alexander Graf Lambsdorff (ALDE), raštu. – (DE) Pasirinktas teisinis pagrindas, EB steigimo sutarties 13 straipsnio 1 dalis, yra netinkamas atsižvelgiant į tai, kad, Vokietijos laisvųjų demokratų partijos (FDP) nuomone, nesilaikoma subsidarumo principo. Minėtų taisyklių nustatymas nepriklauso ES įstatymų leidėjo kompetencijai ir taip elgdamasis jis rimtai kėsina į valstybių narių savarankiškumą.

Kova su visų rūšių diskriminacija ir pagalba neįgaliesiems dalyvauti visuomenės gyvenime yra svarbūs uždaviniai. Vis dėlto siūlymas pradėti taikyti nediskriminavimo taisykles praktiškai visose gyvenimo srityse neturi nieko bendra su tikrove. Direktyvoje nustatytas įrodinėjimo pareigos perkėlimas reikš, kad galima pradėti teisminį procesą remiantis kaltinimais, kurie nėra pagrįsti pakankamais įrodymais. Atsakovai turėtų mokėti kompensaciją netgi tuo atveju, jei jie neįvykdė jokios su diskriminacija susijusios veikos, tačiau negali įrodyti savo nekaltumo. Todėl taip bendrai apibrėžtas įrodinėjimo pareigos perkėlimas yra abejotinas teisinės valstybės principo požiūriu. Jis padidins neapibrėžtumą ir skatins piktnaudžiavimą. Tai negali būti pažangios nediskriminavimo politikos gyvavimo priežastis.

Taip pat būtina atsižvelgti į tai, kad keleto valstybių narių atžvilgiu Komisija šiuo metu pradėjo pažeidimų tyrimo procedūrą dėl netinkamo galiojančių Europos direktyvų nediskriminavimo politikos srityje perkėlimo. Vis dėlto iki šiol nėra pateikta perkeltų taisyklių apžvalga, kad būtų galima nustatyti reikalaujamų naujų taisyklių poreikį. Ypač Vokietija jau nuėjo daug toliau, nei to anksčiau reikalavo Briuselis. Todėl balsavome prieš šį pasiūlymą.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), raštu. – (FI) Kai bus įgyvendinta Lygybės direktyva, ji taps svarbiausiu šios EP kadencijos žingsniu siekiant socialinės Europos ir žmonių Europos. Pradėtas taikyti visoms grupėms ir diskriminacijos kriterijams teisės aktas dėl aktyvios ir pasyvios diskriminacijos turės milžinišką poveikį daugelio ES piliečių gyvenimui. Šiuo atžvilgiu norėčiau padėkoti pranešėjai už jos puikų darbą.

Ir Suomijoje, ir kitose Europos šalyse dėl vienos ar kitos rūšies diskriminacijos didelio skaičiaus žmonių kasdienis gyvenimas buvo sunkus. Tai neturėtų būti įmanoma šiandienos visuomenėje, kurioje gerbiamos žmogaus teisės ir lygybė: kiekvienas privalo turėti vienodas galimybes dalyvauti visuomenės gyvenime. Nediskriminavimas yra civilizuotos visuomenės ženklas.

Ypač svarbu, kad direktyva apima visus diskriminacijos kriterijus. Nors esama didelių skirtumų tarp grupių ir asmenų, kurie patiria diskriminaciją, diskriminacijos, kaip reiškinio, problemą mums reikia spręsti nuosekliai, neišskiriant jokios konkrečios grupės ar grupių. Skaidymo į grupes požiūris neišvengiamai lemtų nevienodą skirtingų diskriminacijos kriterijų vertę ir dėl to atsirastų spragos, į kurias kiltų pavojus patekti žmonėms, kurie patiria diskriminaciją dėl daugelio priežasčių.

Siiri Oviir (ALDE), raštu. – (ET) Europos Sąjunga grindžiama bendrais laisvės, demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms principais ir pagrindinėmis laisvėmis. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnis skelbia, kad draudžiama bet kokia diskriminacija, ypač dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos. [pažodinė teisės akto citata]

Kiekvieno asmens unikalumo ir jo vienodų teisių į gyvenimo teikiamas galimybes pripažinimas yra vienas iš Europą vienijančios įvairovės požymių, kuris yra pagrindinė Sąjungos kultūrinės, politinės ir socialinės integracijos sudedamoji dalis.

Nors daugelio ES sričių plėtra iki šiol buvo labai sėkminga, tačiau kelia nuostabą tai, kad mes vis dar neturime bendrų taisyklių, kuriomis kovotume su smurtu ar piktnaudžiavimu neįgaliųjų atžvilgiu, arba bendrų taisyklių, susijusių su seksualiniu išnaudojimu, ir tai, kad ne visos valstybės narės pakankamai pripažįsta šias pagrindines piliečių teises. Privalome pripažinti, kad Europos teisinė sistema kovos su diskriminacija srityje dar nėra tobula.

Aš nuoširdžiai pritariu naujamai direktyvai, kuri ES sukuria bendrą veiksmų sistemą kovai su diskriminacija. Minėta sistema valstybėse narėse tikriausiai leis daug plačiau nei vien darbo rinkoje įgyvendinti vienodo požiūrio principą.

Kova su diskriminacija reiškia investavimą į visuomenės sąmonę, kurios raida vyksta dėl integracijos. Vis dėlto kad pasiektų integraciją, visuomenė privalo investuoti į gerosios patirties mokymą, suvokimą ir skatinimą siekiant rasti priimtina kompromisą, siekdama visų savo piliečių naudos ir interesų. Todėl vis dar turime dėti daug pastangų, kad Europoje panaikintume diskriminaciją

Daciana Sârbu (PSE), raštu. – (RO) Teisė į nediskriminavimą yra pagrindinė teisė, kuria niekada nebuvo abejojama kalbant apie jos taikymą ES piliečiams. Vienodas požiūris, nepaisant religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, yra vienas iš pagrindinių Europos integracijos principų.

Ilgai laukta direktyva, kurios raida per konsultacijas Parlamente buvo sudėtinga, yra grindžiama EB steigimo sutarties 13 straipsniu ir reglamentuoja apsaugą nuo diskriminacijos, pabrėždama vienodą požiūrį, nepaisant įvairių priežasčių. Negali būti jokių abejonių dėl šios direktyvos poreikio atsižvelgiant į didelį skaičių žmonių (apie 15 proc.), kurie ES lygmeniu tvirtina esantys diskriminuojami.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad svarbu palyginti šią naująją direktyvą ir jau galiojančias kovos su diskriminacija direktyvas. Tai užduotis, kurią bendradarbiaudamos įvykdys Komisija ir valstybės narės. Šiuo atžvilgiu džiaugiuosi galėdama pabrėžti pažangą, kurios šioje srityje pastaraisiais metais buvo pasiekta Rumunijoje, kaip nurodė Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra.

Galų gale tikiu, kad ši direktyva turės didelį poveikį atsižvelgiant į socialinės apsaugos priemones, socialines garantijas ir geresnes galimybes naudotis prekėmis ir paslaugomis, kurias užtikrins ši direktyva.

PIRMININKAVO: M. SIWIEC

Pirmininko pavaduotojas

15. ERPF, ESF ir Sanglaudos fondas: finansų valdymo nuostatos – Naujų rūšių išlaidos, kurias galima finansuoti iš ESF – Investicijos būsto srityje, susijusios su energijos vartojimo efektyvumu ir atsinaujinančių išteklių energija (iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl:

- I. Garcą Pérez rekomendacijos (A6-0127/2009) Regioninės plėtros komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas

dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, tam tikras finansų valdymo nuostatas (17575/2008 – C6-0027/2009 – 2008/0233 (AVC)),

- K. Jöns pranešimo (A6-0116/2009) Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1081/2006 dėl Europos socialinio fondo, į jį įtraukiant naujus iš ESF tinkamų finansuoti išlaidų tipus (COM(2008)0813 – C6-0454/2008 – 2008/0232 (COD)) ir

- E. Angelako pranešimo (A6-0134/2009) Regioninės plėtros komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo nuostatas dėl investicijų į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiosios energijos naudojimą būstuose tinkamumo finansuoti (COM(2008)0838 – C6-0473/2008 – 2008/0245 (COD)).

Iratxe García Pérez, pranešėja. – *Pone* pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti visiems gerbiama Regioninės plėtros komiteto nariams, kurie sunkiai dirbo, kad šiandien pateiktų šį svarbų susitarimą. Šis susitarimas susijęs su kai kurių taisyklių keitimu siekiant užtikrinti, kad nedelsiant būtų įgyvendinta keletas pakeitimų.

Europos Sąjunga patiria iki šiol nematytą ekonomikos krizę, kuri sukėlė recesiją daugelyje valstybių narių. Pagal Europos ekonomikos atkūrimo planą Europos Komisija patvirtino keletą priemonių, kad būtų iš dalies pakeistos struktūrinių ir Sanglaudos fondų taisyklės siekiant skatinti investavimą. Šie pakeitimai susiję su dviem pagrindiniais prioritetais: išlaidų didinimu siekiant pagerinti likvidumą ir taisyklių supaprastinimu siekiant paspartinti projektų tvirtinimą.

Šis pakeitimų paketas buvo skirtas kaip laikinas atsakas į kritinę padėtį, nors iš tikrųjų jis neatsako į Europos Parlamento raginimą supaprastinti ir padidinti lankstumą, kuris buvo kartojamas įvairiomis progomis.

Norėčiau pristatyti trumpą pareiškimą dėl siūlomų pakeitimų, kad visi suprastume jų svarbą siekiant šių mūsų nustatytų tikslų:

- didinti Europos investicijų banko ir Europos investicijų fondo teikiamą pagalbą, taip pat teikti didesnę finansinę paramą techninei veiklai, susijusiai su projektų parengimu ir įgyvendinimu;

- supaprastinti išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimus;

- didinti Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Europos socialinio fondo (ESF) išankstinį finansavimą; bendra papildomų avansų suma dėl šios priemonės sieks 6,25 mlrd. EUR;

- spartinti pagrindinių projektų išlaidas panaikinant dabartinį didžiausią 35 proc. dydį avansinėms išmokoms ir leidžiant teikti valstybės pagalbos gavėjams iki 100 proc. avansus.

Parlamente mes žinome, kad šios priemonės privalo būti patvirtintos kaip įmanoma greičiau siekiant patenkinti skubų likvidumo poreikį valstybėse narėse ir kad šios priemonės taip pat tikrai turės teigiamą poveikį visuose Europos regionuose ir savivaldybėse.

Praėjusią savaitę mes diskutavome dėl sanglaudos politikos ateities ir vienbalsiai sutarėme, kad daugelyje mūsų regionų ji atnešė milžiniškos naudos ekonomikos plėtrai ir visuomenės raidai.

Šiuo didelio neaiškumo laikotarpiu yra daug svarbiau nei anksčiau ginti šiuos teritorinio solidarumo ir bendradarbiavimo principus, nes šiems žmonėms reikia matyti, kad mes Europoje sugebame padėti rasti kelią, vedantį iš šios krizės, kuri milijonus žmonių stato į tikrai sunkią padėtį. Šiandien labiau nei bet kada anksčiau mums reikia veiksmingų priemonių, kuriomis spręstume šias problemas.

Atlikdami šiuos pakeitimus, mes spartinsime projektus ir skatinsime investicijas į projektus ir tai bus svarbu taip pat kuriant darbo vietas.

Be to, pasinaudodami Europos socialiniu fondu, mes galime kurti mokymo ir perkvalifikavimo iniciatyvas, kurios leistų labiausiai pažeidžiamus visuomenės sluoksnius ir tuos asmenis, kurie patiria didžiausių sunkumų, grąžinti į darbo rinką. Tai gali būti naudinga moterims, neįgaliems asmenims ar ilgalaikiams bedarbiams. Neturime užmiršti, kad krizės laikais šios asmenų grupės yra labiausiai pažeidžiamos.

Taip pat norėčiau pakartoti, kad, kaip nurodėme pranešimo aiškinamojoje dalyje, nepaisant būtinybės nedelsiant spręsti šį klausimą Parlamentas norėtų labiau dalyvauti rengiant pasiūlymus kalbant apie dialogo kokybę ir mastą.

Todėl, atsižvelgdami į šiuo metu Europoje kylančias problemas, mes visiškai remiame šį pasiūlymą dėl priemonių, kuriomis atliekami struktūrinių fondų pakeitimai siekiant ieškoti dabartinės padėties sprendimo.

Karin Jöns, pranešėja. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, tai retas įvykis, – toks retas, kad jis parodo diskusijų, dabartinių reformų ir neatidėliotinių veiksmų būtinybės svarbą, – kadangi tai pirmas kartas, kai mes priimame Europos Komisijos pasiūlymą dėl struktūrinių fondų, dėl kurio beveik nebuvo pateikta pakeitimų.

Jaučiu palengvėjimą, kad diskusijoje laikomės vienodos nuomonės dėl Komisijos pateikto pasiūlymo dėl reglamento dėl Europos socialinio fondo, ir norėčiau jums visiems padėkoti, kad atsižvelgėte į mano rekomendaciją neteikti pakeitimų dėl Europos socialinio fondo. Labai aišku, kad finansų ir ekonomikos krizė reikalauja, jog mes visi dar kartą prisiimtume atsakomybę už optimalų ir visų pirma spartų mūsų darbuotojų kvalifikacijos kėlimą, ypač šiuo metu. Vis daugiau žmonių kenčia nuo šios tarptautinės finansų krizės daromo poveikio darbo rinkai. Iš mūsų jie tikisi atsakymo, jie tikisi apsaugos, ir labiausiai jiems reikia atsakymo dabar, o ne už kelių mėnesių.

Todėl persvarstytas reglamentas dėl Europos socialinio fondo, kuris bus patvirtintas rytoj, išgalios nedelsiant. Tai leis labai prisidėti mažinant biurokratiją, susijusią su Europos socialiniu fondu. Buvo supaprastintas lėšų skyrimas ir tai paspartins lėšų išmokėjimą. Bus panaikintos išstisus mėnesius truncančios prašymų nagrinėjimo procedūros ir sudėtingi skaičiavimo metodai, kurių iki šiol buvo reikalaujama siekiant pagrįsti sistemos dalyvių teisę į asmeninius autobuso ir tramvajaus bilietus.

Vis dėlto kartais aš klausiu savęs, kodėl prireikė tokios dramatiškos krizės, kad imtumės šio žingsnio. Žinoma, veikti niekada nevēlu ir šia reforma mes bent jau užtikrinsime, kad būtų iki galo panaudojamos lėšos, ir tikėkimės, kad jos geriausiu būdu labai greitai pasieks tuos, kurie labiausiai nukentėjo. Turime sudaryti sąlygas, kad šie žmonės kiek galima greičiau vėl būtų integruojami į darbo rinką. Jiems jokių būdu neturi būti leidžiama likti be darbo ilgesniam laikotarpiui, kadangi šiuo metu iš tokios padėties lengva patekti į sudėtingą padėtį ar skurdą.

Kas pasikeitė? Ar turėčiau sakyti, kad pasikeis, jei rytoj patvirtinsime šį pasiūlymą? Ateityje projektų paraiškų teikėjai atlikdami skaičiavimus galės taikyti vienodo dydžio sumas, taip pat galės prašyti vienkartinį sumų, kurios kiekvienos priemonės atveju būtų iki 50 000 EUR. Visiems skeptikams norėčiau dar kartą pakartoti, kad ir toliau bus užtikrinama tinkamo lėšų panaudojimo kontrolė, kadangi, pirma, ir vienodo dydžio sumas, ir vienkartinės sumas nustatys pačios valstybės narės ir, antra, Komisija iš anksto patikrins, ar šios sumos buvo apskaičiuotos naudojant – cituoju – teisingą, sąžiningą ir patikrinamą metodą. Iš tikrųjų atrodo, kad galiojanti procedūra yra teisinga, nes gana nelauktai mūsų biudžeto kontrolieriai dėl šios tvarkos nepateikė jokių prieštaravimų.

Taigi mes paprastiname procedūrą. Vis dėlto mes nekeičiame pagrindinių Europos socialinio fondo tikslų. Šiuo metu tam neturime priežasčių, kadangi projektų paraiškų teikėjams suteikiama pakankamai laisvės patiems tinkamai atsižvelgti į konkrečius darbo rinkos poreikius.

Baigdama norėčiau pasakyti, kad šioms metams valstybėms narėms taip pat papildomai skiriame 1,8 mlrd. EUR avansiniams mokėjimams, skirtiems mokymo ir kvalifikacijos kėlimo priemonėms finansuoti, ir aš manau, kad tai aiški šio Parlamento siunčiama žinia, jog esant krizei veikiamė greitai ir rodome solidarumą.

Norėčiau atsiprašyti, kad negaliu iki galo dalyvauti šioje diskusijoje, kadangi privalau dalyvauti Taikinimo komitete dėl Darbo laiko direktyvos.

Emmanouil Angelas, pranešėjas. – (EL) Pone pirmininke, Komisijos nary, aš taip pat savo ruožtu noriu padėkoti gerbiamiems Regioninės plėtros komiteto nariams už darbo metu vyravusią bendradarbiavimo atmosferą.

Visi žinome, kad po kredito krizės, kuri prieš keletą mėnesių mums sudavė smūgį, 2008 m. lapkričio 26 d. Komisija paskelbė komunikatą dėl Europos ekonomikos atkūrimo plano valstybėms narėms ir regionams, pagrįsto Europos ekonomikos stiprinimu ir pagrindinių Lisabonos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos vertybių įgyvendinimu.

Be kitų dalykų, ši programa ragina valstybes nares perprogramuoti savo struktūrinių fondų ir energetikos sektoriaus veiksmų programas, ypatingą dėmesį skiriant pastatų energiniam naudingumui atsižvelgiant į tai, kad statybų sektorius yra vienas iš tų pramonės sektorių, kurie sukuria daug darbo vietų.

Todėl būtinai prireikė pakeisti pagrindinį Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006 dėl struktūrinių fondų. Remdamasis šiais teisės aktais ir konkrečiai atsižvelgdamas į pastatų energinį naudingumą, kaip Europos Parlamento pranešėjas parengiau minėtų taisyklių pakeitimus.

Taigi, būdamas pranešėju, norėčiau atkreipti dėmesį į šiuos dalykus. Iki šiol Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) laikė, kad tinkama finansuoti tik valstybių narių, prisijungusių po 2004 m. gegužės mėnesio, patirtas išlaidas būsto srityje, ypač energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos naudojimo būstuose srityje.

Pirma, maniau, kad mano rengiamame pranešime persvarstant reglamentą dėl energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos naudojimo būstuose skatinimo yra naudinga skirti dėmesį visoms 27 valstybėms narėms. Manau, kad šis pasiūlymas yra labai svarbus atsižvelgiant į tai, kad jis pagrįstas valstybės ar regiono ekonomikos padėtimi, o ne stojimo data. Norėčiau pabrėžti, kad su rimtomis problemomis būsto srityje susiduriama daugelyje Europos miestų ir regionų, kurie yra nebūtinai naujų valstybių narių teritorijoje.

Tada pamaniau, kad naudinga paremti išlaidų ribą minėtoms investicijoms, kuri sudarytų 4 proc. viso ERPF biudžeto, ir išbraukti nuorodą, susijusią su mažas pajamas gaunančiais namų ūkiais – rekomendaciją, kuri buvo įtraukta į pradinį Komisijos pasiūlymą – paliekant valstybėms narėms spręsti nustatant namų ūkių kategorijas, kurių išlaidos yra tinkamos finansuoti. Remdamasis šiais dalykais pamaniau, kad labai svarbu palikti galimybę pačioms valstybėms narėms spręsti dėl reikalavimus atitinkančių namų ūkių kategorijos ir nustatyti konkrečius jas dominančius kriterijus, pvz., savininko finansinę būklę ir geografinę sritį (salas, kalnuotas vietoves, nekalnuotas vietoves ir pan.). Galų gale svarbu iki 50 000 EUR padidinti vienkartinės sumas, kadangi jos atspindi dabartines išlaidas.

Šiame pranešime norėjau išreikšti Europos Parlamento poziciją šiuo klausimu, taip pat norėjau, kad jame būtų atsižvelgta į kompromisą, kurio kartu su Taryba buvo pasiekta pagal bendro sprendimo procedūrą dėl pakeitimų, kuriuos įtraukėme į pradinį pasiūlymą.

Minėtų taisyklių persvarstymas neturi poveikio reikalavimus atitinkančioms išlaidoms būsto srityje ir stiprina veiklą svarbiuose ekonomikos sektoriuose, pvz., statybų pramonėje ir sektoriuose, kurie gamina energetikos sistemas ir atsinaujinančiosios energijos sistemas.

Kalbant bendriau, reglamente nepažeidžiamas subsidiarumo principas, kadangi pagal jį teikiama parama valstybėms narėms; jis nepažeidžia proporcingumo principo, kadangi jis taikomas visoms valstybėms narėms; jis skatina siekti sanglaudos politikos tikslų, kaip nurodyta EB steigimo sutarties 158 straipsnyje, ir nedidina Bendrijos biudžeto 2007 – 2013 m., tačiau paspartina avansinius ir tarpinius mokėjimus.

Norėčiau paaiškinti, kad yra labai svarbu, jog įtraukėme tris papildomas reikalavimus atitinkančių išlaidų rūšis: netiesiogines išlaidas, vienodo dydžio išlaidas ir vienkartinės išmokas.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad šiandien čia dalyvauja Komisijos narys J. Barrot, kuris atstovauja už Regionų politiką atsakingai Komisijos narei D. Hübner ir, kaip sutarta, pateiks privalomą Komisijos pareiškimą dėl naujų, 2010 metams skirtų priemonių, susijusių su visais trimis reglamentais, vertinimo.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti I. Garcíja Pérez, K. Jöns ir E. Angelakui. Parengėte tris aukštos kokybės pranešimus dėl pasiūlymų persvarstyti struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo reglamentus, kuriuos lapkričio mėn. Komisija pateikė Tarybai ir Europos Parlamentui pagal Europos ekonomikos atkūrimo planą.

Šie trys pranešimai, kurie yra susiję su pagrindiniu reglamentu, reglamentu dėl Europos socialinio fondo ir reglamentu dėl Europos regioninės plėtros fondo – liudija apie Parlamento susirūpinimą, kad Europos Sąjunga pati apsirūpintų lėšomis, kurios augimo ir užimtumo srityje jai leistų nedelsiant ir veiksmingai kovoti su krize.

Sanglaudos politika yra veiksmingas svirtas realiai ekonomikai skatinti. 347 mlrd. EUR dydžio asignavimai 2007–2013 m. – taip reikia kurti tvirtą pagrindą biudžeto stabilumui ir viešosioms investicijoms Europos Sąjungos valstybėse narėse ir regionuose.

Būtent dėl šios priežasties sanglaudos politika vaidina tokį svarbų vaidmenį Europos ekonomikos atkūrimo plane. Iš tikrųjų šiame atkūrimo plane Komisija rekomendavo veiksmus, priskiriamus keturioms prioritetinėms Lisabonos strategijos sritims: žmonių, verslo, infrastruktūros ir energetikos, mokslinių tyrimų ir inovacijų sritims.

Komisija taip pat teigė, kad logiškas derinimas, ryšių strategija ir žmogiškieji ištekliai pagrindinėms investicijoms gali daryti skatinantį poveikį ir tai leistų Europos Sąjungai atkurti tvarią gerovę. Kalbant apie sanglaudos politiką, pagrindinis šios strategijos tikslas yra spartinti ir programų įgyvendinimą, ir investavimą į projektus, kurie teiktų naudos ES piliečiams ir ekonominei veiklai.

Pranešėjai ką tik išsamiai pristatė jums pateiktus reglamentų pakeitimus. Aš sutelksiu savo dėmesį į vieną ar du pakeitimus.

Pirma, siekiant gerinti fondų valdymą valstybėms narėms buvo pasiūlytos valdymo palengvinimo priemonės, taip pat papildoma 2 proc. arba 2,5 proc. parama, kuri 2009 m. siekia 6,25 mlrd. EUR. Gyvybiškai svarbu, kad šios lėšos būtų greitai nukreipiamos gavėjams, kad prioritetiniams projektams būtų skiriamas didesnis finansavimas.

Kalbant apie energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiąją energiją, pateiktas ERPF reglamento pakeitimas reikš, kad iki 4 proc. viso ERPF asignavimo gali būti investuojama būsto srityje. Tai iš viso sudaro 8 mlrd. EUR dydžio lėšų dalį, skirtą visoms valstybėms narėms. Tai padidins sanglaudos politikos įnašą kovoje su klimato kaita.

Kalbant apie didelius projektus, pateiktu pagrindinio Reglamento pakeitimu siekiama susilpninti finansų valdymo taisykles suteikiant valdymo institucijai galimybę į Komisijai pateikiamas išlaidų ataskaitas įtraukti patirtas išlaidas, susijusias su dideliais projektais, kurių dar nėra patvirtinusi Komisija.

Finansų ir ekonomikos krizė taip pat turi tam tikro poveikio mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI). Todėl atsižvelgiant į atkūrimo planą buvo gyvybiškai svarbu joms palengvinti naudojimosi finansų inžinerijos priemonėmis sąlygas, kad MVI galėtų įgyvendinti projektus, ypač naudodamos Jungtinius Europos išteklius mažiausioms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (angl. *Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises*, JEREMY). Kiti pasiūlymai iš dalies keisti pagrindinį reglamentą taip pat atitinka šiuos tikslus: tiesioginiai ryšiai su Europos investicijų banku, daugiau lėšų dideliems projektams teikiamai techninio pobūdžio paramai ir leidimas įnašus natūra nurodyti kaip tinkamas finansuoti išlaidas finansų inžinerijos priemonių atveju.

Savo pasiūlymais Komisija taip pat siekė supaprastinti kriterijus, susijusius su pagalbos skyrimu iš ERPF ir Europos socialinio fondo. Dėl iš esmės vienodų pakeitimų, kuriuos pateikė Parlamentas ir Taryba, su ERPF ir ESF susiję reglamentai bus pakeisti vienodai, kad naujos tinkamų finansuoti išlaidų, apskaičiuotų taikant vienodo dydžio sumas, rūšys galėtų būti įtraukiamos į Bendrijos bendrąjį finansavimą.

Šie pakeitimai supaprastins išlaidų pagrindimo procedūrą. Jie sumažins darbų mastą ir būtinų pateikti pagrindžiančių dokumentų skaičių nepažeidžiant patikimo finansų valdymo principų. Toks patobulinimas palengvins ERPF ir ESF asignavimų panaudojimą nemenkinant šių dviejų fondų principų, kurie išlieka svarbūs šiais krizės laikais. Todėl tai yra daugiau nei vien tik laiku pateiktas atsakas į krizę; tai atsakas į ne kartą Europos Parlamento ir Audito Rūmų išreikštus raginimus supaprastinti struktūrinius fondus.

Pone pirmininke, esu dėkingas šiems trims pranešėjams už jų paramą šioms priemonėms, kurios mums leis paspartinti projektų įgyvendinimą vietoje. Šias teisėkūros priemones papildys rekomendacijos valstybėms narėms. Šios rekomendacijos buvo pateiktos gruodžio 16 d. patvirtintame Komisijos komunikate. Komisija pabrėžė, kad veiksmų programos gali būti perorientuojamos taip, kad jose būtų sutelkiamas dėmesys į paramą tiems prioritetams, kuriuos nulėmė krizė.

Europos Parlamentas taip pat išreiškė susirūpinimą, kad į kritinę padėtį būtina atsižvelgti užtikrinant, jog šie trys reglamentai būtų patvirtinti kaip įmanoma greičiau ir kad priemonės valstybėse narėse būtų taikomos nedelsiant. Esu dėkingas Parlamentui už pritarimą šiam ambicingam siekiui, nes tai reikš, kad valstybėms narėms bus išmokėti avansiniai mokėjimai už gegužės mėn.

Komisija atsižvelgė į Parlamento raginimą. Tai užtikrins, kad pagal atkūrimo planą patvirtintos priemonės bus griežtai stebimos ir kad Europos Parlamentui bus pateikta ataskaita dėl priemonių įgyvendinimo ir pasiektų rezultatų.

Todėl antroje 2010 m. pusėje Komisija parengs ataskaitą dėl priemonių, patvirtintų pagal atkūrimo planą, įgyvendinimo Sąjungos sanglaudos politikos srityje. Ši ataskaita, kuri bus parengta – aš kartoju – antroje 2010 m. pusėje, bus grindžiama 2010 m. birželio mėn. valstybių narių parengtomis metinėmis įgyvendinimo ataskaitomis. Vėliau jos bus pakviestos šiose ataskaitose pateikti apžvalgą dėl priemonių, patvirtintų pagal atkūrimo planą, įgyvendinimo, kuri parodytų rezultatus, gautus sanglaudos politikos srityje.

Taigi pone pirmininke, Komisija patvirtino šias nuostatas atitinkantį pareiškimą ir aš jį perduosiu Europos Parlamentui. Dėkoju visiems EP nariams ir ypač trims mūsų pranešėjams už dėmesį. Tikiuosi naudingos diskusijos ir esu pasirengęs išklausti jūsų pastabų dėl jums pateiktų pasiūlymų iš dalies keisti reglamentus.

– (FR)

Komisijos pareiškimas

E. Angelako pranešimas

Komisija džiaugiasi per trumpą laiką padarytu darbu priimant struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo reglamentų pakeitimus, pateiktus svarstant Europos ekonomikos atkūrimo planą.

Tai Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos vaisingo ir veiksmingo bendradarbiavimo padedant Regionų komitetui ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui rezultatas, naudingas Europos Sąjungos regionų ir valstybių narių ekonomikai.

Europos ekonomikai naudingas teisinių priemonių rinkinys suteiks pagalbą, kuria būtų palengvintas veiksmų programų įgyvendinimas ir pagreitinotos investicijos, ypač pritaikius keletą supaprastinimo priemonių.

2010 m. antroje pusėje Komisija parengs pranešimą apie priemonių, priimtų Europos Sąjungos sanglaudos politikos srityje pagal ekonomikos atkūrimo planą, įgyvendinimą. Šis pranešimas ypač bus paremtas įgyvendinimo metinėmis ataskaitomis, kurias valstybės narės parengs 2010 m. birželio mėn. Todėl valstybių narių prašoma šiose ataskaitose apžvelgti pagal ekonomikos atkūrimo planą priimtų priemonių įgyvendinimą, parodant pasiektus rezultatus sanglaudos politikoje.

Nathalie Griesbeck, *Biudžeto komiteto nuomonės referentė*. – (FR) Pone pirmininke, kaip Biudžeto komiteto nuolatinė pranešėja apie struktūrinių fondų reikalus šį vakarą galiu dėl dviejų priežasčių pasidžiaugti šiais pranešimais.

Visų pirma dėl to, kad struktūriniai fondai užima svarbiausią eilutę Europos Sąjungos biudžete, visų antra (ką aš su savo kolegomis šį vakarą pabrėšiu) dėl darbo teikiant praktinius ir greitus ekonomikos krizės sprendimo būdus spartos, nepaisant riboto biudžeto, kurį, savaimė suprantama, atėjus laikui turėsime su valstybėmis narėmis persvarstyti.

Be to, šiuo atžvilgiu norėčiau pakartoti, kad turime būti tikrai pasiruošę imti Europos paskolą šioms priemonėms paremti. Grynujų pinigų srautų gerinimo, lėšų ir skubių priemonių naudojimo spartinimo galimybės, kurių jau ilgai ieškojome, yra būtent tai, ko reikia Europos ekonomikai atgaivinti šiais didelės nežinomybės laikais.

Būtent tai reiškia Europos veiksmai, pati Europa: didelės pridėtinės vertės sektorių skatinimą ir (labiau nei kada nors anksčiau) sunkmečio pabaigos priartinimą investuojant į tradicines sritis ir visų pirma į tuos sektorius, kurie gali pašalinti mūsų bendrapiliečiams kylantį nedarbo pavojų.

Vis dėlto nors Parlamentas turėjo galimybę reaguoti greitai ir tinkamai, dabar labai svarbu, kad valstybės narės susiburtų kovai su sunkumais, kadangi pačių valstybių narių administracinis nepaslinkumas, sprendžiant dėl strateginių tikslų kylantys sunkumai ir atsakymas įnešti savo dalį į bendrai finansuojamus projektus rodo delsimą panaudoti milijardines pagalbos lėšas – tai svarbiausia, ką noriu šį vakarą pasakyti.

Taigi Europoje viskas parengta, kaip sakoma mano šalyje, „protingas ir iš pusės žodžio suprantas“ – tai ir noriu pasakyti valstybėms narėms.

Gabriela Crețu, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentė*. – (RO) Finansų krizė nulėmė kur kas apdairesnę kreditų politiką, kuri yra būtina bankams, tačiau atšiauri ekonomikai. Tikroji ekonomika, ypač mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) ir valdžios institucijos, jaučia nepalankų jos poveikį. Jos vykdo projektus, kuriais siekiama gerinti socialinę ir regioninę sanglaudą, kurti darbo vietas, panaudoti vietinius išteklius ir palengvinti atėjimą bei sugrįžimą į darbo rinką.

Paprastai ir taip svarbus bendras biudžetas šiandien yra svarbiausias lėšų nepalankių poveikių kaupimuisi stabdyti šaltinis. Dėl šios priežasties Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas remia taisyklių supaprastinimą ir greitesnį struktūrinių fondų ir Europos socialinio fondo lėšų gavimą. Tai suteikia dvejopą naudą toms šalims, kurios turi mažesnę naudojimosi šių fondų lėšomis patirtį.

Manome, kad būtina Europos finansų įstaigas įtraukti į finansavimo susitarimus, reikalavimus atitinkančių išlaidų struktūros taisyklą, išankstinių mokėjimų aukščiausių ribų ir išankstinių pranešimų naikinimą. Tačiau lėšų panaudojimas dar ne viskas. Finansinis poveikis siekia virš 6,3 mlrd. EUR. Tai iš tiesų didžiulė suma.

Kaip mūsų piliečių atstovai esame suinteresuoti, kad fondų lėšos būtų naudojamos būtent tiems tikslams pasiekti, kuriems tie fondai ir buvo skirti. Šiandien mes suteikiame teisę visiškai laisvai veikti ir reikalaujame, kad pinigai būtų panaudoti tikrai skaidriai. Taip pat tikimės sukurti teigiamą precedentą. Praeityje daugybė iniciatyvų, ypač socialinių, buvo atmestos kaip neturinčios teisinio pagrindo. Šio reglamento pakeitimas įrodo, kad jeigu yra politinė valia, yra ir teisinis pagrindas. Nepamirškime to.

Jamila Madeira, *Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentė*. – (PT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, atsakant į pasaulinę finansų krizę Europos ekonomikos atkūrimo plane teigiama, kad sanglaudos politika gerokai prisideda prie valstybių narių bei regionų investicijų ir turėtų veikti kaip atsigavimo nuo dabartinės krizės priemonė. Kad būtų pasiekti augimo ir užimtumo tikslai, visų pirma siūloma imtis veiksmų tose srityse, kurios kaip prioritetinės nurodomos Lisabonos strategijoje. Visos pasiūlyme pateiktos priemonės yra skirtos šiam tikslui įgyvendinti ir greitesniems rezultatams pasiekti.

Dėl šios priežasties Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo galimybių plėtimo ir Europos socialinio fondo paprastinimo pagrindinis tikslas yra siekis duoti atsaką daugeliui socialinės ir ekonominės svarbos aplinkybių, kurios reikalauja paramos. Esu tikra, kad, kaip praeityje, taip ir dabar, kuo labiau jų veikla ir galimybės papildo viena kitą, tuo veiksmingesnės jos yra. Vis dėlto jeigu nebūtų sąlygų naujomis lėšomis skirti, iš esmės naujiems veiksmų planams, ypač svarbu, kad kovojant su nedarbu ir staigiai augančiu konkurenciniu spaudimu Europos ekonomikai, kurį nulėmė dabartinė finansų krizė ir ekonomikos sulėtėjimas, būtų išnaudoti visi Europos socialinio fondo pajėgumai.

Norėčiau pabrėžti, kad Regioninės plėtros komitetas kelis kartus nurodė, jog Europos Komisijos siūlomas supaprastinimas yra esminė priemonė struktūrinių fondų valdymui ir naudojimui pagerinti. Mūsų buvo paprašyta išspręsti šį skubų klausimą ir mes į tai atsižvelgėme priimdami šį reglamentų rinkinį – šie Rūmai niekada nevengė savo politinės atsakomybės. Dėl šios priežasties, nors dėl šio meto savitumo atsirado daug požiūrių, mes šįkart susilaikysime nuo tolesnio pakeitimų teikimo greitos procedūros labui ir tikros naudos visuomenei, kurios siekiama šiuo pasiūlymu. Vis dėlto pažymime poreikį tuojau pat pradėti šių lėšų vertinimą, kad būtų kiek galima greičiau pateikta papildoma apžvalga.

Iosif Matula, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (RO) Pone pirmininke, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau pasidžiaugti Garcios Pérez's pranešimu.

Kaip sanglaudos politikos dalis reformos yra labai svarbios, jomis siekiama sumažinti neigiamą finansų krizės poveikį. Skirstant Bendrijos lėšas leistas lankstumas užtikrins greitą valstybių narių ekonomikai grynųjų pinigų srautą, kuris joms leis pradėti investuoti į tikrąją ekonomiką. Tai turės tiesioginį poveikį ir mes, be jokios abejonės, jau kitais mėnesiais išvysime pirmuosius rezultatus.

Europos Komisija remia valstybių narių ekonomiką, grindžiamą keturiais svarbiausiais prioritetais, kurių svarbiausias yra išankstinio finansavimo iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų, Europos investicijų banko ir Europos investicijų fondo paramos didinimas. Iš tiesų 2009 m. išankstinis finansavimas, kurį visų pirma gaus naujosios valstybės narės, gali padėti tiek įveikti krizę, tiek sukurti socialinę ir teritorinę sanglaudą.

Labai daug svarbos reikia teikti pranešimui apie investicijų į veiksmingą energijos vartojimą ir atsinaujinančių išteklių energiją gyvenamųjų būstų reikmėms tinkamumą. Turint omenyje šios priemonės sukuriama pridėtinę vertę, gyvenamųjų būstų šildymo sistemų renovacija privalo būti tarp prioritetinių klausimų Europos Sąjungos darbotvarkėje.

Kai šildymo išlaidos be perstojo auga, valstybės narės turi į savo finansų krizės įveikimo programas įtraukti ir tuos projektus, kuriuose atsižvelgiama į veiksmingą energijos vartojimą. Tai duotų tokios naudos ekonomikai ir gyventojams: pinigų srauto injekcija ekonomikai, greta einantis darbo vietų kūrimas, šildymo išlaidų mažėjimas, aplinkos apsauga mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, socialinė sanglauda ir pagalba mažas pajamas gaunantiems šeimoms.

Rumunijoje yra 1,4 mln. butų, kuriems skubiai reikia investicijų į renovaciją.

Constanze Krehl, *PSE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, apie šiuos tris pranešimus diskutuojame didžiausios ir sunkiausios visoje Europos Sąjungos istorijoje ekonomikos ir finansų krizės akivaizdoje. Žinoma, teisinga teigti, kad sanglaudos politika turi atlikti savo vaidmenį švelninant šios ekonomikos krizės padarinius. Vis dėlto norėčiau naudodamasi proga darsyk pabrėžti, kad nors teisinga,

jog sanglaudos politikos biudžetas yra didžiausias individualus biudžetas Europos Sąjungoje, deja, taip pat teisinga, kad valstybės narės į Europos Sąjungos biudžetą įneša truputį daugiau nei 1 proc. savo BVP. Tai reiškia, kad nors tarpiniams ir išankstiniams mokėjimams išleidžiame virš 6,25 mlrd. EUR, tai tėra lašas jūroje – to nepakanka. Tai sušvelnins pasekmes, įjungs tam tikrus svertus, tačiau nacionalinių pastangų reikės ir toliau. Galbūt tai reikėtų turėti omenyje atsižvelgiant į kitas diskusijas dėl finansinės perspektyvos.

Mūsų frakcija karštai aptarė apie šiuos tris pranešimus ir galėtų pateikti diskusijai daugybę kitų gerų minčių. Kaip ką tik sakė K. Jöns, daugeliu atvejų mus nustebino, jog tam, kad iš tiesų būtų galima sumažinti Komisijos biurokratinį aparatą, reikėjo sulaukti ekonomikos krizės. Mes nepateiksime jokių pakeitimų, nes žinome, kad dabar regionuose reikia skubių veiksmų, tai pat žinome, kad reikės kalbėti apie struktūrinės politikos pokyčius kur nors kitur.

Todėl mes remiame visą Komisijos pasiūlytą priemonių paketą ir tikimės, kad jis kiek įmanoma greičiau pasieks regionus, nes pinigai gali išties padėti kovojant su finansų krize.

Jean Beaupuy, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, aš ir mano kolegos Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijoje, savaime suprantama, balsuosime už visus tris pranešimus. Balsuosime „už“ ne todėl, kad jie mus visiškai tenkina (kaip pasakė mano kolegos, mums būtų labiau patikę, jeigu būtų pateikti tam tikri pakeitimai), bet todėl, kad greiti veiksmai yra būtini. C. Krehl ką tik aiškiai tai pasakė.

Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, atleiskite dėl nuostabos, tačiau ar mes tikrai ničnieko nesuprantame? Sėdime patogiai, šiltoje ir šviesioje patalpoje. O ar žinote, kad šiuo metu Europoje yra 30 mln. namų su tekančiais stogais ir drėkstančiomis sienomis?

Žinoma, gavę 4 proc. Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) lėšų galėsime sutvarkyti apie 1 mln. tokių namų. Komisijos nary (kreipiuosi į jus, nes ketinu tuoj pateikti prašymą), šis darbas, jeigu jį prižiūrėsime, padės sukurti 250 000 darbo vietų ir pagerinti padėtį 1 mln. namų. Tai padės sumažinti išmetamą CO₂ kiekį 40 mln. tonų, o kiekvienos šeimos sąskaita už energiją per metus sumažės 450 EUR. Skaičius, kuriuos jums pateikiau, surinko svarbi Europos organizacija, gerai žinoma dėl savo rimto požiūrio.

Todėl tai reiškia, kad sprendimo, kurį priimsime ne vien dėl to, kad užtikrintume ekonomikos atkūrimą, bet taip pat dėl mūsų bendrapiliečių gerovės, svarba reikalauja vienos didelės sąlygos: kad šiandien Parlamento kartu su Komisija priimtas sprendimas kitomis savaitėmis ir mėnesiais pradėtų praktiškai veikti.

Komisijos nary, mes ką tik atidžiai jūsų išklausėme. Jūs pasakėte, kad prašysite, jog iki 2010 m. birželio 30 d. kiekviena valstybė narė Komisijai pateiktų ataskaitą – ir mes tuo tikime. Aš ir mano kolegos iš visų politinių frakcijų, priklausantys Regioninės plėtros komitetui, esame pasiruošę viskam.

Visos šalys ką tik priėmė veiksmų programas ir mes žinome, kad dauguma valdymo institucijų šiose šalyse nenorės jų keisti.

Komisijos nary, per kitus penkiolika mėnesių, iki birželio 30 d., neįdarbinkite per daug žmonių šioms pranešimams, būsimų darbų analizei, ruošti, nes nepasieksite gero rezultato, jeigu lauksite, kada valstybės narės, valdymo institucijos ir partneriai ims darbot.

Viena vertus, turime tam 8 mlrd. EUR, kita vertus, yra 30 mln. namų, kuriuos būtinai reikia renovuoti. Ką daryti?

Komisijos nary, drauge su savo kolegomis ketinu pateikti jums pasiūlymą. Europos Komisija turėtų peržengti savo teisių ribas ir vyriausybių bei valdymo institucijų atžvilgiu veikti ryžtingai (vos nepasakiau „panaudodama jėgą“), kad šios kiek galima greičiau išmokytų taikyti šias priemones. Europos Parlamento nariai mėgsta balsuoti dėl tekstų. Toks mūsų darbas. Tačiau mums jis ypač patinka tada, kai tie tekstai būna panaudojami. Mums reikalinga Komisija, tikimės, kad Komisija mus išgirs.

Mieczysław Janowski, UEN frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, šiandien mes svarstome pranešimus dėl regioninės politikos, kuriuose siūlomi naudingi pokyčiai ir taisyklių supaprastinimas. Būna apgailestauti, kad tikrai krizė privertė mus duoti greitą ir, tikiuosi, veiksmingą atsaką dabartinei padėčiai. Džiaugiuosi galimybe parodyti didesnę lankstumą, nes nėra nė klausimo apie Europos Sąjungos biudžeto didinimą. Noriu, kad tai būtų pakankamai aišku. Šiandien girdėjome minint kvotas. Tai tėra lašas jūroje, nes Europos Sąjungos biudžetas siekia tik apie 1 proc. valstybių narių BVP. Būna viltis, kad šitas lašas atgaivins ekonomiką. Mums to reikia!

Taip pat džiaugiuosi dėl Europos investicijų banko ir Europos investicijų fondo paramos išaugusiu lankstumu. Džiugu, kad išlaidų atitikimo reikalavimams supaprastinimas bus taikomas atgaline data. Gera, kad mes didiname mokėjimus dalimis, greitiname išlaidas iš anksto pateiktiems stambiams projektams ir kad taps įmanomi mokėjimai pirmiau patvirtinimo. Galiu tik pakartoti, kad tikiuosi, jog visa tai prisidės prie ekonomikos atgaivinimo.

Elisabeth Schroedter, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mes, Žaliųjų frakcijos/Europos laisvojo aljanso nariai, manome, kad finansų krizė ir klimato krizė yra viena su kita susijusios, nes neigiamas klimato kaitos poveikis regionams yra ilgalaikis ir lemia didelį išlaidų išaugimą. Klimato kaita sukelia įtampą ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos srityje. Todėl veikti reikia tuojau pat.

Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) finansuojamas pastatų šiltinimas ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas buityje yra pirmas žingsnis. Vis dėlto kokia nauda iš tokios pažangos, jeigu tuo pačiu metu valstybės narės leidžiama ERPF lėšas investuoti į kelių inžineriją ir milžiniškas atliekų deginimo įmones, taip ir vėl skatinant klimato kaitą ir kenkiant aplinkai? Tai rodo neryžtingumą ir yra nesuderinama.

Komisijos nary, jūsų energinga kalba taip pat neatsako į klausimą, kodėl Komisija atmeta mūsų pasiūlymą visą regioninę politiką nukreipti į aplinkos ir klimato apsaugą. Ar Komisijai trūksta drąsos valstybių narių atžvilgiu remtis pataisytu ERPF reglamentu, kuris yra nukreiptas į su klimatu susijusius tikslus? Kodėl Komisija neturi veiksmų plano dėl regioninės politikos? Regioninės politikos generalinio direktorato išlygos dėl klimato apsaugos, kurias palaikė dauguma komiteto narių, užkirto kelią mūsų pateiktiems pakeitimams. Vis dėlto mes jas teiksime iš naujo ir reikalausime vardinio balsavimo. Tada pamatysime, ar balsuotojai gali jumis pasitikėti, ar jūs remiate klimato apsaugą.

Bairbre de Brún, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (GA)

Pone pirmininke, norėčiau pasidžiaugti šiandieniniu E. Angelako pranešimu. E. Angelakas savo pranešime palaiko Europos Komisijos pasiūlymus dėl Europos regioninės plėtros fondo lėšų skyrimo valstybių narių energijos vartojimo efektyvumui gerinti ir atsinaujinančių išteklių energijai gyvenamųjų būstų srityje skatinti.

Mes kovojame su kritiška ekonomikos padėtimi. Statybų pramonės darbuotojai (pvz., mano tėvynėje Airijoje) atsidūrė ypač sunkioje padėtyje. Tikiuosi, kad dėl šio ES sprendimo galėsime renovavimo programai, susijusiai su energijos vartojimo efektyvumu, suteikti dalinį finansavimą. Tokia programa pagerins statybų pramonės padėtį tiek Pietų, tiek Šiaurės Airijoje: padės išsaugoti dabartines darbo vietas, taip pat vykdyti išpareigojimus dėl klimato kaitos ir, kaip buvo sakyta anksčiau šioje diskusijoje, įveikti vadinamąjį energetinį skurdumą. Čia turimi omenyje žmonės, didžiąją dalį savo pajamų išleidžiantys būsto šildymui.

Mano nuomone, puiku, kad Komisija sutelkė dėmesį į mažas pajamas gaunančių žmonių gyvenamojo būsto problemų sprendimą, kuris ir yra kriterijų keitimo tikslas. Jeigu mūsų ekonomikos padėtis blogės, daugiausia nukentės būtent gaunantieji mažas pajamas. Tuo pačiu metu be finansinės paramos šie žmonės negalės renovuoti savo būstų. Todėl jeigu ši schema bus naudojama tinkamai, ji pasieks tikslą kovojant su blogiausiomis energetinio skurdo pasekmėmis, kurios nepaprastai neigiamai veikia daugumą žmonių.

Tikiuosi, kad vietinės, regioninės ir nacionalinės valdžios institucijos pasinaudos šia galimybe ir neatsisakys suteiktų išteklių, kurie padės įgyvendinti pasiūlymą.

Fernand Le Rachinel (NI). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, 2007–2013 m. regioninė politika atsidurs tarp svarbiausių Europos Sąjungos biudžeto eilučių – jai struktūriniuose fonduose bus numatyta 347 mlrd. EUR.

Ar, kaip tikina Komisija, tokia plėtra apsaugos mūsų valstybių narių ekonomiką nuo pasaulinės ekonomikos krizės poveikio? Atleiskite, kad man dėl to kyla abejonių.

Pirmiausia regioninių išlaidų didinimas stumia į nepatogią padėtį kai kurias valstybes nares, ypač Prancūziją. Šis didinimas daromas bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) kaina, taigi Prancūzijos žemės ūkio, kuris pastaraisiais metais buvo pagrindinis BŽŪP naudos gavėjas, kaina.

Be to, struktūrinių fondų dalis, skiriama Prancūzijos regionams, tolydžio mažėja, o didžioji jų dalis atitenka Rytų Europai, kurią sugriovė daugiau nei 40 m. trukęs komunistų viešpatavimas.

Taigi Prancūzija, kurios indėlis sudaro 16 proc. Europos biudžeto, atiduoda Briuseliui vis daugiau ir daugiau pinigų, o gauna vis mažiau ir mažiau. Be viso to, Europos regioninė politika, užuot gynusi iš jos naudą

turinčias valstybes nares, tik blogina padėtį, nes ji priklauso Lisabonos strategijoje išdėstyta kraštutinei laisvosios rinkos logikai.

Todėl Komisijos pasiūlyti struktūrinių fondų valdymo pakeitimai neįsivertins mūsų valstybėms įveikti krizės, kurią nulėmė neapgalvotas sienų atvėrimas ir finansų rinkų reguliavimo panaikinimas.

Dabar kaip niekada anksčiau mums reikia sukurti naują Europą, suverenių valstybių Europą, kuri būtų pagrįsta šiais trimis principais: ekonominiu ir socialiniu patriotizmu, Europos protekcionizmu ir Bendrijos lengvatomis.

Richard Howitt (PSE). – Pone pirmininke, ekonomikos nuosmukis sudavė smūgį visoms mūsų šalims ir visiems regionams. Puiku, kad šį vakar tariamės dėl skubių veiksmų, kuriais būtų galima pagreitinti Europos lėšų perdavimą tiems, kam to reikia ir reikia dabar. Ypač džiaugiuosi, kad buvo sumažintas kanceliarinis darbas, leidžiant vienodo dydžio ir vienkartinės išmokas, leidžiant investuoti į energijos vartojimo būstuose efektyvumą, šiemet skiriant apie 6 mlrd. GBP, ir palengvinant darbą su Europos investicijų banko paskolomis. Kai Hertfordšyro, mano rinkimų apygardos, statybų įmonės informacijos centras sumažino darbo vietų skaičių, mes per 24 valandas galėjome pareikalauti Europos lėšų išieitinėms pašalpoms, taip parodydami, kad Europa gali suteikti realią pagalbą vietos bendruomenėms.

Kalbant apie pokyčius, dėl kurių tariamės šį vakar, Rytų Anglijos plėtros agentūra džiaugiasi, kad ketinama leisti teikti daugiau verslo vadovaujamų, nedidelių ir užsakytų mokymų, ir teigia, kad tai padės mums greičiau įvykdyti mūsų regiono išpareigojimą vien per Europos socialinį fondą padėti 124 000 žmonių.

Galiausiai noriu pasakyti, kad labai didžiavausi, kai Komisijos narė D. Hübner asmeniškai atvyko į Loustoftą, mano rinkimų apygardą, pradėti 100 mln. GBP vertės Europos regioninės plėtros programos ir pabrėžti jos reikšmės mūsų bendruomenių verslui prisitaikyti prie mažai anglies dvideginio aplinką išskiriančių technologijų. Ekonomikos krizė negali priversti mus nukrypti nuo užsibrėžtų ilgalaikių tikslų klimato kaitos srityje. Iš tikrųjų investicijos į aplinkosaugos technologijas turėtų eiti pirmiau ekonomikos atkūrimo darbų. Rytų Anglija ketina tvirtai laikytis šio tikslo.

Marian Harkin (ALDE). – Pone pirmininke, aš taip pat džiaugiuosi šiuo pasiūlymu, nes tai yra atviras ir apčiuopiamas ES atsakas į dabartinę ekonomikos krizę. Mūsų atsakas apsiriboja turimomis priemonėmis, tačiau aš sutinku su J.M. Beaupuy, kuris sako, kad turime veikti išvien ir greitai ką nors sugalvoti dėl šeimų ir bendruomenių.

Visų antra, aš džiaugiuosi dėl pasiūlyto taisyklių supaprastinimo ir lankstumo. Bet kuriuo atveju tai nepaprastai reikalinga. Aš nuolat girdžiu iš frakcijų narių, kad, norint pasiekti fondų lėšas, reikia įveikti begalę biurokratiinių kliūčių. Nors šis priemonių rinkinys neišspręs visų problemų, jis vis tiek padės.

Visų trečia, esu ypač patenkinta, kad nuo šiol įnašai natūra bus laikomi reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis. Savo pranešime apie savanoriškos veiklos naudą ekonominei ir socialinei sanglaudai, kurį palaikė Parlamentas, aš pareikalavau nustatyti kaip tik šią priemonę. Tai reiškia, kad savanorių ir kitų asmenų įnašas nuo šiol bus laikomas indėliu į įvairius projektus ir, nors prireikė laiko, kad dabartinė ekonomikos krizė mus pastūmėtų šia kryptimi, tai labai džiugina.

Dėl šios priemonės bus praktiškai pripažįstamas savanorių indėlis ir savanoriavimui skirtas laikas – tai yra dalis mus atsako į dabartinę krizę. Tokiu būdu mes dirbame su savo piliečiais kaip su partneriais. Iš valstybių narių skelbtų antraeilių ataskaitų žinome, kad ne pelno sektorius sudaro 5–7 proc. BVP. Dabar mes tai pripažįstame ir įvertiname, o savo piliečiams sakome: jūsų darbas, jūsų laikas, jūsų atsidavimas yra svarbūs ir mes dirbame kartu su jumis.

Guntars Krasts (UEN). – (LV) Dėkoju, pone pirmininke. Aš palaikau komiteto pasiūlytus pakeitimus, susijusius su Komisijos pasiūlymu dėl energijos vartojimo efektyvumo ir investicijų būsto srityje į atsinaujinančius energijos šaltinius. Komiteto pasiūlyti pakeitimai paskatins paklausos augimą ir greitesnį pinigų, skirtų energijos vartojimo efektyvumui didinti, srautą. Nuo šiol valstybės narės galės taip naudoti šiuos išteklius, kad kiek įmanomą labiau paveiktų energijos vartojimo efektyvumo augimą. Šių išteklių naudojimas siekiant užsibrėžtų tikslų nulems daugialypį rezultatą, kuris leis vartotojams laisvai didinti energijos vartojimo efektyvumą, o didžiausią skatinamą poveikį turės tos priemonės, kurios mažins savarankiškai apie investicijas į energijos vartojimo efektyvumą mąstančiųjų riziką. Pripažįstu, kad komitetas vis dėlto turėtų nustatyti tam tikras gaires šioje srityje tolesnei valstybių narių veiklai. Toks siūlymas ne tik turės daugialypį poveikį gaivinant ekonomiką, bet taip pat skatins greitesnį sąmoningumo energijos taupymo srityje plitimą valstybėse narėse. Vis dėlto turimų išteklių kiekis verčia valstybes nares apriboti paramos

gavėjų skaičių – šia prasme būtų protinga skirstant tuos išteklius vadovautis Komisijos pasiūlymu, pirmenybę teikiant mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams. Dėkoju.

Jan Olbrycht (PPE-DE). – (PL) Pone pirmininke, šiandien mes diskutuojame dėl ypač svarbų pakeitimų. Jie svarbūs ne tik kaip atsakas į finansų krizės sukeltus sunkumus, bet taip pat todėl, kad jie po 2013 m. gali turėti poveikio politinės sanglaudos pobūdžiui. Be jokios abejonės, tokių ženklų pokyčių įgyvendinimas negali būti laikomas išimtinai laikina priemone.

Mes pirmą kartą pamatėme, kaip Europos Komisija, pritariant Parlamentui ir Tarybai, ėmėsi tokių veiksmų, kurie buvo ilgą laiką diskutuojami ir pasirodė esą labai sudėtingi. Iš tikrųjų mes tapome neapsimestinio taisyklių supaprastinimo, procedūros pagreitinimo ir, savaime suprantama, strategijos pakeitimo į energijos taupymo priemones įtraukiant investicijas liudytojais. Tai yra labai gera žinia: mes galime reaguoti į susiklosčiusią padėtį programos kūrimo etape ir nesilaikyti dogmatiškai prisirius prie anksčiau išdėstytų principų.

Europos Parlamentą linkstama laikyti greičiau jaunesniuoju Tarybos ir Komisijos partneriu. Nepaisant to, šie Rūmai nusprendė veiksmis įrodyti savo pasirengimą bendradarbiauti duodant greitą atkirtį mūsų laukiantiems naujiems sunkumams.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Manau, kad mums šiandien reikėtų švęsti. Parlamentas jau daug metų palaikė mintį, kad turėtume ne tik finansuoti apsimestines gyvenamojo būsto srities priemones, bet pasiryžti imtis tikrų priemonių.

Didelė dalis ES gyventojų gyvena daugiabučiuose namuose. Išplėtodami šių gyvenamųjų būstų renovacijos projektus galime apčiuopiamai pagerinti jų gyventojų materialines sąlygas ir padidinti pastatų energetinį naudingumą, kartu sukurdami naujų darbo vietų ir išsaugodami esančias. Dabartiniai pakeitimai suteikia galimybę mano šalyje renovuoti 90 proc. daugiabučių namų – tai yra labai reikšmingas žingsnis.

Tačiau nors fondai ir toliau finansuos tokias renovacijas miestų teritorijose, negalime besąlygiškai džiūgauti. Nuskurdę kaimų gyventojai, kuriems labiausiai reikia finansavimo, ir vėl paliekami vieni vieni. Kadangi jokių būdu nenorime statyti į pavojų daugiabučių namų renovacijos programos, kuri mums visiems labai svarbi, susitarėme šiuo metu apskritai nesiūlyti pakeitimų. Tačiau tikimės, kad Komisija mūsų rekomendacijas įtrauks į priemonių rinkinį dar prieš vasaros darbo pertrauką.

Pirmas ir svarbiausias žingsnis labiausiai nepasiturinčių sričių veiksmingos bei tvarios integracijos link yra kartą ir visiems laikams padaryti galą atskirčiai ir savotiškiems getams. Renovuoti nuošalias gyvenvietes yra paprasčiausiai beprasmiška. Vietoje renovacijos reikėtų rinktis kompleksinių programų, skatinančių užimtumą, remiamą pertvarkymą.

Gerbiami kolegos, mes tikrai galėsime švęsti, kai vietoje su šaknimis išrautų kaimo getų matysime naujuose socialiniuose kooperatyvuose dirbančius žmones, kurie grįžę į savo naujus namus pasakos vaikams, kad reikia mokytis ir labai stengtis, nes jie gali tapti kuo panorėję.

Samuli Pohjamo (ALDE). – (FI) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pirmiausia noriu padėkoti pranešėjams už jų puikų paruošiamąjį darbą. Pasiūlyti struktūrinių fondų reglamentų pakeitimai paspartins lėšų gavimą ir supaprastins taisykles, todėl šiems pakeitimams iš tikrųjų verta pritarti. Taip galėsime užtikrinti, kad struktūrinių fondų pinigai būtų panaudoti ekonomikai atkurti ir užkirsti keliui neigiamam ekonomikos nuosmukio ir nedarbo poveikiui. Tai taip pat puiki ES struktūrinės ir regioninės politikos reformos pradžia, kuria turi būti siekiama supaprastinti ir paspartinti procedūras bei paskatinti lankstumą ir rezultatų siekimą.

Mažindami biurokratinį aparatą Europos Sąjungos reglamentų srityje ir sutelkdami dėmesį į geresnių rezultatų siekimą kartu turime užtikrinti, kad valstybės narės būtų užsibrėžusios tų pačių tikslų. Reikia suteikti daugiau galių regionams ir vietiniams veikėjams, o centrinė vyriausybė turi sušvelninti savo griežtą kontrolę.

PIRMININKAVO: M. ROURE

Pirmininko pavaduotoja

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, mus ištikusi krizė ragina skatinti ekonominę veiklą, remti darbo vietų išsaugojimą ir ginti netekusius darbo. Komisijos pasiūlymas plėsti Europos socialinio fondo lėšomis dengiamų išlaidų mastą yra žingsnis teisinga kryptimi.

Vienkartinių išmokų, tiesioginių ir mišrių išlaidų įtraukimas, taip pat tai, kad nenustatomas išmokų limitas, yra labai naudingos priemonės siekiant pagerinti naudojimąsi Europos socialinio fondo lėšomis. Įdiegus vienkartinės išmokas tiesioginėms ir netiesioginėms išlaidoms, neviršijančioms 50 000 EUR, padengti bus supaprastintos administracinės procedūros. Taip bus padarytas galas delsimui įgyvendinti fondo tikslus. Atsižvelgdama į šių priemonių įgyvendinimo skubumą, palaikau pasiūlymo priėmimą be pakeitimų. Norėčiau padėkoti Marianai Harkin už tai, kad ji atkreipė dėmesį į savanoriško darbo vertės pripažinimą.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Norėčiau savo kalbą pradėti nuo to, kad palaikau mintį dėl suderintų priemonių. Taip pat norėčiau ypač padėkoti pranešėjams už jų darbą.

Visi puikiai žinome, ką krizė padarė mūsų šalyse, pradedant nuo ekonomikos augimo sulėtėjimo bei darbo vietų mažėjimo ir baigiant biudžeto deficitu bei ekonomikos nuosmikiu. ES sanglaudos politika gali būti lygiai tokia pat patikima ir veiksminga priemonė. Kaip visi gerai žinome, krizė stipriai paveikė Europą, ir tai, kad ES sugebėjo greitai sureaguoti ir rasti tinkamus sprendimus, suteikia drąsos.

Sprendimas sušvelninti dabartinių fondų reglamentus, kurio veiksmingumu jau įsitikinome, yra tinkamiausia priemonė. Atskiro krizės fondo sukūrimo procedūra užtruktų pernelyg ilgai. Tikiuosi, kad valstybės narės įveikti ekonomikos ir finansų krizę padės tokios priemonės kaip kriterijų, kuriuos turi atitikti išlaidos, supaprastinimas, išankstinio finansavimo iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Europos socialinio fondo padidinimas bei išlaidų dideliems projektams pagreitinimas.

Kol Europa vaduojasi iš dabartinės ekonomikos krizės, visi puikiai žinome, kad tuo pačiu metu ji išgyvena ir energetikos krizę. Mano manymu, čia didelį poveikį padarys priemonė, leidžianti ERPF lėšas investuoti į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą gyvenamuosiuose būstuose. Rumunijoje, kaip ir kitose Vidurio ir Rytų Europos šalyse, kyla daug sunkumų su daugiabučiais namais. Seni pastatai yra labai blogai izoluoti, o didžioji dalis jų gyventojų neišgali iš nuosavos kišenės apmokėti tokių namų apšiltinimo.

Tikimės, kad ši priemonė padės Europos piliečiams taupyti energiją ir ne tik liks daugiau pinigų jų kišenėse, bet taip pat gerės pasaulinio atšilimo padėtis. Dabartinė Rumunijos vyriausybė šiai priemonei nustatė nulinį prioritetą, o patvirtintos sąlygos reiškia, kad šis prioritetas jau yra užtikrintas.

Stavros Arnautakis (PSE). – (EL) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, šiandieninis, struktūrinių fondų reglamentų pakeitimų rinkinys yra svarbus žingsnis taisyklių supaprastinimo ir tiesioginio išteklų naudojimo link tiek Europos, tiek nacionaliniu ar vietiniu lygmenimis.

Tai svarbus žingsnis siekiant Europos ekonomikos atgaivinimo precedento neturinčios krizės, kuri su kiekviena diena visais lygmenimis vis labiau kenkia tikrajai ekonomikai, metu. Tai žingsnis, atspindintis seną Europos Parlamento reikalavimą dėl paprastesnių procedūrų ir didesnio lankstumo taikant struktūrinių fondų taisykles.

Koks šiandieninių vadovų atsakas į dabartinę masinę krizę? Kur Europos politika? Siekdamas užtikrinti, kad pageidaujamas likvidumas pasieks gavėjus ir kad projektai bus nedelsiant pradėti įgyvendinti, valstybės narės turi reaguoti į susiklosčiusias aplinkybes. Reikia tikriesiems naudoti gavėjams regioniniu ir vietiniu lygmenimis nedelsiant leisti kuo greičiau pasinaudoti sanglaudos politikos ištekliais. Veiksmų programų tikslas turėtų būti siekis išsaugoti darbo vietas, verslą, konkurencingumą ir pasinaudoti visų regionų gamtiniais, kultūriniais ir žmogiškaisiais ištekliais.

Tik nedelsdami pradėję programas apsaugosime sanglaudą ir užkirsime kelią naujų blogybių radimuisi.

Tegul šiandieninė krizė tampa galimybe suvienyti savo balsus, kad vieningas Europos balsas spręstų visus sunkumus.

Toomas Savi (ALDE). – Ponia pirmininke, ES suteikiama galimybė naudotis Europos Sąjungos struktūriniais fondais ir Sanglaudos fondu, iš kurių Estija 2004–2006 m. gavo 800 mln. EUR, o 3,4 mlrd. EUR yra skirta 2007–2013 m.

Nepaisant ekonomikos krizės rimtumo, Europos Sąjungos fondų tikslas – išlyginti nevienodą valstybių narių išsivystymo lygį – yra ranka pasiekiamas.

Labai džiaugiuosi Komisijos pasiūlymu Tarybai skirti dar 6,3 mlrd. EUR ekonomikos krizės padariniams neutralizuoti, tai yra, sakyčiau, pagreitininti fondų, nukreiptų į tikrąją ekonomiką, sukūrimą.

Vis dėlto sutinku su pranešėja Garcą Pérez, kad tam, jog išvengtume skirtumų Europos Sąjungos viduje didėjimo ir piktnaudžiavimo Europos mokesčių mokėtojų pinigais, visoms valstybėms narėms reikalinga bendra pozicija.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, yra daugybė būdų, kaip susidoroti su šios nenumatytos finansų ir ekonomikos krizės ilgalaikiais padariniais. Šis pakeitimų rinkinys, į Europos ekonomikos atkūrimo planą įtraukta teisinė priemonė, buvo laikoma geru (nors ir nepakankamu) atsaku į šią laikiną, tačiau ypač sunkią padėtį.

Pakeitimų rinkinys patenkina didesnio procedūrų paprastumo ir struktūrinių fondų reglamentų dabartinių taisyklių taikymo lankstumo poreikį, kurį Europos Parlamentas pastaraisiais metais vis primindavo. Norėčiau pabrėžti, kad taip pat būtų puiku, jeigu 7 straipsnio „Išlaidų atitikimas reikalavimams“ pakeitimas leistų ES valstybėms narėms struktūrinių fondų lėšas investuoti būsto srityje į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančius energijos šaltinius – ši priemonė nėra skirta vien tik mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams. Todėl susijusiu pakeitimu teisingai panaikinta nuorodą į „mažas pajamas gaunančius ūkius“, vietoje to nustatoma aukščiausia riba, lygi 4 proc. viso Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) asignavimo kiekvienai valstybei narei tokioms išlaidoms padengti. Tai tik vienas iš daugybės pasiūlytų pakeitimų.

Trumpai tariant, įgyvendinus šį pakeitimų rinkinį bus pagreitinotos išlaidos, taigi suteikta galimybė kitų likvidžių lėšų, skirtų būtiniams tikslams įgyvendinti, srautui iš ERPF, Europos socialinio fondo (ESF), Sanglaudos fondo ir struktūrinių fondų, taip pat bus supaprastintos taisyklės, o dėl to paspartės programų įgyvendinimas.

Mano nuomone, tai reiškia veiksmingą, nors kol kas nepakankamą indėlį į kovą su šiandieninę krize.

Lidia Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Ponia pirmininke, Europos Sąjunga susidūrė su plačiai išplitusia krize, kurios pasekmių neįmanoma nuspėti. Mes pastebėjome ekonomikos augimo sulėtėjimą, padidėjusius biudžetų deficitus ir siaubingai išaugusį nedarbą. Atrodo, kad Europos sanglaudos politika, kurios 2007–2013 m. biudžetas siekia 347 mlrd. EUR, yra viena iš pačių veiksmingiausių priemonių, padėsiančių paskatinti investicijas ir suteikiančių papildomą valstybių narių ekonomikos finansavimą.

Komisija jau priėmė daug priemonių, kuriomis siekiama įgyvendinti struktūrinių fondų dabartinių reglamentų pakeitimus. Pokyčiais norima pagreitinoti išlaidas, padidinti likvidžias lėšas, skirtas projektams įgyvendinti, ir supaprastinti priemones, taip paspartinant projektų įgyvendinimą regionuose. Pagrindinės veiksmų sritys yra susijusios su Europos investicijų banko (EIB) ir Europos investicijų fondo (EIF) paramos didinimu bei reikalavimų, kuriuos turi atitikti išlaidos, paprastinimu. Taip pat palaikomos vienkartinės išmokos ir didelių projektų išlaidų spartinimas.

Aš džiaugiuosi greitais Europos Komisijos veiksmais ir pasiūlytais teisės aktų pakeitimais. Tačiau tolesni svarbūs pokyčiai iki šiol buvo pražiūrėti. Tai būtų valdymo ir priežiūros sistemos, užtikrinančios tikras likvidžias lėšas visos Europos Sąjungos ekonomikos sistemoje, sukūrimas.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Europos Komisijos pasiūlymas leido visoms valstybėms narėms struktūrinių fondų išteklius investuoti į daugiabučių namų ir kitų pastatų renovaciją. Tai ypač svarbu Čekijai, nes beveik 26 proc. Čekijos piliečių gyvena daugiabučiuose namuose. Jeigu rytoj bus nubalsuota už pasiūlymą ir Ministrų Taryba balandžio mėn. jį patvirtins, tai suteiks galimybę į butų ir namų šildymo sistemas investuoti dar 16 mlrd. CZK, ir tai ne tik Čekijoje. Aš taip pat asmeniškai džiaugiuosi, kad buvo panaikintas reikalavimas šias lėšas skirti tik mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, nes tai yra problematiška, kadangi vidaus taisyklės tai apibrėžia skirtingai.

Mano nuomone, valstybės narės turėtų turėti galimybę pačios, atsižvelgdamos į savo taisykles, spręsti, kurių kategorijų pastatai atitinka finansavimo reikalavimus, ir pagal savo poreikius apibrėžti nuosavus kriterijus. Mes privalome visiems žmonėms, ne tik gyvenantiems socialiniuose būstuose, suteikti teisę į pigesnes gyvenimo sąlygas. Gaila, kad tik finansų krizė paskatino mus prisidėti prie didesnių investicijų į būstą ir pritaikyti šias priemones visoje Europoje. Vis dėlto aš nuoširdžiai džiaugiuosi šiuo sprendimu, nes šiais laikais žmonės turi savo pinigus leisti labai atidžiai, todėl taip mes jiems padėsime sutaupyti šildymo ir karšto vandens sąskaita, taigi sumažinti būsto išlaidas. Pagal apytikrą CECODHAS organizacijos apskaičiavimą, Europos namų ūkiai per metus gali sutaupyti vidutiniškai 450 EUR šių išlaidų – taigi nauda akivaizdi.

James Nicholson (PPE-DE). – Ponia pirmininke, visų pirma norėčiau pasidžiaugti puikiu pranešėjų darbu. Manau, ši parama bus labai mielai priimta.

Jeigu valstybės narės pasinaudos suteikta galimybe iki 4 proc. Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) lėšų panaudoti investicijoms būsto srityje į energijos vartojimo efektyvumą, tai turės teigiamą poveikį tiek valstybių narių ekonomikai, tiek aplinkai. Gera matyti, kaip Komisija teikia tokius pasiūlymus kaip šis, vienu metu sprendžiančius ekonomikos krizės ir aplinkosaugos sunkumus.

Šis pranešimas yra ypač gera žinia daugumai senųjų valstybių narių ir aš džiaugiuosi matydamas, kad valstybės narės senbuvėms nuo šiol bus leista dalį ERPF lėšų panaudoti veiklai, skatinančiai energijos vartojimo gyvenamuosiuose būstuose efektyvumą. Džiaugiuosi matydamas, kad atitikties kriterijai buvo išplėsti ir kad nebus apsiribojama vien mažas pajamas gaunančiais namų ūkiais.

Vis dėlto privalome taip pat suprasti, kad tai nereiškia finansavimo padidinimo. Dabar tik nuo nacionalinių ir regioninių valdžios institucijų priklausys, ar bus pasinaudota galimybe dalį ERPF lėšų skirti tokių projektų finansavimui. Tai gali priversti iš naujo perdėlioti veiksmų programų prioritetus. Jaučiu, kad ilgalaikėje perspektyvoje tai tikrai duos naudos.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, šios Komisijos pasiūlytos priemonės atrodo daugiau ar mažiau pagrįstos. Mintis sutartis tiesiogiai perduoti Europos investicijų bankui ir Europos investicijų fondui skamba puikiai, nes bus supaprastinta procedūra ir pagreitinota išmokos.

Tačiau labai svarbus vienas esminis patarimas: nacionaliniu ir regioniniu mastu išsaugoti lėšų panaudojimo skaidrumą, kurio, mano manymu, tam tikrais atvejais labai trūksta. Punktualiai išmokėjus lėšas taip pat skubiai turėtų būti atliekami ir patikrinimai. Italijoje, tam tikruose regionuose, pvz., Lacijuje, ūkininkams lėšos išmokamos praėjus mėnesiams, kartais net ne vieneriems metams nuo jų gavimo iš Europos Sąjungos. Kitų pavyzdžių dėl laiko stokos negaliu pateikti. Todėl krizės padarinius švelninkime ne tik apgalvodami įvairius intervencijos būdus, bet taip pat kaip būtų galima užtikrinti veiksmingą šių lėšų panaudojimą laiku.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Struktūriniai fondai padeda mums susigyventi su naujos ekonominės tikrovės sąlygomis. Jie leidžia valstybėms narėms optimizuoti ES investicijas kaip veiksmingą priemonę kovoje su dabartine ekonomikos krize.

Europos Parlamentas Regioninės plėtros komiteto atstovų lūpomis nuolat ragina supaprastinti administracines taisykles. Džiaugiuosi, kad Komisija pagaliau tai išgirdo ir kad Taryba rado bendrą kalbą.

Brangus administravimas, vėluojantys mokėjimai ir sudėtinga jų atitikties reikalavimams patikra galutiniais gavėjams sukuria finansinius sunkumus. Daug tarnautojų mano šalyje, Slovakijoje, dažnai kaltina Briuselį dėl didelio biurokratijos pabrėžimo ir ataskaitų išnarstymo iki paskutinio kaulelio. Jie pamiršta, kad svarbiausia užduotis – tai pasirinkti teisingą veiklą, užtikrinti projekto turinį ir kokybę, pakankamą įgyvendinimą ir projekto naudą.

Projektų komandose dirbantys žmonės privalo sutelkti dėmesį į aukštos kokybės projektus, kurie duoda naudos sukurdami konkurencingą aplinką, o ne sėdėti valandų valandas atskaitomybės skyriuose, švaistydami brangų laiką ir energiją. Nepamirškime dar kalnų popieriaus pareiškimams. Nereikšmingų smulkmenų tikrinimas dažnai atsieina daugiau nei tie dalykai yra verti.

Todėl pritariu vienkartinėms išmokoms ir bendriems tarifams Europos regioninės plėtros fondo reglamentuose bei trijų naujų reikalavimų atitinkančių išmokų nustatymui: netiesioginės išlaidos iki 20 proc. tiesioginių išlaidų, vienkartinės išmokos iki 50 000 EUR ir bendros individualių išlaidų standartinės skaičiavimo sistemos.

Dėl tos priežasties manau, kad Europos Komisijos priimtas sprendimų paketas, kuriuo siekiama paskatinti lankstumą ir struktūrinių fondų lėšų panaudojimą valstybėse narėse, yra teigiamas atsakas į dabartinę ekonomikos krizę.

Manau, kad taisyklių supaprastinimas ir lankstus finansavimas padės valstybėms narėms paruošti gerus projektus, nukreiptus į tuos sektorius, iš kurių tikimasi didelės grąžos. Mes turime nukreipti investicijas būsto srityje į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančius energijos šaltinius, nes tai padės sukurti naujų darbo vietų ir sutaupyti energijos. Remdami švarias technologijas mes prisidėsime tiek prie automobilių, tiek prie statybų pramonės atgaivinimo.

Avril Doyle (PPE-DE). – Ponia pirmininke, džiaugiuosi pasiūlymu dėl Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) reglamento pakeitimo, pagal kurį ERPF lėšos turi būti teikiamos investicijoms būsto srityje į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančius energijos šaltinius. Taip pat norėčiau pasidžiaugti pateiktu originalaus Komisijos pasiūlymo pakeitimu, pagal kurį panaikinamas apribojimas, kai buvo laikoma, kad reikalavimus atitinka tik mažas pajamas gaunantys namų ūkiai, užuot apribojus teisę į intervencijas, remiančias socialinę

sanglaudą, kiekvienos valstybės narės nuožiūrai paliekant kriterijus atitinkančių būstų tikslų kategorijų apibrėžimą.

Vis dėlto jei galiu, norėčiau užduoti Komisijos nariui vieną klausimą. Ką reiškia sąvoka „energijos vartojimo efektyvumas“ (kalbame apie ERPF finansavimą)? Ar bus visose 27 ES šalyse suderintas energijos vartojimo efektyvumo skaičiavimo metodas, o gal skirtingose valstybėse narėse šis efektyvumas bus skaičiuojamas skirtingai? Kai kalbame apie energijos vartojimo efektyvumą ir investicijas į jį, pvz., privačių būstų srityje, ar tai reiškia tą patį, ką ir energetinis naudingumas Pastatų direktyvoje, dėl kurios šiuo metu yra diskutuojama, ir ar yra aptariamas suderinto skaičiavimo būdo (arba vienodo jo pagrindo) poreikis, ar atliekami tikri energijos vartojimo efektyvumo skaičiavimai, siekiant užtikrinti, kad lėšos bus investuotos į tikrą efektyvumą, ar aptariami energijos vartojimo efektyvumo didinimo arba išmetamo CO₂ kiekio mažinimo klausimai?

Tokius ir ne tik klausimus svarstėme šį rytą vykusių pusryčių Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) sąjungoje, kur mus priėmė mano kolega P. Rübig, metu, kai mums buvo labai aiškiai pasakyta, kad investavimas į energijos vartojimo efektyvumą pastatų srityje turi silpną vietą: silpna vieta yra finansavime, nes paskoloms taikomi kredito apribojimai. Reikia ieškoti subsidijų ir įvairių mokesčių lengvatų. Reikia paprastos administracijos, kad galėtume padrąsinti eilinius būsto savininkus pasinaudoti šiomis tiek ERPF, tiek valstybių narių fondų lėšomis. Iš tiesų turiu pranešti, kad mūsų vyriausybė neseniai pradėjo vykdyti dotacijų projektą „Būsto renovavimas dėl energijos taupymo“.

Tačiau reikalingas paprastas administravimas. Turime skatinti, kad dėl investicijų ne tik sumažėtų įvežamo iškastinio kuro ir išmetamo anglies dioksido kiekis, bet kad namų ūkiai taip pat pajustų sumažėjusias energijos išlaidas.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Aš visiškai palaikau pasiūlytus reglamento pakeitimus, kurie išplės finansavimą vienodo dydžio sumomis ir leis naudotis vienodo dydžio išmokų sistema. Tai tinkama priemonė, tinkamomis ekonominėmis sąlygomis galinti sušvelninti sunkumus, su kuriais susiduria bedarbiai.

Vis dėlto prieš priimant šiuos pakeitimus norėčiau priminti, kad trys iš keturių Europos Sąjungos piliečių tikisi, kad Parlamentas atliks svarbų vaidmenį bendrai kuriant Europos politiką. Ta pati apklausa taip pat parodė, kad būtent Parlamentas kelia daugiausia pasitikėjimo apklausoje dalyvavusiems žmonėms. 51 proc. apklaustųjų pasakė, kad jie pasitiki Europos Parlamentu, ir tik 47 proc. išreiškė pasitikėjimą Komisija, o 42 proc. – Taryba. Be to, šiais Rūmais pasitikima labiau nei Europos centriniu banku.

Kodėl aš vardu šiuos statistinius duomenis? Europos Parlamentas dar 2005 m. nustatė, kad procedūros supaprastinimas yra esminės svarbos klausimas bendrai visiems Europos struktūriniams fondams ir ypač Europos socialiniam fondui. Tačiau Komisija tik dabar, kai atsidūrėme akis į akį su krize, ėmėsi įgyvendinti mūsų rekomendacijas dėl piliečių ir įmonių verslo sąlygų gerinimo.

Nepaisant to, aš džiaugsiuosi, jeigu bus įgyvendinta bent dalis mūsų išvadų ir rekomendacijų. Liūdna pastebėti, kad, sprendžiant šiuos sunkumus, užimama „gaisro gesinimo“ pozicija. Tikiuosi, kad ši patirtis paskatins Komisiją ateityje skubiau imtis veiksmų ir kad greitai bus praktikoje įgyvendinta dauguma esminės svarbos bei pagrįstų Parlamento pastabų ir pasiūlymų.

Colm Burke (PPE-DE). – Ponia pirmininke, džiaugiuosi šiais naujais pasiūlymais. Šiuo metu išgyvename sunkmetį. Visoje ES auga nedarbas.

Šiandien Airijoje buvo paskelbti naujausi nedarbo rodikliai. Palyginti su praeitais metais, kai nedarbas siekė 5,4 proc., šiandien jis išaugo daugiau nei dvigubai – iki 11 proc. Šie skaičiai sukrečia ir tuo pat metu gąsdina. Vis dėlto tokios niūrios ateities perspektyvos akivaizdoje mes privalome ieškoti kūrybingų sprendimų, kad visi bedarbiai įgytų įgūdžių ir tikėjimo geresne ateitimi.

Europos socialinis fondas (ESF), Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) ir Sanglaudos fondas šioje srityje gali atlikti svarbų vaidmenį. Atsigręžę į šiuos fondus mes galime pertvarkyti savo valstybių narių ekonomiką ir taip pakilti iš nuosmukio. Visi mes – tiek EP nariai, tiek piliečiai – turime į tai atkreipti įbaugintos visuomenės dėmesį. Mes turime perduoti šią žinią valstybių narių vyriausybėms: reikia kiek galima skubiau veiksmingiau pradėti naudoti šias lėšas. Aš taip pat džiaugčiausi, jeigu būtų sumažintas kanceliarinis darbas. Tai būtų žingsnis teisinga kryptimi.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) 2010 m., praėjus pusei struktūrinių fondų naudojimo termino, mes pateiksime praėjusio laikotarpio apžvalgą. Manau, kad pirmenybė turi būti suteikta energijos naudojimo efektyvumui. Apgailestauju, kad nebuvo patvirtinti šių pranešimų pakeitimai.

Kaip pranešėja apie direktyvą dėl pastatų energetinio naudingumo aš pasiūliau iki 15 proc. padidinti Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) dalį, kuri gali būti naudojama pastatų energetiniam naudingumui gerinti. Iš tiesų tai reiškia didesnę lankstumą ir tik nuo valstybių narių priklauso kiek ir ar iš vis jos nori asignuoti tai sričiai.

Aš suprantu, kad tai skubu. ES senbuvės privalo turėti galimybę pasinaudoti struktūriniais fondais energijos vartojimo efektyvumui gerinti. Manau, kad tai leis keistis gera patirtimi ir paremti ES naujokes. Raginu Komisiją iki 2010 m. birželio 30 d. pateikti naują teisinį pasiūlymą, kad didžiausia leidžiama riba būtų padidinta iki 15 proc. arba kad būtų nustatyta mažiausia 10 proc. ERPF dalies, skiriamos energijos vartojimo efektyvumui, riba.

Fiona Hall (ALDE). – Ponia pirmininke, vėl ir vėl kylanti diskusija dėl energijos vartojimo efektyvumo sutelkė dėmesį į faktą, kad būtų gali kur kas daugiau ir greičiau pasiekti leidus išankstinį finansavimą. Todėl taip svarbu leisti iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) finansuoti energijos vartojimo efektyvumą ne tik ES naujokėse, bet ir senbuvėse.

Nepaisant ryškios pažangos, JK būsto ministras pripažino, kad tik 1 proc. dabartinių būstų energetinis naudingumas yra pakankamas, kad išvengtų vadinamojo energetinio skurdumo. Mano regione, Šiaurės Rytų Anglijoje, kas dešimtas namas buvo priskirtas sveikatai kenksmingų būstų kategorijai, nes yra šaltas ir vėjo kiaurai košiamas.

Todėl džiaugiuosi tokiais pokyčiais ir raginu visas valstybes nares bei regionus pasinaudoti visomis lankstumo teikiamomis galimybėmis. Kovos su klimato kaita, energetiniu skurdumu, nedarbu ir energetikos saugumo užtikrinimo sumetimais aš, kaip ir S. A. Žiccu, raginu Komisiją ilgainiui padidinti dabar nustatytą procentinės dalies ribą, kaip to antradienį balsuojant dėl perskaičiavimo metu pareikalavo Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas.

Catherine Stihler (PSE). – Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjams. Veiksmingesnio Europos struktūrinių fondų lėšų panaudojimo padedant nukentėjusiems nuo pasaulinės ekonomikos krizės ieškojimas yra vienas iš daugybės valstybių narių veiksmų, kurių reikia imtis norint netekusius darbo asmenis kiek galima greičiau grąžinti atgal į darbo rinką.

Įdomu, kad šia tema diskutuojame G20 susitikimo išvakarėse. G20 turi galimybių pradėti pasaulio finansinių taisyklių, kurios užkirstų panašių ekonominių katastrofų tikimybę ateityje, kūrimo procesą.

Darbo vietų kūrimas ir išsaugojimas, socialinė darbotvarkė turi tapti rinkimų į Europos Parlamentą esminėmis temomis. Turime sutelkti visą dėmesį į tuos 25 mln. žmonių visoje ES, kurie metų pabaigoje neteks darbo, skatinti ekonomikos augimą ir padėti tiems žmonėms grįžti į darbą.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Ponia pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti I. Garcęa Pérez, K. Jöns ir E. Angelakui už puikius pranešimus ir visiems kitiems pasisakiusiems nariams.

Didžioji dauguma jų savo kalbose išreiškė palankumą Komisijos pasiūlytomis priemonėmis, pabrėždami jų aktualumą ir poveikį kovojant su Europos ekonomiką ištikusia krize. Komisijos vardu norėčiau už tai padėkoti.

Jūsų pasisakymai išryškino Europos Parlamento troškimą suteikti Europos Sąjungai tokių išteklių, kurie padėtų iš esmės neutralizuoti krizės padarinius. Jūs reikalavote veikti greitai – to mes ir siekiame. Pirmininkaujanti Čekija, kuriai norėčiau padėkoti už paramą, taip pat įsipareigojusi pritarti kiek galima greitesniam galutiniam reglamentų priėmimui.

Jeigu darytume pagrįstai optimistinę prielaidą, nauji reglamentai gali įsigalioti jau kitomis savaitėmis, todėl jie neturės greito poveikio veiksmų programoms. Avansai gali būti išmokėti gegužės mėn. pradžioje.

Be to, kiti kalbėtojai reikalavo imtis griežtos šių priemonių taikymo priežiūros, o 2010 m. parengti pranešimą apie pasiektus rezultatus. Komisija įsipareigojo tai padaryti ir šį įsipareigojimą įtraukė į pareiškimą, kurį pateikiau pirmininkaujantiems valstybėms.

Todėl Europos institucijoms prireiks ne daugiau kaip keturių mėnesių šiam teisinių priemonių rinkiniui paruošti ir patvirtinti. Norėčiau šį tą pasakyti energijos vartojimo efektyvumo klausimu, kurį kėlė daugelis kalbėjusiųjų.

Noriu priminti Parlamentui, kad seminaras šia tema vyks birželio mėn., pratęsiant seminarą su valstybių narių valdymo institucijomis. Mes prašome valstybių narių aprašyti savo siekius strateginiuose pranešimuose, kuriuos jos turi parengti 2009 m. pabaigoje.

Atsižvelgiant į dabartinę padėtį, akivaizdu, kad tik nuo valstybių narių priklauso energijos vartojimo efektyvumo kriterijų ir tinkamų priemonių apibrėžimas. Tai ir reiškia subsidarumą. Vis dėlto teisybė, kad direktyva dėl energetinio naudingumo šiuo metu yra svarstoma ir, kai tik bus priimta, savaime suprantama, turės būti pradėta taikyti. Be to, norėčiau paantrinti tiems nariams, kurie pabrėžė, kad moksliniai tyrimai energijos vartojimo efektyvumo srityje turi dvejopą poveikį: visų pirma sukuria naujų darbo vietų, o vėliau leidžia mums pasiruošti ateičiai ir spręsti pasaulinio atšilimo klausimus.

Norėčiau pasakyti, kad nepaisant krizės, kuri kažkuria prasme nulėmė labai glaudų institucijų bendradarbiavimą, be jokios abejonės, nepaprastai svarbu sukurti dideliu pasitikėjimu pagrįstą Komisijos ir Parlamento partnerystę. Komisija siekė veiksmingai susidoroti su ekonomikos ir finansų krizės sukeltais sunkumais ir tuo pačiu metu pasinaudoti šia interaktyvia diskusija su valstybėmis narėmis ir Europos Parlamentu, taip siekiant patenkinti procedūros supaprastinimo ir šios politikos reikalavimus.

Žinoma, papildomi pasiūlymai galėjo būti įtraukti į ekonomikos atkūrimo planą. Įtraukti ne visi pasiūlymai, tačiau jie bus naudingi diskusijai apie ekonomikos atkūrimo plano poveikio stiprinimą ir papildomų projektų valdymo priemonių suteikimą nacionalinėms valdžios institucijoms, kurią Komisija ketina pradėti. Todėl Komisija paskyrė darbo grupę supaprastinimo klausimu, kuris bus svarstomas lapkričio mėn. Remiantis jos darbu jau parengtas Komisijos įgyvendinamo reglamento pakeitimų projektas. Kiti pasiūlymai dėl bendrojo reglamento ir atskirų kiekvieno fondo reglamentų pakeitimų gali būti teikiami.

Ponia pirmininke, ponios ir ponai, akivaizdu, kad šios diskusijos metu išsakyti pastebėjimai bus labai naudingi. Laukiame ir kitų narių pastabų. Ypač norėčiau padėkoti Europos Parlamentui už jo įsipareigojimą greičiau išspręsti krizės sukeltas rimtas problemas.

Kalbant apie Europos regioninės plėtros fondo reglamento projekto pakeitimus, kuriuos pateikė E. Schroedter, trys jų yra susiję su smulkesniu išdėstymu ir vienas – su turinio esme. 8 ir 10 pakeitimų, susijusių su smulkesniu išdėstymu, įtraukimas nepakeistų Komisijos pateikto pasiūlymo bendro turinio, tačiau dėl jų užsitęstų reglamento priėmimo procedūra.

Su turiniu susijusiam pakeitimui Komisija iš esmės nesipriešina. Tačiau tuo pakeitimu siekiama įteisinti mechanizmą, kuris nebuvo įtrauktas į Tarybos kompromisinį tekstą, nors valstybėse narėse kilo sunkumų dėl šio teksto įgyvendinimo.

Aš turėjau pateikti šiuos paaiškinimus ir nusprendžiau tai padaryti savo kalbos pabaigoje. Dar kartą norėčiau padėkoti Parlamentui už mums suteiktą galimybę greičiau apriboti skausmingus krizės padarinius, kuriuos kai kurie jūsų labai tiksliai nurodė ir apibūdino.

Iratxe García Pérez, pranešėja. – (ES) Komisijos nary, norėčiau jums padėkoti už paaiškinimus. Įsivaizduoju, kad turėjote būti įsitikinęs, jog šiandieninis vos ne vienbalsis pritarimas pasiūlymui, dėl kurio ką tik diskutavome, yra paprasčiausias atsitiktinumas.

Iš tikrųjų, kaip pasakė mūsų kolega C. Crežu, tai įrodė politinę valią, patvirtino, kad mes galime prisidėti ieškant dabartinės krizės problemų sprendimo. Iš tiesų ši krizė nulėmė tikrai sunkią Europos piliečių padėtį ir išaugusį skurdą.

Be to, tai buvo tarsi atsakomybės išbandymas, kaip jūs pats nurodėte. Aš pakartoju: atsakomybės išbandymas, nes mes žinojome, kad šiandien mums pateiktas pasiūlymas galbūt galėjo būti ir geresnis. Galėjome į pasiūlymą įtraukti kitas dalis, pagreitinti arba supaprastinti procedūras, tačiau mes žinojome, kad norint, jog šios priemonės būtų kiek galima greičiau įgyvendintos, būtina pranešimus palikti nepalietus.

Todėl norėčiau pateikti Komisijai prašymą: nuo šiol, kai mes turime, kaip buvo skelbta, formalumų supaprastinimo planą, tikiuosi, kad Parlamentas labiau dalyvaus diskusijose ir planuojant naujas iniciatyvas. Šį prašymą pateikiu tiek šių Rūmų, tiek vietinių administratorių, vardu, kurie yra įtraukti į šiuos projektus pirminiu lygmeniu ir gerai žino savo ypatingus poreikius, susijusius su įvairių iniciatyvų įgyvendinimu.

Emmanouil Angelakas, pranešėjas. – (EL) Ponia pirmininke, Komisijos nary, dėkoju jums. Noriu pasakyti pora pastabų dėl to, ką dabar išgirdome.

Komisijos nary, mane pradžiugino jūsų pareiškimas, kad avansai greičiausiai bus pradėti mokėti jau gegužės mėn. pradžioje, todėl manau, kad šie pakeitimai (tam, kad juos būtų galima, kaip sakėte, taikyti) bus išspausdinti Oficialiajame leidinyje per pagrįstą laikotarpį: vieną, dvi, tris ar keturias savaites, skaičiuojant nuo šios dienos. Tai mano pirma pastaba.

Antra, norėčiau pastebėti, kad jūs turite veikti greitai taisydami ir paprastindami kitus reglamentus, kaip ką tik minėjo kiti nariai, o Europos Parlamentas norėtų veikliai prisidėti prie šių reglamentų analizavimo, vertinimo ir projektų rengimo.

Turiu pasakyti, kad girdėjome daug pasiūlymų ir minčių, tačiau, atsižvelgiant į skubumą, dauguma komiteto ir Parlamento narių suprato, kad prasidėti su tokiais pakeitimais nebūtų gera mintis.

Kaip girdėjome, išaugs atsinaujinančių energijos šaltinių dalis gyvenamuosiuose būstuose. Turiu pasakyti, kad sprendžiant pagal turimus skaičius naujosios valstybės narės išnaudoja tik 1–1,5 proc. Galbūt jos susiduria su nemažais sunkumais. Manau, kad reikalams pataisyti visiškai pakanka 4 proc., t. y. tokios pat dalies, kokią daugiausia gali skirti Europos regioninės plėtros fondas (ERPF).

Taip pat džiaugiuosi jūsų pareiškimu, esą jūs 2010 m. antroje pusėje pateiksite pranešimą apie ekonomikos atkūrimo plano įgyvendinimą, paremtą valstybių narių pateiktomis programomis.

Galiausiai norėčiau baigti pabrėždamas, kad procedūrų kompleksškumas yra pirma kliūtis jas pradedančioms taikyti valstybėms narėms ir regionams. Jas reikia kuo skubiau supaprastinti. Tikiu, kad jūs taip pat padėsite, o jus parems Europos Parlamentas.

Pirmininkas. – Bendros diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Dabartinė krizė ir ekonomikos nuosmukis neigiamai veikia viešuosius biudžetus. Didžiumoje valstybių narių ekonomikos augimas gerokai sumažėjo, kai kuriose jų netgi jaučiamas ekonomikos sąstingis. Nedarbo rodikliai pradėjo blogėti. Susidarius tokiai padėčiai, ekonomikos nuosmukio metu labai svarbu, kad Europos socialiniu fondu būtų visapusiškai naudojamosi sprendžiant nedarbingų, ypač labiausiai pažeidžiamų asmenų problemas.

Labai svarbu, kad keturios pagrindinės Europos socialinio fondo veiklos sritys liktų tokios pačios:

- darbuotojų ir įmonių prisitaikymo didinimas;
- geresnių įsidarbinimo sąlygų sudarymas, nedarbo prevencija, darbinės veiklos ilginimas ir aktyvesnio dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas;
- socialinės integracijos gerinimas, skatinant socialiai remtinų žmonių integraciją į darbą, ir kova su diskriminacija;
- partnerystės skatinimas vykdant užimtumo ir integracijos sričių reformą.

Sebastian Bodu (PPE-DE), raštu. – (RO) Išplėstas Europos ekonomikos atkūrimo planas ar, tiksliau sakant, Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) reglamento apžvalga suteikia nemažai galimybių ES valstybėms narėms, tuo labiau, kad pasaulinė ekonomikos krizė veda į valstybių narių ekonomikos lėtėjimą. Naujos pranešime apie ERPF reglamento apžvalgą pasiūlytos priemonės, susijusios su investicijomis būsto srityje į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančius energijos šaltiniu visose valstybėse narėse, daro teigiamą poveikį tiek naujų darbo vietų kūrimo, tiek energijos vartojimo būstuose efektyvumo gerinimo prasme. Bendrijos energetikos ir klimato strategijos tikslų įgyvendinimas yra labai svarbus, todėl jų siekiant reikėtų nepaisyti nei ekonomikos krizės, nei kitų aplinkybių. Šiuo atžvilgiu ERPF apžvalgoje pateikiami pasiūlymai veiksmingai dera tiek su ekonomikos krizės įveikimo priemonėmis (naujų darbo vietų kūrimu, investicijų didinimu ir pan.), tiek su aplinkosaugos priemonėmis (gyvenamųjų pastatų šiltinimu ir investicijomis į atsinaujinančius energijos šaltinius). Dėl šių priežasčių aš manau, kad pranešimas apie investicijas būsto srityje į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančius energijos šaltinius yra svarbus ES žingsnis į priekį, ir esu išitikinęs, kad valstybės narės sugebės pasinaudoti suteiktomis galimybėmis.

Corina Crețu (PSE), raštu. – (RO) Skaudžios krizės socialinės pasekmės vis labiau jaučiamos valstybėse narėse. Visose valstybėse narėse ypač blogėja užimtumo padėtis. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos generalinis sekretorius pabrėžė, kad manoma, jog nedarbo lygis šiais metais ES ir JAV pasieks 10 proc. Tai labai neraminanti prognozė, nes sausio mėn. vidutinis ES nedarbo lygis siekė 8 proc.

Nors Rumunijoje oficialus nedarbo lygis yra žemiau Europos vidurkio, pastaraisiais metais užregistruotas nedarbo lygio padidėjimas 1 proc., t. y. iki 5,3 proc. Vis dėlto mes manome, kad šis skaičius augs vis greičiau,

nes vis daugiau įmonių turės darbuotojų perteklių išleisti atostogų, o užsienyje dirbantys mūsų tėvynainiai, netekę darbo, grįš į gimtąją šalį.

Todėl gali būti, kad dabartinė padėtis pablogės tiek, kad virs socialinės nelygybės banga, kurią kažin ar galėsime suvaldyti. Taigi noriu pabrėžti, kad reikia sutelkti didesnę dėmesį į nedarbo problemą, kuri dabartiniu sunkmečiu yra pati opiausia.

Dragoș David (PPE-DE), raštu. – (RO) Aš džiaugiuosi Komisijos pasiūlymu pataisyti Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) reglamentą taip, kad visos valstybės narės ir visi ES regionai, gavę paramą iš struktūrinių fondų, galėtų investuoti į priemones, susijusias su energijos vartojimo būstuose efektyvumu ir atsinaujinančiais energijos šaltiniais.

Pagal dabartinį reglamentą, ERPF jau remia gyvenamųjų būstų sektorį, kuris taip pat apima energijos vartojimo efektyvumą, tačiau šios lėšos yra prieinamos tik ES naujokėms ir tai tik tam tikromis sąlygomis.

Labai svarbu valstybėms narėms leisti pataisyti savo prioritetus ir atidėti veiksmų programas, jeigu jos pageidauja finansuoti šios srities priemones.

Atsižvelgiant į tai, kad nustatyta aukščiausia riba buvo lygi 4 proc. visų ERPF lėšų, skiriamų kiekvienai valstybei narei jos išlaidoms, susijusioms su energijos vartojimo efektyvumo gerinimu ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimu dabartiniuose būstuose, padengti, ši aukščiausia riba turi būti pakelta iki 15 proc., nes šios srities investicijos daro didžiausią įmanomą poveikį Europos Sąjungos piliečiams.

Noriu pabaigti pasidžiaugdamas pranešėjo E. Angelako indėliu rengiant pranešimą.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), raštu. – (BG) Mes visi kartu atsidūrėme krizėje, todėl kartu turime iš jos ir išsivaduoti. Tai reiškia, kad turime dirbti drauge tiek pačioje Europoje, tiek likusiose pasaulio dalyse. Vis dėlto pirmiau reikia pabaigti darbą čia, Europos Sąjungoje, jei tiksliau, Europos Parlamente, kuriame atstovaujama visų Europos piliečių interesams.

Europos Komisijos pasiūlymais, kuriuos šiandien išnagrinėjome, siekiama duoti naują impulsą valstybių narių ekonomikai ir padėti greičiau atsigausti iš nuosmukio. Struktūrinių fondų reglamento pakeitimai, kuriuose atsižvelgiama į sanglaudos politiką, suteiks galimybę paskatinti investicijas ir atkurti pasitikėjimą valstybių narių ekonomikomis.

Šie pakeitimai ypač reikalingi toms šalims, kurios neišnaudoja visų Europos išteklių. Tačiau tai pasiekti bus galima tik tada, kai atitinkamos nacionalinės administracijos taip pat pradės taikyti bendruosius gero valdymo ir partnerystės standartus. Privalome padaryti galą neveiksmingiems darbo metodams ir korupcijai – deja, tai vis dar yra tikrovė.

Turime duoti atsaką tuojau pat, drauge. Kaip PPE-DE frakcijos pranešėjas raginu pritarti Europos Komisijos pasiūlymui dėl Reglamento dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo pakeitimo, susijusio su tam tikromis finansų valdymo sąlygomis.

Zbigniew Kuźmiuk (UEN), raštu. – (PL) Atsižvelgdamas į diskusijas apie Europos fondus, norėčiau atkreipti dėmesį į keturis Komisijos pasiūlymus, kuriais siekiama pagreitinti finansinių išteklių ir struktūrinių fondų panaudojimą.

1. Paramos iš Europos investicijų banko (EIB) ir Europos investicijų fondo (EIF) didinimas projektams, kurie taip pat yra finansuojami iš struktūrinių fondų.

2. Reikalavimų, kuriuos turi atitikti išlaidos, supaprastinimas atgaline data (iki 2006 m. rugpjūčio 1 d.), į reikalavimus atitinkančias išlaidas įtraukiant, pvz., naudos gavėjų įnašus natūra.

3. Išmokų dalimis didinimas 2 proc. iš struktūrinių fondų lėšų, taigi leidžiant papildomoms išmokoms dalimis 2009 m. pasiekti 6,25 mlrd. EUR.

4. Išlaidų dideliems projektams greitinimas, greta kitų priemonių leidžiantis naudoti gavėjams teikti prašymus dėl išmokų dar prieš patvirtinant projektus Europos Komisijoje.

Visi minėti pokyčiai apima naudos gavėjų likvidumo didinimą. Šiuos pokyčius reikia nuoširdžiai palaikyti ir įgyvendinti kiek galima greičiau. Tas pats taikytina procedūrų supaprastinimui.

Adrian Manole (PPE-DE), raštu. – (RO) Remiantis moksliniais tyrimais, Rumunija yra viena didžiausių elektros energijos vartotojų Vidurio ir Rytų Europoje. Energetikos vadybos gerinimas gali tiesiogiai paskatinti ekonomikos augimą, taršos mažinimą ir išteklių taupymą juos naudojant veiksmingesniu būdu.

Norint to pasiekti Rumunijoje, gyventojus reikia šviesti apie energijos vartojimo efektyvumo valdymo suteikiamą ekonominę naudą, šiuo tikslu konsultuojant visus susidomėjusius asmenis apie paramos iš ERPF gavimą arba naujausius energijos taupymo būdus.

Tai padėtų palengvinti gyvenimą buitiniams vartotojams kartu sumažinant sąskaitas už energiją, skatinant efektyvų energijos vartojimą pasitelkus energijos grandinę, taip pat tikrinant, kaip laikomasi dabartinių energijos vartojimo efektyvumą reglamentuojančių teisės aktų. Tai nulemtų energetikos politikos nukreipimą nuo energijos gamybos į aktyvią politiką, paremtą energijos taupymu, kai tausojant energiją siekiama taupyti išteklius.

Alexandru Nazare (PPE-DE), raštu. – (RO) Mane nudžiugino tai, kad pagaliau ėmėmės konkrečių žingsnių biurokratinio aparato, užstojančio priėjimą prie Europos fondų lėšų, mažinimo link. Tačiau gaila, kad tam, jog būtų pateikti pasiūlymai dėl paprastesnio ir lankstesnio Europos fondų reglamentavimo, teko sulaukti krizės.

Norėčiau pabrėžti vieną svarbų šių reglamentų aspektą: tai yra investicijų į energijos vartojimo būstuose efektyvumą mažiausios ribos padidinimas. Šalyse, kurios patyrė sistemingą urbanizaciją ir priverstinę industrializaciją, energijos vartojimo būstuose efektyvumo problema liečia milijonus piliečių. Iki šiol buvo panaudota tik labai nedidelė šių fondų dalis, bet aš manau, kad dveji dabartinio finansų planavimo metai yra pernelyg trumpas laiko tarpas, kad susidarytume tikslią nuomonę apie įsisavinimo dydį. Dėl tos priežasties buvo būtina padidinti mažiausią ribą, nes taip išauga naudos gavėjų skaičius ir sukuriamas darbo vietų. Tačiau kol, Komisijos prašymu, šie veiksmai yra įmanomi tik tiems miestams, kurie atrinkti kaip vystymosi centrai, Rumunijai problema lieka neišspręsta. Tikiuosi, kad Komisija tesės pažadą persvarstyti jau patvirtintas tam tikras veiksmų programos ašis, kad fondų lėšos būtų skirtos toms priemonėms, kurios labiau skatina ekonomikos augimą.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Pasiūlymas dėl reglamento, apie kurį kalbama pranešime, yra būdo, kuriuo Europos pinigai gali „pradėti dirbti“ Europos piliečių naudai, pavyzdys.

Taip galima pasiekti ryškių rezultatų nepadidinant asignavimų arba nesiimant Bendrijos biudžetą galinčių paveikti priemonių, kitaip tariant, paprasčiausiai pataisius žaidimo taisykles.

Norėčiau pabrėžti, kad šaliai, kuriai aš atstovauju, Rumunijai, tokie pakeitimai turės dvigubai daugiau naudos: Bendrijos lėšos gali būti investuojamos į daugiabučių namų šildymo sistemų renovavimą.

Šios lėšos papildys Rumunijos vyriausybės pradėtą itin ambicingą daugiabučių namų šildymo sistemų renovavimo programą.

Ką visa tai reiškia? Visų pirma sumažės išeikvojamos energijos kiekis. Visų antra dėl to sumažės energijos importas. Galiausiai dėl to sumažės eilinių piliečių būsto šildymo išlaidos.

Tikiuosi, kad tai tik pradžia ir Europos Sąjunga paskatins dar daugiau investuoti į energijos vartojimo efektyvumą.

Aš, kaip EP narys, nuo pat pradžių palaikiau šią mintį. Todėl rytoj balsuosiu už E. Angelako pranešimą ir už Komisijos pateiktą pasiūlymą dėl reglamento.

Nicolae Popa (PPE-DE), raštu. – (RO) E. Angelako pranešime siūlomas sveikintinas investicijoms būsto srityje į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančius energijos šaltinius taikomų sąlygų, kurias reikia atitikti, supaprastinimas. Fiksuotų ir vienodo dydžio išmokų išplėtimas teigiamai paveiks kasdienį struktūrinių fondų valdymą.

ERPF reglamento 7 straipsnio pakeitimas, leidžiantis visoms ES valstybėms narėms, gavus struktūrinių fondų paramą, investuoti į priemones, susijusias su energijos vartojimo būstuose efektyvumu ir atsinaujinančiais energijos šaltiniais, yra sveikintinas žingsnis ne tik esant dabartinei ekonomikos krizei. Leidimas visoms 27 valstybėms narėms naudotis ERPF lėšomis, reiškia dar vieną žingsnį užsibrėžto tikslo, kad 2020 m. 20 proc. Europoje suvartojamos energijos sudarytų energija iš atsinaujinančių šaltinių, link.

Nuo įstojimo į ES atsinaujinantys energijos šaltiniai ir energijos vartojimo efektyvumas tapo svarbiu Rumunijos tikslu. Dėl to gyvenamųjų būstų šildymo sistemų renovaciją reglamentuojantys teisės aktai bus pataisyti taip,

kad 50 proc. reikalingų lėšų skirtų valstybė, tik 20 proc. – patys savininkai, o likusius 30 proc. – vietos valdžios institucijos. Kad būtų aiškiau, galiu pateikti tokius skaičius: 2008 m. pabaigoje buvo renovuotos 1 900 butų šildymo sistemos. 2009 m. Rumunijos regioninės plėtros ir būsto ministras skirs 130 mln. EUR šildymo sistemų renovacijai, tarp naudos gavėjų bus vaikų darželiai, mokyklos ir senelių namai.

Theodor Stolojan (PPE-DE), raštu. – (RO) Džiaugiuosi Europos Komisijos parodyta iniciatyva pataisyti kai kurias struktūrinių ir sanglaudos fondų finansines sąlygas, kad kuo daugiau pinigų kiek galima greičiau pasiektų valstybes nares. Manau, kad šis Europos Komisijos darbas turi būtų tęsiamas, taip pat padidinant iniciatyvoms „Jasper“, „Jeremie“, „Jessica“ ir „Jasmine“ skirtus finansinius išteklius.

Margie Sudre (PPE-DE), raštu. – (FR) Trijų reglamentų dėl struktūrinių fondų pakeitimas suteiks Europos Sąjungos regionams daugiau lankstumo jiems pagal Europos ekonominės ir socialinės sanglaudos politiką skiriamų biudžetų planavimo ir valdymo srityje.

Tai leis nepadidinant paties regionų finansavimo perskirstyti savo prioritetus, kad Europos lėšos būtų sutelktos didžiausią ekonomikos ir užimtumo augimą užtikrinančiuose projektuose.

Nuo šiol regionai galės naudotis Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) lėšomis jas kartu su savais ištekliais investuojant į būsto srities energijos vartojimo efektyvumą, taip plėtojant apšiltinimo arba saulės energijos plokščių įrengimo programas.

Sulėtėjusios Europos ekonomikos akivaizdoje mane džiugina nauja galimybė pagreitinti išmokas iš regioninės pagalbos fondų ir supaprastinti naudojimosi tais fondais taisykles, tuo siekiant padidinti likvidumą ir paskubinti naujų projektų įgyvendinimą tikrojoje ekonomikoje.

Būtina, kad *États généraux de l'Outre-mer*, kuris Prancūzijos užsienio departamentuose (DOM) yra atsakingas už naujų vietinių plėtros galimybių tyrinėjimą, skatintų atokiausių regionų vietos valdžios institucijas pasinaudoti suteiktomis galimybėmis nedelsiant optimizuoti Bendrijos politikos poveikį jų teritorijoms.

Csaba Tabajdi (PSE), raštu. – (HU) Dėl ekonomikos krizės keli šimtai tūkstančių Europos Sąjungos žmonių ir daugiau nei dvidešimt tūkstančių Vengrijos piliečių neteko darbo. Visose Europos šalyse nedarbas auga ne dienomis, o valandomis. Ekonomikos krizė vis labiau virsta užimtumo krize ir, pasak apklausų, šiuo metu Europos piliečiams didžiausią nerimą kelia tikimybė prarasti darbą. Pati veiksmingiausia Europos Sąjungos kovos su nedarbu priemonė yra Europos socialinis fondas, kurio taisyklės mes gerokai supaprastinome, kad užtikrintume greitą išmokų gavimą.

Europos Komisijos pasiūlyti pakeitimai padės sumažinti šios srities finansavimo biurokratinį aparatą ir pagreitinti išmokų gavimą. Nustatyta 50 000 EUR aukščiausia riba, anksčiau sutartos vienodo dydžio išmokos ir griežtas tikrinimas piktnaudžiavimo tikimybę sumažina iki minimumo. Šia priemone Europos Komisija dar kartą įrodė, kad, nepaisant ribotų finansų, kūrybiškumo ji tikrai nestokoja.

16. Vienos minutės pasisakymai svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkė. – Kitas klausimas – tai vienos minutės pasisakymai svarbiais politiniais klausimais.

Colm Burke (PPE-DE). – Ponia pirmininke, mūsų ekonomikos atkūrimui labai svarbi infrastruktūros plėtra. Kadangi praeityje būta kelių ir geležinkelių statybų, kurios padėjo paskatinti nusmukusią ekonomiką ir nuvedė į suklestėjimą, šiandien mes taip pat turime sutelkti dėmesį į informacijos ir ryšių technologijų infrastruktūrą – tai pagrindinė ekonomikos augimo varomoji jėga.

Taigi norėčiau atkreipti dėmesį į pasibaisėtiną Airijos padėtį dėl vadinamosios „skaitmeninės atskirties“. Kadangi vyriausybė ekonomikos klestėjimo metu ignoravo tokią padėtį, dabar Airijos kaimų teritorijose yra didelių sričių, kuriose ryšys neatitinka standartų, yra lėtas, o net 28 proc. atvejų plačiajuosčio ryšio apskritai nėra. Kaip užtikrinsime kaimo bendruomenių gerovę ir klestėjimą, jeigu nesuteiksime galimybių tai pasiekti? Kaip galėsime jauniems ūkininkams pasakyti, kad jie negali naudotis IKT plėtodami savo žemės ūkio verslą, nes mes paprasčiausiai nepasirūpinome ryšiu.

Mane džiugina nesenas Komisijos pareiškimas, kad bus skirta ES fondų lėšų šiam sunkumui įveikti. Baigdamas norėčiau pasakyti, kad mes negalime pamiršti tikslo panaikinti skaitmeninę atskirtį net ir dabar, kai siaučia ekonomikos krizė.

Justas Paleckis (PSE). – (LT) Krizė privalo pakeisti kiekvieno iš mūsų elgesį ir mąstymą. Krizės akivaizdoje Lietuvos, Latvijos, Airijos ir kitų valstybių parlamentų nariai susimažino sau algas, o tai reiškė ir tų šalių Europos Parlamento narių algų apkarpyimą. Rėžiamos prezidentų, ministrų ir kitų valstybės pareigūnų pajamos. Ir tai teisinga, kadangi reikia solidarumo, krizės našta neturi kristi ant silpniausių pečių. Po sunkiai ir ilgai, daugiau nei dešimtmetį, siekto kompromiso sumažinti Europos Parlamento narių algas iš karto būtų sunku. Tačiau kviesčiau kolegas dalį algos aukoti labdarai. Bent krizės laikotarpiui reiktų apkarpyti išmokas, skiriamas Europos Parlamento nariams. Dauguma kolegų, tikiuosi, palaikytų vertimo į visas 23 oficialiąsias kalbas skaičiaus sumažinimą, nes tai leistų sutaupyti šimtus milijonų eurų. Dabar ypač absurdiškai atrodo kelionės plenarinėms sesijoms iš Briuselio į Strasbūrą, kasmet kainuojančios 200 mln. EUR. Siekdami taupyti ir tausoti aplinką, turėtume atsisakyti tūkstančių tonų popieriaus švaistymo, pereiti prie elektroninio darbo posėdžiuose.

Marc Pannella (ALDE). – (FR) Ponia pirmininke, šiandien pradėdami darbą, mes tylos minute pagerbėme kasdienės sistemos, kuri šiandien kaip niekada anksčiau tapo tragiška, aukas – tai pabaigos neturinti sistema, kai skurdžius puola skurdžių, ieškodamas maisto ir darbo. Dėkoju, poniam pirmininke, už šią galimybę. Taip pat neseniai sužinojome, kad buvo rastos negyvos 94 moterys ir septyni vaikai.

Ponia pirmininke, problema lieka ta pati, kurią kartojame jau aštuonerius metus: ar įmanoma, kad neatsirastų pasekėjų, neįmanoma sužinoti priežasties, kada iš kosmoso matysime gėles savo balkonuose? Priežastys nežinomos, pasekmės nusikalstamos...

(Pirmininkė pertraukė kalbėtoją)

Sylwester Chruszcz (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, mane nuliūdino žinios apie praeitą savaitę Prahoje įvykusio balsavimo dėl nepasitikėjimo ministru pirmininku M. Topolīneku rezultatus. Čekija pirmininkauja Sąjungai nuo sausio 1 d. ir aš manau, kad šiandien galima drąsiai teigti, jog jos pirmininkavimas buvo vaisingas. Tikiuosi, kad taip pat šauniai bus dirbama ir likusius tris mėnesius. Laikau sukryžiuotus pirštus už draugus čekus ir visus projektus, kuriuos tikisi įgyvendinti pirmininkaujanti Čekija. Paskutinės žinios suteikia svarbios informacijos apie Rytų kaimynystės politiką ir priemones, susijusias su Europos energetikos saugumu.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Ponia pirmininke, Europos Teisingumo Teismas neseniai paskelbė sprendimą dėl Graikijos, kuri nustatė tą patį pensinį amžių vyrams ir moterims, dirbantiems visuomeniniame sektoriuje, dėl to moterų pensinis amžius išaugo nuo penkerių iki septyniolikos metų.

Tokie pokyčiai, už kuriuos atsako Graikijos vyriausybė ir Europos Sąjunga ir kuriuos aiškiai pasmerkė darbininkai, buvo sistemingai palaikomi nuo 1990 m. pradžios. Tai kenkia dirbančioms moterims ir yra žingsnis tiek vyrų, tiek moterų pensinio amžiaus didinimo iki 65 metų link, kaip buvo ką tik nustatyta prieš draudimą nukreiptuose teisės aktuose, taikuose nuo 1993 m. draudžiamiesiems asmenims, kuriuos patvirtino Naujoji demokratija ir Panhelenizmo socialistinis judėjimas, taip įgyvendindami Bendrijos teisės aktus.

Šis nepriimtinas sprendimas visiškai pakerta visuomenines, socialines šaknis ir socialinio draudimo sistemą viešajame ir privačiame sektoriuose. Pagal jį nacionalinė draudimo ir pensijų sistema yra greičiau profesinis, nei socialinis draudimas. Tai reiškia, kad nesuteikiama jokių garantijų dėl pensinio amžiaus, pensijos dydžio ir bendrų privilegijų.

Vienintelė išeitis dirbantiems vyrams ir moterims yra nepaklusti Europos Sąjungos ir jos institucijų sprendimams.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Ponia pirmininke, pagal interneto vartuose *eudebate2009* skelbiamą informaciją, tik 52 proc. europiečių pasitiki Europos Parlamentu kaip institucija. Palyginti su praėjusių metų duomenimis, pasitikėjimas sumažėjo 3 proc. Rinkėjų, kol kas neapsisprendusių, už ką balsuos per šių metų rinkimus į Europos Parlamentą, yra 50 proc. Tik 30 proc. apklaustųjų teigė ketinantys balsuoti rinkimuose. Rinkėjų, kurie neketina eiti į rinkimus, nes nemano, kad jų balsas ką nors pakeis, skaičius siekia 68 proc.

Norėčiau užduoti klausimą. Ar Europos Parlamentas planuoja kokią nors išpūdingą paskutinės minutės akciją, kuria įtikins žmones eiti balsuoti? Ar mes ketiname kaip nors išplėsti Europai skirtus informacijos kanalus? Mano šalyje nevyksta jokių diskusijų apie Europą. Ministras pirmininkas nesiima nieko, kad pakeistų padėtį. Ar visi ketina tik stovėti ir laukti?

Livia Járóka (PPE-DE). – (HU) Kitą savaitę visas pasaulis švęs Tarptautinę romų dieną, reiškiančią romų viltį būti pripažintiems ir priimtiems. Neseniai siaubingi poelgiai sujaudino visuomenę, o ekonomikos krizės

sukeltas neapibrėžtumas tik dar labiau blogina padėtį. Todėl mes esame atsakingi už išaugusio kraštinio skurdo problemų sprendimo suradimą.

Nepriimtini mėginimai pasinaudoti romų padėtimi savo politiniams išpuoliams ir kelti isteriją, užuot ėmusių tikrų veiksmų. Dėl visos žmonių grupės pavertimo atpirkimo ožiu ir tam tikrų etikečių kljavimo tampa neįmanomas profesinis mokymas ir pažeidžiami tiek romų, tiek gyventojų daugumos interesai. Kaip viena iš romų, šimtmečius kentusių dėl bendruomenės atskirties, aš atmetu bet kokią kolektyvinę kaltę, nepaisant to, ar kalbėsime apie romų, ar apie gyventojų daugumos ženklumą.

Ištisas bendruomenės apkaltinti nusikalstamu gyvenimo būdu ar rasizmu yra baisi klaida, pakertanti ES institucijų orumą, jeigu jos savo komunikatus grindžia nepatikrintais pranešimais ar nepagrįstais teiginiais. Nepriimtinas tam tikrų politinių jėgų siekis pateisinti save apeliuojant į istorines nuoskaudas arba persekiojamas grupes.

Romų getų problemą galima išspręsti tik pasitelkus Europos veiksmų planą, užtikrinantį kompleksinę pakartotinę integraciją ir neatidėliotiną atskirties regionų plėtrą.

Vasilica Dăncilă (PSE). – (RO) Ekspertų atliktas galimų pasaulinės maisto produktų rinkos problemų ir būtino maisto kiekio pateikimo visiems pasaulio gyventojams įvertinimas yra viena iš priežasčių permąstyti žemės ūkio paskirties žemės panaudojimo Europoje, ypač ES naujokėse (taigi ir Rumunijoje) būdą.

Šiuo atžvilgiu būtinas tikrovę atitinkantis Rumunijos teikiamų galimybių investuotojams, kurie domisi žemės ūkio sektoriumi (kuris, rodos, dabartiniu sunkmečiu jiems yra įdomiausias), įvertinimas. Apie tai kalbama Bukarešte išleistoje apybraižoje, kurios autoriai pastebi ryškų investicijų į Rumunijos žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemę augimą. Apybraižos autoriai tai aiškina tuo, kad sudėtinga ekonominė padėtis, kuri dabar yra pagrindinis rinkos bruožas, šiuos nuosavybės segmentus palietė mažiausiai.

Kita vertus turime nepamiršti, kad Rumunija vienu metu buvo viena svarbiausių javų augintojų Europoje, tačiau norint atgauti šį statusą reikia ūkininkus remiančios politikos, nukreiptos į Bendrijos lėšų, į kurias Rumunija turi teisę kaip valstybė narė, panaudojimą.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Libijos diktatorius M. Gaddafi Tarptautinį baudžiamąjį teismą apibūdino kaip „naują pasaulinio terorizmo būdą“. Norėčiau pirmininkaujančiai valstybei priminti, kad šie Rūmai padėjo paankstinti kovą (tai padarėme smurto nenaudojančioje radikalų partijoje) už Tarptautinio baudžiamojo teismo sukūrimą.

Manau, kad Libijos diktatoriaus žodžių negalime praleisti pro ausis jų griežtai nepasmerkę Parlamento ir Europos institucijų vardu. Mes turime kovoti už tai, kad nacionalinės suverenios valstybės paklustų įpareigojančiai tarptautinei teisei, pasisakančiai prieš genocidą, karo nusikaltimus, nusikaltimus prieš žmoniją, tarptautinei ir tarpvalstybinei teisei, pasisakančiai prieš absoliutines suverenas valstybes. Mūsų draugai Tibeto vyriausybėje tremtyje paprašė tą patį pasakyti vakar, savo posėdžio Užsienio reikalų komitete metu, ką šiandieniniame posėdyje apie Iraną pasakė Tautų kongresas: absoliutinės suverenios valstybės yra laisvės ir teisingumo priešai.

Andrzej Zapłowski (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, paskutinio Žemės ūkio komiteto susitikimo metu Komisijos narė M. Fischer-Boel cukraus sektoriaus reformą nurodė kaip vieną iš didžiausių bendros žemės ūkio politikos pasiekimų. Noriu Rūmams pranešti, kad pagal šią reformą Lenkija liovėsi būti cukraus eksportuotoja ir dabar yra įsipareigojusi importuoti apie 20 proc. cukraus. Per dvejus metus cukraus kaina išaugo 60 proc. Kyla klausimas, ar Komisijos narė ir jos kolegos smarkiai suklydo, ar tai buvo suplanuota strategija, kuria siekta užtikrinti, kad tam tikros šalys neštų daugiau pelno. Norėčiau nedviprasmiškai pareikšti, kad, kaip atrodo Lenkijos balsuotojams, bendra žemės ūkio politika yra smarkiai išbalansuota ir duoda naudos tik ES senbuvėms.

Petya Stavreva (PPE-DE). – (BG) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, gyvename dinamišku ir įtampos, pokyčių bei sunkumų kupinu laiku, o pastaruosius kelis mėnesius patyrėme ekonomikos krizę.

Vakar Europos Parlamento žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas priėmė pranešimą dėl papildomų išteklų skyrimo ūkininkams ir valstybių narių kaimo teritorijoms, kad šios galėtų susidoroti su krizės padariniais. Šiuo sunkmečiu Europos Sąjungos žemės ūkio sektoriui bus skirta 1,02 mlrd. EUR parama. Manau, kad Bendrijos ūkininkai ir kaimo vietovių gyventojai supras šios žinios svarbą visai vieningai Europai.

Investicijos į interneto infrastruktūrą, pieno produktų sektoriaus pertvarkymą, atsinaujinančius energijos šaltinius, biologinės įvairovės ir vandens išteklių apsaugą yra svarbiausias daugybės problemų šiuose

regionuose sprendimo būdas, suteikiantis alternatyvių galimybių čia gyvenantiems žmonėms. Galimybė dalį išteklių skirti kreditavimui ir garantijų fondams praktiškai padės įgyvendinti projektą.

Tikiuosi, kad Taryba ir Komisija parems Europos Parlamento pastangas užtikrinti reikiamą pagalbą milijonams žemės ūkio produkcijos gamintojų Bendrijoje.

Marusya Lyubcheva (PSE). – Ponia pirmininke, šiomis aplinkybėmis, kai Europos Sąjungoje siaučia ekonomikos krizė ir nedarbas, kyla rimtas vaikų išnaudojimo darbe pavojus. Deja, tokia kritinė padėtis kaip ši labiausiai paveikia moteris bei vaikus. Nepaisant solidžios teisinės bazės Europos lygmeniu ir puikių nacionalinių sprendimų, tai, kas vyksta tikrovėje (įskaitant ir šalį, kuriai aš atstovauju – Bulgariją), daugeliu atvejų nesutampa su teisės nuostatomis. Problema ypač liečia imigrantus ir romų bendruomenę. Greta priežiūros sustiprinimo ir Europos Sąjungos teisės aktų laikymosi reikia visais lygmenimis imtis prevencinių priemonių. Daug įmonių, nepaisydamos teisinių apribojimų, išnaudoja vaikus darbe. Valstybėse narėse galima suskaičiuoti tūkstančius darbo teisės pažeidimo atvejų. Europos Komisija privalo parengti tikslingas iniciatyvas, nukreiptas į kovas su vaikų išnaudojimu darbe ir pareikalauti, kad proceso metu būtų sugriežtintos priežiūros priemonės. Jeigu vaikų interesų apsaugą laikome Europos politikos dalimi, tai padaryti privaloma.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Ponia pirmininke, šiuose Rūmuose daugybę kartų kėlėme tokius klausimus kaip genocidas Čėčėnijoje, čėčėnų žudymas siekiant jų organus panaudoti transplantacijai, čėčėnių žaginimas. Šiuo metu vyksta sąmoningas Čėčėnijos kultūrinio paveldo naikinimas, griauinama čėčėnų kultūra, keliais šimtais metų senesnė nei rusų. Turiu omenyje ne tik rašytinius paminklus ir kasdienius objektus, kurių vieta būtų muziejuje, bet taip pat gyvenamuosius bokštus. Tai ypatingi statiniai, kokių niekur Europoje nerasi. Mes dažnai pabrėžiame, kad skirtumai praturtina mūsų kultūrą. Dabar viena mūsų kultūros atšakų nyksta tiesiog akyse ir mes tapsime vieno iš jos šaltinių ištrynimo iš istorijos liudytojai.

András Gyürk Gyürk (PPE-DE). – (HU) Po sausio mėn. dujų krizės bendra Europos energetikos politika pastarosiomis dienomis gavo dar vieną smūgį žemiau juostos. Austrijos įmonė OMV didžiąją dalį valdomų Vengrijos įmonės MOL akcijų pardavė Rusijos naftos bendrovei, kurios savininkas nežinomas ir kuri, remiantis naujausiais pranešimais, nepateisins ES lūkesčių dėl skaidrumo.

Tuo pačiu metu sunku įsivaizduoti, kaip toks sandoris galėjo įvykti be suinteresuotų vyriausybių žinios. Todėl galime teigti, kad netikėtas sandoris aiškiai įrodo valstybių narių santykių dvilypumą ir kartu yra įspėjimas. Europos Sąjungoje nėra prasmės kalbėti apie bendros energetikos politikos poreikį, jeigu valstybių narių veiksmai yra prieštaringi.

Jeigu ES negali pasiekti susitarimo dėl esminės svarbos energetikos politikos klausimų, ji ir toliau liks nesutarimų auka. Dėl to ir toliau augs Europos vartotojų pažeidžiamumas.

Catherine Stihler (PSE). – Ponia pirmininke, norėjau pranešti Parlamentui, kad šeštadienį bus pagerbtas septynių Britanijos kariškių, žuvusių Antrojo pasaulinio karo metu, atminimas, bus atidengtas paminklas Zillhausene, Vokietijoje. Jų lėktuvas buvo numuštas 1944 m. kovo 15–16 d. Šie kariškiai priklausė 97-ajai eskadrilei, kuri bazavosi Bourno karališkajame oro laivyne Kembridžsyre. Tai buvo William Meyer, Bernard Starie, Reginald Pike, Thomas Shaw, James McLeish, Archibald Barrowman ir Albert Roberts – jų atminimas bus pagerbtas šeštadienį.

Jie paaugojo savo gyvybes tam, kad mes šiandien galėtume džiaugtis laisve, todėl jų aukos derėtų niekada nepamiršti.

Norėčiau padėkoti Balingeno merui H. Reitemannui ir vietos tarybai už galimybę atidengti paminklą šių jaunuolių garbei. Taip pat norėčiau padėkoti Brettui ir Luellai Langevadams, pastačiusiems šį paminklą, ir 9-ajai Karališkojo oro laivyno eskadrilei, kuri šeštadienį į ceremoniją atsiųs du pilotus.

Noriu paminėti, kad James McLeish buvo mano senelio pusbrolis, todėl iškilnėse dalyvaus ir mano šeimos nariai.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Balandžio 5 d. Moldovoje vyks rinkimai. Šį rytą įvyko dujotiekio Ananiev-Tiraspol-Ismail sprogimas Transnistrijoje. Šio įvykio priežastis vis dar nežinoma, tačiau dėl jo nutrūko dujų tiekimas iš Rusijos į Balkanus.

Tikiuosi, kad šis įvykis neturės įtakos rinkimų rezultatams. Taip pat manau, kad tarp šių dviejų svarbių įvykių yra ryšys. Visiškai aišku, kad yra dedamos pastangos kurstyti neišsprendžiamus konfliktus regione, ypač Transnistrijoje. Europos Sąjunga turi rasti specialius, perspektyvius sprendimus dėl alternatyvių energijos

tiekimo maršrutų plėtros Juodosios jūros regione. Deja, praėjusios savaitės pabaigoje pasirašytas susitarimas tarp „Gazprom“ ir Azerbaidžano valstybinės naftos bendrovės stato į pavojų projektą „Nabucco“.

Todėl reikėtų skubiai sutelkti dėmesį į visus aspektus, susijusius su Europos Sąjungos energetinio saugumo sustiprinimu. Dėkoju.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Dunojus atlieka svarbų vaidmenį tiek ekonominėje ir socialinėje sanglaudoje, tiek Europos kultūros plėtroje. Europos Dunojaus komisija buvo įsteigta 1856 m. kovo 30 d., Paryžiaus konferencijos išvakarėse, o būstinė įsikūrė Galacyje, Rumunijoje. Tai buvo viena pirmųjų Europos institucijų, kurios tikslas buvo sukurti tarptautinę laisvos laivybos Dunojaus upe sistemą.

TEN-T 18 prioritetinga ašis, kurią sudaro Dunojus ir Meino-Reino kanalas, jungia Juodąją jūrą su Šiaurės jūra, todėl šis atstumas yra 4 000 km trumpesnis nei Roterdamo ir Konstantos uostus jungiantis kelias. Bendrijos politikoje Dunojui derėtų suteikti svarbesnę vietą. Aš siūlau kitos Europos Parlamento sesijos pradžioje paskirti tarpžinybinę grupę, kuri būtų atsakinga už Dunojaus klausimą.

Ateinančiais metais mums reikės suvienyti jėgas ir užimti bendrą poziciją nagrinėjant Dunojaus regiono plėtros klausimus. Mums reikia bendros Europos plėtros strategijos Dunojaus upės baseino atžvilgiu, kuri skatintų ekonomikos vystymąsi, transporto infrastruktūros plėtrą ir aplinkos apsaugą.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Prieš trejus metus Europos Parlamentas Sacharovo premiją įteikė politinių kalinių, sulaikytų Kuboje 2003 m. kovo mėn., žmonoms. Šios baltai apsirengusios moterys narsiai kalbėjo apie žmogaus teisių pažeidimus jų šalyje.

Europos Vadovų Taryba kelis kartus priėmė sprendimus dėl atviro dialogo su Kubos valdžios institucijomis pratęsimo, kuriuo metu primygtinai reikalavo laikytis pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių. Taryba taip pat priėmė sprendimą apie žmogaus teises kalbėti visur ir visada, oficialių vizitų metu bei kur tik įmanoma ir rengti susitikimus su demokratiška opozicija.

Turiu pasakyti, kad plėtros Komisijos nario L. Michelio oficialaus vizito metu, nepaisant prašymų, nebuvo surengtas nė vienas panašus susitikimas. Visa tai atrodo dar nesuprantamiau ir baisiau, kai žinai, kad Europos Komisijos vizitas Kuboje įvyko F. Castro režimo priešininkų šeštųjų suėmimo metinių dieną. Man kelia rūpestį tai, kad toje delegacijoje dalyvavo ir mūsų Parlamento pirmininko pavaduotojas.

.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Ponia pirmininke, praėjusių metų lapkričio mėn., Europos Parlamento socialistų frakcijos pageidavimu mes aptarėme Lenkijos laivų statybos pramonės padėtį. Nepaisant mūsų skirtumų susitarėme kreiptis į Komisiją ir Komisijos narę N. Kroes dėl sprendimų laivų statyklų padėčiai pagerinti, kad būtų išvengta jų uždarymo.

Praėjus keturiems mėnesiams padėtis buvo tokia: Lenkijos vyriausybė pernelyg lengvai pasidavė Komisijos spaudimui ir priėmė sprendimus, dėl kurių buvo pradėta pardavinėti pavienės laivų statyklų turto dalis pagal principą, kai didžiausią kainą pasiūlęs pirkėjas gali įsigyti pageidaujamą turtą. Šiuo metu laivai nebestatomi, dauguma darbininkų prarado darbą ir gavo tik simboliškas kompensacijas. Turint omenyje konkurencingumą Europos laivų statybos pramonėje, negalėjo įvykti geriau.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, praėjusios savaitės pabaigoje keliems šimtams Rumunijos piliečių nebuvo leista įžengti į Moldovos teritoriją. Daugeliui jų niekas nieko nepaaiškino. Kita vertus buvo pasitelkti keisčiausi paaiškinimai, pvz., kad keleiviai neturėjo dokumentų, įrodančių, jog nėra apsikrėtę ŽIV.

Tai beprecedentis piktnaudžiavimas savo galiomis. Jokių kitų Europos piliečių teisė laisvai judėti nebuvo taip šiurkščiai pažeista. Aš tikrai palaikau Moldovos piliečių keliones po Europą, tačiau protestuoju prieš tokį šiurkštų piktnaudžiavimą savo galiomis ir prašau Europos Komisijos ir Tarybos pareikalauti Kišiniovo valdžios institucijų pateikti pasiaiškinimą, kurio taip pat jau paprašė Rumunijos užsienio reikalų ministras. Dėkoju.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Norėčiau išreikšti pritarimą Komisijos iniciatyvai dėl projekto „Pasitarimas su Europos piliečiais 2009“. Šis projektas prieš rinkimus į Europos Parlamentą sutelkė visų 27 ES valstybių narių piliečius aptarti klausimą: „Koks turėtų būti Europos Sąjungos vaidmuo kuriant mūsų ekonominę bei socialinę ateitį globalizuotame pasaulyje?“.

Nacionalinis pasitarimas su Slovakijos piliečiais įvyko kovo 28–29 d. 2009 m. gegužės 10–11 d. Briuselyje vyks Europos piliečių aukščiausiojo lygio susitikimas, kuriame 27 nacionalinių pasitarimų metu atrinkti 150 dalyvių parengs galutinę Europos rekomendacijų versiją, kurią galės panaudoti kitos EP kadencijos nariai, kurdami Europos teisės aktus.

Aš tvirtai tikiu, kad tik diskutuodami su piliečiais susigrąžinsime jų tikėjimą Europos Sąjungos unikalumu. Kartu kviečiu žiniasklaidos atstovus objektyviau ir aktyviau teikti informaciją apie Europos Parlamentą, nes tai turės didelės įtakos rinkėjų dalyvavimui.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Šiandien Europos Parlamente įvyko konferencija keistu pavadinimu apie vadinamosios Vengrijos sovietų Respublikos panaikinimą. Niekada neegzistavo nei toks pavadinimas, nei tokia šalis.

Atmetu bet kokias politines nuostatas, nacionalistiniais sumetimais nacionalinės valstybės interesus pajungiančias istoriniams klausimams, susijusiems su valstybės ambicijų įgyti teritoriją teisinimu atgaline data.

Įsibrovimo į Vengriją, Rumunijos kariškių okupacijos ir 1918 m. lapkričio mėn. vykusių šalies grobstymų interpretavimas kaip regioninio stabilizavimo veiksnio čia, Briuselyje, Europos širdyje, Europos Parlamento narių prieglobstyje, yra paprasčiausiai nepriimtinas.

Taip pat vengrų bendruomenės Rumunijoje vardu griežtai prieštarauju ciniškam kolegų Rumunijos socialistų elgesiui, jų klaidinančiam viešųjų ryšių triukui ir pastangoms sukurti nacionalistiniais motyvais pagrįstą nuomonę.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) 2009 m. kovo 18–19 d. plėtros ir humanitarinės pagalbos Komisijos narys Louis Michel lankėsi Kuboje. Tai įvyko kaip tik per 75 opozicijos atstovų įkalinimo šeštąsias metines. Vizito metu Komisijos narys L. Michel nesusitiko su „baltosiomis moterimis“ ar kitais opozicijos atstovais.

Pagal Europos diplomatų suteiktą informaciją Komisijos narys L. Michel nepasinaudojo proga priminti žmogaus teisių arba sukakties. Kalbėdamas Kubos opozicijos radijuje L. Michel pasakė, kad datų sutapimas buvo apmaudi klaida ir kad jis nežinojęs, jog „baltosios moterys“ norėjo su juo susitikti.

Turiu pasakyti, kad Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas J. C. Martinez, kuris buvo oficialus Europos Parlamentui atstovaujančios delegacijos narys, taip pat nesusitiko su opozicijos atstovais, nors matėsi su Kubos šnipų, sulaikytų JAV, šeimų nariais. Taigi J. C. Martinez leido F. Castro režimui pasinaudoti jo vizitu ir susitikimu, kuriame jis dalyvavo, taip žiniasklaidos dėmesį nukreipiant nuo „baltųjų moterų“ veiksmų sukakties proga.

Pirmininkė. – Šis klausimas baigtas.

17. Prie Libijos krantų nuskendę migrantai (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl prie Libijos krantų nuskendusius migrantų,

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Ponia pirmininke, Europos Komisiją nuliūdino žinia apie sekmadienį Viduržemio jūroje, prie Libijos krantų, nuskendusį laivą, į Europą vežusį migrantus. Anot kai kurių šaltinių, laivu plaukė 257 žmonės, didžioji dalis jų dingo be žinios.

Komisija nori išreikšti užuojautą aukoms dėl šios katastrofos ir pyktį tragedijos akivaizdoje. Be jokios abejonės, katastrofą sukėlė ne vienas veiksnys, tačiau pagrindinė atsakomybė tenka toms nusikalstamoms organizacijoms, iš Libijos krantų siunčiančioms nelegalus į mirtį ir lobstančioms žmonių skurdo sąskaita. Komisija mano, kad šis fenomenas, kuris bėgant metams tik auga, yra netoleruotinas. Ji kviečia visas suinteresuotas šalis sutelkti pastangas ir padaryti tam galą.

Libijai čia gali tekti esminis vaidmuo. Libija turi kur kas ryžtingiau ir veiksmingiau įsipareigoti kovoti su jos teritorijoje veikiančiais prekeiviais, krante imtis nelegalų išvykimo prevencijos, surasti ir išgelbėti jos teritoriniuose vandenyse į nelaimę patekusius laivus, migrantams, kuriems to reikia, suteikti tarptautinę apsaugą, kaip tai numatyta įsipareigojimuose pagal 1969 m. AVO konvenciją dėl pabėgėlių apsaugos, kurią Libija pati pasirašė.

Per pastaruosius penkerius metus Europos Komisija ne vieną kartą prašė Libijos valdžios institucijų vykdyti įsipareigojimus ir, bendradarbiaujant su Europos Sąjunga ir jos valstybėmis narėmis, imtis veiksmingų

priemonių. Turiu pasakyti, kad Libijai siūlėme padidintą finansinę paramą, ir akivaizdu, kad Libijos valdžios institucijoms jos reikia norint pagerinti kovos su migrantų ir kita kontrabanda savo teritorijoje priemones bei sustiprinti pietinių sienų apsaugą. Libijos valdžios institucijos taip pat privalo išplėtoti migrantų priėmimo sistemą, atitinkančią tarptautinę teisę.

Teisybė, Europos Sąjunga pasiruošusi bendradarbiauti ir prisidėti užkertant kelią tokių laivų kelionei Viduržemio jūra ir, jei reikia, juos gelbėjant. Europos išorinių sienų agentūros „Frontex“ organizuojamos ir finansuojamos dvi jūrinės operacijos „Nautilus“ ir „Hermes“, kurios bus pradėtos ateinančiais mėnesiais, kainuos apie 24 mln. EUR. Komisija kviečia Europos Sąjungos valstybes nares bendradarbiauti jas įgyvendinant. Valstybės narės taip pat privalo praktiškai rodyti solidarumą Italijai ir Maltei, į kurias dažniausiai plūsta migrantų iš Libijos srautai. Be to, Libija turi vykdyti įsipareigojimus dėl pakartotinio nelegalių migrantų, kirtusių jos teritoriją, priėmimo.

Pastebėjome, kad Italijos valdžios institucijos mano, jog nuo gegužės 15 d. bus galima pradėti bendrą patruliavimą su Libijos laivynu Libijos teritoriniuose vandenyse, siekiant perimti nelegalius laivus arba suteikti jiems pagalbą. Mes džiaugiamės Italijos valdžios institucijų pagalba į šį tikslą nukreiptų Libijos laivyno galimybių plėtrai.

Tačiau Komisija mano, kad, be minėtų skubių priemonių, reikia imtis prioritetinių veiksmų visu šios problemos žmogiškuoju matmeniu. Migrantai, savo gyvybes patikintys jokių skrupulų neturintiems prekeiviams, dažniausiai yra nuo karo arba persekiojimų bėgantys žmonės. Tikimės, kad pastarųjų dienų įvykiai padės visoms valstybėms narėms suvokti šios problemos rimtumą ir kad mes kartu su valstybėmis narėmis ir remiant Europos Parlamentui paruošime Stokholmo programą, kurioje didelė prioritetų dalis bus skiriama migrantų problemos sprendimui pasaulio mastu. Problemos sprendimas pasaulio mastu reikalingas rengiant ilgalaikę strategiją, skirtą migrantų srautams valdyti, kurioje bus labiau atsižvelgiama į aplinkybes ir kilmės šalies reikalavimus.

Be to, tokia strategija leistų mums plėtoti dialogą su Afrikos partneriais, ypač vykstant Rabato procesui, plėtojant santykius tarp Europos Sąjungos ir Afrikos Sąjungos. Mes privalome kartu parengti bendrą atsaką į šiuos sunkumus ir pasinaudoti legalios migracijos suteikiama galimybe, kuri iš esmės galėtų tapti galimybe tiek Europai, tiek kilmės šalims. Ši strategija taip pat turi padėti sutelkti papildomus išteklius, didinant bendradarbiavimą su kilmės šalimis arba siekiant išardyti žmonių kontrabanda užsiimančias organizacijas ir oriai, gerbiant migrantų teises, sprendžiant jų klausimus.

Galiausiai ši strategija turi mums leisti veiksmingiau valdyti ir tvarkyti legaliai į valstybių narių teritorijas atvykstančių prieglobsčio prašytojų srautus, toliau pabėgėlių apsaugos plėtos galimybes sujungiant su bendradarbiavimu su trečiosiomis šalimis.

Ponia pirmininke, ponios ir ponai, prieš dvi savaites lankiausi Lampedusoje ir Maltoje. Turiu pasakyti, kad galėjau savo ausimis ir akimis įsitikinti tų žmonių, kuriuos rizikuoti savo gyvybe plaukiant jūra paragina jokių skrupulų neturintys kontrabandininkai, tragiškomis gyvenimo istorijomis. Manau, galiu teigti, kad mes, atsižvelgdami į paskutinį įvykį, privalome labai rimtai vertinti šias problemas ir kiekvienoje valstybėje narėje pažadinti problemos rimtumo ir masto suvokimą, šio fenomeno, kai pasibaisėtinomis aplinkybėmis rizikuojama žmonių gyvybėmis, suvokimą.

Todėl norėčiau padėkoti Europos Parlamentui už tai, kad pareikalavo, jog Komisija padarytų šį pareiškimą. Padariau tai taip gerai, kiek tai leidžia mano žinios ir įsitikinimai, ir noriu dar kartą pakartoti Parlamentui, kad asmeniškai įsipareigoju ateinančiais mėnesiais išvengti tokios tragedijos pasikartojimo.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra, PPE-DE frakcijos vardu – (ES) Ponia pirmininke, šiandien mes visi apgailėstaujame dėl tokios daugybės imigrantų žūties, kurie, nors ir atsidūrę beviltiškoje padėtyje, buvo kupini vilties, tačiau galbūt buvo apgauti. Tai nekaltos aukos, atsidūrusios padėtyje, kurios savanoriškai nepasirinko, tapusios primestų aplinkybių įkaitais. Problema man gerai žinoma. Daugybei žmonių, kurie nieko neturi, Viduržemio jūra ir Atlanto Kanarų pakrantė tapo pavojingu keliu į neegzistuojantį „Eldoradą“, kurį pasiekus laukia nusivylimas ir baidos.

Europos Sąjunga ir valstybės narės turėtų būtų jautresnės, jei nori išvengti panašių tragedijų pasikartojimo. Darome daug, be nieko nepasiekiamo. Rezultatai, kaip pamatėme Libijos pakrantėje, yra labai žiaurūs. Turėtume susimąstyti apie ribotą mūsų politikos veiksmingumą.

Stebuklingų receptų, kaip surasti veiksmingiausią sprendimą, nėra, tačiau mes turime atkaklią ir ryžtingą politiką. Turime paskatinti tvirtą bendradarbiavimą su kilmės ir tranzitinėmis šalimis politiką. Bendradarbiavimas ir pagalba turi būti išvien, kaip dvi tos pačios monetos pusės. Turime suderintu būdu

geriau organizuoti ir skelbti legalios imigracijos teikiamą naudą, net ir sunkmečiu. Pagal išsamias sutartis privalome bendradarbiauti su kilmės ir tranzitinėmis šalimis jų sienų apsaugos srityje. Taip pat turime sumaniai ir pasitelkę specialias pajėgas išvaikyti kontrabandininkus iš jų tinklų, kartu griežtindami paskirties šalių baudžiamąją teisę. Reikia geriau parengti Išorinių sienų fondą. 1 820 mln. EUR per septynerius metus akivaizdžiai nepakanka.

Taip pat reikia stiprinti „Frontex“ ir užtikrinti, kad įrangos katalogas CRATE (centralizuota turimos techninės įrangos apskaita) neliktų tik ketinimu, o taptų veiksminga priemone kritinės įtampos vietoms ar nelegaliai veiklai stebėti ir prižiūrėti.

Komisijos nary, operacijos „Nautilus“, „Hermes“ ir 24 mln. EUR reiškia dar didesnius įsipareigojimus ir dar daugiau įrangos. Reikia liautis kartojus „privalome“ ir prisiimti atsakomybę (su pasaulio pritarimu arba be jo).

Pasqualina Napoletano, PSE frakcijos vardu. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, mes kalbame apie daugiau nei 500 gyvybių netektį – tai didžiausia tragedija jūroje nuo Antrojo pasaulinio karo. Skaičiai sukrečiantys, Europa ir jos valstybių narių vyriausybės atrodo suglumusios. Kai kurios šalys, įskaitant Italiją, manė apsisaugojusios pasirašydamos dvišalius susitarimus, pvz., tokius kaip paskutinė sutartis su Libija – tačiau tai netiesa. Minėta sutartis apima labai įvairius klausimus, pvz., dėl kolonializmo metu padarytų nusikaltimų pripažinimo, dėl investicinių pažadų, taip pat įsipareigojimus dėl migracijos kontrolės. Šiandien atrodo, kad labai miglotos Italijos investicijos į Libiją vilioja tūkstančius jaunuolių iš Vakarų Afrikos. Nesunku nuspėti, kad jeigu žmonės negaus žadėtųjų 5 mlrd. JAV dolerių, atvažiuos patys.

Ką tuomet galėtume pasakyti apie Prancūzijos interesus Nigerijoje, susijusius su urano kaupimu, kurstančius karą tarp tuaregų ir taip darančius paslaugą žmonių kontrabandininkams? Ir visa tai vyksta dienos šviesoje, nesibaiminant viską fiksuojančių žurnalistų.

Tai reiškia, kad kai kurių valstybių narių vyriausybės žaidžia su ugnimi. Jeigu tai greitai nepasikeis, jeigu Europa neapsispręs veikti pagal teigiamą politiką, išlaikydama savo vertybes, nebepakaks vien tik išjungti televizoriaus garsą, kaip darome dabar. Viduržemio jūra virsta masiniu kapu, prasilenkdama su ją idealizuojančiais paveikslėliais. Nepamirškime, kad ši jūra yra susijusi su pačios Europos likimu.

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

Gérard Deprez, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, savo frakcijos vardu norėčiau išreikšti pagarbą šioms skurdo, nusikaltėlių išnaudojimo ir valstybių cinizmo aukoms. Tačiau užuojautos nepakanka. Reikia išdrįsti pažvelgti tikrovei į akis.

Pone pirmininke, tikrovė tokia, kad tikrosios Europos Sąjungos pietinės sienos priklauso nebe Europos, o Afrikos žemynui. Kai laivai palieka Afrikos krantus, nelaimingi keleiviai nebeturi pasirinkimo, drįstu sakyti, tarp mirties (jei aplinkybės bus nepalankios) ir nelegalaus imigranto statuso bei jį lydinčio skurdo, jeigu kartais netikėtai pasieks Europos krantus prieš juos pagaunant ir deportuojant, kas dažniausiai ir nutinka.

Pakartotinės tragedijos liausis tik tada, kai Europos Sąjunga igis galios ir noro su kilmės ir tranzitinėmis šalimis derėtis dėl tikros partnerystės sutarčių, kurias sudarytų mažiausiai trys dalys: patikima sienų apsauga, tačiau (tai labai svarbu) nedraudžianti legalios imigracijos, ir bendra plėtra. Pone pirmininke, kol neturėsime tokių sutarčių, kapinės jūroje tik augs, visiškai nepaisant mūsų menkos ir bejėgės užuojautos.

Hélène Flautre, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, kas buvo tie žmonės? Kiek jų buvo? Iš kur jie atvyko? Ar tarp jų buvo moterų, vaikų, pabėgėlių? Ar pakrantės apsauga sutrukdė laivų kelionę? Ar jiems pasipainiojo žvejai? Tiek daug klausimų, į kuriuos nėra atsakymų. Nežinoma, kiek žmonių gyvybių pareikalavo ši tragedija, tačiau aišku, kad šimtai jų prisijungė prie kitų tūkstančių, nugrimzdusių į Viduržemio jūros dugną.

Elkimės mandagiai, kaip ir elgiamės šįvakar, ir nekaltinkime oro sąlygų. Šimtai migrantų pasirinko išeivystę nežmoniškomis ir labai pavojingomis sąlygomis. Kodėl? Todėl, kad jie bėga iš nuniokotų regionų, nes ne tokie pavojingi keliai jiems uždaryti, nes jie dar neprarado vilties.

Taip, iš tikrųjų yra prieš imigraciją nukreiptų mechanizmų, skatinančių migrantus, bėgančius I nusiaubtų gimtinių, rinktis kur kas rizikingesnius maršrutus. Ar tik ne minėti pareiškimai apie bendrus Libijos ir Italijos patruliavimus paskubino laivų išvykimą Europos link?

Taip, Europą apsėdusi mintis stiprinti pakrančių apsaugą ir ryžtas didžiąją administracijos našta užkrauti trečiosioms šalims yra pavojingi. Pernelyg sureikšmintą teisę ir tvarka, pakrančių patruliai ir spygliuotos vielos tvoros neįveiks troškimo pabėgti.

Taigi klausimas yra toks: ar Europa iš tikrųjų pasirengusi prisiimti atsakomybę už tokio pasirinkimo pasekmes? Ne, ji nepasirengusi, todėl Komisijos ir valstybių narių prašau:

- pirma, padaryti viską, kas jų galioje, kad būtų surasti ir, jei įmanoma, išgelbėti jūroje dingę žmonės, ir ištirti laivo sudužimo aplinkybes;
- antra, iš naujo patvirtinti tarptautinę jūrų teisę, pagal kurią reikia gelbėti kiekvieną, patekusį į bėdą, o septyni Tuniso žvejai to nepadarė;
- trečia, sustabdyti visas derybas dėl migracijos klausimų su šalimis, kurios negerbia žmogaus teisių;
- ketvirta, gerbti kiekvieno žmogaus teisę išvykti iš šalies ir paprašyti tarptautinės apsaugos kitoje šalyje. Jūs teisūs, jūroje pradingę žmonės nėra nelegalūs imigrantai;
- penkta, padaryti galą suvaržytai visų politikai, kuri dažnai yra savavališka ir nesąžininga;
- ir galiausiai remiantis trečiųjų šalių vystymusi, atidžiai ištirti visas Europos Sąjungos politikas, apimančias kasybos išteklių grobstymą, žemės ūkio dempingą, susitarimus dėl laisvos prekybos, prekybą ginklais ir pataikūnišką bendradarbiavimą su despotais.

Giusto Catania, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, naujausias įvykis yra tik ilgai besitęsiančios gėdingos tragedijos pasekmė, kuri turėjo didžiulius atgarsius. Besistengiančių pasiekti mūsų krantus emigrantų mirtis jūroje, be abejonės, yra didžiausias gyvenimo pažeidimas, padarytas civilizuotoje Europoje. Šios tragedijos rodo, koks mūsų tvirtovės vaizdas yra baisus. Galbūt turime pradėti galvoti apie mūsų atsakomybę už vyrų ir moterų, kurių vienintelis siekis tebuvo rasti geresnį gyvenimą ir išvengti alkio ir karo, mirties.

Todėl turbūt turime išanalizuoti tai, kad asmenys žuvo Viduržemio jūros laivo avarijoje ne dėl nelegalios imigracijos priežastimi esančio mechanizmo anomalijos; greičiau ji yra numatoma Europos Sąjungos ir jos valstybių narių imigracijos politikos pasekmė. Žudynes Viduržemio jūroje sukėlė represijos filosofija, žmones grįžti atgal į jūrą verčianti politika, spygliuotos vielos palei mūsų pakrantes, Europos Sąjungos ir jos valstybių narių, įskaitant Italiją ir Maltą, įgyvendinama prohibicionistinė praktika imigracijos politikoje. Kito kelio, kaip patekti į Europą, nėra; jokių teisinių kanalų, kaip patekti į Europos darbo rinką arba rasti sakralios prieglobsčio teisės pripažinimą, nėra. Viltis yra patikėta audringoms Viduržemio jūros bangoms; teisės perduodamos į nesąžiningų valtininkų rankas, kurie yra vienintelis būdas arba bent jau labiausiai prieinamas būdas patekti į Europos Sąjungą. Tai yra tikroji prieš kelias dienas įvykusios mirties Libijos pakrantėje priežastis. Todėl per praėjusius dvidešimt metų dešimtys tūkstančių migrantų žuvo stengdamiesi pasiekti Europą; beveidžiai, nežinomi vyrai ir moterys tapo žuvų maistu.

Prašiau Pirmininko Hanso-Gerto Pötteringo pradėti šiandieninį posėdį paminint šias aukas tylos minute kaip gedulo ženklų. Dėkoju, kad jis patenkino mano prašymą. Manau, kad privalėjome taip pasielgti, bet akivaizdu, kad tai yra nepakankama. Tai rodo mūsų pasipiktinimą, bet turime bandyti šiuose Rūmuose sukurti politiką, konkrečią politiką, kuria bus pradėdama tvirtinti, jog niekada daugiau nebus žuvusiųjų Viduržemio jūroje.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Pone pirmininke, aš trumpai. Svarbu imtis veiksmų, todėl kartoju, ką Gérard Deprez teigė. Neturime naudotis šiuo pasauliniu požiūriu, partnerystės susitarimais, nes mums nepasiseks vienašališkai išspręsti problemų. Esu pakankamai laimingas pripažindamas, kaip jūs pabrėžėte, kad kaip europiečiai turime pareigų. Taip pat dėl nelegalios migracijos klausimo, turime rodyti atvirumą. Taip pat turime įgyvendinti savo pareigą priimti žmones, kurie bėga nuo persekiojimo ir karo.

Tačiau man tai pasakius leiskite pakankamai teisingai toliau pasakyti ir priminti Parlamentui, kad atsakomybė tenka taip pat daugeliui trečiųjų šalių, su kuriomis derybos yra labai sudėtingos. Ar tai reiškia, kad turime pasiduoti derėtis? Ne! Pvz., turime užtikrinti, kad pagaliau Libija turi prieglobsčio sistemą. Turime užtikrinti, kad Libija gali padėti mums sustabdyti daug kontrabandininkų, kurie verčia šiuos vargšus žmones prisiimti nereikalingą riziką. Asmeniškai girdėjau Maltos valdžios institucijos atstovus teigiant, kad Libija leido daugumai laivų palikti krantą baisiomis sąlygomis ir kad paskui Maltos karinis jūrų laivynas buvo priverstas išplaukti, ieškoti ir gelbėti vargšus žmones, kuriuos kontrabandininkai išnaudojo. Todėl iš tikrųjų turime prisiimti atsakomybę, bet tuo pačiu metu turime rodyti tam tikrą tvirtumą derybose su dauguma valstybių, kurios neįgyvendina savo tarptautinių įsipareigojimų.

Manau, kad pakanka mus visus suburti dirbti išvien, kad užkirstume kelią tokiems tragiškiems įvykiams.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

18. Bendrijos vizų kodeksas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Henriko Laxo pranešimas (A6-0161/2008) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, nustatančio Bendrijos vizų kodeksą (COM(2006)0403 - C6-0254/2006 - 2006/0142 (COD)).

Henrik Lax, pranešėjas. – (SV) Pone pirmininke, Bendrijos vizų kodeksu siekiama suderinti ir patikslinti vizų tvarką Šengeno zonoje. Kiekvienas besikreipiantis dėl vizos turi būti vienodai vertinamas, nepaisant Šengeno konsulato, į kurį jis arba ji kreipiasi. Gera administracinė praktika ir vertas pagarbos priėmimas turi būti užtikrinti, o tikrų keliautojų įvažiavimas turi būti palengvintas.

Taisyklės dėl reikalavimo pateikti vizų turėtojams savo pirštų atspaudus ir prašymus išduoti vizą pateikiančių asmenų perkelti priėmimą ir tvarkymą pasirinkimo įvedimo jau buvo anksčiau patvirtintos atskirame Baroness Sarah Ludford pranešime. Šios taisyklės, kaip neatskiriama šio kodekso dalis, buvo įtrauktos į Bendrijos kodeksą.

Dėkoju jums, Baroness Sarah Ludford, už jūsų glaudų bendradarbiavimą.

(SV) Šis pasiūlytas reglamentas turi būti priimtas bendro sprendimo tarp Parlamento ir Tarybos procedūra. Po beveik trejus metus trukusio darbo, kuriame buvo reikalingos intensyvios derybos su Taryba, man malonu kaip pranešėjui dabar turėti galimybę pateikti kompromisinį pasiūlymą, kuriam Taryba pritarė ir, tikiuosi, Parlamentas suteiks pritarimą.

Norėčiau ypač padėkoti pagalbiniais pranešėjams Ewai Klamt, Michaelui Cashmanui, Tatjanai Ždanokai ir Sylvia-Yvonnai Kaufmann už jų labai konstruktyvų bendradarbiavimą ir stiprų palaikymą derybose. Be vieningo komiteto palaikymo Parlamentas nebūtų pasiekęs tokio gero rezultato derybose. Taip pat norėčiau papildomai padėkoti Komisijai, kuri pateikė pagrįstą pradinį pasiūlymą, kurį buvo galima toliau tobulinti. Mano padėka taip pat skirta pirmininkaujančioms Prancūzijai ir Čekijai, kurios abi rodė norą pripažinti problemas, į kurias Parlamentas norėjo atkreipti dėmesį, ir galimybę pusiaukeleje sutikti Parlamentą.

Dėl Komisijos pasiūlymo kaip pradinio taško, visais kompromisiniais pakeitimais buvo rodomi dabartinės padėties pagerinimai, o jų pagrindu net prieš Kalėdas atsirado galimybė išspręsti sudėtingiausius klausimus su pirmininkaujančia Prancūzija. Žinoma, be mano gabių darbuotojų ir kolegų, komiteto sekretoriato ir politinių frakcijų pareigūnų atlikto nuostabaus darbo visas parengiamasis ir derybų procesas niekada nebūtų pavykęs. Norėčiau ypač šiltai padėkoti jiems.

Trys svarbiausi rezultatai, kuriuos pasiekėme: pirma, kad daugkartinė viza ne tik gali būti, bet privalo būti išduota, kai asmuo atitinka tam tikrus suderintus reikalavimus; antra, valstybės narės įsipareigojo sudaryti susitarimą atstovauti viena kitai, kad niekas iš prašymus išduoti vizas pateikiančių asmenų neturėtų neproporcingai sudėtingai keliauti norėdamas pasiekti kompetentingą Šengeno konsulatą; ir, trečia, sudaromas bendras tinklapis, kad būtų pristatytas suderintas Šengeno zonos vaizdas ir pateikta informacija dėl vizų išdavimui taikomų taisyklių.

Tai, kad vizos mokestis negalėjo būti nuo 60 EUR sumažintas iki 35 EUR, kelia nusivylimą. Tačiau ši nusivylimą mažina tai, kad, pvz., vaikai iki šešerių metų ir organizacijoms seminaruose, sporto arba kultūros įvykiuose atstovaujantys asmenys iki 25 metų gaus vizą nemokamai.

Norėčiau baigti, teigdamas, kad šia reforma įdiegiamos dvi priemonės, kurios bus labai svarbūs veiksniai taikant suderintas Šengeno taisykles, tampančias iš tikrųjų tikrove, ypač dėl vizos informacinės sistemos, kuri yra visos Šengeno šalys apimanti duomenų bazė ir kuri teiks informaciją konsulatams realu laiku apie tai, kas kreipėsi dėl vizos, kam suteikta viza, kieno prašymas išduoti vizą buvo atmestas arba vizos buvo atsiimtose, ir atnaujinant vietos institucinį bendradarbiavimą tarp Šengeno konsulatų skirtingose šalyse.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Pone pirmininke, Komisija teigiamai vertina Parlamento ir taip pat tam tikra prasme Tarybos įdėtas dideles pastangas. Šios pastangos turi suteikti mums galimybių pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą. Atsižvelgdamas į Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto patvirtintą pritarimą kovo mėn. vidury ir COREPER prieš kelias dienas, manau, kad dabar šis susitarimas buvo galutinai pasiektas.

Nors tekstas nėra tobulas ir neatitinka mūsų visų pradinių ambicijų, Komisija visiškai palaiko kompromisą. Turime pripažinti ir pagirti Europos Parlamento įdėtą pastangą pasiekti susitarimą dėl šio pasiūlymo per pirmąjį svarstymą ir prieš dabartinę įstatymų leidėjo kadencijos pabaigą.

Šiuo reglamentu bus nustatytos aiškesnės taisyklės dėl vizų išdavimo ne tik prašymus išduoti vizas pateikiantiems asmenims, bet taip pat ir valstybėms narėms. Šios taisyklės taip pat bus taikomos labiau suderintu būdu.

Komisija yra patenkinta, kad dėl Europos Parlamento palaikymo išsipareigojimas paaiškinti priimtų sprendimų dėl atsisakymo išduoti vizas prašymus išduoti vizas pateikiantiems asmenims ir jų teisės skusti sprendimo priežastis beveik liko nepakitęs nuo pradinio teksto pasiūlymo.

Šie procedūriniai užtikrinimai užkirs kelią priimti savavališkus sprendimus atsisakyti išduoti vizas. Jeigu šis susitarimas keltų abejonių, toliau turėtume iš esmės susitaikyti su trūkumais, pvz., nesuderinamumu dabartinėse taisyklėse, o tai yra kiekvieno nenaudai.

Norėčiau išreikšti savo džiaugsmą dėl sutarto kompromisinio pakeitimo, kuriuo bus pataisomi dabartinių taisyklių trūkumai ir nesuderinamumai. Žinoma, norėčiau padėkoti Henrikui Laxui ir Parlamentui. Esu įsitikinęs, kad šis naujas vizų kodeksas bus labai naudingas tiems, kurie keliauja garbingai.

Ewa Klamt, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Bendrijos vizų kodekso priėmimas reikš, kad ateityje Šengeno vizos – vizos iki trijų mėnesių buvimui – bus išduodamos pagal nustatytus vienodus kriterijus Šengeno zonoje. Šis žingsnis yra neatidėliotinai būtinas Europos Sąjungoje su atviromis sienomis. Tuo pačiu metu yra patikslinta valstybių narių atsakomybė dėl vizų prašymų tvarkymo. Paprastai prašymus išduoti vizas pateikiantys asmenys turi susisiekti su valstybe nare, kurioje yra jų pagrindinė paskirties vieta. Mano frakcija teigiamai vertina, kad reikalavimas ir procedūra dėl vizos išdavimo pagreitins daugumos žmonių įvažiavimą. Tokiu būdu su verslininkais, keliaujančiais į ES, bus elgiamasi teisingai ir, be to, poilsiautojams iš viso pasaulio – didžiausiai ES keliautojų grupei – tai bus naudinga.

Taigi ne tik sudarėme galimybes tvarkyti prašymus skubiai išduoti vizas, bet taip pat užtikrinome, kad saugumo patikrinimas užkirstų kelią piktnaudžiavimui. Pusiausvyrą tarp saugumo ir įvažiavimo palengvinimo nustatančia Vizų informacinė sistema valstybėms narėms suteikiama greita, tiesioginė prieiga prie visų atitinkamų duomenų, susijusių su vizų išdavimu. Tokiu būdu prašymų patikrinimas yra supaprastinamas tuo metu, kai dėl biometrinių tapatybės nustatymo priemonių, tai yra, nuotraukų ir pirštų atspaudų, vizų išdavimas bus saugesnis ateityje. Kompromisu tarp pranešėjo Henriko Laxo ir Tarybos atsižvelgiama į Parlamento pradinę poziciją, ir yra pasiektas taip pat didelės mano frakcijos daugumos pritarimas.

Norėčiau pasinaudoti šia proga ir pakartoti mano nuoširdžią padėką Henrikui Laxui už jo daugiau kaip trejus metus rodytą išsipareigojimą ir jo puikų bendradarbiavimą dėl šio labai sudėtingo dokumento, kuris suteikia Europos vizų politikai naujos atramos.

Michael Cashman, PSE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Henrikui Laxui už išskirtinį darbą, kurio jis ėmėsi. Man malonu sakyti, kad socialistų frakcijos vardu visapusiškai remsime jo pranešimą. Esame taip pat patenkinti, kad įgyvendinome daugumą mūsų tikslų.

Man taip pat malonu, kad dirbant su jumis, Henrikai Laxai, parodėte visiškai būtiną puikiam įstatymų leidėjui vaizduotę, perkeldamas save į asmens, siekiančio pasinaudoti paslauga, padėtį. Jūs visa tai nagrinėjote tokiu būdu. Todėl atsižvelgėte į vieno langelio principą, internetą, daugkartinę vizą ir vizų sumažinimą asmenims iki 25 metų – kaip norėčiau šia privilegija pasinaudoti – ir nagrinėjote, klausdamas, kaip tai gali būti naudinga piliečiui. Tai yra puikus pavyzdys kitiems esantiems Rūmuose. Dažnai nagrinėjame klausimus pateikdami pakeitimus, kuriais gali būti pagerintas tekstas ir galima nustatyti sąsajas, bet ar tai naudinga piliečiui? Tai visada būdavo jūsų metodas.

Man malonu teigti, kad turime daugkartines vizas. Taip pat turime klausimą dėl apeliacijos. Dirbau su – generalinio direktorato nariu – Janu dėl šio labai svarbaus principo, būtent jeigu jums atsisakoma išduoti vizą arba atsisakoma jus įleisti į Šengeno zoną, jūsų apeliacija negali sustabdyti proceso, bet institucija, kuri atsisako, privalo būti atskaitinga.

Dar kartą noriu padėkoti pranešėjui ir Komisijai, kad užtikrino čia to principo įtvirtinimą. Neturiu ką daugiau pasakyti, norėčiau tik padėkoti savo darbuotojams ir jūsų darbuotojams – o ypač Renaudui, kuris pelnė visuomeninį pripažinimą. Be savo darbuotojų niekada nesugebėtume padaryti darbo, kurį taip gerai atliekame. Tai buvo nuostabus trejų metų romanai ir, kaip dauguma trumpalaikių romanų, jis baigėsi.

Sarah Ludford, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, mano reglamentas dėl biometrinių vizų dabar yra įtrauktas į šį naują vizų kodeksą, todėl jaučiu, kad jis šiek tiek ir man priklauso. Tai susiję su Vizų informacine sistema, kurios pranešėja buvau.

Bendras rezultatas ne tik gerina vizų saugumą, bet, kaip kiti teigė, taip pat patogumą prašymus išduoti vizas pateikiantiems asmenims. Tai buvo Michaelo Cashmano Šienų kodekso tikslas. Todėl manau, kad Europos Parlamento nariai įgyvendino šiuos du tikslus.

Tikiuosi, kad biometriniai duomenys, gerinantys ryšio tarp prašymus išduoti vizas pateikiančio asmens ir dokumento patikimumą, reikš, kad mažesniai žmonių skaičiui nėra nepateisinamai atsisakoma. Henrik Lax smarkiai dirbo, kaip Michael Cashman sakė, dėl paslaugų gerinimo prašymus išduoti vizas pateikiantiems asmenims, o tokiu būdu dėl ES įvaizdžio. 99,9 proc. žmonių, kurie nori atvykti į ES, atvyksta dėl prekybos, kelionių ir turizmo, o mes jų norime, kadangi tai gerai verslui, bet jeigu jiems bus teikiamos blogos paslaugos ir su jais bus elgiama baisiai, tada jie nejaus šiltų jausmų ES.

Henrik Lax atliko didelį darbą.

Tatjana Ždanoka, Verts/ALE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, esame dėkingi Henrikui Laxui už jo geriausias pastangas siekiant kompromiso tokiam ambicingame projekte.

Verts/ALE frakcija vis dar mano, kad Parlamento pasiūlytas pakeitimas būtų geriausias sprendimas. Pvz., galėjo būti – ir bus – praktinių problemų vietoj mūsų pasiūlymo laisvai pasirinkti teikiant prašymus išduoti vizas, kai bus sprendžiamas klausimas dėl pagrindinės paskirties vietos.

Taryba pritarė valstybių narių išsipareigojimui tik bendradarbiauti. Deja, vizos mokestis bus 60 EUR vietoj Parlamento pasiūlyto 35 EUR. Galų gale yra nemažai atvejų, kai netaikomas mokestis ir jis sumažinamas vaikams, studentams ir aktyviam jaunimui.

Nors nebuvo galima pasiekti kompromiso dėl daugkartinių vizų pagal numatytąją taisyklę, bent jau dabar turime išsipareigojimą išduoti tokias vizas tam tikrais atvejais.

Teisė į apeliaciją dėl neigiamo sprendimo yra taip pat didelis žingsnis į priekį. Dabar daugelyje valstybių narių, tokios teisės nėra. Būdamas žmogaus teisių šalininku ypač dėkoju Henrikui Laxui už šią nuostatą.

Žinoma, tai, kad į pranešimą dėl vizų buvo įtrauktas pranešimas dėl biometrinių duomenų, mano frakcijai atrodė kaip musė tepale. Prieštaraujame tokiam plačiam biometrinių duomenų naudojimui.

Tačiau matome kai kuriuos pagerinimus vizų politikoje ir todėl pritarsime šiam pranešimui.

Sylvia-Yvonne Kaufmann, GUE/NGL frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, norėčiau pradėti pasiūlydama savo nuoširdžią padėką mūsų pranešėjui Henrikui Laxui už jo darbą. Nuo pradžios jis labai glaudžiai dirbo su pagalbiniais pranešėjais ir dėl jo atsидavimo neabejotinai pasiekė geriausią rezultatą Tarybos atžvilgiu.

Bendrijos vizų kodeksas yra būtinas, kad būtų labiau suderintas trumpalaikių Šengeno vizų tvarkymas, o, svarbiausia, pagerinta vizų išdavimo paslauga ir tokiu būdu sąmoningumas apie ES trečiosiose šalyse. Po daugiau kaip trejų metų darbo dėl Bendrijos vizų kodekso ir sudėtingų derybų su Taryba, pagaliau pasirodė galima pasiekti kompromisą. Nors, deja, kai kurie Parlamento reikalavimai nebuvo patenkinti, Bendrijos vizų kodekse vis dar yra daug pagerinimų, pvz., dėl bendradarbiavimo tarp valstybių narių. Svarbiausia, jis labai palengvina prašymus išduoti vizas pateikiančių asmenų padėtį, suteikiant jiems daugiau teisinio aiškumo ir kuriant skaidrumą.

Ypač svarbu, kad ateityje bet koks prašymo išduoti vizą atmetimas turi būti pateisinamas ir kad visi prašymus išduoti vizas pateikiantys asmenys turi teisę į apeliaciją, kai jų prašymai atmetami. Gaila, tačiau 60 EUR vizos mokestis nepasikeitė. Net jeigu ateityje dideliame žmonių skaičiui bus netaikomas vizos mokestis, šis 60 EUR mokestis greičiausiai bus neįperkamas dideliame skaičiui trečiųjų šalių piliečių ir tai, deja, reikštų, kad žmonės negali keliauti į Europos Sąjungą.

Galiausiai norėčiau pakartoti savo padėką pranešėjui ir visiems savo kolegoms nariams už jų puikų kelerių pastarųjų metų bendradarbiavimą ir pasveikinti Henriką Laxą su jo pranešimu.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Bendrijos vizų kodeksas apima procedūras ir sąlygas Šengeno vizų į valstybes nares išdavimui ir suderina galiojančias nuostatas dėl sprendimų atsisakyti, pratęsti arba panaikinti šias vizas.

Svarbu, kad valstybėms narėms, kurios neturi savo konsulato trečiojoje šalyje, atstovautų kita valstybė narė, kuriai atstovauja diplomatinės arba konsulinės įstaigos atitinkamoje trečiojoje šalyje. Kodekse turi būti atsižvelgiama į Bendrijos su šalimis, dalyvaujančiomis ypač Europos Sąjungos kaimynystės ir partnerystės politikoje, pasirašytus dvišalius susitarimus, kad būtų palengvintas prašymų išduoti vizas tvarkymas ir būtų taikomos supaprastintos procedūros.

Manau, kad valstybių narių teisė bendradarbiauti su komerciniais tarpininkais nebus naudinga supaprastinant procedūras dėl prašymų išduoti vizas tvarkymo. Todėl pagal kodeksą prašymus išduoti vizas pateikiantys asmenys turi asmeniškai prisistatyti teikdami savo pirmą prašymą, kad jų biometriniai duomenys galėtų būti užregistruoti. Taip pat yra galimybė iškviesti bet kurį prašymus išduoti vizas pateikiantį asmenį pokalbio, svarstant klausimą dėl Šengeno vizos suteikimo.

Šengeno vizos kodekso tikslas yra pristatyti ES suvienytą išorės liniją, vienodai vertinti prašymus išduoti vizas pateikiančius asmenis ir nurodyti aiškius kriterijus dėl lengvatų ir taisyklės dėl trečiųjų šalių skaičiaus. Taigi manau, kad man tinkama priminti jums, kad Europos Sąjunga turi padaryti viską, kas įmanoma, kad užtikrintų, jog trečiosios šalys vienodai vertintų valstybės nares, taikant vizos lengvatas tik tam tikroms valstybėms narėms. Tiesiog negalime turėti dviejų Europos piliečių klasių, kai jie nori keliauti, pvz., į Australiją arba Jungtines Amerikos Valstijas.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Pone pirmininke, norėčiau atsakyti Marianui-Jeanui Marinescu, kad aš, žinoma, dirbu, kad užtikrinčiau trečiųjų šalių abipusiškumą, o mano naujausia kelionė į Vašingtoną buvo iš dalies susijusi su šiuo klausimu.

O apskritai esu labai patenkintas, nes manau, kad Henrik Lax padarė labai gerą darbą ir kad jis buvo apdovanotas labai dideliu pritarimu. Aišku, norėčiau pridėti, kad taip pat turime strategiją, skirtą palengvinti vizų įsigijimą su daugeliu šalių, todėl labai tikiu šios strategijos vystymusi, kad kiek įmanoma būtų palengvintas vizų suteikimas ypač jaunimui iš trečiųjų šalių, nes manau, kad esame ypač suinteresuoti jaunimo įvažiavimo į Europą palengvinimu.

Dėkoju už šį gerą požiūrį, kuris suteikė mums galimybes parengti šį tekstą, ir taip suteikti naujos kokybės vizų politikoje, kuri bus labai įvertinta.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2009 m. balandžio 2 d., ketvirtadienį.

19. Vairavimo trukmės ir poilsio laiko vertinimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl vairavimo trukmės ir poilsio laiko vertinimo.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Pone pirmininke, ketinu perskaityti Komisijos pareiškimą dėl vairavimo trukmės ir poilsio laiko vertinimo.

Prieš dvejus metus 2007 m. balandžio 11 d. įsigaliojo Reglamentas (EB) Nr. 561/2006, pakeičiantis taisyklės dėl vairavimo trukmės ir poilsio laiko, kurios liko nepakitusios daugiau kaip dvidešimt metų.

Kadangi jis buvo priimtas, Komisija aktyviai stebėjo jo taikymą, įskaitant kelis susitikimus su valstybėmis narėmis, pramonės atstovais ir sąjungomis komitete ir įvairiose komiteto sukurtose darbo grupėse.

Netrukus Komisija paskelbs kas dvejus metus skelbiamą atskaitą dėl socialinių taisyklių įgyvendinimo. Viena iš preliminarinių išvadų – stebėsenos atžvilgiu valstybių narių dedamos pastangos ir investicijos turi būti padidintos, kad būtų pasiekti Europos teisės aktų nustatyti lygmenys.

Komisijos padarytos iniciatyvos apima gaires, kurios bus paskelbtos susitarime su valstybėmis narėmis ir kuriomis siekiama užtikrinti suderintą taisyklių dėl vairavimo trukmės ir poilsio laiko taikymą, pvz., kai vairuotojas turi nutraukti savo poilsio laiką dėl skubaus atvejo.

Komisija taip pat aktyviai dirba dėl skaitmeninio tachografo gerinimo. Sausio mėn. buvo priimtas priemonių paketas didinti sistemos saugumą. Todėl valstybės narės turi kurti specialius įrenginius tachografo stebėsenai.

Antras priemonių paketas, skirtas pritaikyti techninėms tachografo specifikacijoms, šiuo metu svarstomas komitetuose. Šios priemonės palengvins vairuotojams tachografų naudojimą, supaprastindamos ranka įrašomus įrašus.

Remdamasi šio Reglamento taikymo stebėjimu, Komisija sprendžia, kad daugiau kaip praėjusius dvejus metus nauji teisės aktai dėl vairavimo trukmės ir poilsio laiko buvo pažangūs. Todėl Komisija, suderinusi su valstybėmis narėmis, įtikino šalis, kurios yra pasirašiusios AETR (tarptautinių kelių transporto) susitarimą, įgyvendinti šias naujas taisykles nuo 2010 m. Tačiau, žinoma, valstybės narės tik turi užtikrinti, kad šios socialinės taisyklės yra suderintai taikomos Europoje.

Štai ką turėjau pasakyti Parlamentui Komisijos vardu, o dabar ketinu atidžiai išklausti įvairių Europos Parlamenti narių pastabų.

Corien Wortmann-Kool, PPE-DE frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, šiandien įvyko šio toks nesusipratimas dėl Komisijos pareiškimo, bet aišku, kad Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pateikti klausimai žodžiu buvo šiandieninio pareiškimo pagrindas. Nepaisant Komisijos pastangų, klausimams žodžiu turėjo įtakos vyraujantis didelis susirūpinimas dėl šio reglamento praktinio įgyvendinimo.

Jeigu tam tikroje šalyje vairuočiau dar vieną papildomą minutę, nes turėčiau patraukti savo automobilį, vėliau susidurčiau su ypač didelėmis baudomis skirtingose šalyse. Tai yra pavyzdys vienos iš problemų, su kuriomis susiduria vairuotojai ir transporto įmonės. Tai gali sukelti didžiules problemas, pvz., jeigu jūs nuvažiuojate tik keletą kilometrų toliau, kad pasiektumėte saugią automobilių stovėjimo aikštelę (kadangi Europoje visos automobilių stovėjimo aikštelės yra perpildytos) arba pasiekti gerą automobilių stovėjimo aikštelę naktį.

Esu patenkintas, kad pradėjote imtis įvairių veiksmų ir kad taip pat ketinate pristatyti savo ataskaitą. Prašyčiau šioje ataskaitoje atsižvelgti ne tik į nuostatų įvedimą, bet ir į patį reglamentą, ir tęsti plataus pobūdžio vertinimą, kuris suteikia galimybę sektoriuje pabrėžti nerimą keliančius klausimus, kuriuos aptariau. Plataus pobūdžio vertinimas yra tai, kas reikalinga, todėl galėtume atsižvelgti į tai, kur gali būti padaryti pagerinimai.

Iš tikrųjų, šių gairių nenaudingumas, kaip suprantu, yra tai, kad iki šiol jos neturi jokios teisinės galios valstybėse narėse. Jeigu vairuotojai pasikliauna šiomis gairėmis, jie gali būti palikti tuščiomis rankomis, nes jos nėra teisiškai galiojančios – o tai yra problema. Komisijos nary Jacquesai Barrotai, atsižvelgiant į jūsų šio klausimo supratimą, man malonu, kad šiandien pakeitėte Komisijos narį Antonio Tajani, ir nuoširdžiai tikiuosi, kad galite pažadėti mums šį plataus pobūdžio vertinimą.

Silvia-Adriana Țicău, PSE frakcijos vardu. – (RO) Europos reglamentai, reglamentuojantys darbo laiką, važiavimo trukmę ir poilsio laiką transporto operatoriams, susiję ne tik su socialinėmis sąlygomis kelių transporto sektoriuje, bet taip pat ypač su kelių saugumu.

Deja, Europos Sąjunga nesugebėjo padaryti pakankamai daug, kad sumažėtų kelių eismo įvykius. Reikia pripažinti, kad valstybės narės turi pagerinti kontrolę, kurią jos taiko tranzito transportui. Kaip pranešėja socialinėms sąlygoms nagrinėjau pirmą Europos Komisijos parengtą ataskaitą, kuri turėjo būti rengiama du kartus per metus. Deja, ji buvo uždelsta, bet šioje ataskaitoje pastebėjau, kad vienos valstybės narės viršijo praktiškai mažiausią privalomo atlikti patikrinimo normą, o kitos valstybės narės neįgyvendino šių įsipareigojimų.

Man malonu, kad Mathieu Groscho pranešime dėl patekimo į rinką sugebėjome kartu su Europos Sąjungos Taryba parengti kompromisinį tekstą, būtent prašėme, kad visi eismo patikrinimai nebūti diskriminuojantys pilietybės arba transporto operatoriaus gyvenamosios vietos šalies pagrindu.

Komisijos nary, mums tikrai reikia saugių automobilių stovėjimo aikštelių zonų. Pranešimo dėl saugių automobilių stovėjimo aikštelių zonų prie sienos tarp Europos Sąjungos ir Rusijos kūrimo projektas buvo parengtas, bet, deja, šios automobilių stovėjimo aikštelių zonos nėra pakankamos. Valstybės narės turi daugiau investuoti į saugių automobilių stovėjimo aikštelių zonas, nes, deja, 40 proc. transporto operatorių apiplėšimų vyksta automobilių stovėjimo aikštelių zonose.

Taip pat padarėme biudžeto pakeitimą, kad galėtume paskirstyti pinigų saugių automobilių stovėjimo aikštelių zonų kūrimui. Manau, kad sąlygos, reglamentuojančios vairavimo trukmę ir poilsio laiką, gali būti įgyvendintos tik jeigu kursime sąlygas transporto operatoriams, o šie sudarytų sąlygas šias sąlygas įgyvendinti.

Eva Lichtenberger, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, mano kolega iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pasakė, kad sektoriui kelia nerimą aplinkybė, jog jeigu kažkas važiuoja tik vieną minutę ilgiau, jis arba ji turi už tai vėliau sumokėti.

Deja, – mano nuomone, – galiu nuraminti. Pirmą, patikrinimai valstybėse narėse yra visai negriežti, nes dauguma valstybių narių laisvai įgyvendina arba ignoruoja savo stebėsenos įsipareigojimus. Antra, traukimas

baudžiamojon atsakomybėn šioje srityje yra labai naujas dalykas, nepaisant to, kad padėtis yra pražūtinga. Kai, pvz., vairuotojas, kuris dirbo 38 valandas be pertraukos, yra sustabdomas greitkelyje Inntal, niekas negali tvirtinti, kad jis nepajėgė rasti automobilių stovėjimo aikštelės; vietoj to darbdaviai dažnai daro spaudimą vairuotojams važiuoti tol, kol jie gali palūžti. Tai pavojinga visiems kitiems kelių naudotojams. Neturiu išsamiai aiškinti apie eismo įvykių, įskaitant sunkiasvorių transporto priemonių, svarbą.

Žinoma, tai taip pat yra vietos gyventojų rūpestis, nes kai kurios iš šių transporto priemonių taip pat gali gabenti pavojingus krovinius, kurie tada sukelia žalą. Todėl manau, kad nepaprastai būtina, svarbi ir tinkama stebėseną šioje srityje yra būtina!

Antra, manau, kad valstybėse narėse, ypač dėl skaitmeninio tachografo įvedimo, tęsiasi labai ilgas įgyvendinimas, o laikas eina lėtai, bet užtikrintai, kad būtų sudarytos sąlygos norintiems vykdyti stebėseną – vairuotojų, vietos gyventojų, kitų kelių naudotojų ir kelių eismo saugumo apskritai naudai – kad galiausiai tai būtų padaryta veiksmingiau.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, pagaliau reglamento dėl vairavimo trukmės ir poilsio laiko veikimas yra plenarinio posėdžio darbotvarkėje. Kadangi reglamentas įsigaliojo, pasipylė nusiskundimai dėl šio reglamento taikymo – dažnai girdimi žodžiai yra „neaiškus“ ir „neprotingas“. Šiuo atžvilgiu turi būti imamasi veiksmų. Reglamentas turi būti persvarstytas ir skubiai. Kas turi būti pagerinta? Teisės aktai turi būti nuspėjami.

Nepritariu visų sankcijų suderinimui. Tai turi priklausyti valstybių narių kompetencijai. Tačiau pritariu aiškiai, nuspėjamai, pagrįstai sistemai. Tai yra vienintelis būdas išvengti baudų, kurios yra absurdiškai didelės ir nepagrįstos, apimančios nepaprastai ilgą sprendimo priėmimo procedūras. Pagal galiojančius teisės aktus yra pakankamai vietos metodui, kuriuo diskriminuojami užsienio sunkvežimio vairuotojai ypač Europos keliuose, o tai yra nepriimtina. Ši problema ganėtina paprastai rodo rimtą vidaus rinkos iškraipymą.

Galiausiai mažas galiojančio reglamento dėl vairavimo trukmės ir poilsio laiko absurdiškumo pavyzdys. Per Prancūziją važiuojančiam vairuotojui buvo skirta 750 EUR bauda už tai, kad jis penkiolika minučių sutrumpino savo viso poilsio laiką. Be to, prireikė šešių valandų baudai paskirti. Tai reiškė, kad vairuotojas negalėjo pakrauti ir iškrauti krovinių tą dieną ir dėl to kilo visos su tuo susijusios pasekmės. Dėl baudos už penkiolika minučių pažeidimą buvo patirti realūs maždaug 1 750 EUR nuostoliai.

Komisija turi laikytis daug tvirtesnės pozicijos valstybių narių kaltės už tokį vidaus rinkos iškraipymą atžvilgiu. Kaip olandas pirmiausia mėtau pietų kryptimi.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Labai svarbu vairuotojams laikytis reglamentų dėl vairavimo trukmės ir poilsio laiko, kad būtų išlaikytas aukštas saugumo Europos keliuose lygis ir apsaugoti keleiviai.

Europos Komisija priėmė priemonių paketą 2009 m. sausio mėn., kad užkirstų kelią netinkamam tachografo naudojimui ir sustiprintų valstybių narių pasirinkimą, kaip tikrinti vadovavimąsi reglamentais dėl vairavimo trukmės ir poilsio laiko. Šios priemonės yra teigiamai vertinamos, nepaisant daugelio problemų, kurios kilo ilgainiui dėl darbo laiko registruojančių sistemų, pirmiausia dėl skaitmeninių tachografų, taip pat dėl to, kad galiojančių teisės aktų nuostatos buvo vertinamos kaip nelanksčios ir sunkiai įgyvendinamos.

Manau, kad vienas iš svarbiausių aspektų, kurį Komisija turi turėti omenyje, yra Direktyvos Nr. 22/2006 perkėlimo į valstybių narių nacionalinius teisės aktus ir valstybių narių nuostatų, parengtų Reglamento Nr. 561/2006 19 straipsnio pagrindu, vertingumas. Rumunija įvykdė savo įsipareigojimą šiais aspektais, bet vis dar yra valstybių narių, kurios nebaigė šio proceso, todėl kilo problemų tinkamai taikant sankcijas tarptautiniu pagrindu ir renkant baudas dėl teisės aktų pažeidimų.

Turėdamas omenyje šešias mėnesines valstybių narių ataskaitas šiuo paskutiniu referenciniu laikotarpiu ir gausius vežėjų nurodytus sunkumus, raginu Europos Komisiją išnagrinėti galimybę persvarstyti Reglamentą Nr. 561/2006.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Pone pirmininke, aptariame poilsio laiką ir darbo laiką kelių transporto vairuotojams ekonomikos krizės vidurio laikotarpiu. Tūkstančiai transporto priemonių nedirba, nes nėra jokio darbo. Tas pats taikoma vairuotojams. Be to, labai daug įmonių tampa finansiškai negyvybingos. Georg Jarzembowski, Corien Wortmann-Kool ir kiti už šį klausimą atsakingi nariai buvo visiškai teisūs iškeldami tris klausimus, būtent sistemos sunkumą, jos patikimumo arba nepatikimumą ir iki šiol taikomų apribojimų nustatymo praktiką.

Nėra jokių mokslinių įrodymų, kad lankstesnis įgyvendinimas, kuris tam tikromis aplinkybėmis galėjo net leisti pailginti darbo laiką tam tikrą savaitę, neigiamai veiks kelių saugumą, ypač kai eismas mažėja. Atvirkščiai, daugiau negu tikėtina, kad šio sektoriaus atečiai grės griežtas apribojimų įgyvendinimas ir taip pat iš jo išplaukanti naujos naštos taikymas kelių transportui. Ypač norėčiau atkreipti dėmesį į Eurovinjetę ir į sąnaudų priskyrimą vidinėms sąnaudoms. Tema yra iš tikrųjų verta diskusijų, o aš laukčiau Komisijos nuomonės šiuo klausimu.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, atidžiai klausiau, ką kiekvienas sakėte.

Teigčiau, kad šis reglamentas yra savo „išibėgėjimo“ laikotarpyje, – kadangi kalbame apie transportą, – o akivaizdu, kad tai yra labai svarbu dėl kelių eismo saugumo ir taip pat dėl socialinių priežasčių. Norėčiau šiek tiek užtikrinti tuos, kurie išreiškė savo susirūpinimą profesija. Komisija žino apie Europos Parlamento ir Tarybos priimto reglamento įgyvendinimą palaipsniui. Ji palaiko kontaktus su socialiniais partneriais, ekspertais valstybėse narėse, kad reglamentas galėtų būti palaipsniui suderintas pagal aiškinimo būtinumą.

Tiesa, kad Komisija priėmė 2009 m. sausio 30 d. direktyvą, kuria derinami pažeidimų apibrėžimai ir kad, kalbant apie nuobaudas, ji ketina paskelbti atskaitą šia tema, kaip reikalaujama Direktyvos Nr. 2006/22 10 straipsnyje nustatyta tvarka. Šia ataskaita bus parodoma, kad baudos, bet taip pat ir būdas, kaip pažeidimai yra klasifikuojami, yra valstybėse narėse skirias.

Tuomet tai yra pirmas pastebėjimas.

Atsakydamas Corien Wortmann-Kool, kuri minėjo būtinumą vairuotojams rasti saugią vietą pastatyti automobilį ir kovojo už daugiau tokių vietų, pasakysiu, kad reglamente leidžiama vairuoti ilgesnį laiką, siekiant rasti saugią vietą automobiliui pastatyti.

Tiesa, ką Bogusław Liberadzki pasakė, jog neturime per daug apriboti sektoriaus, bet taip pat žinote, kad tikslas yra sudaryti sąlygas šiam sektoriui išvengti saugumo pavojų, o tai yra būdas suteikti vairuotojams šios tokios apsaugos nuo tam tikrų pavojų, su kuriais jie susiduria. Eva Lichtenberger priminė mums šių nuostatų dėl kelių eismo saugumo svarbą.

Marian-Jean Marinescu, manau, kad nuolat bandome įvertinti įgyvendinimą, bet tiesa, kad šiuo metu negalime ir vėl svarstyti teisės aktų nuostatų. Turime leisti, kad šių reglamentų pagrindu susiformuotų nauji įpročiai, t. y. įpročiai, kurie, esu įsitikinęs, bus naudingi visam sektoriui, nes jie šiek tiek geriau suderins darbo sąlygas, užtikrinant pagarbą vairuotojų privačiam gyvenimui ir geresnį saugumą.

Tai yra viskas, ką turiu pasakyti. Žinoma, perduosiu jūsų pastabas savo draugui Antonio Tajaniui, kad jis galėtų užtikrinti, jog šis įvertinimas bus tęsiamas arčiausiai piliečių esančiu lygmeniu ir atsižvelgiant į visus padarytus pastebėjimus, o ypač, pone pirmininke, į skirtingai kalbėjusių narių ši vakarą išsakytas pastabas.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

PIRMININKAVO: GÉRARD ONESTA

Pirmininko pavaduotojas

20. Farmakologiškai aktyvių medžiagų leistinių likučių kiekio nustatymas gyvūninės kilmės maisto produktuose (diskusijos)

Pirmininkas. – Antras klausimas yra Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto rekomendacija dėl antrojo svarstymo dėl Tarybos bendrosios pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, nustatantį Bendrijos farmakologiškai aktyvių medžiagų leistinių liekanų kiekių nustatymo gyvūninės kilmės maisto produktuose tvarką, panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2377/90 ir iš dalies keičiantį Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/82/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 726/2004 (15079/2/2008 – C6-0005/0009 – 2007/0064(COD)) (Pranešėja: Avril Doyle) (A6-0048/2009).

Avril Doyle, pranešėja. – Pone pirmininke, ar galėčiau pradėti, padėkodama visiems savo pagalbiniais pranešėjams, iš tikrųjų ir pirmininkaujantiems Prancūzijai, kad pavyko susitarti per antrąjį svarstymą?

Tai yra ganėtinai techninis pasiūlymas, kadangi juo siekiama atnaujinti galiojantį ES režimą, kurio svarbiausias tikslas – apsaugoti visuomenės sveikatą, užtikrinant, kad gyvūninės kilmės maisto vartotojų nepasieks

farmakologiškai aktyvių medžiagų ir biocidinių produktų likučiai. Tai pasiekama nustatant saugumo ribą arba didžiausius leistinus kiekius (DLK) aprobuotoms medžiagoms ir uždraudžiant medžiagas, kurios yra pavojingos arba kurių saugumo lygis negali būti mokslškai nustatytas.

Vien tik DLK vartotojai nebus apsaugoti. Vartotojai yra tiesiogiai apsaugoti, nustatant tam tikrą išlaikymo laikotarpį prieš skerdimą ir įsteigiant kontrolę jam stebėti. Praktikoje išlaikymo laikotarpiai nustatomi naudojant didelio saugumo veiksnį, kurie atspindės turimų duomenų kiekį dabartiniame produkto perdirbimo etape.

Pasiekėme susitarimą dėl pagrindinių klausimų. Visų pirma atskiroms rūšims nustatyta DLK ekstrapoliacija; antra, ES DLK paketas yra priimtas *Codex Alimentarius* tarptautiniu mastu; ir, trečia, kuriamos sistemos, nustatančios DLK iš trečiųjų šalių importuojamam maistui.

Sugebėjome patikslinti priemones, kurių būtina imtis, kai neleistinos medžiagos aptinkamos ES pagamintame maiste arba iš trečiųjų šalių importuojamame maiste, taip pat kaip patikslinti kontrolės atskaitos taškų (KAT) peržiūros pagrindus: t. y., didžiausias kiekis, nustatytas kontrolės tikslu bet kokiai draudžiamai medžiagai atsižvelgiant į bet kokius naujus duomenis.

Klausimas dėl DLK nustatymo tam tikriems biocidiniams produktams, pvz., gyvūnų aplinkoje naudojamoms dezinfekavimo priemonėms, taip pat buvo suderintas, ypač jų leidimo ir jų dokumentų finansavimo aspektais.

Farmakologiškai aktyvios medžiagos DLK nustatyti reikalingas brangus toksikologijos ir metabolizmo tyrimų duomenų paketas. Tai yra per brangu tam tikroms mažiau įprastoms maisto rūšims, vadinamosioms „smulkioms rūšims“, kadangi veterinarinių vaistų rinka – vadinamajam „smulkiam naudojimui“ – yra maža. DLK nustatymas yra pirmas žingsnis, kuris turi būti įgyvendintas prieš reguliavimo institucijoms pateikiant prašymus suteikti leidimą maistui skirtos rūšies farmakologiškai aktyvioms medžiagoms.

Taip, šis smulkaus naudojimo / smulkios rūšies (angl. MUMS) klausimas yra problema, kurią būtina skubiai spręsti, nes ji kelia galimus gyvūnų gerovės ir maisto saugos klausimus. Veterinarai turi pareigą rūpintis ir visada mėgins gydyti sergantį gyvūną. Pagal dabartinius teisės aktus jie dažnai verčiami griebtis nelicencijuotų vaistų.

DLK trūkumas taip pat neleidžia valdžios institucijoms nustatyti vaistų tinkamo išlaikymo laikotarpio. Dabartiniame DLK reglamente nereikalaujama, kad DLK būtų nustatyti atskiroms rūšims. Vadovaudamasis pradiniu atsargumo metodu Europos vaistų vertinimo agentūros veterinarinių vaistų komitetas (VVK) nustato DLK atskiroms rūšims. 1997 m. ir praėjus penkeriems metams VVK persvarstė visus nustatytus DLK ir nusprendė, kad nebūtina nustatyti DLK atskiroms rūšims, nes DLK kai kurioms medžiagoms yra neretai panašūs arba identiški. Tais pačiais metais VVK išleido gaires dėl DLK nustatymo smulkioms rūšims. Jis apibrėžė smulkias maistui skirtas rūšis kaip visas rūšis, išskyrus galvijus, kiaules ir naminius paukščius, ir jos apėmė lašišines rūšis.

Tai sudarė sąlygas vykdyti ekstrapoliaciją nuo tos pačios šeimos pagrindinių rūšių iki smulkių rūšių, nuo atrajojančių iki atrajojančių rūšių, nuo žuvų iki žuvų rūšių, nuo vištų iki kitokių naminių paukščių. Po aštuonerių metų patirties, t. y. 2008 m., VVK išleido naujas gaires – Rizikos analizės metodas veterinarinių vaistų likučiams gyvūninės kilmės maiste. Jose apibūdinama rizika, pagrįsta DLK nuo vienos arba keleto rūšių iki papildomos rūšies medžiagos ekstrapoliacijos metodo. Šios gairės leidžia vykdyti DLK ekstrapoliaciją iš duomenų pagal tris pagrindines rūšis iki visų rūšių, jeigu DLK rinkinys trims pagrindinėms rūšims yra panašus arba identiškas.

Šiame prieš mus esančiame persvarstyame tekste tiesiog nustatomas teisinis pagrindas dabartinei ekstrapoliacijos praktikai veterinarinių vaistų tinkamumo ir gyvūnų apsaugos naudai.

Du pakeitimai specialiai skirti specialių arklinių šeimos gyvūnų rūšies vaistų prieinamumo (turiu pasakyti, suinteresuotumo) trūkumui terapinių ir gerovės poreikių srityje, įskaitant sąvoką „naudinga sveikatai“, o ne tik reikalavimą, kuris yra „būtinasis“ pridėdant vaistus prie tikslaus arklinių šeimos gyvūnų medžiagų sąrašo, nurodyto Veterinarinių vaistų direktyvoje. Aiškiai apibrėžtomis aplinkybėmis tam tikri arklinių šeimos gyvūnams naudojami produktai neturi turėti DLK, bet jiems bus taikomas šešių mėnesių išlaikymo laikotarpis.

Galbūt yra deklaracija, – ar galiu paprašyti pirmininko vardu, – kurią Komisijos narys ketina įtraukti į protokolą: prisimenu prieš kelis mėnesius vykusią diskusiją dėl šio klausimo dėl Veterinarinių vaistų direktyvos persvarstymo.

Günter Verheugen, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (DE) Pone pirmininke, ponai ir ponios, teisės akto dėl farmakologiškai aktyvių medžiagų leistinių likučių gyvūninės kilmės maisto produktuose persvarstymas yra svarbi Europos Komisijos iniciatyva. Jos tikslas – apsaugoti vartotojus nuo vaistų likučių maisto produktuose, taip pagerinant galimybę gauti veterinarinių vaistų Bendrijoje. Tai yra taip pat svarbi Komisijos teisės aktų supaprastinimo programos dalis.

Praėjusių metų spalio 21 d. Taryba ir Parlamentas sudarė susitarimą, kurį atspindi dabartinė bendroji pozicija. Todėl dabar turime bendrąją ne tik Tarybos ir Parlamento, bet ir Komisijos poziciją. Esu sužavėtas, kad Komisija sugebėjo įtraukti Europos Parlamento ir Tarybos pakeitimus, kadangi jais išlaikoma pradinio Komisijos pasiūlymo dvasia ir esmė.

Taigi, Komisija visiškai pritarė bendrajai pozicijai savo šių metų sausio 8 d. komunikate Europos Parlamentui. Bendrosios pozicijos priėmimas sudarys sąlygas dabar šį dokumentą sėkmingai parengti iki šios parlamentinės kadencijos pabaigos.

Jo parengimas dabartinės bendrosios pozicijos pagrindu leis maisto kontrolės ir veterinarinių vaistų srities dalyviams kasdien sėkmingiau dirbti gyvūnų gerovės ir vartotojų apsaugos Bendrijoje naudai. Šie žmonės laukė teisės akto dėl likučių persvarstymo labai nekantriai ilgą laiką, manau, jie laukė ištis ilgai ir gali būti patenkinti, nes dabar sprendimas buvo rastas.

Labai gerai žinau ypatingą galimybės gauti veterinarinių vaistų svarbą. Todėl nepaisant pažangos, kurią dabartinis Reglamentas dėl farmakologiškai aktyvių medžiagų likučių išreiškia, Komisija pristatys problemų, kurios kilo dėl Direktyvos dėl veterinarinių vaistų taikymo 2010 m., vertinimą, o prireikus taip pat pristatys naujus teisės aktų pasiūlymus šiuo klausimu.

Norėčiau pasinaudoti šia proga ir išreikšti savo specialią padėką pranešėjai Avril Doyle, kurios nenuilstamos pastangos iš tikrųjų leido mums pasiekti susitarimą dėl šio svarbaus klausimo. Dar kartą nuoširdi padėka už jūsų puikų darbą, Avril Doyle.

Avril Doyle pranešimas

Komisija žino piliečių, veterinarų, valstybių narių ir gyvūnų sveikatos pramonės atstovų reiškiamą susirūpinimą dėl direktyvos, nustatančios taisyklės dėl veterinarinių vaistų leidimo, ypač kad svarbu atkreipti dėmesį į esamas problemas, susijusias su galimybe gauti veterinarinių vaistų ir vaistų naudojimu rūšims, kurioms jie draudžiami, ir bet kokią neproporcingą reglamentavimo našą, trukdančią naujovėms, taip užtikrinant aukštą vartotojų saugos lygį gyvūninės kilmės maisto atžvilgiu. Komisija pabrėžia, kad imamasi teigiamų žingsnių šia kryptimi, pvz., taisyklių dėl veterinarinių vaistų pakeitimo supaprastinimo ir šio teisės akto dėl didžiausio leistino likučių kiekio maiste persvarstymo.

Be to, kad būtų atkreiptas dėmesys į vartotojų saugumą ir gyvūnų sveikatos apsaugą, veterinarijos pramonės konkurencingumą, įskaitant MVĮ, ir administracinės naštos mažinimą, 2010 m. Komisija pristatys problemų taikant veterinarinių vaistų direktyvą vertinimą siekiant prireikus teikti teisinius pasiūlymus.

Avril Doyle, pranešėja. – Pone pirmininke, norėčiau, kad būtų įtraukta į protokolą, jog yra vienas pakeitimas, kuriam nepritariu, nes iš tikrųjų juo bus sukurta teisinė aklavietė. Jeigu negalima administruoti vaistų, išskyrus kai jau turima DLK pagal bandymus su gyvūnais, tuomet negalima atlikti bandymų, kurie pirmiausia būtini siekiant gauti duomenis nustatyti DLK ir išlaikymo laikotarpį.

Norėčiau padėkoti Komisijos nariui už jo bendradarbiavimą šioje srityje ir įtraukti į protokolą, kad neatidėliotinai būtina atlikti Veterinarinių vaistų direktyvos persvarstymą. Tam tikra prasme didžiausiai problemai, kurią matome ir puikiai žinome, naudojame šį DLK persvarstymą kaip metodą „lopome ir taisome“. Europos bendrijoje galimybė gauti įvairių atitinkamų veterinarinių vaistų labai įvairių rūšių gyvūnams gydyti daugiau kaip per praėjusius du dešimtmečius buvo augantis iššūkis. Šiuo laikotarpiu įvairūs suinteresuoti asmenys, įskaitant reguliuotojus, pramonės atstovus ir veterinarus, dėjo dideles pastangas, kad būtų atkreiptas dėmesys į galimybės gauti vaistų problemas.

Nepaisant šių pastangų, padėtis toliau blogėjo. Leistinių vaistų trūkumas kelia tikrą grėsmę gyvūnų sveikatai, gerovei ir vartotojų saugumui. Taip pat kyla rimtų problemų gyvūnų savininkams, ūkininkams, veterinarams ir vyriausybėms, jeigu gyvūnai yra negydomi arba gydomi draudžiamais arba netinkamais produktais – įskaitant riziką dėl negydomų arba netinkamai gydytų gyvūnų zoonozinių ligų reikšmės gyvūnų savininkams, vartotojams ir piliečiams.

Vaistų trūkumas apskritai gali turėti neigiamus padarinius kaimo ekonomikai ir žemės ūkiui, taip pat esama finansinės, teisinės ir prekybinės reikšmės įvairiems dalyvaujantiems suinteresuotiems asmenims. Pvz., – ir svarbiausia, – apsidulkėjimo padarinys yra sumažėjusio bičių kolonijų skaičiaus pasekmė. Bitės yra labai svarbi smulkaus naudojimo / smulkios rūšies (MUMS) klausimas.

Tačiau ne tik dabartinė galimybės gauti problema ES turi reikšmę gyvūnų sveikatai ir gerovei, Bendrijos maisto tiekimui ir visuomenės sveikatai tarptautiniu mastu, ji taip pat mažina ES gebėjimą atitikti Lisabonos darbotvarkę ir sulaukti didžiulio potencialo Europos žemės ūkiui ir jūrų gyvių ir augalų veisimui, kad būtų pritraukti moksliniai tyrimai ir vystymasis veterinarijos farmacinėje srityje.

Dar kartą dėkoju visiems kolegoms ir Komisijos nariui už bendradarbiavimą dėl šio pranešimo.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Péter Olajos (PPE-DE), - raštu. (HU) Dažnai girdime nusiskundimus, kad ES bando viską reguliuoti, kartu nepajėgdama atkreipti dėmesio į svarbius klausimus.

Daugelis mūsų mano, kad šis pranešimas yra tokio pobūdžio. Tačiau tai netiesa. Šiuo atveju kalbame apie žmonių vartojamus „maisto produktus“ – tai, kaip mes norime, turėtų būti saugiau mūsų piliečiams.

Galiojantys reglamentai yra pasenę ir kelia problemų veterinarams norint papildyti vaistų atsargas. Dėl šios priežasties toks reglamentas specialioms šios šakos ypatybėms yra būtinas.

Dabar vis daugiau farmacinių įmonių turi skyrius, priskiriamus gyvūnų produktų sričiai, iš kurios gaunamos didelės pajamos. Paklausa auga nuolat, kadangi gyvūnai taip pat serga, o dabar, kai maistas tampa vis vertingesnis, verta jį saugoti.

Dar neseniai buvo atkreiptas dėmesys į informaciją, kad kai kurios įmonės dirba, siekdamos „išgauti“ daugiau iš gyvūnų. Greitai augantys viščiukai, kiaulės yra nupenimi vos per keletą mėnesių. Visa tai pasiekama (medicininiais) produktais, kurie dažnai yra žalingi žmonėms.

Todėl kiekvienas paruošimas, kuris teikiamas gyvūnams, turi būti patikrintas bendradarbiaujant su Europos vaistų agentūra (EMA), kad būtų nustatyta, ar tokių produktų likučiai, liekantys gyvūnuose, o vėliau vartojami žmonių, kelia pavojų.

Už patikrinimą moka įmonė. Taip pat turime pabrėžti pagreitinotos procedūros galimybę, kuri trumpina administracijai būtiną laiką, taip pat svarbu, kad veterinarai šitaip galėtų daug greičiau gauti vaistų.

Nieko nėra svarbiau už žmogaus sveikatą, todėl turime uždrausti pinigine nauda pagrįstą „gyvūnų dopingą“.

21. Migrantų vaikų švietimas (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas Hannu Takkulos pranešimo (A6-0125/2009) Kultūros ir švietimo komiteto vardu dėl migrantų vaikų švietimo (2008/2328(INI)) pristatymas.

Hannu Takkula, pranešėjas. – (FI) Pone pirmininke, tai yra etinė Europos Sąjungos pareiga užtikrinti, kad kiekvienas, įskaitant migrantų vaikus, turėtų teisę į gerą švietimą. Kiekvienas vaikas turi turėti teisę gauti išsimokslinimą, kuris turi būti laisvas ir privalomas, bent jau pagrindiniu lygiu. Vaikai turi turėti galimybę gauti bendrą išsilavinimą, kuris puoselėja lygias galimybes ugdant jų gebėjimus, – jų individualius išvalgos pajėgumus ir moralinės bei socialinės atsakomybės jausmą, – kad jie galėtų užaugti stabilūs, atsakingi visuomenės nariai.

Asmenys, atsakingi už švietimą ir vaikų priežiūrą, turi vadovautis principu, kas geriausia vaikui. Tai, žinoma, prasideda namuose nuo tėvų, bet mokykla ir visuomenė taip pat turi prisidėti prie vaikų auklėjimo, taip garantuojant kuo visapusiškesnę jų raidą.

Mane sudomino neseniai paskelbti tyrimai dėl migrantų vaikų. Juose teigiama, kad kai kur mokiniams buvo labai sudėtinga lankyti mokyklą ir kad kai kuriose visuomenėse buvo siekiama įsteigti tik migrantų vaikams skirtas mokyklas. Žinoma, rezultatas buvo toks, kad šeimos perkėlė savo vaikus iš vietinės mokyklos, kad jiems nereikėtų būti toje pačioje mokykloje su migrantų vaikais. Tai yra apgailėtina padėtis, kuri lėmė labai

prastus švietimo standartus ir mokyklų rezultatus. Kitas rezultatas – labai greitai mokymo darbuotojų kaita tose mokyklose, kur yra dideli migrantų vaikų centrai.

Tai ne toks vystymasis, kurio tikėjomės, todėl turime nustatyti sąlygas, kurių pagrindu migrantų vaikai galėtų geriausiu būdu integruotis į visuomenę. Taip pat mokykloms turime užtikrinti reikiamus išteklius, turimi omenyje kiekybinius išteklius mokymo darbuotojų ir taip pat finansinių išteklių prasme, ir turime priimti atsakomybę už mokytojų mokymo tobulinimą ir, be to, pedagogų profesinę raidą. Kad sugebėtume rūpintis migrantų vaikais integruotu, tvarių būdu, mums reikia išsamaus metodo. Mums taip pat reikia ypatingų investicijų ir papildomų išteklių mokytojų mokymui ir visai švietimo sistemai.

Žinau, kad tai yra klausimas, priskiriamas kiekvienos valstybės narės kompetencijai, bet skaidriu koordinavimu iš Europos Parlamento ir Europos Sąjungos pusės taip pat turime skatinti valstybes nares veikti, nes manau, kad visi norime, kad migrantų vaikai turėtų gerą švietimą ir sugebėtų integruotis į visuomenę. Šitaip galime išvengti apgailėtinos socialinės atskirties, kurią šiandien matome daugelio migrantų vaikų atveju. Tai dažnai lemia nedarbą ir, be to, nusikalstamumą, taip pat daugybę kitų nepageidaujamų pasekmių.

Kitas nerimą keliantis klausimas laisvo darbuotojų judėjimo Europos Sąjungoje prasme yra tai, kad žmonės, gyvenantys ES valstybėse narėse, nenorės persikelti į kitą šalį arba dirbti užsienyje, nes neįmanoma gauti gero, geros kokybės mokymo jų vaikams. Todėl turime sutelkti dėmesį į šį klausimą ir užtikrinti, kad būtų atitinkama aukšto lygio, geros kokybės vaikų ir jaunimo švietimo sistema kiekvienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

Vaikai ir jaunimas yra mūsų ateitis – vertingiausias turtas, kurį turime. Jų vardas yra „šiandien“, ne „rytoj“, tad tikiuosi, kad mes Europos Sąjungoje sugebėsime dalytis bendru principu, pagal kurį kiekvienas vaikas turi teisę į integruotą, saugaus rytojaus ir gerą švietimą.

Günter Verheugen, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (DE) Pone pirmininke, ponai ir ponios, sveikinu šį pranešimą savo iniciatyva ir svarbiausia savo ir savo kolegos Komisijos nario Jano Figelio vardu noriu padėkoti Hannu Takkulai, pranešėjui, ir Kultūros ir švietimo komitetui už jų įdėtą darbą.

Europos Komisija pritaria gerbiamų narių įsitikinimui, kad didėjantis migrantų vaikų skaičius sukelia daugybę problemų mūsų valstybių narių švietimo sistemoje ir kelia didelių iššūkių.

Švietimas yra pagrindinis integracijos proceso klausimas. Kvalifikacija būtina, jeigu norime užtikrinti savo piliečių ateitį žiniomis pagrįstoje, vis konkurencingesnėje visuomenėje. Vienodai svarbu, kad kaip socialinis eksperimentas mokyklos teiktų abipusiškų žinių ir abipusiško supratimo pagrindą, kuris yra svarbus mūsų sambūvio gerinimui.

Tačiau šiuo metu migrantų kilmės mokiniai susiduria su didelėmis problemomis Europoje. Migrantų vaikai dažnai susiduria su dvigubais iššūkiais: viena vertus, nepakankamos priimančiosios šalies kalbos žinios ir, kita vertus, žemas socialinis ekonominis statusas. Palyginti su vietiniais mokiniais daug migrantų vaikų prastai mokosi mokykloje, jie dažniau išmetami iš aukštesniųjų mokyklų, rečiau įstoja į aukštąsias mokyklas.

Todėl pranešime teisingai pabrėžiama, kaip svarbu migrantų vaikams suteikti tinkamą pagalbą studijuojant priimančiosios šalies kalbą, taip pat skatinant jų gimtąją kalbą ir kultūrą. Dalyvavimas ikimokykliniame ugdyme taip pat yra svarbus, siekiant sėkmingos integracijos į švietimo sistemas ankstyvame etape, jis galėtų pašalinti socialinius ekonominius ir kalbinius trūkumus. Mokytojai visada turi turėti būtiną kvalifikaciją, kuri yra tokia svarbi daugiakultūrei aplinkai. Judumas taip pat turi būti mokytojo mokymo ir profesinio tobulinimosi pagrindinė dalis.

Esu sužavėtas, kad šiems klausimams didžioji dauguma pritaria. Manau, kad pritariame, jog dabar turime įgyvendinti savo gerus ketinimus ir iš tikrųjų pagerinti migrantų vaikų švietimo galimybes. Turime palaikyti valstybes nares, kad užtikrintume aukštą švietimo kokybę visiems ir kartu aktyviai draustume išskirti mokinius socialine ekonomine prasme. Turime padėti valstybėms narėms sudaryti galimybes mokykloms įsisavinti skirtingus reikalavimus, kad pradinį daugiakultūrės visuomenės ir daugiakalbystės iššūkį pakeistume šių mokyklų pranašumu.

Žinoma, mokyklų sistemų pagrindas ir organizacija priklauso tik nacionalinei kompetencijai, ir Komisija jokių būdu neketina kėsintis į tai. Nors, turiu pasakyti, kad sėkminga migrantų vaikų integracija yra dalykas, apskritai keliantis nerimą Europoje. Turime ir galime daug pasimokyti iš vieni kitų. Esame įsitikinę, kad jūsų pranešimas yra svarbus žingsnis rodant, kokių specialių veiksmų galima imtis, kad padėtume valstybėms narėms šioje srityje.

Pirmininkas. – Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), raštu. – Švietimo ir migracijos temos yra glaudžiai susijusios, nes migracija Europos Sąjungoje ir migracija į ES pastaraisiais metais gerokai padidėjo, daug klausimų turime nagrinėti atidžiau ateityje.

Taip pat palaikau idėją, kad Direktyva 77/486/EB yra pasenusi. Prisiminkime, kad ši Direktyva buvo priimta 1977 m., Europos Sąjunga nuo tada pasikeitė. Pvz., mano šalis (Rumunija) prisijungė prie ES daugiau kaip po dvidešimt metų ir manau, kad šioje direktyvoje nėra sprendžiamos mūsų problemos. Su migracija susijusių pastaraisiais metais klausimai dramatiškai padaugėjo, tad palaikau Hannu Takkulos mintį iš dalies pakeisti šią direktyvą. Net imčiausi tolesnių veiksmų ir pasiūlyčiau priimti naują direktyvą, apimančią migrantų vaikų švietimą.

Corina Crețu (PSE), raštu. – (RO) Augantys migracijos rodikliai ES, įskaitant viduje, apima svarbius atgarsius kultūros, ekonominės ir socialinės perspektyvos atžvilgiu. Šiuo atžvilgiu gyvybiškai svarbu užtikrinti migrantams lygias galimybes ir sutelkti didesnę dėmesį kovai su diskriminacijai prieš juos. Šia prasme romų padėties klausimai yra ypatingi ir ypač sudėtingi.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį į atgarsius apie darbuotojų judumą dėl užsienyje dirbančių tėvų vaikų patiriamų sunkumų integruojantis į užsienio švietimo aplinką.

Dėl šios priežasties vaikų greičiausios integracijos palaikymas gali atlikti svarbų vaidmenį užkertant kelią, kad migrantai nebūtų suvaromi į getus, tuo labiau, kaip buvo pastebėta, kad švietimo lygis ir socialinė bei ekonominė migrantų vaikų padėtis yra blogesnė negu kitų vaikų, tad reikalingas impulsas šioje srityje. Kuo geresnės sąlygos jiems greičiau integruotis į užsienio švietimo aplinką bus teikiamos, tuo didesnės jų sėkmės galimybės švietimo ir darbo rinkos aspektais.

Tačiau tuo pačiu metu priimančiosios šalies kalbos mokymasis ir vietinė asimiliacija neturi reikšti savo kultūrinio paveldo atsisakymo.

Gabriela Crețu (PSE), raštu. – (RO) Vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos principų yra judėjimo laisvė, kuri leidžia piliečiams dirbti, mokytis ir keliauti į kitą šalį. Svarbu vidaus migrantų socialinę integraciją laikyti visos visuomenės atsakomybe. Migrantų vaikų švietimas yra žingsnis šia kryptimi.

Į migrantų vaikų švietimą turi būti žvelgiama iš Europos visuomenės kasdienio veikimo gerinimo ir iš kultūrinio praturtinimo perspektyvos. Turėdama tai omenyje manau, kad priimančioji šalis ir kilmės šalis turi bendradarbiauti, kai kilmės šalis aktyviai dalyvauja išsaugant savo kalbą ir kultūrą.

Palaikome imigrantų gimtosios kalbos, kaip antrosios užsienio kalbos, diegimą priimančiosios šalies mokyklų, kuriose yra didelės imigrantų bendruomenės, mokymo programoje. Mokymo darbuotojų iš atitinkamų bendruomenių įdarbinimas yra būdas užtikrinti, kad šie vaikai turėtų kontaktą su savo kilmės šalies kultūra ir kad imigracijos patirtimi būtų dalijamasi.

Ioan Lucian Hămbășan (PPE-DE), raštu. – (RO) Komisijos žaliojoje knygoje keliama daug klausimų apie vieną iš svarbiausių klausimų, su kuriuo valstybės narės susiduria šiuo metu – migrantų vaikų švietimo klausimą. Yra daug rumunų vaikų, kurie gyvena su savo šeimomis kitose valstybėse narėse, ir jiems svarbu išsaugoti savo tapatybę ir suteikti galimybę mokytis šalies, kurioje gyvena, kalbos ir savo gimtosios kalbos. Turime palaikyti toleranciją ir supratimą ir kartu rasti sprendimus, kad užtikrintume, jog švietimas yra teikiamas migrantų gimtąja kalba. Šie vaikai turi turėti vienodas teises kaip ir kiti vaikai. Žinoma, jų abejotina ekonominė padėtis gali lemti izoliaciją, išmetimą iš mokyklos ir smurtą. Todėl turime palaikyti valstybes nares ieškant sprendimų. Vaikai yra brangiausias turtas, kurį turime. Jie atstovauja mūsų visuomenės ateičiai, nesvarbu, kokios kilmės jie yra.

22. Direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje taikymas (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas Adinos-Ioanos Vălean pranešimo (A6-0186/2009) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl Direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje taikymo (2008/2184(INI)) pristatymas.

Adina-Ioana Vălean, pranešėja. – Pone pirmininke, iš visų ES piliečiams suteiktų pagrindinių teisių, vienintelė teisė, kuri labiausiai padeda mus visus suvienyti, yra teisė laisvai judėti Europos Sąjungoje.

Ši Sutartyse numatyta teisė yra įgyvendinama pagal Direktyvą 2004/38/EB, kuria nustatomos sąlygos ir apribojimai ES piliečiams ir jų šeimos nariams laisvai judėti ir gyventi Europos Sąjungos teritorijoje.

2006 m. sausio 1 d. daugiau kaip 8 mln. ES piliečių įgyvendino šią teisę gyventi kitoje valstybėje narėje, o dar daugiau milijonų pasinaudojo ja keliaujant po ES.

Kaip Europos Parlamento pranešėja dėl šios direktyvos vertinimo turiu pasakyti, kad konkretų teisės laisvai judėti taikymą mūsų piliečiams rimtai apsunkina valstybės narės, kurios pažeisdamos Sutartis ir direktyvą kuria kliūtis.

Pirma, kalbant apie teisės aktų perkėlimą į valstybių narių teisės aktus, mažų mažiausiai galime pasakyti, kad jis buvo atliktas blogai. Komisija greta dviejų atskirų Parlamento pavedimu atliktų tyrimų nurodo keletą problemų, kai kurios iš jų yra pagrindinių ES piliečių teisių pažeidimai. Šios problemos yra pabrėžiamos mano pranešime.

Yra daug nepagrįstų administracinių sunkumų, ypač trečiųjų šalių piliečių šeimos nariams, kurie apima: reikalavimus įvažiuoti ir ilgus procedūrinius delsimus; teisių laisvai judėti pripažinimo tam tikriems registruotiems partneriams, įskaitant tos pačios lyties, trūkumą; viešojo intereso išimtis siekiant įgyvendinti ekonominius arba saugumo tikslus, nepaisant proporcingumo principo ir dėl to kylant piktnaudžiavimui pašalinimo įsakymais; ir tam tikrų piliečių ir etninių bendruomenių diskriminaciją pagal direktyvą suteiktų teisių atžvilgiu.

Antra, sutinku, kad tiems, kas nusprendė susitelkti tik ties šios teisės piktnaudžiavimu ir netinkamu naudojimu, šie klausimai yra svarbūs, bet sakau, kad direktyvos 35 straipsnis jau suteikia valstybėms narėms galimybę kovoti su tokiu piktnaudžiavimu, pvz., santuoka iš išskaičiavimo arba apgaule – šalis tiesiog turi jas įgyvendinti.

Taip pat noriu paminėti, kad konstruktyviai bendradarbiau su valstybių narių parlamentais, Komisija ir Teisės reikalų komiteto pranešėja Monica Frassoni, kurie visi pritaria mano susirūpinimui dėl minėtų su teisės aktų perkėlimu į nacionalinius teisės aktus susijusių problemų ir poreikių visoms šalims nedelsiant pradėti jas spręsti.

Mano pranešime taip pat reikalaujama daugelio rasti sprendimus skirtų priemonių. Vienas iš svarbiausių ir neatidėliotinų žingsnių, kurių būtina imtis, yra Komisijos išsamių teisės aktų perkėlimo į nacionalinius teisės aktus gairių kūrimas. Šios gairės teiktų aiškumo aiškinant tokias sąvokas kaip „pakankami ištekliai“ ir „viešasis saugumas“. Kai tik tai bus padaryta, šių gairių įgyvendinimas, būtų geriau iki 2009 m. pabaigos, priklausys nuo valstybių narių.

Diskriminuojantys pereinamojo laikotarpio susitarimai, kurie riboja darbuotojų iš valstybių narių, kurios prisijungė prie ES po 2004 m., judėjimą, turi būti pagaliau panaikinti arba persvarstyti.

Turi būti paskirstyta daugiau finansavimo, kad vietos integracinėmis priemonėmis būtų padedama ES piliečiams, gyvenantiems kitose valstybėse narėse, ir galiausiai Komisija neturi dvejoti pradėti teisminį procesą prieš valstybes nares, kurios nesilaiko direktyvos.

Turime pripažinti, kad valstybės narės turi pagaliau teisingai taikyti ir perkelti į nacionalinius aktus direktyvą, kad šios ir kitos problemos būtų išspręstos naudingai. Jos neturi bandyti išvengti savo pareigų užtikrinant laisvą judėjimą, prašydamos persvarstymo, siekiant susilpninti direktyvos taikymą. Europos Parlamentas tvirtai prieštarauja tokiam persvarstymui ir dėkoja Komisijai, kad ji elgiasi taip pat.

Atėjo laikas valstybėms narėms ir Tarybai užtikrinti, kad Europa yra vieta, kurioje ne tik kapitalas, paslaugos ir prekės, bet taip pat ir mūsų piliečiai gali judėti. Be laisvo judėjimo nėra Europos.

Leiskite pabaigoje pasakyti, kad perkelsiu persvarstytą pakeitimą žodžiu į savo pranešimo išnašą, kad panaikinsiu bet kokių tų, kurie prieštarauja laisvam judėjimui nacionalistiniu, rasistiniu arba ksenofobiniu pagrindu, bet nedrįsta atvirai tai paskelbti, pasiteisinimą balsuoti prieš mano pranešimą.

Rytoj balsuodami vardiniu būdu pamatysime, kas palaiko Europą ir Europos pilietybę, laisvą judėjimą ir piliečių teises be diskriminavimo, o kas ne.

Günter Verheugen, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (DE) Pone pirmininke, ponai ir ponios, norėčiau išreikšti pranešėjai savo nuoširdžiausią padėką už nepaprastą pranešimą ir taip pat padėkoti jai už jos puikų, konstruktyvų bendradarbiavimą labai sudėtingoje ir opioje srityje.

Laisvas asmenų judėjimas yra vienas iš pagrindinių Europos vidaus rinkos laisvių. Ši laisvė yra vidaus rinkos veikimo, todėl taip pat ir Europos ekonomikos konkurencingumo pagrindas. Turime pakankamai aiškiai pripažinti, kad trūkumai įgyvendinant Bendrijos teisės aktus šioje srityje iš tikrųjų prieštarauja pagrindiniams principams, sudarantiems Europos pagrindą. Todėl tai yra labai svarbus klausimas.

Todėl teigiamai vertinu šį pranešimą, kuris papildė 2008 m. gruodžio 10 d. priimtą Komisijos ataskaitą dėl Direktyvos 2004/38/EB taikymo. Man malonu, kad faktiškai visi EP rezultatai atitinka Komisijos ataskaitos rezultatus.

Manau, kad dabar turime išbaigtą valstybių narių perkėlimo į nacionalinius teisės aktus ir direktyvos taikymo šiuo pagrindu paveikslą, ir manau, kad dabar atėjo laikas imtis realių veiksmų. Pranešime – ganėtinais teisingai – pabrėžiama, kad atsakomybė už tinkamą teisės aktų perkėlimą ir direktyvos taikymą priklauso valstybėms narėms. Tačiau Komisija jame raginama imtis veiksmų tam tikrose srityse. Todėl leiskite man paaiškinti, kur Komisijos neatidėliotini prioritetai yra šiuo klausimu.

Komisija tiki visapusišku, teisingu direktyvos taikymu. Tai yra vienas iš 25-osios metinės Komisijos ataskaitos dėl Bendrijos teisės aktų taikymo stebėsenos (2009) prioritetų.

Komisija toliau dės pastangas, kad užtikrintų, jog direktyva yra tinkamai perkelta į nacionalinius teisės aktus ir taikoma visoje Europos Sąjungoje. Artimiausiais mėnesiais rengsime dvišalius susitikimus su valstybėmis narėmis, kad aptartume nepaprastai daug neteisingų perkėlimo į nacionalinius teisės aktus ir taikymo atvejų. Jeigu pakankama pažanga nebus pasiekta, Komisija nedvejodama pradės teisminio proceso prieš atitinkamas valstybes nares.

Komisija ketina pasiūlyti informaciją ir pagalbą valstybėms narėms ir paties piliečiams. Vienas būdas, kaip tai bus padaryta, yra priimti gaires dėl įvairių klausimų, kurie pasirodė esą problemiški dėl direktyvos perkėlimo į nacionalinius teisės aktus arba taikymo, pvz., dėl pašalinimo ir susidorojimo su piktnaudžiavimu. Gairės apims probleminiu Parlamento pranešime pripažintą klausimą.

Komisija toliau kartu su valstybėmis narėmis dirbs techniniu lygmeniu ekspertų grupėse, siekdama apibrėžti sunkumus ir patikslinti aiškinimo su direktyva susijusius klausimus.

Vis dėlto turiu pasakyti, Adina-Ioana Vălean, kad Komisija negali patvirtinti pasiūlymo Nr. 23. Šiame pasiūlyme numatyti ekspertų sudarytos darbo grupės apsilankymai vietoje ir šiais apsilankymais pagrįstos abipusio vertinimo sistemos įvedimas. Turiu atkreipti jūsų dėmesį, kad tokie patikrinimai paprastai yra atliekami trečiojo ramsčio, bet ne Bendrijos teisės aktų pagrindu. Teisinės ir administracinės tradicijos ir valstybių narių pasirinkti sprendimai dėl direktyvos perkėlimo į nacionalinius teisės aktus reiškia, kad laukta pridėtinė tokių persvarstymų vertė bus ganėtinais ribota. Galiausiai, kaip žinote, valstybės narės gali laivai pasirinkti direktyvų perkėlimo į nacionalinius teisės aktus formą ir metodus.

Tačiau Komisija toliau kreips ypatingą dėmesį į informacijos apie direktyvą platinimą, platins atnaujintas, supaprastintas gaires ES piliečiams ir naudosis internetu informacijai platinti. Ji taip pat ragins valstybes nares ir padės joms informuoti piliečius apie jų teises sąmoningumo ugdymo kampanijomis.

Leiskite man pasakyti, kad Komisija yra pasirengusi vadovautis didžiąja dauguma Parlamento pranešime esančių pasiūlymų. Norėčiau padėkoti Europos Parlamentui už jo palaikymą ir pasiūlymus, kaip užtikrinti teisingą šios svarbios direktyvos, kuri tiesiog yra apie tinkamą vienos iš pagrindinių keturių Europos integracijos laisvių ryšį, taikymą.

Pirmininkas. – Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Alin Antochi (PSE), raštu. – (RO) Visiškai palaikau Adins-Ioanos Vălean pranešimą dėl Direktyvos 2004/38/EB taikymo, juo labiau, kad pastarojo meto įvykiai, įvyko kai kuriose valstybėse narėse, išryškino akivaizdžius vienos iš keturių pagrindinių laisvių, būtent piliečių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, pažeidimus.

Be to, neveiksmingas šios direktyvos perkėlimas arba neperkėlimas į valstybių narių teisės aktus lėmė piktnaudžiavimą, įskaitant administracinius formalumus ir ribotą teisės aktų nuostatų aiškinimą pagal idėją „gyvenimas be leidimo“, pasireiškiančiu Europos piliečių neteisingu sulaikymu ir pašalinimu. Tačiau sprendimas nėra susijęs su sienų uždarymu, bet vietoj to turime ieškoti konkrečių priemonių, kad palengvintume piliečių integraciją į Europos visuomenių įvairovę.

Manau, kad aptariamam pranešimui bus padarytas reikšmingas įnašas į šia direktyva nustatyto reglamentavimo perkėlimo į nacionalinius teisės aktus stebėseną, jeigu valstybės narės ir Komisija gali sėkmingai bendradarbiauti šiuo atžvilgiu.

Dabar tai yra kiekvieno Europos piliečio noras gyventi Europos Sąjungoje, kurioje pagrindinės vertybės, pvz., laisvas asmenų judėjimas, yra gerbiamos. Tačiau turime neužmiršti, kad, siekdami įgyvendinti šį tikslą, visi turime įnešti savo įnašą.

23. Su elektromagnetiniais laukais susiję susirūpinimą keliantys sveikatos klausimai (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas Frédérique Ries pranešimo (A6-0089/2009) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu dėl su elektromagnetiniais laukais susijusių susirūpinimą keliančių sveikatos klausimų (2008/2211 (INI)) pristatymas.

Frédérique Ries, pranešėja. – (FR) Pone pirmininke, prieš kalbėdama apie esmę, norėčiau trumpai pakalbėti, jeigu man leisite, apie formą. Nesu pirma ir tikrai nebūsiu paskutinė atvirai pasisakydama apie Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį, kurio pagrindu neleidžiamos diskusijos dėl vis dėlto svarbiausio Europos žmonių klausimo šį vakarą.

Jokių diskusijų, jokių kalbėtojų frakcijų vardu, nieko. Vis dėlto, kad ir kaip ten būtų, norėčiau padėkoti, nors ir apgailestauju, kad 23.00 val. Rūmuose, faktiškai tuščiuose Rūmuose, nėra Inés Ayalos, Caroline Lucas, Adamoso Adamou, Kathy Sinnott, Elisos Ferreiros ir net Lamberto van Nistelrooijaus. 23.00 val. nėra netinkamas laikas klausimui, kuris kelia didelį susidomėjimą ir domina milijonus Europos piliečių.

Dabar prieisiu prie esmės. Dešimt metų mūsų Parlamentas nesvarstė šio klausimo. Taip buvo, nes dešimt metų yra amžius arba beveik amžius, kalbant apie naujausias technologijas: „sprogimas“ belaidžių prietaisų, mobiliųjų telefonų, „wifi“, „bluetooth“, bazinių stočių, aukštosios įtampos elektros energijos tiekimo oro linijų srityje. Šios bangos mus supa, atnešdamos nepaneigiamą naudą, kurios nė kiek neginčiju šiame pranešime, bet jos taip pat, turiu pasakyti, kelia rimtus klausimus dėl jų poveikio mūsų sveikatai.

Norėčiau paaiškinti, kad pranešimas, kurį rengiau, liečia itin opią sritį, kur esama vis didesnių prieštaravimų dėl šių žemo dažnio bangų pavojaus sveikatai ir mokslo bendruomenės nesugebėjimo pasiekti susitarimo.

Štai keli ambicingų pasiūlymų pavyzdžiai, kuriuos, tikiuosi, palaikysite rytoj: pavojingų vietovių ir pažeidžiamų žmonių, tai yra, mokyklų, vaikų lopšelių, senelių namų, priežiūros centrų ir sveikatos priežiūros įstaigų apsauga.

Etikos klausimai taip pat yra svarbūs šios problemos atžvilgiu, ir mes turime nustatyti procedūras, kad užtikrintume mokslinių tyrimų ir specialių žinių nepriklausomybę. Taip pat turime reikalauti elgesio pokyčių mobiliojo ryšio telefonų klausimu, skatinant naudoti ausines, ribojant mobiliojo ryšio telefono naudojimą tarp vaikų ir jaunimo, šviečiant juos apie saugesnę techniką, stebint tam tikras rinkodaros kampanijas ir operatoriams su elektros įmonėmis dalijantis bazinėmis stotimis ir stiebais.

Tačiau šiek tiek apgailestauju, o tai svarbu, nes susiję su pradine mano pranešimo dalimi, kurioje raginama persvarstyti emisijų ribas. Deja, manęs nepalaikė mano kolegos iš Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, nepaisant to, kad – turiu pabrėžti – žodis į žodį tam pačiam tekstui buvo faktiškai visais balsais pritarta mūsų plenariniame posėdyje pernai metų rugsėjo 2 d., svarstant kitą pranešimą dėl Europos aplinkos ir sveikatos veiksmų plano 2004–2010 m.

Komisijos dabartinė politika kišti savo galvą į smėlį – atsiprašau už tokį posakį, Komisijos nary – tikrai nepadeda pasiekti aiškumo, Europos piliečiai laukia, o ekspertai, priešingai, toliau nesutaria, didėja ieškinių teismui skaičius, sprendimus kartais priimant operatorių, o kartais vietos gyventojų asociacijų naudai.

Baigiant, tai yra *status quo* požiūris, kuriam pritaria Pasaulinės sveikatos organizacija ir Komisija, su „pasimatymo“ išlyga 2015 m. – faktiškai kitam dešimtmečiui – persvarstyti, ar nuolatinis šio žemo dažnio bangų junginio spinduliavimas galėtų sukelti vėžinius navikus. Todėl šis požiūris nėra teisingas. Tai man atrodo paprasta ir tikiuosi iš visos savo širdies, kad susidūrus su galimais sveikatos klausimais ateityje, mums nepasakys, kad ji buvo atsakinga.

Atsargumo principas, kuriuo grindžiamas mūsų pasiūlymas, nėra neveikimo principas – tai veikimo ir žinių principas, kad būtų sumažintas neaiškumas. Būtent šį dinamišką ir pažangų apibrėžimą šiandien remiame šioje opioje elektromagnetinių bangų srityje. Todėl Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso pateiktą alternatyvų sprendimą visapusiškai palaikau – turiu tai aiškiai pasakyti. Jame sugrįžtama, galėčiau pridurti, prie mano pradinio pasiūlymo sumažinti emisijos ribas, kadangi devynios valstybės narės ir dauguma regionų, iš kurių du yra labai arti manęs, – Wallonia ir Briuselio regionas, – jau tai daro, tai yra, jie naudoja tris voltus per metrą vietoj 41 volto per metrą, leidžiamą dabar pagal 1999 m. rekomendaciją.

Vis dėlto esu Europos Parlamento pranešėja šiuo klausimu ir svarbiausia noriu išsaugoti kitus komitete patvirtintus šio pranešimo pranašumus. Dėl pastarųjų, žinoma, turiu paprašyti balsuoti už rytoj.

Baigdama, pone pirmininke, Komisijos nary, noriu pabrėžti du dalykus. Elektromagnetinių bangų ir jų poveikio klausimas lieka atviras, ir aš esu įsitikinusi, kad kitas Europos Parlamentas vėl ims šio klausimo. Europa turi dar kartą užtikrinti savo piliečiams ir pradėti šias diskusijas, kurios dabar yra vykdomos tik teismuose.

Günter Verheugen, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (DE) Pone pirmininke, ponai ir ponios, norėčiau išreikšti savo nuoširdžią padėką Europos Parlamentui ir ypač Frédérique Ries, šio pranešimo savo iniciatyva dėl elektromagnetinių laukų (EML) pranešėjai.

EML klausimas iš tikrųjų yra labai prieštaringas daugelio Europos piliečių akyse, nors daugelis kitų, įskaitant mus, taip pat jį vertina kaip svarbiausią.

Šio klausimo sudėtingumas ir jį supančio jausmo stiprumas reiškia, kad ypač svarbu rinkti labai tikslius faktus ir vertinti juos rūpestingai, adekvačiai ir objektyviai.

Todėl Komisija nuolat seka šį klausimą ir labai dėmesingai, kadangi ji iš tikrųjų tai privalo daryti pagal Tarybos rekomendaciją 1999/519.

Dėl to Komisija nuolat gauna informaciją iš nepriklausomų mokslinių komitetų, kad gautų naujausią informaciją apie galimus EML pavojus. Naujausia „SCENIHR nuomonė“ – kompetentingo mokslinio komiteto nuomonė – šia tema buvo patvirtinta tik šių metų sausio mėn.

Norėčiau pridurti, kad Komisija su dideliu susidomėjimu seka įvykius valstybėse narėse ir paskutinius teismo sprendimus prieš mobiliųjų telefonų įmones Prancūzijoje ir labai atidžiai nagrinėja, kaip sumažinti bazinių stočių ribines vertes Bruxelles-Capitale regione.

Galiu užtikrinti Parlamentą, kad Komisija su dideliu rūpesčiu domėsis rezoliucijoje padarytais reikalavimais.

Leiskite man panagrinėti kelis punktus trumpai.

Pirma, jau yra pagrindai ES lygmeniu, nustatantys ribines vertes ir gamybos standartus ir taip pat apibrėžtą apsaugos lygį žinomų padarinių prasme.

Antra, nepriklausomi moksliniai tyrimai iki šiol nepagrindžia mokslinio pagrindo pakeisti šias ribines vertes.

Komisija taip pat toliau atidžiai seks mokslo pažangą šioje srityje, kad nustatytų, ar ribinės vertės turi būti sureguliuotos.

Trečia, Komisija įsipareigojusi didinti dialogą su suinteresuotais asmenimis dėl galimų EML padarinių sveikatai. Be to, Komisija nori bendradarbiauti su svarbiausiais dalyviais, kad sudarytų galimybes adekvačiai reaguoti į viešas problemas.

Norėčiau gana aiškiai pabrėžti mūsų pastangas taip pat ir skatinti mokslinius tyrimus šioje srityje, kad paaiškintume likusias abejones.

Pirmininkas. – Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Véronique Mathieu (PPE-DE), raštu. – (FR) Turime pripažinti, kad dabar yra nedaug patikimų ir patvirtintų mokslinių duomenų apie magnetinių laukų padarinius žmogaus kūnui. Jos yra vis dėlto mūsų kasdieninio gyvenimo dalis (mobilieji telefonai, belaidės technologijos), o 80 proc. piliečių mano, kad jie neturi pakankamai informacijos apie galimus padarinius, 50 proc. sako, kad jie yra sunerimę.

Iki dabar mokslo bendruomenė galėjo pateikti tik nevienodas ir kartais prieštaringas nuomones, o valstybės institucijos iš tikrųjų neskyrė dėmesio šiai problemai. Todėl visapusiškai palaikau šį pranešimą, kuriuo valstybės raginamos reguliariai atnaujinti šių laukų ribines vertes ir rekomenduojama pagal atsargumo principą drausti antenų pažeidžiamuose regionuose (mokyklose, sveikatos priežiūros įstaigose) diegimą.

Taip pat pritariu Europos Komisijai, kuri pradeda mokslinį tyrimą, kad geriau įvertintų elektromagnetinių laukų ribinių verčių padarinius. Valstybės institucijos, gamintojai ir vartotojai turi gauti tikslią informaciją, kad įvertintų šiuos pavojus, o prireikus imtųsi atitinkamų apsaugos priemonių. Taip pat svarbu teikti rekomendacijas, grindžiamas gerąja patirtimi, geriau saugoti gyventojų sveikatą, nepaisant to, ar jie yra prietaisų vartotojai, ar šalia bazinių stočių arba aukštosios įtampos elektros energijos tiekimo orinių linijų gyvenantys gyventojai.

24. Su Sąjungos pilietybe susijusios problemos ir perspektyvos (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas Urszulos Gacek pranešimo (A6-0182/2009) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl su Sąjungos pilietybe susijusių problemų ir perspektyvų (2008/2234(INI)) pristatymas.

Urszula Gacek, pranešėja. – Pone pirmininke, man malonu pristatyti pranešimą dėl su Sąjungos pilietybe susijusių problemų ir perspektyvų, kuris buvo priimtas visais balsais Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete (LIBE) praėjusį mėnesį.

Sąjungos pilietybė nepakeičia nacionalinės pilietybės. Tai yra vertingas priedas, suteikiantis ES piliečiams unikalias teises, ypač teisę laisvai judėti, teisę į konsulinių įstaigų teikiamą apsaugą ir peticijos teisę Parlamentui ir Europos ombudsmenui. Parlamento pranešime atsižvelgiama į Komisijos penktąjį pranešimą dėl Sąjungos pilietybės, apimančią laikotarpį nuo 2004 m. gegužės 1 d. iki 2007 m. birželio 30 d. Tai yra unikalus laikotarpis. Prieš penkerius metus 2004 m. gegužės 1 d. dešimt naujų valstybių narių prisijungė prie Europos Sąjungos. Šio, ypač Vidurio ir Rytų Europos valstybių, prisijungimo rezultatas buvo iki šiol nematytas migracijos Sąjungos viduje mastas. Nauji Europos Sąjungos piliečiai pasinaudojo jiems suteiktomis teisėmis, ypač teise laisvai judėti. Jiems praverė galimybė įgyti išsimokslinimą užsienyje, o tose šalyse, kurios atidarė savo darbo rinkas, pradėti teisėtai dirbti.

Tačiau migracijos mastas kelia daug iššūkių priimančiosioms šalims. Tai yra iššūkis valstybinėms ir vietos valdžios institucijoms. Vietos valdžia, ypač kai ji yra atsakinga už paslaugų, pvz., apgyvendinimo, sveikatos priežiūros, pradinio ir vidurinio išsilavinimo, teikimą, dažnai susiduria su kasdienėmis naujų imigrantų problemomis.

Daug buvo padaryta, siekiant padėti integruotis, padėti atvykėliams pasinaudoti tomis pačiomis teisėmis kaip ir priimančiųjų šalių piliečiams. Vis dėlto diskriminacijos pavyzdžių išlieka. Kartais juos lemia teisinės spragos, o kartais žinių, kaip taikyti teisės aktus, trūkumas.

LIBE komitetas savo darbe pasirinko labai konstruktyvų ir praktišką metodą. Buvo sudarytas tarppartinis susitarimas, kad mūsų prioritetas – pabrėžti problemines sritis ir imtis žingsnių padėti jiems suteikiant valstybių narių valstybinei ir vietos valdžiai būtinus išteklius ir paramą. Mūsų pirmas rūpestis, kad kiekvienam piliečiui nebūtų trukdoma bet kokių atveju pasinaudoti savo teisėmis.

Antroji teisė, kurią minėjau, teisė į konsulinių įstaigų teikiamą apsaugą, deja, vis dar prastai taikoma. Į šį faktą buvo ypač atkreiptas mūsų dėmesys, kai mūsų kolegos atsidūrė dramatiškoje padėtyje per teroristinius išpuolius Mumbajuje. Jeigu Europos Parlamento nariai turėjo problemų įgyvendindami savo teisę į konsulinių įstaigų teikiamą apsaugą tokioje ekstremalioje padėtyje, kokią galimybę vidutinis pilietis turi įprastinėmis aplinkybėmis?

Piliečių sąmoningumo apie savo teises didinimas buvo pagrindinis klausimas, keliamas visame pranešime, o didesniame sąmoningumo ugdymui buvo pasiūlyta daug priemonių. Jeigu tik 31 proc. piliečių mano, kad jie yra gerai informuoti apie savo teises, vis dar turime daug padaryti.

Manau, kad Komisija atsižvelgs į Parlamento rekomendacijas ir praneš savo šeštojoje ataskaitoje apie padarytą konkrečią pažangą. Galiausiai norėčiau padėkoti savo pagalbiniais pranešėjams, politinių frakcijų darbuotojams ir LIBE komiteto sekretariatui už jų sunkų darbą. Ypatinga padėka skirta visiems, kurie dalyvavo viešame svarstyme dėl pranešimo, ypač NVO atstovams. Dėka NVO pranešime dėl pilietybės rengiant galutinį pranešimą dėmesys buvo atkreiptas ir į piliečių balsą.

Günter Verheugen, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (DE) Pone pirmininke, Urszula Gacek, atrodo, kad dabar šiuose Rūmuose esame beveik vieni. Komisijos vardu norėčiau padėkoti jums už šį labai svarbų, išpūdingą pranešimą ir parodyti mūsų padėką.

Klausimas yra labai svarbus: Sąjungos pilietybė. Daugelis mano, kad „Sąjungos pilietybė“ yra tuščia, nieko nereiškianti frazė, bet jūsų pranešime pakankamai aiškiai parodoma, kad taip nėra. Dėl teisių, kurios yra tiksliai apibrėžtos Sutartyje, būtent laisvas judėjimas ir teisė į gyvenamąją vietą, teisė balsuoti ir būti renkamam vietas ir Europos rinkimuose, teisė į konsulinių įstaigų teikiamą apsaugą, teisė teikti peticijas Europos Parlamentui, teisė skųstis Europos ombudsmenui ir teisė rašyti Europos institucijoms, Sąjungos pilietybė yra realybė.

Komisija mano, kad jau seniai buvo speciali politikos programa dėl Sąjungos pilietybės. Šiam tikslui Komisija ketina atlikti visapusišką konsultacijos procesą, kad speciali informacija galėtų būti surinkta dėl Sąjungos pilietybės problemų. Tai galėtų lemti naujų pasiūlymų teikimą, kurie tada sudarys Šeštosios Komisijos ataskaitos dėl Sąjungos pilietybės pagrindą, kuri yra numatyta 2010 m.

Tačiau, be to, Komisija kiekvieną dieną dirba ir toliau dirbs, kad gyventojams iš tikrųjų užtikrintų galimybę įgyvendinti savo pilietines teises ir daryti tai kiekvieną dieną. Daugumoje regionų, kuriuose jūs, Urszula Gacek, pranešime, Komisija raginama veikti, Komisija jau imasi veiksmų, kad užtikrintų šių teisių stiprinimą ir įgyvendinimą. Norėčiau pateikti Komisijos veiksmų plano dėl konsulinių įstaigų teikiamos apsaugos pavyzdį ir pridurčiau, kad visiškai sutinku su jumis, kad tai yra sritis, kurioje kažkas turi būti daroma. Galiausiai tik prieš kelias savaites surengėme nepaprastai instruktivias diskusijas šia tema šiuose Rūmuose, kurios parodė, kokia yra bedugnė tarp troškimo ir tikrovės teisės į konsulinių įstaigų teikiamą apsaugą atveju.

Komisija ėmėsi priemonių, kad piliečiai informacinėmis kampanijomis būtų informuoti apie savo teises, ir siekia užtikrinti, kad šios teisės iš tikrųjų būtų įgyvendintos – ypač priimant savo pranešimą dėl Direktyvos dėl laisvo judėjimo taikymo valstybėse narėse.

Būsiami Europos rinkimai yra vienas iš tarpinstitucinių viešųjų ryšių prioritetų. Komisija palaiko ir papildo Parlamento kampaniją, skirtą įgyvendinti informacines priemones didinti visuomenės sąmoningumą apie šiuos rinkimus ir raginti piliečius įgyvendinti savo rinkimų teises.

Pasisekė, kad taip darome, ir norėčiau pabrėžti, kad ne tik Komisija siekia įgyvendinti Sąjungos pilietybę kasdieniniame gyvenime. Kiti dalyviai – šis Parlamentas, visos 27 valstybės narės, regioninės valdžios institucijos, nacionaliniai parlamentai, vietos valdžios institucijos ir kiekviena Europos Sąjungoje savivaldybė – taip pat atlieka labai svarbų vaidmenį veiksmingai plėtojant Sąjungos pilietybę.

Esu patenkintas, kad Urszulos Gacek pranešimas, paskelbtas labai geru laiku prieš 2009 m. Europos rinkimus, apima kai kuriuos iš šių labai svarbių dalyvių, kurie visi turi atsakyti, kam priklauso Sąjungos pilietybė, kad padarytų Europą realią jos milijonams piliečių. Manau, kad visi ją vertiname kaip mūsų bendrą atsakomybę užtikrinant, kad Sąjungos pilietybė yra laikoma ne tik simboliu, bet ir specialia teise, kuriai gali ir turi būti skiriama reikšmė kasdieniniame gyvenime.

Pirmininkas. – Klausimas baigtas.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Slavi Binev (NI), *raštu*. – (BG) Skaidrumas ir demokratiniai santykiai tarp piliečių ir institucijų yra pagrindiniai Europos principai ir pagrindinės Europos piliečių teisės. Tai yra principai, kurių pagrindu turi vykti Parlamento rinkimai. Tačiau balso teisės pirkimo Bulgarijoje problema aiškiai rodo priešingą atvejį.

Po to, kai ankstesni vietos rinkimai buvo nuolat kompromituojami akivaizdžiais GERB (Piliečių europietiškam Bulgarijos vystymuisi partija), DPS (Teisių ir laisvių judėjimo partija) ir BSP (Bulgarijos socialistų partija) balsų pirkimais, paprasti piliečiai jautėsi, kaip neturintys teisės balsuoti. Dėl to jie nelabai ir nori balsuoti.

Nepaisant galiojančio baudžiamojo kodekso ir daugumos teisės aktų pažeidimų požymių, nė vienas Komisijos ataskaitoje paminėtas asmuo dar nebuvo nubaustas už šiuos nusikaltimus, nes atitinkamos teisėsaugos institucijos aiškiai nenori sustabdyti balsavimo teisių pirkimo. Bulgarijoje teisminės institucijos vis dar rodo apsisprendimo trūkumą, o žinomi nusikaltėliai vėl ruošia išankstines rinkimų kampanijas, o tie, kurie pardavė savo balsą, dabar ieško naujų geriausią pasiūlymą siūlančių pirkėjų.

Noriu pabrėžti, kad tol, kol šie teisės aktų pažeidimai bus toleruojami Bulgarijoje ir valstybė toliau nesiims jokių veiksmų šiuo klausimu, iš sąžiningų rinkėjų iš tikrųjų bus atimama jų pagrindinė žmogaus teisė – teisė rinktis! Tai nepriimtina Europos piliečiams. Raginu Parlamentą neįsitaistyti patogiai ir nieko nedaryti.

Magda Kósáné Kovács (PSE), raštu. – (HU) Sutartyje dėl Europos Sąjungos numatyta, kad visi Sąjungos piliečiai yra lygūs. Tačiau, deja, šis principas yra ne visada iš tikrųjų įgyvendinamas. Skirtumų priežastis yra ypatingos skurdo, socialinės atskirties arba sąmoningos atskirties, regionų, kuriuose yra daugybė informacinės visuomenės padarytos žalos ir kurių piliečiai net negali tikėtis bendro sąmoningo apie Europą įsisąmoninimo, paplitimas. Teigiamai vertinu, kad pranešime specialiai minimi romai. Ši 10–12 mln. gyventojų mažuma gyvena atskirtyje ir kaip pilietybės nuvertėjimą patiria švietimo trūkumus ir beviltišką padėtį dėl darbo.

Yra požymių, kad šis visuomenės sugedimas taip pat sukels padarinius Europos Parlamento rinkimams. Labiausiai socialiai nuskriaustų troškimas balsuoti mažėja, kadangi jiems trūksta informacijos, o visuomenės pakraštyje yra mažiau supratimo apie reikšmingumą to, kad iš visų ES institucijų tik Europos Parlamento sudėčiai jie gali tiesiogiai daryti įtaką. Deja, Vidurio ir Rytų Europos šalyse yra ypač didelis abejingumas, kuris dar kartą siejamas su netinkama informacija, bet kitas prisidedantis veiksnys yra tai, kad pasivijimo tempas po didelės plėtros bangos sulėtėjo ir sukėlė nusivylimą.

Tikimės, kad laisvas piliečių, darbuotojų ir paslaugų teikėjų judėjimas sugriaus sienas žmonių galvose ir mąstyme taip pat. Jeigu taps natūralu, kad judėjimas dideliame name yra padidintos laisvės įgyvendinimas, tai daugiasluoksni ir įvairiaspalvė Europos Sąjunga gali apimti didelį skaičių skirtingų, tačiau vieningų ir tolerantiškų Europos piliečių.

25. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

26. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 23.20 val.)